

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Ιουνίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 105

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4549

Διατάξεις για την ολοκλήρωση της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων - Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022 και λοιπές διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΤΜΗΜΑ Α΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

**ΙΔΡΥΣΗ ΦΟΡΕΑ ΑΡΘΡΟΥ 2.2 (vi)
ΤΗΣ ΑΠΟ 14.11.2014 ΣΥΜΒΑΣΗΣ
ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ
ΜΟΡΦΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ
ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Ι.Δ.) ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ
«ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ
ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΠΟΛΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ - ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ»**

**Άρθρο 1
Ίδρυση Φορέα**

1. Με το παρόν ιδρύεται νομικό πρόσωπο με την επωνυμία «Φορέας Διαχείρισης Κοινοχρήστων εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού-Αγίου Κοσμά» (εφεξής «ο Φορέας»), σύμφωνα με την περίπτωση (vi) του άρθρου 2.2 της από 14.11.2014 Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών για την απόκτηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» (εφεξής «η Σύμβαση»), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4422/2016 (Α΄ 181), ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου της περίπτωσης η΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), το οποίο έχει κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος. Ο Φορέας Διαχείρισης τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εσωτερικών. Η σύσταση του Φορέα εξυπηρετεί την ομαλή λειτουργία της επένδυσης για την αξιοποίηση του ακινήτου, η οποία έχει χαρακτήρα έντονου δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 4062/2012 (Α΄ 70).

2. Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας, που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, και ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Φορέα, που εγκρίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών, εκδίδονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας που εκπνέει στις 30.9.2018 και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Ο Φορέας διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης, από τις κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος νόμου τυχόν εκδιδόμενες διοικητικές πράξεις και από τις προβλέψεις του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας και Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν. 4449/2017 (Α΄ 7), ιδίως του άρθρου 44 του ν. 4449/2017. Τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας των διοικητικών οργάνων του ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α΄ 45).

**Άρθρο 2
Σκοπός και αρμοδιότητες του Φορέα**

1. Σκοπός του Φορέα είναι: α) η διαχείριση και διαρκής λειτουργία ή ετοιμότητα σε λειτουργία όλων των κοινόχρηστων χώρων, υποδομών, έργων και εξοπλισμού εντός του ακινήτου, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, της διοίκησης λειτουργιών, της συνήθους τακτικής και έκτακτης συντήρησης αυτών και κάθε άλλης σχετικής υπηρεσίας, και β) η αποκλειστική είσπραξη και διαχείριση οποιωνδήποτε ανταποδοτικών τελών και αναλογών χρεώσεων (εφεξής ο «Σκοπός»).

2. Ειδικότερα, ο Φορέας είναι αποκλειστικά υπεύθυνος και αρμόδιος για:

- την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας,
- την περισυλλογή, μεταφορά και διάθεση απορριμμάτων,
- την παροχή υπηρεσιών ηλεκτροφωτισμού,
- τη μέριμνα και τη λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους,
- τη συντήρηση και διαχείριση οδικών υποδομών,
- την ονομασία των οδών, πλατειών, τοποθέτηση πινακίδων πληροφορίας και την αρίθμηση κτισμάτων,
- τη διενέργεια δημοπρατήσεων στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων του,
- την έγκριση, τον έλεγχο, και την παραλαβή έργων και εργασιών, τα οποία ο Φορέας έχει δημοπρατήσει στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων του,

θ. τη συντήρηση και αποκατάσταση ζημιών του πάσης φύσεως εξοπλισμού, καθώς και τη φύλαξή του,

ι. την παραλαβή και αποθήκευση των πάσης φύσεως εφοδίων και υλικών συντήρησης, καθώς και τη διαχείριση αυτών.

3. Στην αρμοδιότητα του Φορέα δεν συμπεριλαμβάνεται η έκταση του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής (ΜΠΠΑ). Οι βασικές αρχές επίτευξης και διατήρησης συγκεκριμένου επιπέδου υπηρεσιών, καθώς και οι ποιοτικές προδιαγραφές συντήρησης των κοινοχρήστων χώρων, υποδομών, έργων και εξοπλισμού αποτυπώνονται στην προβλεπόμενη, στο άρθρο 11.1 παράγραφος στ' (ι) της Σύμβασης, συμφωνία, που θα καταρτιστεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.».

4. Ο Φορέας ρυθμίζει θέματα της αρμοδιότητάς του, εκδίδοντας σχετικές αποφάσεις. Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται η έκδοση κανονιστικών πράξεων, εκδίδονται αποφάσεις των αρμόδιων Υπουργών, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Φορέα.

5. Το οικονομικό αποτέλεσμα του Φορέα διατίθεται αποκλειστικά για την εκπλήρωση του σκοπού του.

Άρθρο 3 Έδρα Φορέα

1. Η έδρα του Φορέα ορίζεται εντός των ορίων του Δήμου Ελληνικού – Αργυρούπολης και εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγ. Κοσμά.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα μπορεί να ορίζεται ως έδρα του Φορέα άλλος δήμος εντός του Νομού Αττικής.

Άρθρο 4 Σύνθεση Δ.Σ. Φορέα

1. Ο Φορέας διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, που συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και απαρτίζεται από:

α. Ένα μέλος, που υποδεικνύεται από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού στην περιφέρεια των οποίων κείται το ακίνητο, το οποίο ορίζεται από τους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών, ως Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και του Φορέα γενικά. Για το σκοπό του προηγούμενου εδαφίου, κάθε δήμος εκ των ανωτέρω αποστέλλει έγγραφη εισήγηση στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών, έπειτα από σχετική απόφαση των οικείων Δημοτικών Συμβουλίων.

β. Τρία μέλη με τους αναπληρωτές τους, που υποδεικνύονται από το Δήμο Ελληνικού-Αργυρούπολης.

γ. Ένα μέλος με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύεται από το Δήμο Γλυφάδας.

δ. Ένα μέλος με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύεται από το Δήμο Αλίμου.

ε. Ένα μέλος με τον αναπληρωτή του, που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

στ. Ένα μέλος με τον αναπληρωτή του, που ορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών και

ζ. ένα μέλος με τον αναπληρωτή του, που ορίζεται από τη Διοίκηση της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.».

2. Τα υποδεικνυόμενα, κατά τις περιπτώσεις α' έως και δ' της παραγράφου 1, μέλη του Δ.Σ. και οι αναπληρωτές

τους γνωστοποιούνται στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών από τους υποδεικνύοντες φορείς εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς σχετικής έγγραφης πρόσκλησης. Σε περίπτωση παράλειψης ή άρνησης υπόδειξης μέλους ή μελών και των αναπληρωτών τους εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, οι Υπουργοί Εσωτερικών και Οικονομικών, με κοινή απόφασή τους, ορίζουν στη θέση των ως άνω μελών και των αναπληρωτών τους πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας σε αντικείμενα συναφή με τους σκοπούς του Φορέα Διαχείρισης. Με όμοια απόφασή τους, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι Υπουργοί Εσωτερικών και Οικονομικών δύναται να αντικαθιστούν υποδειχθέντα ή ορισθέντα μέλη φορέων, κατόπιν υπόδειξης ή ορισμού νέων μελών εκ του αρμοδίου για την υπόδειξη ή ορισμό οργάνου διοίκησης των φορέων που συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρισης.

3. Στην πρώτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, που συγκαλείται σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Φορέα, το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται σε σώμα και ορίζονται οι αρμοδιότητες των μελών του και το μέλος που εκτελεί χρέη Αντιπροέδρου σε περίπτωση κωλύματος του Προέδρου. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν υποχρέωση πίστης και εχεμύθειας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Τα θέματα της εχεμύθειας, εμπιστευτικότητας, ευθύνης, δήλωσης ασυμβίβαστου, σύγκρουσης συμφερόντων και οι λοιπές λεπτομέρειες λειτουργίας ρυθμίζονται με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας του Φορέα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών μπορεί να προβλέπεται η καταβολή αποζημίωσης για τη συμμετοχή εκάστου μέλους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και να ορίζεται το ύψος και ο τρόπος καταβολής αυτής, σύμφωνα και με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015. Η λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Άρθρο 5 Θητεία Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα είναι τετραετής και μπορεί να ανανεώνεται μία, μόνον, φορά.

Άρθρο 6 Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για τη λήψη όλων των αποφάσεων που απαιτούνται για την εκπλήρωση του σκοπού του Φορέα.

2. Για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων του, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να εξουσιοδοτεί περαιτέρω τον Γενικό Διευθυντή του Φορέα.

3. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται πρακτικά, σε ειδικό βιβλίο, στα οποία καταγράφονται οι απόψεις και οι προτάσεις των συμβούλων και οι αποφάσεις που λαμβάνονται. Τα πρακτικά υπογράφονται από όλα τα παρόντα μέλη. Σε περίπτωση άρνησης μέλους να υπογράψει γίνεται σχετική μνεία και αναγράφονται οι λόγοι. Οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα δύναται να ηχογραφούνται με τη μέθοδο της μαγνητοφώνησης. Στην περίπτωση αυτή, οι συνεδριάσεις απομαγνητοφωνούνται και τα πρακτικά

απομαγνητοφώνησης συνεδρίασης υπογράφονται στην επόμενη συνεδρίαση από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή του νόμιμο αναπληρωτή του. Ο Φορέας διατηρεί αρχείο των ηλεκτρονικών ή άλλων μέσων ηχογράφησης των συνεδριάσεων.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες Προέδρου του Φορέα

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα: α) συγκαλεί και διευθύνει τις τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και καταρτίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης του Διοικητικού Συμβουλίου, β) εποπτεύει τις λειτουργίες του Φορέα, εντός του πλαισίου της κείμενης νομοθεσίας και των εξουσιοδοτήσεων που του παρέχονται νομίμως από το Διοικητικό Συμβούλιο και γ) εκπροσωπεί τον Φορέα ενώπιον κάθε δικαστικής, διοικητικής και άλλης δημόσιας αρχής, πιστωτικών ιδρυμάτων και γενικά τρίτων. Η αρμοδιότητα του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να μεταβιβάζεται σε άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε όλα τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές του, κάθε φορά που αυτός κωλύεται. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να μεταβιβασθεί σε άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα με απόφασή του μπορεί να αναθέτει επιπλέον αρμοδιότητες στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα.

Άρθρο 8

Στελέχωση του Φορέα

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα, έπειτα από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα και σχετική εισήγηση του Προέδρου, κατόπιν αυτής, ορίζεται Γενικός Διευθυντής ο οποίος είναι επιφορτισμένος με την άσκηση των διαχειριστικών καθηκόντων της καθημερινής λειτουργίας του Φορέα, μέχρι την ενεργοποίηση των διατάξεων της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4369/2016 (Α' 33). Σε περίπτωση έλλειψης ή απουσίας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δέκα πέντε (15) συνεχών ημερών, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή διατηρεί και ασκεί το Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα μέχρι να επιτευχθεί συμφωνία και κοινή εισήγηση των ανωτέρω προσώπων. Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας, στον οποίο προβλέπονται και οι θέσεις του αναγκαίου προσωπικού για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και λειτουργιών του Φορέα εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας περιλαμβάνει ενδεικτικά: α) υπηρεσία διοικητικού-οικονομικού-νομικού, β) τεχνική υπηρεσία. Στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας εξειδικεύονται οι απαιτούμενες θέσεις προσωπικού για τη λειτουργία και την εκπλήρωση των καθηκόντων του Φορέα καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα για την κάλυψη κάθε θέσης σε κάθε κλάδο και ειδικότητα.

2. Ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας του Φορέα ρυθμίζει και τα θέματα καθημερινής λειτουργίας του Φορέα και του προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για τη λειτουργία του.

3. Κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, επιτρέπεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η απόσπαση τακτικών υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης στο Φορέα του παρόντος, μετά από: α) αίτηση του υπαλλήλου και για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών με δυνατότητα παράτασης για δύο (2) ακόμη έτη και β) εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα. Η δαπάνη μισθοδοσίας βαρύνει το Φορέα.

4. Κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης επιτρέπεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η μετάταξη τακτικών υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης στο Φορέα, μετά από: α) αίτηση του υπαλλήλου και β) εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα. Περιλήψη της απόφασης μετάταξης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η μετάταξη διενεργείται σε κενή θέση του Φορέα, σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.

5. Για την πρόσληψη προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης δύνανται να εφαρμόζονται αναλογικά και οι διατάξεις της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου ΣΤ' 1 της παρ. ΣΤ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), οι οποίες αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 του ν. 4368/2016 (Α' 21), όπως ισχύουν.

Άρθρο 9

Αναθέσεις Συμβάσεων και Προγραμματικές Συμβάσεις

1. Ο Φορέας συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις, μνημόνια συνεργασίας, συμβάσεις για προμήθειες, εκτέλεση έργων και λήψη υπηρεσιών, και προβαίνει σε αναθέσεις έργων, υπηρεσιών, μελετών, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων και της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, καθώς και τον κανονισμό της παραγράφου 2. Για την επίτευξη των ανωτέρω, ο Φορέας συνεργάζεται νομίμως με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, τις δημόσιες επιχειρήσεις και κάθε άλλο αρμόδιο οργανισμό του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Ο Φορέας υποχρεούται να τηρεί τις αρχές της διαφάνειας, της δημοσιότητας, της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης διάκρισης.

2. Με κανονισμό που καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα, εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τους όρους και τις διαδικασίες ανάθεσης εκπόνησης μελετών, παροχής υπηρεσιών, εκτέλεσης έργων και εργασιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων, εξοπλισμού, ανταλλακτικών και συναφών εργασιών, μισθώσεων, εκμισθώσεων, παραχωρήσεων χρήσης, ενοχικού ή εμπράγματος δικαιώματος επί ακινήτων και κάθε άλλης αναγκαίας δραστηριότητας για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών του Φορέα.

Άρθρο 10 Παραλαβή Στοιχείων από το Φορέα

1. Ο Φορέας εγκαθίσταται στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά και αναλαμβάνει την άσκηση των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών του, σε συνέχεια έγγραφης πρόσκλησης από το Ελληνικό Δημόσιο διά του Υπουργού Οικονομικών.

2. Η εγκατάσταση του Φορέα μπορεί να υλοποιηθεί τμηματικά και να αναλάβει καθήκοντα σε επιμέρους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους, εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και υποδομές, τα οποία το Ελληνικό Δημόσιο έχει παραλάβει από την «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.».

3. Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει να παραδώσει προς το Φορέα το σύνολο των εγγράφων και πληροφοριών, που είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση, διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση (τακτική και έκτακτη), εγγύηση λειτουργίας και αντικαταστάσεων, των παραδοτέων προς το Φορέα κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και υποδομών. Στα ανωτέρω έγγραφα περιλαμβάνονται τα αντίστοιχα Τεχνικά Εγχειρίδια Λειτουργίας, Προδιαγραφών και Συντήρησης, τα οποία αφορούν κάθε χώρο, έργο, υποδομή ή/και εξοπλισμό, που περιέρχεται στην αρμοδιότητα του Φορέα από το Ελληνικό Δημόσιο και τα οποία το Ελληνικό Δημόσιο εκάστοτε παραλαμβάνει από την εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.».

Άρθρο 11 Πόροι - Έσοδα Φορέα

Πόροι και έσοδα του Φορέα συνιστούν:

α) Η επαρκής χρηματοδότηση από το Υπουργείο Οικονομικών για την υλοποίηση του σκοπού του.

β) Κάθε άλλο έσοδο από την πραγματική παροχή υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του σκοπού του.

γ) Χρηματοδοτήσεις, δωρεές, εισφορές, χορηγίες, επιχορηγήσεις, κληρονομίες, κληροδοσίες, καταπιστεύματα και κάθε άλλο έσοδο από κρατική ή ιδιωτική πηγή, ενισχύσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους εθνικούς ή διεθνείς οργανισμούς.

δ) Υπαγωγή και χρηματοδότηση του Φορέα σε προγράμματα ενισχύσεων που προβλέπονται για επενδύσεις σε σχετικές υποδομές και συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας ή/και φυσικών πόρων, και

ε) ποσά προερχόμενα από τα ανταποδοτικά τέλη που εισπράττουν οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στην περιφέρεια των οποίων κείται το ακίνητο, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 12 του παρόντος. Τα ποσά αυτά προσδιορίζονται στη βάση της έκτασης της χωρικής αρμοδιότητας εκάστου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, από τους προαναφερθέντες, και στη βάση των ιδρυτικών σκοπών του Φορέα Διαχείρισης στον οποίο και εισφέρονται. Τα ποσά του προηγούμενου εδαφίου παρακρατούνται υποχρεωτικά από τη ΔΕΗ Α.Ε. ή τον εναλλακτικό προμηθευτή από τα έσοδα του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού των οικείων δήμων και αποδίδονται στον δικαιούχο Φορέα Διαχείρισης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 43 του ν. 3979/2011. Σε περίπτωση μη υποβολής του αιτήματος από το Φορέα προς τη Δ.Ε.Η. ή τον εναλλακτικό πάροχο, ο οικείος Δήμος οφείλει να αποδίδει ο ίδιος το ποσό στο Φορέα Διαχείρισης. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής από Ο.Τ.Α. α' βαθμού

τριμηνιαίας δόσης του οικείου ποσού πέραν του ενός (1) μηνός, το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται υποχρεωτικά από αυτούς, μετά από αίτημα του Φορέα Διαχείρισης που υποβάλλεται σε αυτούς, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου τους, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους, και αποδίδεται σε αυτόν. Σε περίπτωση που οι οικείοι Ο.Τ.Α. α' βαθμού δεν αποδίδουν το εισπραχθέν ποσό του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού που αναλογεί στο Φορέα, τότε με αίτημα του τελευταίου, που υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών, το ποσό αυτό παρακρατείται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους του υπόχρεου Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Ειδικότερα ζητήματα αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού των ανταποδοτικών τελών, καθώς και τον τρόπο απόδοσής τους δύναται να ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, έπειτα από σχετική εισήγηση και σύμφωνη γνώμη του Φορέα.

Άρθρο 12 Ανταποδοτικά τέλη

Για τις ανάγκες του παρόντος, ως ανταποδοτικά τέλη νοούνται τα παρακάτω:

Α. Χρήσης πεζοδρομίων, πλατειών και λοιπών κοινόχρηστων χώρων

1. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων σε κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, επιτρέπεται υπέρ του Φορέα η επιβολή τέλους εις βάρος των χρησιμοποιούντων διарκώς ή πρόσκαιρα πεζοδρόμια, οδούς, πλατείες, και εν γένει κοινόχρηστους χώρους και το υπέδαφος αυτών, τα οποία ευρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου, μη συμπεριλαμβανομένου του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής (εφεξής ΜΠΠΑ).

2. Ως κοινόχρηστος χώρος για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νοείται και το δάπεδο χώρων μετά της θέσεως των προσώψεων των ισωγιών των οικοδομών και των εγκεκριμένων οικοδομικών γραμμών, στοές και το υπέδαφος αυτών και αποτμήσεις γωνιών οικοδομικών τετραγώνων, που αποτελούν προεκτάσεις πεζοδρομίων και έχουν αφεθεί σε κοινή χρήση. Στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου δεν εμπίπτουν οι «χώροι πρασίνου» εντός του ΜΠΠΑ, οι οποίοι μόνο εξ αποτελέσματος προορίζονται προς κοινή χρήση.

Β. Ανταποδοτικά τέλη φωτισμού και καθαριότητας

1. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων σε κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, επιτρέπεται η αποκλειστική επιβολή τέλους βάσει άρθρων 21 και 22 του β.δ. της 24.9-20.10/1958 «Περί των προσόδων των δήμων και κοινοτήτων» (Α' 171) και του άρθρου 17 του ν. 1080/1980 (Α' 246) υπέρ του Φορέα, προκειμένου να μπορεί ο τελευταίος να παρέχει τις υπηρεσίες καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, περισυλλογής και αποκομιδής των απορριμμάτων, καθώς και για την αντιμετώπιση των δαπανών ηλεκτροφωτισμού. Στα ως άνω τέλη περιλαμβάνονται οι δαπάνες διεξαγωγής, λειτουργίας και βελτίωσης της αντίστοιχης υπηρεσίας.

2. Το ως άνω ενιαίο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 1828/1989 (Α' 2), τέλος αντιστοιχεί στις δαπάνες καθαριότητας, εγκαταστάσεων, συντήρησης και ηλεκτρικής ενέργειας προς φωτισμό των κοινοχρήστων χώρων. Στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου δεν εμπίπτει ο «φόρος επί των ηλεκτροδοτούμέ-

νων χώρων, των χρησιμοποιουμένων ή προοριζομένων διά κατοικίαν ή διά άσκησην επαγγέλματος» του άρθρου 10 του ν. 1080/1980.

Άρθρο 13

Οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος Φορέα

1. Στο Φορέα λειτουργεί τριμελής Εξελεγκτική Επιτροπή. Η Εξελεγκτική Επιτροπή ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών και αποτελείται από δύο (2) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα, τα οποία υποδεικνύονται από το Φορέα, και ένα (1) μέλος που ορίζεται από την «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.», και δεν συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Εξελεγκτική Επιτροπή ελέγχει ανά μήνα την πορεία των οικονομικών μεγεθών του Φορέα. Ο τακτικός οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος του Φορέα ενεργείται με τη διαδικασία που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις περί Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και την συνδρομή της Εξελεγκτικής Επιτροπής.

2. Το διαχειριστικό έτος του Φορέα συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Το πρώτο διαχειριστικό έτος αρχίζει από την ημέρα δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης του Καταστατικού του Φορέα στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του έτους της πρώτης δημοσίευσης.

3. Οι ορκωτοί λογιστές που ασκούν τον τακτικό έλεγχο υποβάλλουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα μέχρι το τέλος Ιουνίου κάθε έτους έκθεση για τη διαχείριση και τον απολογισμό του διαχειριστικού έτους που έληξε. Οι εκθέσεις υποβάλλονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα στον Υπουργό Οικονομικών.

4. Ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να ζητά οποτεδήποτε έκτακτο έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης του Φορέα.

Άρθρο 14

Απαλλαγές και Προνόμια Φορέα

1. Οι κάθε είδους δωρεές, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις, χορηγίες, χρηματικές παροχές ή παροχές σε είδος που δίδονται υπέρ του Φορέα από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, είτε κατά τη σύσταση ή κατά τη λειτουργία του, απαλλάσσονται από κάθε είδους φόρο, τέλος ή τέλος χαρτοσήμου, δικαίωμα ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου με εξαίρεση το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και το φόρο δωρεάς και κληρονομίας.

2. Ο Φορέας δικαιούται να ζητήσει επιστροφή του πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. φορολογικής ή διαχειριστικής περιόδου σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Η επιστροφή του Φ.Π.Α. θα γίνεται εντός ενενήντα (90) ημερών από την κατάθεση της σχετικής αίτησης για την επιστροφή του Φ.Π.Α.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Άρθρο 15

Μεσολάβηση και διαιτησία συλλογικών εργατικών διαφορών

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 1876/1990 (Α' 27) η φράση «εξετάζει την οικονομική κατάσταση και εξέλιξη

της ανταγωνιστικότητας της παραγωγικής δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά» αντικαθίσταται από τη φράση «εξετάζει την οικονομική κατάσταση και εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας της παραγωγικής δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά και την εξέλιξη της αγοραστικής δύναμης του μισθού».

2. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 1876/1990 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο μεσολαβητής έχει δικαίωμα, με αιτιολογημένη απόφασή του, να απόσχει από την υποβολή πρότασης τάσσοντας προθεσμία στα μέρη για συνέχιση των διαβουλεύσεων, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρεις (3) ούτε μεγαλύτερη από έξι (6) εργάσιμες ημέρες και η οποία δύναται να παραταθεί με συμφωνία των μερών. Το δικαίωμα του προηγούμενου εδαφίου παρέχεται άπαξ στον μεσολαβητή. Αν τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που τέθηκε, ο μεσολαβητής κοινοποιεί στα μέρη αιτιολογημένη πρόταση μεσολάβησης με τα στοιχεία που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.»

3. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 1876/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) από οποιοδήποτε μέρος αποδέχτηκε την πρόταση του μεσολαβητή που απέρριψε το άλλο μέρος.»

4. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 1876/1990 προστίθεται η φράση «, καθώς και την εξέλιξη της αγοραστικής δύναμης του μισθού.»

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αιτήσεις μεσολάβησης και αιτήσεις προσφυγής στη διαιτησία.

Άρθρο 16

Θητεία μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΜΕΔ

1. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 1876/1990 η λέξη «τριετής» αντικαθίσταται από τη λέξη «πενταετής».

2. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 1876/1990 η λέξη «τριετία» αντικαθίσταται από τη λέξη «πενταετία».

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΜΕΔ, το οποίο συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 10650/Δ1.1956/9.4.2014, απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΟΔΔ 233), αναδρομικά από την ημερομηνία συγκροτήσής του.

Άρθρο 17

Προνοιακές παροχές

1. Επεκτείνεται σταδιακά σε όλη την επικράτεια η διοικητική ηλεκτρονική διαδικασία απονομής προνοιακών παροχών σε χρήμα, σε άτομα με αναπηρία που υποβάλλουν για πρώτη φορά αίτηση για τις παροχές αυτές από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) με τους όρους και προϋποθέσεις που εφαρμόζεται πιλοτικά στην Περιφέρεια Αττικής βάσει του άρθρου 215 του ν. 4512/2018 (Α' 5) και των παραγράφων 1 έως 9 και 14 έως 16 του άρθρου 2 της

υπ' αριθμ. Δ12/Γ.Π. οικ.2738/36/2018 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 57).

2. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται κάθε φορά οι περιοχές, σε επίπεδο Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας ή Δήμου στις οποίες θα επεκτείνεται η ανωτέρω διοικητική ηλεκτρονική διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια τεχνικού χαρακτήρα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 18

Τροποποίηση του άρθρου 215 του ν. 4512/2018

1. Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 215 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθεται δεύτερο και τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου παρατείνεται από τη λήξη της έως και τις 31.12.2018 με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίστηκαν με την υπ' αριθμ. Δ12/Γ.Π. οικ.2738/36/2018 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 57). Εντός του Ιουλίου 2018 τίθεται σε εφαρμογή η εν λόγω πιλοτική διαδικασία για τα άτομα με αναπηρία που υποβάλλουν για πρώτη φορά αίτηση για ένταξή τους σε προνοιακές παροχές σε χρήμα από τον ΟΠΕΚΑ και διαμένουν μόνιμα στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης και εντός του Σεπτεμβρίου 2018 για τα άτομα με αναπηρία που υποβάλλουν για πρώτη φορά αίτηση για ένταξή τους σε προνοιακές παροχές σε χρήμα από τον ΟΠΕΚΑ και διαμένουν μόνιμα στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο και στην υπ' αριθμ. Δ12/Γ.Π. οικ.2738/36/2018 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 57).».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 215 του ν. 4512/2018 (Α' 5) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αιτούντες των προηγούμενων εδαφίων απαλλάσσονται, κατά την εξέτασή τους από τις Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕΠΑ, από την υποχρέωση καταβολής παράβολου, όπως ορίζεται στην υπ' αριθμ. Φ40021/26407/2051/2006 (Β' 1829) υπουργική απόφαση.».

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 215 του ν. 4512/2018 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Με όμοια κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εσωτερικών και Οικονομικών, ορίζεται κάθε συμπληρωματική τεχνική λεπτομέρεια ή τροποποίηση της ως άνω πιλοτικής διαδικασίας.».

Άρθρο 19

Ασφαλιστικές εισφορές

1. Η παρ. 1 του άρθρου 3Α του α.ν. 248/1967 (Α' 243), που προστέθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4498/2017 (Α' 172), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το ποσό της μηνιαίας εισφοράς επικουρικής ασφάλισης των ασφαλισμένων του ΕΔΟΕΑΠ ορίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και 3,5% για τον εργοδότη επί των πάσης φύσεως τακτικών μηνιαίων αποδοχών του εργαζομένου.

Από την 1η.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς επικουρικής ασφάλισης ορίζεται σε

ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των πάσης φύσεως τακτικών μηνιαίων αποδοχών του εργαζομένου. Από την 1η.6.2022 το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς ορίζεται σε ποσοστό 3% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3% για τον εργοδότη.».

2. Η εργοδοτική εισφορά της παρ. 1 του άρθρου 6 του α.ν. 248/1967, όπως προβλέπεται και προσδιορίζεται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Φ20155/25187/Δ16.624/8.5.2018 του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1582), χρηματοδοτεί τον κλάδο υγείας του Οργανισμού, τροποποιούμενης της τελευταίας αναλόγως.

Άρθρο 20

Υπολογισμός επικουρικής σύνταξης

Μετά το άρθρο 26 του ν. 4498/2017 (Α' 172) προστίθεται άρθρο 26Α το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 26Α

1. Στους ασφαλισμένους για πρώτη φορά, από 1.7.2018 και μετά, στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του ΕΔΟΕΑΠ το ποσό της επικουρικής σύνταξης υπολογίζεται με βάση το διανεμητικό σύστημα καθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (NDC). Οι ασφαλιστικές εισφορές για επικουρική σύνταξη που καταβάλλονται για κάθε ασφαλισμένο, τηρούνται σε ατομικές μερίδες. Σύμφωνα με το νέο σύστημα το ποσό της καταβαλλόμενης επικουρικής σύνταξης του ΕΔΟΕΑΠ, διαμορφώνεται με βάση: α) τα δημογραφικά δεδομένα που προκύπτουν από εγκεκριμένους πίνακες θνησιμότητας και β) το πλάσματικό ποσοστό επιστροφής που θα εφαρμόζεται στις συνολικά καταβληθείσες εισφορές. Το ως άνω ποσοστό θα υπολογίζεται βάσει της ποσοστιαίας μεταβολής των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων. Για την αντιμετώπιση πιθανών ελλειμμάτων θα γίνεται χρήση περιουσιακών στοιχείων. Σε περίπτωση ελλειμμάτων λειτουργεί αυτόματος μηχανισμός εξισορρόπησης, ο οποίος αποκλείει κάθε αναπροσαρμογή των εισφορών. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε μεταφορά κεφαλαίων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

2. Για την υλοποίηση των ανωτέρω εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση οικ. 23123/785/7.6.2016 (Β' 1604) «Καθορισμός των τεχνικών παραμέτρων σχετικά με τις παροχές του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης», η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4052/2012 (Α' 41), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 96 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

3. Στους ασφαλισμένους μέχρι 30.6.2018 στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του ΕΔΟΕΑΠ εφαρμόζεται το διανεμητικό σύστημα καθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (NDC) για το χρόνο ασφάλισης από 1.7.2018 και εφεξής. Το ποσό της επικουρικής σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο τμημάτων:

α) το τμήμα σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης έως 30.06.2018, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του ΕΔΟΕΑΠ, όπως ισχύουν κατά το χρόνο δημοσίευσής του παρόντος νόμου, και

β) το τμήμα σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης από 1.7.2018 και εφεξής, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με το διανεμητικό σύστημα καθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (NDC), όπως προσδιορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και στην υπουργική απόφαση οικ. 23123/785/7.6.2016.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ενσωματώνονται στο καταστατικό του ΕΔΟΕΑΠ, σύμφωνα με το άρθρο 26 του παρόντος.».

Άρθρο 21

Αποζημίωση συμβεβλημένων φορέων που παρέχουν υπηρεσίες προνοιακού χαρακτήρα

1. Ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) δύναται να μεταβιβάζει πιστώσεις στον ΕΟΠΥΥ, κατόπιν επιχορήγησής του από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, για την αποζημίωση συμβεβλημένων με τον ΕΟΠΥΥ φορέων που παρέχουν υπηρεσίες προνοιακού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 3918/2011 (Α' 31), του άρθρου 48 του ν. 4316/2014 (Α' 270) και του άρθρου 18 της Φ.90380/25916/3294/2011 (Β' 2456) κοινής υπουργικής απόφασης «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)», όπως ισχύει. Η αναγνώριση, ο έλεγχος, η εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών του προηγούμενου εδαφίου διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και Υγείας καθορίζονται οι κατηγορίες των ωφελούμενων, οι παρεχόμενες υπηρεσίες, οι φορείς-δικαιούχοι της αποζημίωσης, η διαδικασία μεταβίβασης των πιστώσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 22

Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης

1. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Άστεγοι: τα άτομα που διαβιούν στο δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν καταγραφεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας ή κάνουν χρήση Υπνωτηρίων που λειτουργούν στους Δήμους, δύναται να είναι δικαιούχοι του προγράμματος.».

2. Το όγδοο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το δηλούμενο εισόδημα δεν περιλαμβάνει το επίδομα αναδοχής της διάταξης του άρθρου 9 του ν. 2082/1992 (Α' 158), τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που

χορηγούνται από το κράτος, την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται στην περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149) σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών, καθώς και το επίδομα που καταβάλλεται σε ανέργους δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α' 88).».

3. Η παρ. 3 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αρμόδιες υπηρεσίες για την υλοποίηση του Κ.Ε.Α. είναι οι εξής:

α) η Διεύθυνση Καταπολέμησης της Φτώχειας της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,

β) η Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,

γ) ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.),

δ) η Διεύθυνση Λογαριασμών του Δημοσίου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.),

ε) η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών,

στ) η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.),

ζ) η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.) του ν. 3607/2007 (Α' 245),

η) οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού (Δήμοι),

θ) τα Κέντρα Κοινότητας,

ι) το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.) του άρθρου 88 του ν. 3996/2011 (Α' 170),

ια) ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) και

ιβ) το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.).

Η διαχείριση των δαπανών, που θα διατεθούν για την Τεχνική Συνδρομή υλοποίησης του Προγράμματος «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης», δύναται να ανατεθεί από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε φορείς υλοποίησης, κατόπιν σύναψης προγραμματικών συμβάσεων.».

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης είναι αφορολόγητο, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια και στον τρόπο υπολογισμού του ποσού για την καταβολή οποιασδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.».

5. Η παρ. 6 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών, Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθώς και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων σε περίπτωση αρμοδιότητάς του, ρυθμίζονται ο καθορισμός των δικαιούχων βάσει κριτηρίων εισοδήματος, περιουσίας και διαμονής, η βάση και ο τρόπος υπολογισμού, κα-

θώς και το ύψος του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης για κάθε ωφελούμενη μονάδα, οι αρμοδιότητες των οργάνων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου για την υλοποίηση του Προγράμματος, οι εξαιρέσεις υπαγωγής στο Πρόγραμμα, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία ένταξης στο Πρόγραμμα, οι προϋποθέσεις αναστολής και ανάκλησης της πράξης έγκρισης του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης και οι επιπτώσεις αυτών, οι όροι και οι προϋποθέσεις της διοικητικής διαδικασίας επίλυσης των σχετικών διαφορών, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα λεπτομερειακού ή τεχνικού χαρακτήρα.».

ΤΜΗΜΑ Γ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 23
Τροποποίηση του άρθρου 966 ΚΠολΔ

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 966 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) προστίθενται τέσσερα εδάφια ως εξής:

«Η δικάσιμος για τη συζήτηση της σχετικής αίτησης ορίζεται υποχρεωτικά και κατά απόλυτη προτεραιότητα εντός οκτώ (8) εργάσιμων ημερών από την κατάθεσή της και επιδίδεται τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η απόφαση εκδίδεται υποχρεωτικά εντός οκτώ (8) εργάσιμων ημερών από τη συζήτηση της αίτησης. Ο αιτών οφείλει να προσκομίσει κατά τη συζήτηση έκθεση εκτίμησης της αξίας του πράγματος με χρόνο εκτίμησης μεταγενέστερο της ημερομηνίας ορισμού διενέργειας του τελευταίου πλειστηριασμού. Το δικαστήριο προκειμένου να καθορίσει τη νέα τιμή πρώτης προσφοράς λαμβάνει υπόψη του κάθε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, ιδίως τυχόν εκθέσεις εκτίμησης πιστοποιημένων εκτιμητών, και παραθέτει τους λόγους με βάση τους οποίους διαμόρφωσε τη νέα τιμή.».

Άρθρο 24
Τροποποιήσεις στον Πτωχευτικό Κώδικα

1. Στο τέλος του άρθρου 167 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α' 153) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 3, το πτωχευτικό δικαστήριο, ύστερα από αίτηση του οφειλέτη, εκτιμώντας τα αίτια και τις συνθήκες της υπόθεσης και τις παρατηρήσεις των πιστωτών, αποφαινεται αν ο οφειλέτης είναι συγγνωστός.».

2. Στο άρθρο 168 του Πτωχευτικού Κώδικα προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 3, ο οφειλέτης υποβάλλει αίτηση περί της απαλλαγής του μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από την καταχώριση του ονόματος ή της επωνυμίας του στο Γ.Ε.ΜΗ. και στα μητρώα πτωχεύσεων της παραγράφου 3 του άρθρου 8.».

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και στις καταχωρίσεις που έγιναν από 1.10.2016, καθώς και στις εκκρεμείς, κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, αιτήσεις πτώχευσης.

ΤΜΗΜΑ Δ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 25
Ρυθμίσεις για το μηχανισμό
αυτόματης επιστροφής

Ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας, υπ' αριθμ. Γ5/63587/2015 (Β' 1803), υπουργικής απόφασης και του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, επεκτείνεται και στα έτη 2019-2022, με αρχικό έτος βάσης υπολογισμού για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος το 2018, και για καθένα από τα επόμενα έτη το εκάστοτε προηγούμενο έτος. Τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών αναπροσαρμόζονται για τα έτη 2019-2022, αποκλειστικά βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, όπως αυτή απεικονίζεται στον προϋπολογισμό κάθε έτους. Η κατανομή των ορίων στις τρεις υποκατηγορίες δαπανών θα απεικονίζεται στην εισηγητική έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού κάθε έτους. Για την πρώτη εφαρμογή και όσον αφορά στο έτος 2019, η κατανομή των ορίων της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ, της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης, καθώς και της δαπάνης για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τον ΕΟΠΥΥ θα ορισθεί με υπουργική απόφαση, που θα εκδοθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 26
Τροποποίηση του ν. 1902/1990,
του ν. 3918/2011 και του π.δ. 312/1992

1. Στο άρθρο 19 του ν. 1902/1990 (Α' 138) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Το ποσοστό συμμετοχής, για τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3, είναι μηδέν τοις εκατό (0%) για τα γενόσημα φάρμακα.».

2. Στο άρθρο 34 του ν. 3918/2011 (Α' 31) προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Καθιερώνεται ποσοστό επιστροφής (rebate) 0,8% επί της λιανικής τιμής των συνταγογραφούμενων φαρμάκων αναφοράς μετά τη λήξη της περιόδου προστασίας προς τον ΕΟΠΥΥ για το έτος 2018. Το ποσό της επιστροφής που οφείλει το φαρμακείο υπολογίζεται και επιβάλλεται από τον ΕΟΠΥΥ κατά την εκκαθάριση των εκτελεσμένων συνταγών και συμψηφίζεται με οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς το φαρμακείο για την εκτέλεση των συνταγών. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται να αναπροσαρμόζεται για τα επόμενα έτη το ποσοστό επιστροφής, ο τρόπος υπολογισμού του και να ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής της ως άνω διάταξης.».

3. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης 1 του άρθρου 4 του π.δ. 312/1992 (Α' 157) προστίθεται φράση ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται να καθορίζονται οι ελάχιστες ποσότητες αποθεμάτων γενοσήμων φαρμάκων ανά θεραπευτική κατηγορία που οφείλουν να διαθέτουν τα φαρμακεία.».

Άρθρο 27**Ρυθμίσεις για τα οπτικά – γυαλιά οράσεως και τις υπηρεσίες ειδικής αγωγής**

1. Τα οπτικά – γυαλιά οράσεως που χορηγούνται από μη συμβεβλημένο ιδιώτη πάροχο και αποζημιώνονται σύμφωνα με τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΚΠΥ) του ΕΟΠΥΥ, όπως ισχύει κάθε φορά, παρέχονται κατόπιν προηγούμενης γνωμάτευσης πιστοποιημένου ιατρού - οφθαλμιάτρου και κατόπιν ιατρικού ελέγχου από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Οργανισμού. Στην περίπτωση του δικαιούχου παροχής εκδίδεται βεβαίωση ως παράρτημα της γνωμάτευσης, με μοναδικό αριθμό, η οποία προσδιορίζει το, προς αποζημίωση, δικαιούμενο ποσό σύμφωνα με τις διατάξεις του ΕΚΠΥ, και η οποία υπογράφεται ηλεκτρονικά από το αρμόδιο διοικητικό όργανο του ΕΟΠΥΥ και παραδίδεται στον δικαιούχο περίθαλψης, προκειμένου να την υπογράψει και στη συνέχεια να την καταθέσει σε κατάσταση οπτικών, που λειτουργεί νόμιμα και να λάβει την παροχή που δικαιούται. Το ποσό που αναγράφεται στη βεβαίωση αποζημιώνεται απευθείας από τον Οργανισμό στον πάροχο οπτικών ειδών κατόπιν προσκόμισης από τον τελευταίο της ιατρικής γνωμάτευσης, της ηλεκτρονικής βεβαίωσης και του παραστατικού πώλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7α του άρθρου 90 του ν. 4368/2016 (Α' 21), όπως ισχύει. Σε περίπτωση που το παραστατικό πώλησης των χορηγούμενων ειδών είναι μικρότερης αξίας από το βεβαιούμενο ποσό, καταβάλλεται στον πάροχο οπτικών το αντίτιμο της πραγματικής τιμής πώλησης της παροχής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ, καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Το εξαμηνιαίο επιτρεπτό όριο δαπάνης του ΕΟΠΥΥ για τις παροχές του παρόντος άρθρου υπάγεται στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και το ύψος αυτού προσδιορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 100 του ν. 4172/2013.

3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικά και στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών υγείας προς τους δικαιούχους περίθαλψης από μη συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους ειδικής αγωγής. Κάθε διάταξη που αντίκειται στο παρόν καταργείται.

Άρθρο 28**Τροποποίηση του άρθρου 52 του ν. 4430/2016**

Μετά το έβδομο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 7 του άρθρου 52 του ν. 4430/2016 (Α' 205), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δήλωση αρνήσεως του προηγούμενου εδαφίου, η οποία ανακαλείται εγγράφως από τον πάροχο, μέχρι τις 29.6.2018, θεωρείται ως ουδέποτε υποβληθείσα.»

Άρθρο 29**Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 4052/2012**

Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), αντικαθίσταται ως εξής: «δ. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αυτοδικαίως συμψηφίζει τα παραπάνω ποσά με ισόποσες οφειλές του προς Κατόχους Άδειας

Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων από την προμήθεια φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων για τις ανάγκες των φαρμακείων του.»

Άρθρο 30**Ρυθμίσεις για τη διαδικασία επιλογής του Ε.Κ.Α.Π.Υ.**

Για τη διενέργεια των οριζόμενων στο άρθρο 8 του ν. 4369/2016 διαδικασιών επιλογής που αφορούν το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» (Ε.Κ.Α.Π.Υ.) του άρθρου 21 του ν. 4472/2017 (Α' 74), αρμόδιο ορίζεται το Α' Τμήμα του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Διοικήσεων (Ε.Σ.Ε.Δ.) του άρθρου 10 του ν. 4369/2016, όπως συστάθηκε με την υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.38/οικ.40717/2017 (Β' 4125) και τροποποιήθηκε με την υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.38/8668/2018 (Β' 773).

Άρθρο 31**Τροποποίηση του άρθρου 33 του ν. 4025/2011**

Η παρ. 4 του άρθρου 33 του ν. 4025/2011 (Α' 228) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στις Μονάδες Ημερήσιας Νοσηλείας (Μ.Η.Ν.) μπορεί να αναπτύσσεται μία ή περισσότερες ειδικότητες εκ των προβλεπομένων στις αποφάσεις της παραγράφου 5.»

Άρθρο 32**Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016**

Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016 (Α' 21) προστίθενται τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο ως εξής:

«Στα πλαίσια των προηγούμενων εδαφίων δημιουργείται και τηρείται στον ΕΟΠΥΥ ηλεκτρονικός φάκελος δαπάνης ασφάλισης υγείας δικαιούχου. Ο δικαιούχος περίθαλψης έχει άμεση πρόσβαση στις δαπάνες που τον αφορούν, κατόπιν προηγούμενης πιστοποίησής του που διενεργείται από εξουσιοδοτημένους φορείς, και δυνατότητα αμφισβήτησης αυτών σε περίπτωση μη πραγματοποίησής τους. Η επεξεργασία των δεδομένων υπόκειται σε κατάλληλα και ειδικά μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων στον τομέα της δημόσιας υγείας σύμφωνα με το Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (Κανονισμός ΕΕ 679/2016) και αποσκοπεί στην πραγματική παροχή υγειονομικής περίθαλψης, στην πραγματική πρόσβαση όλων σε αυτήν, στη διασφάλιση των πόρων που διατίθενται για την υγειονομική περίθαλψη, τον έλεγχο των δαπανών και την αποτελεσματική χρηματοδότηση της υγειονομικής περίθαλψης. Η επεξεργασία δεδομένων σχετικών με την υγεία για λόγους δημόσιου συμφέροντος δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς από τρίτους, όπως εργοδότες ή ασφαλιστικές εταιρείες και τράπεζες.»

Άρθρο 33**Ψηφιακή υποβολή δικαιολογητικών**

1. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά βάσει των οποίων εκκαθαρίζονται και εντέλλονται προς πληρωμή δαπάνες

των ιδιωτών παρόχων υγείας του ΕΟΠΥΥ, πλην υποβολών φαρμακοποιών που αφορούν αποκλειστικά στο φάρμακο, μπορούν να υποβάλλονται ηλεκτρονικά, και όχι σε έντυπη μορφή, στο πληροφοριακό σύστημα του ΕΟΠΥΥ. Ομοίως, μπορούν να υποβάλλονται ηλεκτρονικά και στις αρμόδιες Υπηρεσίες Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον ΕΟΠΥΥ, τα δικαιολογητικά και τα εκδοθέντα για την πληρωμή της δαπάνης χρηματικά εντάλματα (Χ.Ε.), για την άσκηση προληπτικού ελέγχου στις προβλεπόμενες περιπτώσεις και τη θεώρηση των Χ.Ε. αντίστοιχα. Τα δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα εκδίδονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΥΑΠ/Φ.40.4/3/1031 (Β' 1317/2012) υπουργική απόφαση, όπως ισχύει.

2. Για την εκκαθάριση και ενταλματοποίηση των ανωτέρω δαπανών των ιδιωτών παρόχων υγείας υποβάλλονται μηνιαίως τα εξής δικαιολογητικά: α) ηλεκτρονικό τιμολόγιο, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4308/2014 (Α' 251), β) τα απαιτούμενα ηλεκτρονικά παραστατικά ανά κατηγορία δαπάνης, ψηφιακά υπογεγραμμένα στο σύνολό τους από τον ιδιώτη πάροχο, γ) πιστοποίηση της συναίνεσης και παρουσίας του ασφαλισμένου με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, όπου αυτή προβλέπεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό 910/2014 της ΕΕ και δ) υπεύθυνη δήλωση ψηφιακά υπογεγραμμένη, με την οποία δηλώνεται η ακρίβεια του συνόλου των υποβληθέντων στοιχείων, το γεγονός ότι το σύνολο των υποβληθέντων πράξεων και υπηρεσιών εκτελέσθηκαν σύμφωνα με τον ΕΚΠΥ και τις συμβατικές του υποχρεώσεις και με την οποία βεβαιώνεται η ανάληψη υποχρέωσης του παρόχου για ασφαλή τήρηση του φυσικού αρχείου για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών και προσκόμισή του στον Οργανισμό, εφόσον ζητηθεί. Αμφότερα τα υπό β' και γ' στοιχεία πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές του άρθρου 15 του ν. 4308/2014. Τα δικαιολογητικά τηρούνται σε φυσική μορφή από τις οικείες οικονομικές υπηρεσίες των παρόχων και τίθενται στη διάθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την άσκηση του καταστατικού ελέγχου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ο υπεύθυνος τήρησης του φυσικού αρχείου του προηγούμενου εδαφίου γνωστοποιείται στον Οργανισμό και στην υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και υπάγεται στο εννοιολογικό πεδίο της περίπτωσης α' του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα.

3. Το σύνολο του φυσικού αρχείου που υποβάλλεται στον ΕΟΠΥΥ απαιτείται σε μηνιαία βάση από δείγμα παρόχων σε ποσοστό, όχι κατώτερο του 1% του συνόλου αυτών. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν προσκομισθεί στον ΕΟΠΥΥ το αιτούμενο φυσικό αρχείο, η οικεία δαπάνη δεν εκκαθαρίζεται και δεν αποζημιώνεται.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του ΔΣ του ΕΟΠΥΥ, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης του παρόντος άρθρου ανά κατηγορία παρόχων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η απόφαση του ανωτέρω εδαφίου για την πρώτη κατηγορία παρόχων, θα δημοσιευθεί εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Με απόφαση του ΔΣ του ΕΟΠΥΥ, η οποία θα ληφθεί το αργότερο εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την πιλοτική εφαρμογή του παρόντος.

ΤΜΗΜΑ Ε' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΝΙΑΙΑ ΤΙΜΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Άρθρο 34 Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Ως βιβλίο νοείται, για την εφαρμογή του παρόντος Τμήματος, πέραν της έντυπης έκδοσης, το CD-ROM, το DVD ROM, οποιοσδήποτε τύπος ψηφιακού κειμένου (αρχείου) που αναπαράγει το περιεχόμενο συγκεκριμένου βιβλίου, καθώς και το ηλεκτρονικό βιβλίο (e-book).

2. Ως εκδότης νοείται, για την εφαρμογή του παρόντος Τμήματος, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκδίδει βιβλία στην Ελλάδα σε οποιαδήποτε γλώσσα ή που εκδίδει βιβλία στο εξωτερικό στην ελληνική γλώσσα και τα οποία διατίθενται στην Ελλάδα.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Τμήματος εφαρμόζονται και σε βιβλία που κυκλοφορούν στην Ελλάδα από εκδότη που έχει την έδρα του στην Ελλάδα και τα οποία έχουν εκτυπωθεί ή αναπαραχθεί στο εξωτερικό για λογαριασμό του εκδότη.

4. Οι διατάξεις του παρόντος Τμήματος δεν εφαρμόζονται σε μεταχειρισμένα και ελαττωματικά βιβλία.

5. Οι διατάξεις του παρόντος Τμήματος δεν εφαρμόζονται στον καθορισμό τιμής βιβλίου μετά την παρέλευση δεκαοκτώ (18) μηνών από την πρώτη έκδοσή του, με επιφύλαξη της παραγράφου 9 του άρθρου 35 του παρόντος.

6. Οι διατάξεις του παρόντος Τμήματος δεν εφαρμόζονται στην τιμή διάθεσης βιβλίων στον συγγραφέα τους, στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., σε κάθε νομικό πρόσωπο που εξυπηρετεί κοινωφελείς ή πολιτιστικούς ή επιστημονικούς σκοπούς ή παρέχει τέτοιες υπηρεσίες στο κοινό, καθώς και στις επαγγελματικές οργανώσεις συγγραφέων, εκδοτών και βιβλιοπωλών, εφόσον η διάθεση των βιβλίων δεν γίνεται με σκοπό την εμπορική τους εκμετάλλευση.

Άρθρο 35 Καθορισμός τιμής βιβλίου

1. Ο εκδότης οφείλει να καθορίζει την τιμή διάθεσης του βιβλίου του και τις ενδεχόμενες πρόσθετες παροχές που μπορούν να προσφέρονται στο κοινό και να ενημερώνει για τα ανωτέρω όσους προμηθεύονται αντίτυπα του βιβλίου για διάθεση στο κοινό.

2. Απαγορεύεται η διάθεση βιβλίων στο κοινό από τον ίδιο τον εκδότη τους ή από τρίτο:

α. σε τιμή που υπερβαίνει την τιμή που καθορίστηκε από τον εκδότη ή

β. σε τιμή που είναι μικρότερη του ενενήντα τοις εκατό (90%) της τιμής αυτής.

3. Κατά τη διάθεση του βιβλίου, ο εκδότης δεν προβαίνει σε προσφορά προσθέτων παροχών, αν αυτές δεν καθορίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2. Απαγορεύεται επίσης η διαφήμιση παροχών που δεν καθορίζονται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

4. Όταν η επιχείρηση διάθεσης βιβλίων στο κοινό είναι εγκατεστημένη σε απόσταση μεγαλύτερη των πενήντα (50) χιλιομέτρων από την έδρα του εκδότη του διατι-

θέμενου βιβλίου, η διάθεσή του μπορεί να γίνεται σε τιμή που υπερβαίνει έως και πέντε τοις εκατό (5%) την καθορισμένη από τον εκδότη τιμή διάθεσης στο κοινό.

5. Ο εκδότης μπορεί να αναπροσαρμόζει την τιμή διάθεσης του βιβλίου στο κοινό. Στην περίπτωση αυτή, οφείλει να ενημερώσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών για την αναπροσαρμογή της τιμής όσους προμηθεύονται ή έχουν προμηθευτεί αντίτυπα του βιβλίου για διάθεσή τους στο κοινό.

6. Όσα φυσικά ή νομικά πρόσωπα προμηθεύονται ή έχουν προμηθευτεί αντίτυπα βιβλίου για περαιτέρω διάθεσή τους στο κοινό υποχρεούνται να τα διαθέτουν σε τιμή:

α. που δεν υπερβαίνει τη νέα τιμή που καθορίστηκε από τον εκδότη,

β. που δεν είναι μικρότερη του ενενήντα τοις εκατό (90%) της τιμής αυτής.

Η υποχρέωση αυτή ισχύει μετά την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα που το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο διαθέτει τα βιβλία στο κοινό, έλαβε γνώση του ανακαθορισμού της τιμής.

7. Σε περίπτωση αναπροσαρμογής της τιμής διάθεσης του βιβλίου σε ύψος χαμηλότερο της τιμής που είχε αρχικά καθοριστεί ο εκδότης οφείλει:

α. είτε να καταβάλει, ως αποζημίωση, στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της παραγράφου 6 τη διαφορά ανάμεσα στην παλαιά και στη νέα τιμή επί τον αριθμό των αδιάθετων αντιτύπων,

β. είτε να δεχθεί την επιστροφή των αδιάθετων αντιτύπων στην τιμή στην οποία έγινε η προμήθεια των αντιτύπων, υπό την προϋπόθεση ότι τα αντίτυπα δεν φέρουν φθορές και αλλοιώσεις.

Η επιλογή μεταξύ της αποζημίωσης ή της επιστροφής των αδιάθετων αντιτύπων, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β' γίνεται από τον εκδότη των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 34.

8. Δεν θεωρείται υπέρβαση, της καθορισμένης από τον εκδότη τιμής διάθεσης του βιβλίου στο κοινό, η αμοιβή για συμπληρωματικές υπηρεσίες που παρέχονται στο κοινό κατά τη διάθεση του βιβλίου.

9. Σε περίπτωση ανατύπωσης του βιβλίου, η τιμή διάθεσής του στο κοινό δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη του ογδόντα τοις εκατό (80%) της καθορισμένης από τον εκδότη τιμής διάθεσης, επί δώδεκα (12) μήνες. Το χρονικό διάστημα των δώδεκα (12) μηνών ξεκινάει:

α. είτε μετά την παρέλευση δεκαοκτώ (18) μηνών από την πρώτη έκδοση, όταν η ανατύπωση συντελείται πριν τη συμπλήρωση των δεκαοκτώ (18) μηνών από την πρώτη έκδοση,

β. είτε από την ημερομηνία της πρώτης ανατύπωσης, όταν αυτή συντελείται μετά τη συμπλήρωση των δεκαοκτώ (18) μηνών από την πρώτη έκδοση.

10. Σε περίπτωση που το βιβλίο επανεκδοθεί με σημαντικές αλλαγές από τον ίδιο εκδότη με διαφορετικό Διεθνή Μοναδικό Αριθμό Βιβλίου (ISBN), οι παράγραφοι 1 έως 9 εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση ότι έχουν παρέλθει τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία κατά την οποία τα αντίτυπα του βιβλίου που διέθεσε ο εκδότης εξαντλήθηκαν. Τεκμήριο για αυτό αποτελεί η σχετική δήλωση του εκδότη στη βάση δεδομένων κυκλοφορούντων βιβλίων «Βιβλιονέτ».

11. Όλα τα βιβλία που τίθενται στην αγορά θα πρέπει να φέρουν αναγραφή του μήνα και του έτους της τρέχουσας έκδοσης. Σε περίπτωση ανατύπωσης ή επανέκδοσης, εκτός των όσων ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, τα βιβλία θα πρέπει να φέρουν επίσης τον αύξοντα αριθμό της, καθώς και το μήνα και έτος της πρώτης έκδοσης. Σε περίπτωση μη αναγραφής του μήνα έκδοσης, λογίζεται ως μήνας έκδοσης ο Ιανουάριος του έτους της έκδοσης του βιβλίου.

Άρθρο 36

Επιβολή κυρώσεων

1. Για τις παραβάσεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 και 11 του άρθρου 35 επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 22 του ν. 4177/2013 (Α' 173).

2. Η διαδικασία επιβολής προστίμων διενεργείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 24 του ν. 4177/2013.

3. Τα ποσά των προστίμων που επιβάλλονται κατά την παράγραφο 1 εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. και μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών.

Άρθρο 37

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών ρυθμίζεται ο τρόπος γνωστοποίησης από τον εκδότη της τιμής διάθεσης του βιβλίου, οι αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο των παραπάνω, η διαδικασία πραγματοποίησης αυτού, το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται για καθεμία από τις παραβάσεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 και 11 του άρθρου 35, καθώς και κάθε αναγκαία για την εφαρμογή της διάταξης της παρούσας λεπτομέρεια.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Πολιτισμού και Αθλητισμού μπορεί να καθορίζονται χρονικά διαστήματα, που συνολικά δεν υπερβαίνουν τις δεκαπέντε (15) ημέρες ετησίως, κατά τα οποία δεν θα ισχύουν οι κανόνες τιμολόγησης του άρθρου 35 του παρόντος.

Άρθρο 38

Μεταβατική διάταξη

1. Οι διατάξεις του παρόντος Τμήματος εφαρμόζονται στα βιβλία που θα εκδοθούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Όσα βιβλία, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, υπάγονταν σε καθεστώς ενιαίας τιμής βιβλίου, με βάση τις καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 39, εφεξής υπάγονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 35 του παρόντος νόμου, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την πρώτη έκδοσή τους ή μέχρι την ημερομηνία πραγματοποίησης ανατύπωσης ή επανέκδοσης. Σε περίπτωση μη αναγραφής του μήνα πρώτης έκδοσης, λογίζεται ως μήνας έκδοσης ο Ιανουάριος του έτους της έκδοσης του βιβλίου.

3. Τα βιβλία που ανατυπώνονται υπάγονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 35 μόνο εφόσον η πρώτη έκδοση πραγματοποιείται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

4. Τα βιβλία που έχουν εκδοθεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, σε περίπτωση επανέκδοσής τους

με σημαντικές αλλαγές από τον ίδιο εκδότη με διαφορετικό Διεθνή Μοναδικό Αριθμό Βιβλίου (ISBN), μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, υπάγονται στην παράγραφο 10 του άρθρου 35.

Άρθρο 39 **Καταργούμενες διατάξεις**

Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2557/1997 (Α' 271), η υποπερίπτωση 1 της υποπαραγράφου ΣΤ.4 της παρ. ΣΤ' του πρώτου άρθρου του ν. 4254/2014 (Α' 85) και η παρ. 5 του άρθρου 186 του ν. 4261/2014 (Α' 107), καθώς και κάθε άλλη διάταξη αντίθετη προς τις διατάξεις του παρόντος Τμήματος.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ** **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Άρθρο 40 **Ρύθμιση θεμάτων Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε.** **και Σ.Η.Θ.Υ.Α.**

1. Το έβδομο και όγδοο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 80 του ν. 4427/2016 (Α' 188) και με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4533/2018 (Α' 75), αντικαθίστανται ως εξής:

«Η χρέωση της περίπτωσης αυτής επιβάλλεται στους εκπροσώπους φορτίου αποκλειστικά για τα έτη 2016 έως 2020, οπότε και καταργείται, ως εξής: για το έτος 2016 ανέρχεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της χρέωσης που προκύπτει με την εφαρμογή της μεθοδολογίας, για το έτος 2017 και το πρώτο τρίμηνο του έτους 2018 στο εκατό τοις εκατό (100%) και από την 1η Απριλίου 2018 στο εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), από την 1η Ιανουαρίου 2019 στο πενήντα τοις εκατό (50%) και από την 1η Ιανουαρίου 2020 στο τριάντα τοις εκατό (30%) της χρέωσης που προκύπτει με την εφαρμογή της μεθοδολογίας. Ειδικότερα για τα έτη 2018, 2019 και 2020, το ετήσιο σωρευτικό απολογιστικό λογιστικό πλεόνασμα του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, που τυχόν θα προκύψει, λαμβανομένου υπόψη ειδικού αποθεματικού ασφαλείας έκτακτων δαπανών ποσού εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) ευρώ, βάσει του δημοσιευμένου δελτίου του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου με εκκαθάριση μηνός Δεκεμβρίου εκάστου έτους, αποδίδεται κατά το επόμενο έτος στους εκπροσώπους φορτίου από τον Λειτουργό της Αγοράς ως εκροή του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου. Η διαδικασία απόδοσης του πλεονάσματος και κάθε ειδικότερη λεπτομέρεια καθορίζονται στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

2. Στο τέλος του έκτου εδαφίου της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 προστίθεται φράση ως εξής:

«, με την επιφύλαξη της διάθεσης του ετήσιου σωρευτικού απολογιστικού πλεονάσματος του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου για τα έτη 2018, 2019 και 2020,

σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α' της παρούσας.»

3. Στην περίπτωση α' της παρ. Α2 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τα έτη 2019 και 2020 το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται σε εξήντα πέντε τοις εκατό (65%).»

Άρθρο 41 **Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 4067/2012**

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4508/2017 (Α' 200) και το άρθρο 400 του ν. 4512/2018 (Α' 5), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ειδικά για το έτος 2019 η πίστωση του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται μέχρι το ποσό των πενήντα εννέα εκατομμυρίων (59.000.000) ευρώ και για το έτος 2020 μέχρι το ποσό των εξήντα οχτώ εκατομμυρίων (68.000.000) ευρώ. Για το έτος 2018 δεν χορηγείται πίστωση.»

Άρθρο 42 **Αναπροσαρμογή ποσοτήτων** **ηλεκτρικής ενέργειας προς δημοπράτηση** **μέσω δημοπρασιών πώλησης προθεσμιακών** **προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας με** **φυσική παράδοση**

1. Με την έγκριση των όρων των πράξεων απόσχισης και των λογιστικών καταστάσεων απόσχισης από το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Η. Α.Ε. και τη δημοσίευση των πράξεων αυτών σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4533/2018 (Α' 75), καθώς και με τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4533/2018, οι ποσότητες που τυχόν ορίζονται προς δημοπράτηση, με απόφαση της ΡΑΕ, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 135 του ν. 4389/2016 (Α' 94), μειώνονται κατά πενήντα ποσοστιαίες μονάδες (50%).

2. Με την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων αγοραπωλησίας μετοχών (share purchase agreements) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4533/2018, ο μηχανισμός αναπροσαρμογής των προς δημοπράτηση ποσοτήτων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 135 του ν. 4389/2016 καταργείται.

3. Με την υλοποίηση των αναγκαίων προαπαιτούμενων πράξεων για έκαστο συμβαλλόμενο μέρος με σκοπό την ολοκλήρωση των αντίστοιχων συναλλαγών της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4533/2018, το ποσοστό της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 135 του ν. 4389/2016 μειώνεται κατά εννέα ποσοστιαίες μονάδες (9%).

4. Η Ε.Χ.Ε. Α.Ε. εντός του Ιανουαρίου 2019 υποβάλλει στη ΡΑΕ εισήγηση για την τροποποίηση του Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 140 του ν. 4389/2016, και του Κανονισμού της, εφόσον αυτό απαιτείται, προκειμένου ο σχετικός μηχανισμός πώλησης προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση με την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185), ως ισχύει, να είναι συμβατός με την οργάνωση και λειτουργία των ανωτέρω Αγορών, ιδίως όσον αφορά τις δηλώσεις χρήσης

των ποσοτήτων προθεσμιακών προϊόντων στο σύστημα δήλωσης προγραμμάτων της Ε.Χ.Ε. Α.Ε και τις υποχρεώσεις φυσικής εκπλήρωσης και εξισορρόπησης των μερών.

ΤΜΗΜΑ Ζ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 43
Κατάργηση ελαχίστου ορίου διάρκειας
της σύμβασης ναύλωσης

Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4256/2014 (Α' 92), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 94 του ν. 4504/2017 (Α' 184), και η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4256/2014, καταργούνται από 1.11.2018.

ΤΜΗΜΑ Η'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 44
Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 393/1976

Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 393/1976 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Την κατάρτιση και εκτέλεση προγραμμάτων εκδρομών και περιηγήσεων που διοργανώνονται αποκλειστικά από τουριστικά γραφεία εντός ή εκτός χώρας με ιδιόκτητα ή μισθωμένα θαλάσσια, χερσαία ή αεροπορικά μεταφορικά μέσα.».

ΤΜΗΜΑ Θ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4469/2017 (Α' 62)

Άρθρο 45
Ορισμοί

1. Στην περίπτωση ιστ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4469/2017 (Α' 62) η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2016» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2017».

2. Στην περίπτωση ιζ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4469/2017 η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2016» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2017».

3. Η περίπτωση ιη' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4469/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιη) Ως «οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης» νοούνται οι απαιτήσεις των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, που βεβαιώθηκαν έως το χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 4 και γεννήθηκαν έως την 31η Δεκεμβρίου 2017 ή ανάγονται σε χρόνο έως την 31η Δεκεμβρίου 2017, με τις προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 4.».

Άρθρο 46
Πεδίο εφαρμογής

1. Στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4469/2017 η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2016» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2017».

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4469/2017 η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2016» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2017».

3. Το εδάφιο γ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4469/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο πιστωτής ενημερώνει την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία προώθησης της αίτησης για την ολοκλήρωση ή μη της διαπραγμάτευσης και σε καταφατική περίπτωση για την επίτευξη ή μη συμφωνίας με τον οφειλέτη. Αν η διαπραγμάτευση ολοκληρωθεί μετά την ενημέρωση του προηγούμενου εδαφίου, ο πιστωτής ενημερώνει την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. μέσα σε έναν (1) μήνα από την ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης για την επίτευξη ή μη συμφωνίας.».

4. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4469/2017 προστίθεται το εξής εδάφιο:

«Αν δύο ή περισσότεροι πιστωτές έχουν ακριβώς ίσες απαιτήσεις και οι απαιτήσεις τους, αθροιζόμενες με τις μικρότερες απαιτήσεις, υπερβαίνουν το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού χρέους ή το ποσό των 20.000.000 ευρώ, τότε οι πιστωτές αυτοί συμμετέχουν στη διαδικασία για το σύνολο των απαιτήσεών τους και δεσμεύονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.».

Άρθρο 47
Ρύθμιση οφειλών ομόρρυθμων εταίρων

Μετά το πέμπτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4469/2017 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Οι ομόρρυθμοι εταίροι ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας μπορούν να ζητήσουν τη ρύθμιση και του συνόλου των δικών τους οφειλών, οι οποίες θα επιτρεπόταν να ρυθμιστούν, αν οι εταίροι υπέβαλλαν αίτηση ως ιδιοκτήτες ατομικής επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση περιέχει ως προς αυτούς το σύνολο των στοιχείων και συνοδεύεται από το σύνολο των δικαιολογητικών του άρθρου 5 και οι περιορισμοί των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 2 ισχύουν και ως προς το πρόσωπο του ομόρρυθμου εταίρου, ενώ οι περιορισμοί της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και του άρθρου 2 κρίνονται με βάση το πρόσωπο της εταιρίας. Για την εταιρία και τους ομόρρυθμους εταίρους της, που ζητούν ρύθμιση και του συνόλου των δικών τους οφειλών ακολουθείται, κατά το δυνατόν, ενιαία διαδικασία υπό τον ίδιο συντονιστή. Η απαρτία υπολογίζεται χωριστά για κάθε συνοφειλέτη. Οι προτάσεις ρύθμισης υποβάλλονται χωριστά για τον κάθε συνοφειλέτη και το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας για τη μία πρόταση δεν επηρεάζεται από το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας για τις λοιπές προτάσεις. Ο συντονιστής δικαιούται πλήρη αμοιβή για κάθε ομόρρυθμο εταίρο που ζητεί ρύθμιση του συνόλου των δικών του οφειλών.».

Άρθρο 48
Περιεχόμενο αίτησης και συνοδευτικά έγγραφα

1. Στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4469/2017, μετά τη φράση «των οφειλόμενων ποσών ανά πιστωτή» προστίθεται η φράση «, της ημερομηνίας, αναφορικά με την οποία προσδιορίζεται το ύψος της κάθε οφειλής.».

2. Η παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 4469/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών μπορεί να τροποποιείται ο κατάλογος των δικαιολογητικών της παραγράφου 8. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να προβλέπεται ότι ορισμένα από τα δικαιολογητικά απαιτούνται μόνο σε κάποιες κατηγορίες υποθέσεων, καθώς και ότι ορισμένα δικαιολογητικά δεν υποβάλλονται υποχρεωτικά μαζί με την αίτηση, αλλά μπορούν να υποβληθούν το αργότερο έως τη λήξη της διαπραγμάτευσης.».

Άρθρο 49 **Συντονιστής**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4469/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της αίτησης, η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διορίζει συντονιστή της διαδικασίας από το μητρώο συντονιστών που τηρείται στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. Προτιμάται συντονιστής με έδρα εντός της Περιφερειακής Ενότητας, στην οποία έχει την έδρα του ο οφειλέτης.».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4469/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός ως συντονιστή του ίδιου προσώπου σε περισσότερες από μία αιτήσεις, αν προηγουμένως δεν έχει εξαντληθεί η δυνατότητα διορισμού των λοιπών εγγεγραμμένων στο μητρώο της παραγράφου 1 με έδρα την Περιφέρεια, εντός της οποίας λαμβάνει χώρα η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.».

Άρθρο 50 **Διαδικασία διαπραγμάτευσης**

1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4469/2017 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν μετά την εξέταση των προσκομισθέντων εγγράφων παραμένει αδικαιολόγητη απόκλιση, που υπερβαίνει το ένα πέμπτο της συνολικής οφειλής προς ρύθμιση, τότε ο συντονιστής ζητά από τον οφειλέτη και τον πιστωτή πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα για το ύψος της απαίτησης εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών.».

2. Στο τέλος του άρθρου 8 του ν. 4469/2017 προστίθεται παράγραφος 18 ως εξής:

«18. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών μπορούν να ρυθμίζονται λεπτομερειακά θέματα της διαδικασίας ελέγχου πληρότητας της αίτησης ή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, καθώς και να τροποποιούνται οι προθεσμίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ή στο άρθρο 7. Με την απόφαση αυτή μπορεί ιδίως:

1) να καθορίζεται διαδικασία συμπλήρωσης των στοιχείων της αίτησης, καθώς και διόρθωσης των σφαλμάτων της,

2) να ορίζονται προθεσμίες για συγκεκριμένες ενέργειες, όταν τέτοιες προθεσμίες δεν ορίζονται στο νόμο,

3) να προβλέπεται διαδικασία παράτασης της προθεσμίας σε συγκεκριμένη περίπτωση, όταν η μη τήρησή της οφείλεται σε λόγους, τους οποίους δεν μπορεί να ελέγξει το μέρος που ζητά την παράταση,

4) να καθορίζεται διαδικασία διαγραφής της αίτησης με ταυτόχρονη επανυποβολή της, όταν υπάρχουν ελλεί-

ψεις ή σφάλματα, τα οποία κατά το χρόνο διαπίστωσής τους δεν μπορούν να διορθωθούν με εισαγωγή των στοιχείων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα· στην περίπτωση αυτή ο συντονιστής που διορίστηκε για τη διαγραφόμενη αίτηση διατηρεί την ιδιότητά του και για τη νέα αίτηση, χωρίς να δικαιούται νέα αμοιβή, ενώ η προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 13 υπολογίζεται από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης στα πλαίσια της αρχικής αίτησης,

5) να προβλέπεται δυνατότητα και διαδικασία για την παραίτηση του οφειλέτη από εκκρεμή αίτηση· στην περίπτωση αυτή δεν επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης από τον ίδιο οφειλέτη.».

Άρθρο 51 **Αμοιβή του συντονιστή**

Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4469/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους καθορίζεται το ύψος της αμοιβής του συντονιστή. Η αμοιβή μπορεί να κλιμακώνεται ανάλογα με την κατηγοριοποίηση του οφειλέτη ως μικρής ή μεγάλης επιχείρησης ή ανάλογα με την πρόοδο της διαδικασίας. Η απόφαση αυτή μπορεί να προβλέπει ότι εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς υποθέσεις.».

Άρθρο 52 **Αναστολή εκτέλεσης**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4469/2017 ο αριθμός «εβδομήντα (70)» αντικαθίσταται με τον αριθμό «ενενήντα (90)».

2. Μετά την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4469/2017 προστίθεται παράγραφος 1α ως εξής:

«1α. Κατά το χρονικό διάστημα της παραγράφου 1 αναστέλλεται και κάθε διοικητικό μέτρο, το οποίο επιβάλλεται, αυτοδικαίως ή με πράξη της Διοίκησης, ως συνέπεια της μη εξόφλησης υποχρεώσεων, των οποίων ζητείται η ρύθμιση και το οποίο συνεπάγεται την αναστολή λειτουργίας της επιχείρησης.».

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4469/2017 η φράση «την παράγραφο 1» αντικαθίσταται με τη φράση «τις παραγράφους 1 και 1α».

4. Στην παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4469/2017 η φράση «της παραγράφου 1» αντικαθίσταται με τη φράση «των παραγράφων 1 και 1α».

5. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 4469/2017 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με τις ίδιες προϋποθέσεις μπορεί η Διοίκηση να διατάξει την πρόωρη παύση της αναστολής της παραγράφου 1α.».

Άρθρο 53 **Συμμετοχή του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης**

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 4469/2017 διαγράφεται η φράση «, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 9».

2. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 4469/2017, μετά τη φράση «Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου,» προστίθεται η φράση «και εφόσον συμμετέχουν ιδιώτες πιστωτές.».

3. Στο τέλος της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 4469/2017 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι: α) έχει εξοφληθεί τουλάχιστον η πρώτη δόση της ρύθμισης δυνάμει αυτής, β) έχουν εξοφληθεί ή τακτοποιηθεί με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής οι μη υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές και γ) έχουν υποβληθεί όλες οι δηλώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 6 του άρθρου 14, μετά από αίτηση του οφειλέτη, η Φορολογική Διοίκηση αποφασίζει ότι οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις. Η απόφαση αυτή εκδίδεται ανεξάρτητα από το εάν οι κατασχέσεις επιβλήθηκαν για υπαγόμενες ή μη στη σύμβαση οφειλές και γνωστοποιείται στον τρίτο. Ποσά απαιτήσεων που γεννώνται μετά την ως άνω γνωστοποίηση, αποδεσμεύονται και αποδίδονται κατά νόμο, ενώ ποσά απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν από αυτή αποδίδονται στο Δημόσιο. Αν ανατραπεί ή ακυρωθεί η σύμβαση, οι ανωτέρω κατασχέσεις αναπτύσσουν πλήρως τις έννομες συνέπειές τους, αναφορικά με τις μελλοντικές απαιτήσεις, από τη γνωστοποίηση της ανατροπής στον τρίτο. Τυχόν αποκτηθέντα δικαιώματα ή αξιώσεις τρίτων δεν αντιτάσσονται έναντι του κατασχόντος Δημοσίου. Οι κατασχέσεις στα χέρια τρίτων, που έχουν επιβληθεί αποκλειστικά για οφειλές υπαγόμενες στη σύμβαση, αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη, εφόσον έχει εξοφληθεί ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνολικού προς καταβολή στο Δημόσιο ποσού της σύμβασης. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω εδαφίων, ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο δεν επιστρέφονται.»

4. Στην παρ. 21 του άρθρου 15 του ν. 4469/2017, μετά τη φράση «της παραγράφου 8 του άρθρου 9,» προστίθεται η φράση «των παραγράφων 1, 1α, 2 και 5 του άρθρου 13,».

5. Στο άρθρο 11 του ν. 4469/2017 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Όταν το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης προτείνει εμπειρογνώμονα, αυτός επιλέγεται από μητρώο εμπειρογνώμωνων που συστήνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Στην απόφαση αυτή καθορίζεται η διαδικασία εγγραφής στο μητρώο, ο τρόπος επιλογής των εμπειρογνώμωνων από αυτό, τυχόν ασυμβίβαστα, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 54

Ηλεκτρονική πλατφόρμα εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών

Στο τέλος του άρθρου 16 του ν. 4469/2017 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών μπορούν να υποβάλλονται και να προωθούνται αιτήσεις οφειλετών, που υπάγονται στην παράγραφο 21 του άρθρου 15, για διμερή ρύθμιση των οφειλών τους είτε προς το Δημόσιο είτε προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης είτε προς

χρηματοδοτικούς φορείς. Με την αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία κατά το προηγούμενο εδάφιο παρέχεται από τον οφειλέτη άδεια για κοινοποίηση στον πιστωτή, επεξεργασία και διασταύρωση από αυτόν των δεδομένων του, τα οποία περιλαμβάνονται στην αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα για τους σκοπούς της διαδικασίας ρύθμισης οφειλών. Η άδεια του προηγούμενου εδαφίου συνεπάγεται την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του ν. 4174/2013.»

Άρθρο 55

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται στις αιτήσεις που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του.

2. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 46, τα άρθρα 50 και 52 και οι παράγραφοι 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 53 έχουν άμεση εφαρμογή και σε υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 53 εφαρμόζεται και σε συμβάσεις αναδιάρθρωσης που υπογράφηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Αιτήσεις, στις οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος η διαδικασία έχει περατωθεί ως άκαρπη, μπορούν να επανυποβληθούν, εφόσον συμπεριλαμβάνουν οφειλές, οι οποίες καθίστανται επιδεκτικές ρύθμισης με το άρθρο 45 ή την παράγραφο 2 του άρθρου 46. Μετά την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 18 του άρθρου 8 του ν. 4469/2017, που προστίθεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 50, μπορούν οι οφειλέτες εκκρεμών αιτήσεων να ζητήσουν τη διαγραφή της αίτησης με ταυτόχρονη επανυποβολή της, προκειμένου να συμπεριληφθούν οφειλές, οι οποίες καθίστανται επιδεκτικές ρύθμισης με τα άρθρα 45 έως 47.

5. Ομόρρυθμοι εταίροι εταιριών, οι οποίες πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος υπέβαλαν αίτηση, εκκρεμή ή περατωθείσα, μπορούν να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση για ρύθμιση των δικών τους οφειλών. Στην περίπτωση αυτή οι περιορισμοί των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 2 του ν. 4469/2017 ισχύουν και ως προς το πρόσωπο του ομόρρυθμου εταίρου, ενώ οι περιορισμοί της παρ. 1 του άρθρου 2 και του άρθρου 3 του ν. 4469/2017 κρίνονται με βάση το πρόσωπο της εταιρίας. Στις περιπτώσεις αυτές η διαδικασία δεν απαιτείται να είναι ενιαία ούτε είναι απαραίτητος ο διορισμός του ίδιου συντονιστή.

6. Μέχρι την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4469/2017, όπως αυτή αντικαθίσταται με το άρθρο 51, εξακολουθεί να εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4469/2017, όπως ισχύει πριν την αντικατάστασή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 3869/2010 (Α' 130)

Άρθρο 56

Πεδίο εφαρμογής

Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3869/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η αποδοχή υπερχρεωμένης κληρονομίας από τους νόμιμους μεριδούχους του αρχικού οφειλέτη, ακόμα κι αν γίνεται εν γνώσει της υπερχρέωσης, δεν συνιστά από μόνη της και χωρίς τη συνδρομή άλλων περιστάσεων δόλια περιέλευση σε αδυναμία πληρωμής χρηματικών οφειλών.».

Άρθρο 57

Διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή σε αυτά σχετικού αιτήματος του οφειλέτη να του παραδώσουν, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνσή του, αναλυτική κατάσταση των οφειλών του προς αυτά, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται με ακρίβεια το ύψος της οφειλής, αναλυόμενο κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, ο αριθμός και η ημερομηνία σύναψης της δανειακής σύμβασης, εφόσον είναι διαθέσιμα, το επιτόκιο με το οποίο εκτοκίζεται η οφειλή, καθώς και το ποσό που αντιστοιχεί στο 10% της τελευταίας ενήμερης δόσης.».

Άρθρο 58

Κατάθεση αίτησης και εγγράφων

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 προστίθενται περιπτώσεις γ' και δ' ως εξής:

«γ) δήλωση του οφειλέτη ότι παρέχει άδεια σε οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα, στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, να διαβιβάζει, έως τη συζήτηση της αίτησης, στους πιστωτές κατά των οποίων στρέφεται η αίτηση, την κίνηση των τραπεζικών του λογαριασμών και των λοιπών τραπεζικών προϊόντων (άρση τραπεζικού απορρήτου του άρθρου 1 του ν. 1059/1971, Α' 270) για τη χρονική περίοδο από πέντε (5) έτη πριν την άσκηση της αίτησης έως την ημέρα της συζήτησής της, καθώς και ότι παρέχει άδεια προς τους πιστωτές, κατά των οποίων στρέφεται η αίτηση, να προβαίνουν αποκλειστικά για το σκοπό δικαστικής και εξώδικης διαχείρισης της αίτησης σε επεξεργασία και ανταλλαγή των δεδομένων που κατέχουν ή λαμβάνουν από τα πιστωτικά ιδρύματα,

δ) Υπεύθυνη δήλωση του οφειλέτη ότι δεν έχει πτωχευτική ικανότητα».

2. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Επιπλέον, εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, η γραμματεία ελέγχει αν από τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα προκύπτει εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και το είδος αυτής, καθώς και αν από τα αρχεία του Ειρηνοδικείου ή από το Γενικό Αρχείο ή από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης της παραγράφου 1 του άρθρου 13 ή από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της παραγράφου 3 του άρθρου 13 προκύπτει ότι υποβλήθηκε άλλη αίτηση από τον ίδιο οφειλέτη είτε είναι εκκρεμής είτε όχι. Σε καταφατική περίπτωση η γραμματεία προβαίνει σε σχετική επισήμειωση στο φάκελο της αίτησης, η οποία αξιολογείται από το δικαστήριο ή από τον δικαστή που κρίνει το αίτημα χορήγησης προσωρινής διαταγής κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 5.».

3. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει αν ο οφειλέτης έχει ήδη καταθέσει δύο φορές την αίτηση του παρόντος άρθρου και έχει παραιτηθεί ισάριθμες φορές από αυτήν. Ως παραίτηση λογίζεται και η άπρακτη παρέλευση χρονικού διαστήματος τριάντα (30) ημερών από τη μεταίωση της συζήτησης στο ακροατήριο του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, χωρίς να έχει ζητηθεί ο προσδιορισμός νέας συζήτησης.».

4. Στο άρθρο 4 του ν. 3869/2010 προστίθεται παράγραφος 5α ως εξής:

«5α. Αν η γραμματεία σημειώσει στο φάκελο της αίτησης ότι ο οφειλέτης έχει εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα, ο Ειρηνοδίκης αποφασίζει μέσα σε δέκα (10) ημέρες αν μέχρι την ημέρα της επικύρωσης ή της συζήτησης της αναστολής ή της αίτησης του άρθρου 5α θα ισχύει η κατά την παράγραφο 5 απαγόρευση των καταδικωτικών μέτρων κατά του οφειλέτη. Προς το σκοπό αυτόν ο Ειρηνοδίκης εξετάζει αποκλειστικά και μόνο τη συνδρομή εμπορικής ή όχι ιδιότητας του οφειλέτη.».

Άρθρο 59

Προδικασία

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3869/2010 καταργείται.

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι μηνιαίες καταβολές από την κατάθεση της αίτησης μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης, συνυπολογίζονται στις καταβολές της παραγράφου 2 του άρθρου 8».

3. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Αν ο οφειλέτης καθυστερεί την καταβολή των δόσεων που ορίζονται από τον Ειρηνοδίκη, σύμφωνα με την παράγραφο 2, με συνέπεια το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση να υπερβαίνει αθροιστικώς την αξία τριών (3) μηνιαίων δόσεων, διαδοχικών ή μη, ο θιγόμενος πιστωτής μπορεί να επιδώσει στον οφειλέτη εξώδικη όχληση με την οποία τον καλεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών. Αν ο οφειλέτης δεν συμμορφωθεί προσηκόντως, παύει να ισχύει αυτοδικαίως έναντι όλων των πιστωτών η διαταχθείσα αναστολή των καταδικωτικών μέτρων και κάθε άλλου ανασταλτικού μέτρου, από την ημέρα που ο θιγόμενος πιστωτής επιδώσει σχετική δήλωση στους υπόλοιπους πιστωτές, υπό την προϋπόθεση ότι θα καταθέσει σχετικό σημείωμα με ενσωματωμένη την ανωτέρω αναφερόμενη εξώδικη όχληση στο φάκελο που τηρείται στο αρμόδιο δικαστήριο. Στην περίπτωση αυτή, ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει από τον αρμόδιο δικαστή την εκ νέου χορήγηση προσωρινής διαταγής αν αποδεικνύει ότι η μη καταβολή των δόσεων, οφείλεται σε γεγονός ανωτέρας βίας, μη δυνάμενο να αντιμετωπιστεί με αίτηση μεταρρύθμισης της αρχικής προσωρινής διαταγής ή ότι ο θιγόμενος πιστωτής άσκησε καταχρηστικά το δικαίωμα των προηγούμενων εδαφίων.».

4. Στο τέλος του άρθρου 5 του ν. 3869/2010 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Ο Ειρηνοδίκης ή το κατά περίπτωση αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να διατάξει την ανάκληση της προσω-

ρινης διαταγής της παραγράφου 2 και αν ο οφειλέτης καθυστερεί συστηματικά την καταβολή των δόσεων που ορίζονται με αυτήν, χωρίς το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση να υπερβαίνει αθροιστικώς την αξία τριών (3) μηνιαίων δόσεων, οπότε επέρχεται η έννομη συνέπεια της παραγράφου 4. Οι διάδικοι καλούνται προ δέκα (10) ημερών.».

Άρθρο 60

Αναστολή καταδικτωτικών μέτρων

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3869/2010 καταργείται.

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3869/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 5 εφαρμόζονται αναλόγως.».

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3869/2010 καταργείται.

4. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3869/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 5 εφαρμόζονται αναλόγως.».

5. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3869/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η παύση ή ο περιορισμός της τοκογονίας κατά τα πρώτα δύο εδάφια θεωρείται ότι ουδέποτε επήλθαν, αν η αίτηση απορριφθεί τελεσίδικα.».

Άρθρο 61

Δικαστική ρύθμιση χρεών

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3869/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επίσης δεν μπορεί να υποβληθεί νέα αίτηση, εάν η αρχική αίτηση απορρίφθηκε λόγω δόλου του οφειλέτη ως προς την περιέλευσή του σε μόνιμη και γενική αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του ή λόγω δόλιας παράβασης του καθήκοντος ειλικρινούς δήλωσης κατά το άρθρο 10.».

2. Μετά το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3869/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Από το ποσό αφαιρείται ό,τι καταβλήθηκε συνολικά σε εκτέλεση της προσωρινής διαταγής του άρθρου 5 ή της απόφασης αναστολής του άρθρου 6, διαιρούμενο διά το πλήθος των δόσεων της παρούσας παραγράφου.».

Άρθρο 62

Προστασία κύριας κατοικίας

1. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010 διαγράφεται η φράση «η οποία θα εκδοθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος».

2. Τα πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο εδάφια της παραγράφου 2 του άρθρου 9 αντικαθίστανται ως εξής:

«Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλει αίτηση στο Ελληνικό Δημόσιο για τη μερική κάλυψη του ποσού της μηνιαίας καταβολής του σχεδίου διευθέτησης οφειλών του παρόντος άρθρου, το οποίο ορίζει η δικαστική απόφαση, ενημερώνοντας σχετικά τους πιστωτές. Η απόφαση του δικαστηρίου επισημαίνει τη δυνατότητα αυτή στον οφειλέτη. Μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημέρα δημοσίευσης της απόφασης, οποιοσδήποτε πιστωτής μπορεί να υποβάλει την αίτηση του πέμπτου

εδαφίου για λογαριασμό του οφειλέτη, ενημερώνοντάς τον εγγράφως. Ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει το μέγιστο της δυνατότητας αποπληρωμής του και σε κάθε περίπτωση υποχρεούται στην καταβολή ελάχιστης συνεισφοράς. Η συνεισφορά του Ελληνικού Δημοσίου στο παραπάνω σχέδιο διευθέτησης οφειλών δεν μπορεί να υπερβαίνει σε διάρκεια τα τρία (3) έτη και καταβάλλεται στους πιστωτές υπό την προϋπόθεση ότι ο οφειλέτης παραμένει συνεπής στην καταβολή της ελάχιστης συνεισφοράς. Αν ο οφειλέτης δεν καταβάλει εγκαίρως τη συνεισφορά του, ο θιγόμενος πιστωτής υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως, περιλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Αν ο πιστωτής παραλείψει την ενημέρωση του προηγούμενου εδαφίου και ο οφειλέτης εκπέσει κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 11, τότε ο πιστωτής υποχρεούται να επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο με το νόμιμο τόκο της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 4174/2013 (Α' 170) τα ποσά που αυτό κατέβαλε μετά την ασυνέπεια του οφειλέτη. Καθυστέρηση του Ελληνικού Δημοσίου να καταβάλει την εγκριθείσα συνεισφορά του ουδέποτε μπορεί να οδηγήσει σε έκπτωση του οφειλέτη κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 11. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών καθορίζονται τα κριτήρια προσδιορισμού του ύψους της συνεισφοράς του Δημοσίου, της ελάχιστης συνεισφοράς του οφειλέτη, καθώς και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας.».

3. Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 9 προστίθενται παράγραφοι 2α και 2β ως εξής:

«2α. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2, οποιοσδήποτε διάδικος μπορεί να ζητήσει να ληφθεί υπόψη η εμπορική και όχι η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας του οφειλέτη. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο διορίζει ως πραγματογνώμονα πιστοποιημένο εκτιμητή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο περιλαμβάνεται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών της Διεύθυνσης Οικονομικού Συντονισμού και Μακροοικονομικών Προβλέψεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Τα έξοδα της πραγματογνωμοσύνης βαρύνουν το διάδικο που τη ζητεί. Το αίτημα για διορισμό πραγματογνώμονα είναι απαράδεκτο, αν δεν υποβάλλεται είτε με την αίτηση είτε με αυτοτελές δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν την ημερομηνία συζήτησης της αίτησης. Αν το αίτημα υποβληθεί με την αίτηση, ο Ειρηνοδίκης διορίζει πραγματογνώμονα κατά την ημέρα επικύρωσης. Αν υποβληθεί με αυτοτελές δικόγραφο, ο πραγματογνώμονας διορίζεται με πράξη του αρμόδιου δικαστή, η οποία εκδίδεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κατάθεσή του, με κλήτευση των διαδίκων πριν από είκοσι τέσσερις (24) ώρες. Δεν απαιτείται διορισμός πραγματογνώμονα αν οποιοσδήποτε διάδικος προσκομίσει έκθεση πιστοποιημένου εκτιμητή του δεύτερου εδαφίου. Αν το δικαστήριο δεν εξαιρέσει την κύρια κατοικία από τη ρευστοποίηση, τότε για τρία (3) έτη από τη δημοσίευση της απόφασης η τιμή πρώτης προσφοράς κατά τον πλειστηριασμό της δεν μπορεί να είναι κατώτερη του ορίου αξίας για την προστασία

της κύριας κατοικίας κατά τη γ' περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2. Αν σε δύο διαδοχικούς πλειστηριασμούς, με τιμή πρώτης προσφοράς ίση με το όριο αξίας για την προστασία της κύριας κατοικίας κατά τη γ' περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2, δεν γίνει κατακύρωση, τότε ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει μεταρρύθμιση της απόφασης για τη δικαστική ρύθμιση των οφειλών του, προκειμένου να εξαιρεθεί η κύρια κατοικία του από τη ρευστοποίηση, εφόσον συντρέχουν και οι υπόλοιπες προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2. Στη δίκη της αίτησης μεταρρύθμισης τεκμαίρεται αμάχητα ότι η εμπορική αξία της κατοικίας είναι κατώτερη του ορίου αξίας για την προστασία της κατά τη γ' περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2, ενώ ο χρονικός περιορισμός της παραγράφου 2 κρίνεται με βάση το χρόνο άσκησης της αρχικής αίτησης.

2β. Κατά το χρονικό διάστημα των καταβολών της παραγράφου 2 του άρθρου 8 το δικαστήριο κατανέμει το ποσό που μπορεί να καταβάλει ο οφειλέτης μεταξύ της ρύθμισης οφειλών του άρθρου 8 και του σχεδίου διευθέτησης οφειλών του παρόντος άρθρου, διασφαλίζοντας ότι οι πιστωτές δεν θα βρεθούν χωρίς τη συναίνεσή τους σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν, στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης.»

4. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010 η φράση «παραγράφου αυτής» αντικαθίσταται με τη φράση «παράγραφος 2».

5. Η παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Αν οι καταβολές που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει της πρωτοβάθμιας απόφασης υπολείπονται αυτών που ορίζονται με τη δευτεροβάθμια, ο οφειλέτης υποχρεούται να εξοφλήσει άτοκα το ποσό της διαφοράς που υπολείπεται. Το δικαστήριο εντάσσει τη διαφορά αυτή στο σχέδιο διευθέτησης οφειλών ώστε να μην υπερβαίνεται η μέγιστη ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη.»

6. Στο άρθρο 9 του ν. 3869/2010 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Οι παράγραφοι 3 έως 6 του άρθρου 8 εφαρμόζονται και στο σχέδιο διευθέτησης οφειλών του παρόντος άρθρου. Η μεταρρύθμιση της απόφασης γίνεται εντός των ορίων της παραγράφου 2 του άρθρου 9, όπως αυτή εφαρμόστηκε από τη μεταρρυθμιζόμενη απόφαση.»

Άρθρο 63

Καθήκον ειλικρινούς δήλωσης

Στην παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 3869/2010, μετά τη φράση «η αρμόδια υπηρεσία» προστίθεται η φράση «, τα πιστωτικά ιδρύματα.».

Άρθρο 64

Απαλλαγή από υπόλοιπα χρεών

1. Η παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η κανονική εκτέλεση από τον οφειλέτη των υποχρεώσεων που επιβάλλονται με την απόφαση που εκδίδεται σε εφαρμογή των παραγράφων 2, 4 και 5 του άρθρου 8 επιφέρει, με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 4 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 9, την αυτοδίκαιη απαλλαγή του από κάθε τυχόν υφιστάμενο υπόλοιπο οφειλής έναντι όλων των πιστωτών, ακόμη και έναντι εκείνων που δεν ανήγγει-

λαν τις απαιτήσεις τους. Ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει από το Ειρηνοδικείο, με αίτηση που κοινοποιείται στους πιστωτές και εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, την πιστοποίηση της απαλλαγής του από το υπόλοιπο των οφειλών.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν ο οφειλέτης καθυστερεί την εκπλήρωση των υποχρεώσεων από τη ρύθμιση οφειλών, με συνέπεια το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση να υπερβαίνει αθροιστικώς την αξία τριών (3) μηνιαίων δόσεων, διαδοχικών ή μη, ο θιγόμενος πιστωτής μπορεί να επιδώσει στον οφειλέτη εξώδικη όχληση με την οποία τον καλεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών. Αν ο οφειλέτης δεν συμμορφωθεί προσηκόντως, εκπίπτει αυτοδικαίως από τη ρύθμιση έναντι όλων των πιστωτών από την ημέρα που ο θιγόμενος πιστωτής επιδώσει σχετική δήλωση στους υπόλοιπους πιστωτές, υπό την προϋπόθεση ότι θα καταθέσει σχετικό σημείωμα με ενσωματωμένη την ανωτέρω αναφερόμενη εξώδικη όχληση στο φάκελο που τηρείται στο αρμόδιο δικαστήριο. Στην περίπτωση αυτή, ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει από το Ειρηνοδικείο την ανατροπή της έκπτωσής του αν αποδεικνύει ότι η μη καταβολή των δόσεων οφείλεται σε γεγονός ανωτέρας βίας, μη δυνάμενο να αντιμετωπιστεί με αίτηση μεταρρύθμισης της απόφασης ή ότι ο θιγόμενος πιστωτής άσκησε καταχρηστικά το δικαίωμα της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 65

Δικαιώματα συνοφειλετών

Στο τέλος του άρθρου 12 του ν. 3869/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν όμως ο εγγυητής, ο εις ολόκληρον υπόχρεος ή άλλο δικαιούχο σε αναγωγή πρόσωπο καταβάλει τόσο το τμήμα της οφειλής από την οποία ο οφειλέτης πρόκειται να απαλλαγεί κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 11 όσο και μέρος της οφειλής που περιλαμβάνεται στην απόφαση ρύθμισης του άρθρου 8 ή στο σχέδιο διευθέτησης οφειλών του άρθρου 9, τότε αυτός υποκαθίσταται αυτοδικαίως για το τελευταίο ποσό στη θέση του πιστωτή στο μέτρο και με τις προϋποθέσεις που η οφειλή αυτή έχει διαμορφωθεί δυνάμει της ρύθμισης ή του σχεδίου διευθέτησης οφειλών που επικυρώθηκε με τη δικαστική απόφαση.»

Άρθρο 66

Θάνατος του οφειλέτη

Μετά το άρθρο 12 του ν. 3869/2010 προστίθεται άρθρο 12α ως εξής:

«Άρθρο 12α

Θάνατος του οφειλέτη

1. Αν ο οφειλέτης αποβιώσει όσο η αίτηση της παραγράφου 1 του άρθρου 4 είναι εκκρεμής, η δίκη καταργείται.

2. Αν ο οφειλέτης αποβιώσει πριν την απαλλαγή του κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 11, οι απαιτήσεις των πιστωτών επανέρχονται στο ύψος, στο οποίο θα βρίσκονταν αν δεν είχε υποβληθεί η αίτηση της παραγράφου 1 του άρθρου 4, μειωμένο κατά τα ποσά που καταβλήθηκαν από τον κληρονομούμενο. Η παύση ή ο περιορισμός της τοκογονίας κατά τα πρώτα δύο εδάφια

της παραγράφου 3 του άρθρου 6 δεν ανατρέπονται για το χρονικό διάστημα μέχρι το θάνατο του οφειλέτη.

3. Αν το δικαστήριο είχε διατάξει την εξαίρεση της πρώτης κατοικίας του κληρονομούμενου από τη ρευστοποίηση, και ο κληρονόμος χρησιμοποιεί το ίδιο ακίνητο ως δική του κύρια κατοικία, μπορεί, εφόσον ασκήσει την αίτηση της παραγράφου 1 του άρθρου 4 και συντρέχουν στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις παραδοχής της, να ζητήσει την εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 9 χωρίς το χρονικό περιορισμό του πρώτου εδαφίου αυτής. Στην περίπτωση αυτή εξακολουθεί να ισχύει ο κανόνας της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών σε σχέση με την περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης, ωστόσο για τον προσδιορισμό του σχεδίου διευθέτησης οφειλών, το ποσό, το οποίο θα λάμβαναν οι πιστωτές σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης, μειώνεται κατά το αντίστοιχο ποσό που καταβλήθηκε από τον κληρονομούμενο. Η συνολική διάκριση των σχεδίων διευθέτησης οφειλών του κληρονομούμενου και του κληρονόμου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τη διάρκεια που αναφέρεται στο δέκατο ένατο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9.

4. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται και όταν ο κληρονομούμενος απεβίωσε κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας, εφόσον οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 συνέτρεχαν στο πρόσωπό του.».

Άρθρο 67 **Αρχείο αιτήσεων**

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο γραμματέας κάθε Ειρηνοδικείου της επικράτειας με πρόσβαση στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, αποκτά αυτοδικαίως πρόσβαση και στο ως άνω αρχείο για τους σκοπούς του νόμου.».

Άρθρο 68 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Το άρθρο 56 εφαρμόζεται και όταν η αποδοχή κληρονομίας έλαβε χώρα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Το άρθρο 57 εφαρμόζεται επί αιτημάτων που υποβάλλονται στα πιστωτικά ιδρύματα από την 1η Σεπτεμβρίου 2018. Μέχρι τότε εξακολουθεί να εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3869/2010, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή της.

3. Μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η δήλωση της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 λογίζεται ότι υποβλήθηκε, στις αιτήσεις που είναι εκκρεμείς σε πρώτο ή σε δεύτερο βαθμό, εκτός αν σε αυτό το χρονικό διάστημα ο οφειλέτης παραιτηθεί από την αίτησή του.

4. Οι παράγραφοι 2 και 4 του άρθρου 58 εφαρμόζονται και σε αιτήσεις, που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εφόσον η ημέρα της επικύρωσης κατά την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3869/2010 απέχει πέραν των δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Το έβδομο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3869/2010, όπως προστίθεται με την παράγραφο 3 του άρθρου 58, εφαρμόζεται και στις αιτήσεις, που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

6. Το όγδοο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3869/2010, όπως προστίθεται με την παράγραφο 3 του άρθρου 58, εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς αιτήσεις, εφόσον η συζήτηση ματαιωθεί μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

7. Στις υποθέσεις που ματαιώθηκαν σε πρώτο βαθμό πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, χωρίς να έχει ζητηθεί προσδιορισμός νέας συζήτησης, θεωρείται ότι οι αιτούντες έχουν παραιτηθεί από τις αιτήσεις τους, αν δεν ζητηθεί προσδιορισμός νέας συζήτησης μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Στην προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου δεν υπολογίζεται το χρονικό διάστημα των δικαστικών διακοπών.

8. Η παράγραφος 2 του άρθρου 59, η παράγραφος 5 του άρθρου 60, η παράγραφος 2 του άρθρου 61 και οι παράγραφοι 3 και 5 του άρθρου 62 εφαρμόζονται και στις δίκες, που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

9. Η παράγραφος 3 του άρθρου 59 και οι παράγραφοι 2 και 4 του άρθρου 60 εφαρμόζονται και στις δίκες, που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με την προϋπόθεση ότι: α) η όχληση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 3869/2010, επιδίδεται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, β) δεν έχει ήδη ανακληθεί η προσωρινή διαταγή. Εκκρεμείς αιτήσεις ανάκλησης της προσωρινής διαταγής κρίνονται κατά τις ουσιαστικές διατάξεις του παρόντος.

10. Η παράγραφος 1 του άρθρου 61 εφαρμόζεται και όταν η αίτηση του οφειλέτη απορρίφθηκε πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σε δεύτερο βαθμό λόγω δόλου του οφειλέτη ως προς την περιέλευσή του σε μόνιμη και γενική αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του ή λόγω δόλιας παράβασης του καθήκοντος ειλικρινούς δήλωσης. Δεν εφαρμόζεται όταν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου η αίτηση απορρίφθηκε για τους λόγους αυτούς με απόφαση Ειρηνοδικείου, κατά της οποίας δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο.

11. Οι παράγραφοι 2 και 6 του άρθρου 62 και το άρθρο 66 εφαρμόζονται και σε υποθέσεις, επί των οποίων δημοσιεύθηκε απόφαση πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

12. Σε υποθέσεις, στις οποίες η προσδιορισθείσα ημερομηνία συζήτησης της αίτησης απέχει λιγότερο από επτά (7) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν το διορισμό πραγματοποιώμενα για την εκτίμηση της εμπορικής αξίας της κύριας κατοικίας με αυτοτελές δικόγραφο που κατατίθεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Σε υποθέσεις, στις οποίες η προσδιορισθείσα ημερομηνία συζήτησης απέχει λιγότερο από δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το αίτημα διορισμού πραγματοποιώμενα μπορεί να υποβληθεί και με τις προτάσεις.

13. Το άρθρο 63 εφαρμόζεται και σε υποθέσεις, επί των οποίων δημοσιεύθηκε απόφαση πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον δεν έχει επέλθει απαλλαγή του οφειλέτη από τα υπόλοιπα των οφειλών του.

14. Η παράγραφος 1 του άρθρου 64 εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις, κατά τις οποίες ο οφειλέτης έχει αποπε-

ρατώσει τη ρύθμιση των οφειλών του κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

15. Η παράγραφος 2 του άρθρου 64 εφαρμόζεται και σε υποθέσεις, επί των οποίων δημοσιεύθηκε απόφαση πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την προϋπόθεση ότι: α) η όχληση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3869/2010 επιδίδεται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, β) δεν έχει ήδη εκδοθεί απόφαση έκπτωσης του οφειλέτη. Εκκρεμείς αιτήσεις έκπτωσης του οφειλέτη κρίνονται κατά τις ουσιαστικές διατάξεις του παρόντος.

16. Το άρθρο 65 εφαρμόζεται και επί αποφάσεων ρύθμισης ή σχεδίων διευθέτησης οφειλών, τα οποία δεν έχουν εκτελεσθεί στο σύνολό τους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 69

Τροποποιήσεις του ν. 4354/2015

1. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 176) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι παραπάνω εταιρίες, που είναι χρηματοδοτικά ιδρύματα, λαμβάνουν ειδική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εποπτεύονται για τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου από την Τράπεζα της Ελλάδος».

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4354/2015, μετά τις λέξεις «από μη εξυπηρετούμενα δάνεια» προστίθενται οι λέξεις «, εφόσον ο δανειολήπτης είναι καταναλωτής κατά την έννοια του άρθρου 1α του ν. 2251/1994».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αναγγελία της καταχώρισης γίνεται ατύπως προς τους οφειλέτες και τους εγγυητές με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και των μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας».

4. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και σε εταιρίες, που έλαβαν άδεια πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται σε μεταβιβάσεις που καταχωρίζονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται και σε αναγγελίες που έλαβαν χώρα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΛΟΓΩ ΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 3325/2005 (Α' 68)

Άρθρο 70

Μετεγκατάσταση λόγω αλλαγών χρήσεων γης

1. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3325/2005 και προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«1. Οι δραστηριότητες που ιδρύθηκαν νόμιμα και λειτουργούν σε θεσμοθετημένους υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων δεν υποχρεούνται σε απομάκρυνση

στην περίπτωση μεταβολής της χρήσης γης που καθιστά αυτές μη συμβατές με τη νέα χρήση γης. Η επέκταση των δραστηριοτήτων αυτών είναι δυνατή εντός του χώρου ή του γηπέδου όπου λειτουργούσαν πριν τη μεταβολή της χρήσης γης και μέσα στα όρια του βαθμού όχλησης, όπως αυτά προσδιορίζονται βάσει της τελευταίας ισχύουσας έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας. Στην περίπτωση κτηριακής επέκτασης δεν εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις για την εκτός σχεδίου πόλεως δόμηση.

2. Οι δραστηριότητες που ιδρύθηκαν νόμιμα και λειτουργούν σε περιοχές χωρίς καθορισμένες χρήσεις γης μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών από την ημερομηνία καθορισμού της χρήσης γης, με τον οποίο οι δραστηριότητες αυτές καθίστανται μη συμβατές. Η επέκταση των δραστηριοτήτων αυτών είναι δυνατή εντός του χώρου ή του γηπέδου όπου λειτουργούσαν πριν τον καθορισμό της χρήσης γης και μέσα στα όρια του βαθμού όχλησης, όπως αυτά προσδιορίζονται βάσει της τελευταίας ισχύουσας έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας και με την προϋπόθεση ότι η επέκταση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη συμπλήρωση του δωδέκατου έτους από τον καθορισμό της χρήσης γης. Σε περίπτωση κτηριακής επέκτασης δεν εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις για την εκτός σχεδίου πόλεως δόμηση.

3. Δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κοινής υπουργικής απόφασης 172058/2016 (Β' 354) και οι οποίες ιδρύθηκαν νόμιμα και λειτουργούν σε θεσμοθετημένους υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων, μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών από την ημερομηνία μεταβολής της χρήσης γης, με την οποία οι δραστηριότητες αυτές καθίστανται μη συμβατές. Στην περίπτωση που οι δραστηριότητες αυτές ιδρύθηκαν νόμιμα και λειτουργούν σε περιοχές χωρίς καθορισμένες χρήσεις γης, μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία καθορισμού της χρήσης γης. Και στις δύο περιπτώσεις, η επέκταση των δραστηριοτήτων αυτών είναι δυνατή εντός του χώρου ή του γηπέδου όπου λειτουργούσαν πριν τον καθορισμό ή τη μεταβολή της χρήσης γης και μέσα στα όρια του βαθμού όχλησης, όπως αυτά προσδιορίζονται βάσει της τελευταίας ισχύουσας έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας. Στην περίπτωση κτηριακής επέκτασης δεν εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις για την εκτός σχεδίου πόλεως δόμηση.».

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ - ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 4442/2016 (Α' 230)

Άρθρο 71

Πεδίο εφαρμογής – τροποποίηση άρθρου 17 του ν. 4442/2016

1. Ο τίτλος του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4442/2016 (Α' 230) αντικαθίσταται ως εξής:

«Απλούστευση λειτουργίας Μεταποιητικών και Συναφών Δραστηριοτήτων».

2. Το άρθρο 17 του ν. 4442/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17
Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπύπτον: α) οι μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) 10 έως και 33 της 3ης ομάδας, οι δραστηριότητες με ΚΑΔ 49.50 της 7ης ομάδας, οι «δραστηριότητες συσκευασίας» με ΚΑΔ 82.92 της 11ης ομάδας και οι δραστηριότητες με ΚΑΔ 95 και 96.01 της 15ης ομάδας του παραρτήματος του παρόντος και β) οι λοιπές δραστηριότητες που διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 17 έως 40 του ν. 3982/2011 (Α' 143)».

Άρθρο 72
Γνωστοποίηση λειτουργίας –
Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 4442/2016

Το άρθρο 18 του ν. 4442/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18
Γνωστοποίηση λειτουργίας

1. Η ίδρυση, επέκταση ή εκσυγχρονισμός των δραστηριοτήτων που εμπύπτον στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου, πλην των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 18Α, υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ-ΑΔΕ, η γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, πλην των περιπτώσεων του επόμενου άρθρου, υποβάλλεται από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας στην Αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143), η οποία την κοινοποιεί αμελλητί στις αρμόδιες αρχές.

3. Για την υποβολή της γνωστοποίησης απαιτείται η κατάθεση του παραβόλου του άρθρου 11. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 3 του άρθρου 11, εφαρμόζονται αναλογικά η παράγραφος 1 και η υποπερίπτωση ι της περίπτωσης Β' της παρ. 2 του άρθρου 1 της κοινής υπουργικής απόφασης 14684/914/Φ15/2012 (Β' 3533).

4. Κατά την υποβολή της γνωστοποίησης δεν υποβάλλονται δικαιολογητικά. Τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για τη λειτουργία της δραστηριότητας τηρούνται στην εγκατάσταση.

5. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης ή από το χρόνο κατά τον οποίο υπήρχε υποχρέωση για την υποβολή της, η αρμόδια αρχή της παραγράφου 2 διενεργεί ελέγχους με βάση τον βαθμό επικινδυνότητας των δραστηριοτήτων που υπέβαλαν τη γνωστοποίηση. Η αρμόδια αρχή ελέγχει βάσει βαθμού επικινδυνότητας κατά πρώτον, εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου, και ακολούθως μεσαίου κινδύνου και χαμηλού κινδύνου. Μέχρι την εξειδίκευση των κριτηρίων αξιολόγησης κινδύνου και

την κατάταξη των επιχειρήσεων σε βαθμό επικινδυνότητας, σύμφωνα με το άρθρο 137 του ν. 4512/2018 (Α' 5), η κατάταξη γίνεται ύστερα από εκτίμηση της αρμόδιας αρχής λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια του άρθρου 137.

6. Για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου που υπόκεινται σε καθεστώς γνωστοποίησης, όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «άδεια λειτουργίας», «υπεύθυνη δήλωση λειτουργίας» ή «ενημέρωση», ως τέτοια νοείται εφεξής η γνωστοποίηση».

Άρθρο 73
Έγκριση λειτουργίας

Μετά το άρθρο 18 του ν. 4442/2016 προστίθεται άρθρο 18Α ως εξής:

«Άρθρο 18Α
Έγκριση λειτουργίας

1. Η λειτουργία των δραστηριοτήτων που εμπύπτον στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 19 του ν. 3982/2011 (Α' 143) υπόκειται σε καθεστώς έγκρισης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 7 και 8 του παρόντος.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση της έγκρισης υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ-ΑΔΕ, η αίτηση για τη χορήγηση έγκρισης λειτουργίας των δραστηριοτήτων του παρόντος άρθρου υποβάλλεται από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας στην Αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143) πριν την έναρξη της λειτουργίας. Η αδειοδοτούσα Αρχή εξετάζει το αίτημα για χορήγηση της έγκρισης εντός εξήντα (60) ημερών από την προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών. Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου τεκμαίρεται χορήγηση της έγκρισης.

3. Για τις δραστηριότητες που υπόκεινται σε καθεστώς έγκρισης λειτουργίας, όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «άδεια λειτουργίας», «υπεύθυνη δήλωση λειτουργίας», «ενημέρωση» ή «γνωστοποίηση», ως τέτοια νοείται εφεξής η έγκριση λειτουργίας».

Άρθρο 74
Κυρώσεις – Τροποποίηση άρθρου 23
του ν. 4442/2016

Το άρθρο 23 του ν. 4442/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 23
Κυρώσεις

1. Αν ο φορέας που υποχρεούται σε γνωστοποίηση παραλείψει την υποβολή γνωστοποίησης, όπου αυτή απαιτείται, ή γνωστοποιήσει αναληθή στοιχεία, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 15.

2. Οι κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται και στον φορέα που υπόκειται σε καθεστώς έγκρισης, αν η δραστηριότητα λειτουργήσει χωρίς έγκριση.

3. Σε περίπτωση παραβίασης των όρων λειτουργίας των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, εφαρμόζονται οι κυρώσεις της κείμενης νομοθεσίας από τα αρμόδια όργανα που ορίζονται σε αυτή.

4. Για τις δραστηριότητες που υπόκεινται σε καθεστώς γνωστοποίησης, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η κύρωση της προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης άδειας λειτουργίας, ως τέτοια νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας με τη σφράγιση της εγκατάστασης και του παραγωγικού της εξοπλισμού από την αρμόδια Αρχή της παραγράφου 2 του άρθρου 18.».

Άρθρο 75
Εξουσιοδοτήσεις – Τροποποίηση άρθρου 24 του ν. 4442/2016

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 24 του ν. 4442/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται τα δικαιολογητικά, η διαδικασία, οι όροι και το περιεχόμενο για τη γνωστοποίηση και την έγκριση. Με την ίδια απόφαση εξειδικεύονται οι επιβαλλόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.».

2. Η απόφαση της παραγράφου 1 εκδίδεται μέσα σ' ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 76
Τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 4442/2016.

1. Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 25 του ν. 4442/2016 προστίθενται παράγραφοι 6, 7, 8, 9 και 10 ως εξής:

«6. Η παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση έγκρισης εγκατάστασης τα επαγγελματικά εργαστήρια, οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών χαμηλής όχλησης και οι αποθήκες χαμηλής όχλησης, εφόσον η κινητήρια ή η θερμική ισχύς του μηχανολογικού εξοπλισμού τους δεν υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 17. Για την εγκατάσταση των δραστηριοτήτων υποβάλλεται στην Αδειοδοτούσα Αρχή γνωστοποίηση εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4442/2016 (Α' 230). Η Αδειοδοτούσα Αρχή διενεργεί εκ των υστέρων κατά περίπτωση επιτόπιο έλεγχο, σχετικά με τη γνωστοποίηση εγκατάστασης.».

7. Η παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 20 και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 48Α του ν. 4442/2016 (Α' 230), για την εγκατάσταση, την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό των δραστηριοτήτων ανεξαρτήτως βαθμού όχλησης, η Αδειοδοτούσα Αρχή χορηγεί έγκριση εγκατάστασης, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παραγράφου 11Α του άρθρου 17, με την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών και εγκρίσεων μετά από έλεγχο.».

8. Η παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«4.α) Έγκριση λειτουργίας μετά από έλεγχο, κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4442/2016 (Α' 230), απαιτείται στις περιπτώσεις ίδρυσης, επέκτασης ή εκσυγχρονισμού εγκαταστάσεων με ΚΑΔ 49.50, καθώς και των δραστηριοτήτων του άρθρου 17 του ν. 4442/2016

(Α' 123) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κοινής υπουργικής απόφασης 172058/11.2.2016 (Β' 354) και του ν. 4409/2016 (Α' 36).

β) Έγκριση λειτουργίας μετά από έλεγχο, κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4442/2016 απαιτείται στις περιπτώσεις ίδρυσης των δραστηριοτήτων του άρθρου 17 του ν. 4442/2016 που κατατάσσονται στην κατηγορία Α1 σύμφωνα με την υπουργική απόφαση ΔΙΠΑ/οικ. 37674 (Β' 2471) ή που λόγω προσθήκης δραστηριότητας κατατάσσονται για πρώτη φορά στην κατηγορία Α1 ή λόγω μηχανολογικού εκσυγχρονισμού κατατάσσονται από κατηγορία Β' σε κατηγορία Α1, σύμφωνα με την ως άνω απόφαση.».

9. Η παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Μέχρι την 31η Μαρτίου 2020, η λειτουργία των εγκαταστάσεων των δραστηριοτήτων του άρθρου 17 του ν. 4442/2016 που κατατάσσονται στην κατηγορία Α2 σύμφωνα με την υπουργική απόφαση ΔΙΠΑ/οικ. 37674 (Β' 2471) ή των εγκαταστάσεων που μετά από εκσυγχρονισμό ή επέκταση κατατάσσονται για πρώτη φορά στην κατηγορία Α2, υπόκεινται σε έγκριση λειτουργίας μετά από έλεγχο κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4442/2016. Από την 1η Απριλίου 2021 οι εγκαταστάσεις του προηγούμενου εδαφίου λειτουργούν έπειτα από γνωστοποίηση κατά την έννοια του άρθρου 5 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 4442/2016.».

10. Μετά το άρθρο 3 του ν. 2244/1994 (Α' 168) προστίθεται άρθρο 3Α, ως εξής:

«Άρθρο 3Α

Εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής

1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με σκοπό τη λειτουργία τους σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή αδυναμίας των εγκαταστάσεων του δικτύου διανομής ή του συστήματος μεταφοράς. Για τη λειτουργία των σταθμών αυτών απαιτείται η σύναψη Πρόσθετης Συμφωνίας Σύνδεσης με τον αρμόδιο διαχειριστή.

2. Για τους καταναλωτές που συνδέονται στο δίκτυο διανομής ή στο σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και οι οποίοι εγκαθιστούν εφεδρικό σταθμό ηλεκτροπαραγωγής, φορέας ελέγχου της σύνδεσης του εφεδρικού σταθμού είναι ο διαχειριστής του δικτύου διανομής και ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς, αντίστοιχα. Μετά την κατάθεση της απαιτούμενης υπεύθυνης δήλωσης εγκαταστάτη, πραγματοποιείται έλεγχος των σχεδίων και της λειτουργίας των διατάξεων ασφαλείας, ώστε να εξασφαλίζεται η μη παράλληλη λειτουργία του εφεδρικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής με το Δίκτυο Διανομής ή το Σύστημα Μεταφοράς και συντάσσεται η Πρόσθετη Συμφωνία Σύνδεσης για εφεδρική ηλεκτροπαραγωγή.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την έναρξη λειτουργίας των εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής ανεξαρτήτως ισχύος.

4. Οι αποφάσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας και οι αποφάσεις απαλλαγής από τη λήψη άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής που έχουν εκδοθεί δυνάμει του ν. 2244/1994 και της υπουργικής απόφασης Δ5/ΗΛ/Γ/Φ6/

οικ.25131/07.12.2009 (Β' 2442) εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους.

5. Αποφάσεις απαλλαγής από τη λήψη άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής εξακολουθούν να εκδίδονται μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 3.».

2. Η απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 3Α του ν. 2244/1994 (Α' 168) εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Από την έκδοση της απόφασης αυτής καταργείται η υπουργική απόφαση Δ5/ΗΛ/Γ/Φ6/οικ.25131/07.12.2009 (Β' 2442).».

Άρθρο 77

Εγκατάσταση μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων - Οχλήσεις

Τροποποίηση άρθρων 48Α, 48Γ και 48Ε του ν. 4442/2016:

1. Στο άρθρο 48Α του ν. 4442/2016 προστίθενται παράγραφοι 3, 4 και 5 ως εξής:

«3. Δεν απαιτείται έγκριση εγκατάστασης για τις δραστηριότητες που εγκαθίστανται, εκσυγχρονίζονται ή επεκτείνονται σε περιοχές που καθορίζονται γενικές κατηγορίες χρήσεων γης βιομηχανίας – βιοτεχνίας από Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ), Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) και Τοπικά Χωρικά Σχέδια (ΤΧΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προεδρικό διάταγμα της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 1561/1985 (Α' 148). Οι δραστηριότητες αυτές υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 6.

4. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά από το φορέα της οικονομικής δραστηριότητας μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ - ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ-ΑΔΕ, η γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου υποβάλλεται από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας στην Αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143), η οποία υποχρεούται να την κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές.

Για την υποβολή της γνωστοποίησης των δραστηριοτήτων της παραγράφου 3 απαιτείται η κατάθεση παραβόλου, για το οποίο εφαρμόζεται αναλογικά η περίπτωση Α' της παρ. 2 του άρθρου 1 της αριθ. κοινής υπουργικής απόφασης 14684/914/Φ15/2012 (Β' 3533). Για την υποβολή της γνωστοποίησης των δραστηριοτήτων της παραγράφου 2 δεν απαιτείται κατάθεση παραβόλου.

Κατά την υποβολή της γνωστοποίησης δεν υποβάλλονται δικαιολογητικά. Τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για την εγκατάσταση της δραστηριότητας, τηρούνται από τον φορέα της δραστηριότητας. Από το χρόνο, κατά τον οποίο γεννάται η υποχρέωση υποβολής της γνωστοποίησης, η Αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143) μπορεί να διενεργεί επιτόπιο έλεγχο σχετικά με τη γνωστοποίηση εγκατάστασης.

5. Από τις ρυθμίσεις των παραγράφων 2 και 3 εξαιρούνται οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής: α) της κοινής υπουργικής απόφασης 172058/2016 (Β' 354), β) του ν. 4409/2016 (Α' 136) και γ) της υπουργικής απόφασης Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/2012 (Β' 603).».

2. Στο άρθρο 48Γ του ν. 4442/2016 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Η παρ. 9 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, αναθεωρούνται οι κατηγορίες όχλησης στις οποίες κατατάσσονται οι μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες. Η αναθεώρηση των κατηγοριών όχλησης γίνεται στη βάση της κατάταξης της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), καθώς και της χωρικής διάστασης συμπεριλαμβανομένων κριτηρίων, όπως θόρυβος, οσμές, εκπομπές, δονήσεις, κυκλοφοριακοί φόρτοι, απόσταση από αστικό ιστό.».

3. Στο άρθρο 48Ε του ν. 4442/2016 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Αιτήσεις για χορήγηση έγκρισης εγκατάστασης που είχαν ήδη υποβληθεί κατά το χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου και αφορούν στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 48Α, δεν εξετάζονται και ο φάκελος επιστρέφεται στον αιτηθέντα την έγκριση, ο οποίος υποχρεούται στην υποβολή γνωστοποίησης εγκατάστασης. Ως παράβολο της γνωστοποίησης εγκατάστασης θεωρείται το παράβολο που είχε κατατεθεί για την έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης.».

Άρθρο 78

Απλούστευση εγκατάστασης και λειτουργίας Συστημάτων Περιβαλλοντικών Υποδομών

1. Μετά το άρθρο 76 του ν. 4442/2016 προστίθεται Κεφάλαιο ΙΔ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Άρθρο 77

Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν τα έργα και οι δραστηριότητες της 4ης Ομάδας «Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών» της απόφασης ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471), που περιλαμβάνονται στην 5η Ομάδα του Παραρτήματος με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) 37 και 38, καθώς και στην 7η Ομάδα με ΚΑΔ 52.10.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 11 του ν. 4042/2012 (Α' 24).

Άρθρο 78

Εγκατάσταση έργων και δραστηριοτήτων

«Συστημάτων Περιβαλλοντικών Υποδομών»

1. Τα έργα και οι δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου δεν κατατάσσονται στους βαθμούς όχλησης της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

2. Για την εγκατάσταση των έργων και δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, που υπάγονται στις περιβαλλοντικές κατηγορίες Α και Β του ν. 4014/2011 (Α' 209) και είναι συμβατά με τις θεσμοθετημένες χρήσεις γης της περιοχής όπου εγκαθίστανται, δεν απαιτείται έγκριση

εγκατάστασης. Στην περίπτωση που δεν προκύπτει συμβατότητα με τις θεσμοθετημένες χρήσεις γης απαιτείται έγκριση εγκατάστασης, η οποία κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 5, 7 και 48B συνίστανται στην έκδοση βεβαίωσης χωροθέτησης. Η βεβαίωση αυτή χορηγείται από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού (ΠΕΧΩΣ) της οικείας Περιφέρειας στη βάση εφαρμογής εξειδικευμένων χωροθετικών κριτηρίων που καθορίζονται με την απόφαση του άρθρου 81.

Άρθρο 79

Λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων «Συστημάτων Περιβαλλοντικών Υποδομών»

1. Για τη λειτουργία των έργων και δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, που υπάγονται στην περιβαλλοντική κατηγορία Α1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), απαιτείται η έγκριση του άρθρου 7. Η έγκριση λειτουργίας χορηγείται από τη Διεύθυνση ΠΕΧΩΣ της οικείας Περιφέρειας. Η αίτηση για τη χορήγηση της έγκρισης υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ-ΑΔΕ, η αίτηση για τη χορήγηση έγκρισης λειτουργίας των δραστηριοτήτων του παρόντος άρθρου υποβάλλεται από το φορέα της οικονομικής δραστηριότητας στην Αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143) πριν την έναρξη της λειτουργίας.

2. Για τη λειτουργία των έργων και δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, που δεν υπάγονται στην περιβαλλοντική κατηγορία Α1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), απαιτείται η γνωστοποίηση του άρθρου 5 προς την Διεύθυνση ΠΕΧΩΣ της οικείας Περιφέρειας, πριν την έναρξη λειτουργίας της δραστηριότητας. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά από το φορέα της οικονομικής δραστηριότητας μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ - ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ-ΑΔΕ, η γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου υποβάλλεται από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας στην Αρχή του πρώτου εδαφίου, η οποία υποχρεούται να την κοινοποιεί στις αρμόδιες Αρχές. Με την απόφαση του άρθρου 81 μπορεί να εξαιρούνται έργα και δραστηριότητες που υπάγονται στην περιβαλλοντική κατηγορία Α2 του ν. 4014/2011 και αφορούν σε χώρους υγειονομικής ταφής επικίνδυνων, μη επικίνδυνων και αδρανών αποβλήτων, επεξεργασίας επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων (πλην αποθήκευσης που συμπεριλαμβάνει τα Πράσινα Σημεία και τα Κέντρα Διαλογής και Ταξινόμησης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού, τη διαλογή χωριστά συλλεγέντων ανακυκλώσιμων υλικών και την παραγωγή εδαφοβελτιωτικών) για τα οποία απαιτείται έγκριση λειτουργίας. Η έγκριση λειτουργίας σε αυτή την περίπτωση χορηγείται από τη Διεύθυνση ΠΕΧΩΣ της οικείας Περιφέρειας.

3. Για τις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου απαιτείται η καταβολή παραβόλου του άρθρου 11, το ύψος του οποίου καθορίζεται με την απόφαση του άρθρου 81.

Άρθρο 80

Κυρώσεις

1. Στα έργα και τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου που λειτουργούν χωρίς την απαιτούμενη έγκριση εγκατάστασης ή λειτουργίας, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 15, όπως αυτές καθορίζονται στην απόφαση του άρθρου 81. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων αυτών είναι ο οικείος Περιφερειάρχης.

2. Εάν ο υπόχρεος παραλείψει την υποβολή γνωστοποίησης ή γνωστοποιήσει αναληθή στοιχεία ή παραλείψει την υποβολή γνωστοποίησης των στοιχείων της οικονομικής δραστηριότητας σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της οικονομικής δραστηριότητας οι κυρώσεις του άρθρου 15, όπως αυτές εξειδικεύονται στην απόφαση του άρθρου 81. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων αυτών ορίζεται ο οικείος Περιφερειάρχης.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

4. Σε περίπτωση παραβίασης των όρων λειτουργίας των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται οι κυρώσεις της κείμενης νομοθεσίας από τα αρμόδια όργανα που ορίζονται σε αυτήν.

5. Για τις εγκαταστάσεις που υπόκεινται σε γνωστοποίηση, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η κύρωση της προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης άδειας ή έγκρισης λειτουργίας, ως τέτοια νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας με τη σφράγιση αυτών από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας.

Άρθρο 81

Εξουσιοδοτήσεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών καθορίζονται: α) τα δικαιολογητικά, η διαδικασία και το περιεχόμενο της έγκρισης λειτουργίας, οι αναγκαίοι όροι για την έκδοσή τους, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που είναι αναγκαίο για τη χορήγηση προηγούμενης έγκρισης λειτουργίας στον φορέα άσκησης οικονομικής δραστηριότητας, β) η διαδικασία έκδοσης της βεβαίωσης χωροθέτησης της παραγράφου 2 του άρθρου 78 και γ) τα δικαιολογητικά, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, η σχετική διαδικασία σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων που έχουν γνωστοποιηθεί, οι Αρχές στις οποίες υποβάλλεται η γνωστοποίηση προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, τα τυχόν έγγραφα που τηρούνται στην έδρα της δραστηριότητας, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της υποχρέωσης γνωστοποίησης λειτουργίας από τον φορέα άσκησης οικονομικής δραστηριότητας.

Άρθρο 82

Τροποποιούμενες διατάξεις

Στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 3982/2011 προστίθεται περίπτωση ως εξής:

«ιγ) Οι δραστηριότητες της 4ης Ομάδας «Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών» της υπουργικής απόφασης ΔΙΠΑ/οικ.37674/2016 (Β' 2471)».

Άρθρο 83

Μεταβατικές διατάξεις

1. Για τις δραστηριότητες που υπόκεινται εφεξής στο καθεστώς γνωστοποίησης και λειτουργούν με άδεια λειτουργίας ή υπεύθυνη δήλωση, η λειτουργία τους εξακολουθεί να διέπεται από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η άδεια λειτουργίας τους ή κατατέθηκε η σχετική υπεύθυνη δήλωση. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση κατά τις διατάξεις του άρθρου 79. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις «Συστημάτων Περιβαλλοντικών Υποδομών» που έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος, μετά την λήξη της άδειας λειτουργίας ή μετά τη λήξη της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων τους ή μετά από αίτημα τροποποίησής τους.

3. Οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις «Συστημάτων Περιβαλλοντικών Υποδομών» για τις οποίες απαιτείται εφεξής έγκριση λειτουργίας, και οι οποίες δεν είχαν αντίστοιχη υποχρέωση κατά την έναρξη λειτουργίας τους, λογίζονται ως νομίμως λειτουργούσες για τις συνέπειες του παρόντος νόμου. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει την υπαγωγή του στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου με αίτησή του κατά τη διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση του άρθρου 81.

4. Αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3982/2011, οι οποίες είχαν ήδη υποβληθεί κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3982/2011. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει την υπαγωγή του στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου με αίτησή του κατά τη διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση του άρθρου 81.

5. Η απόφαση του εσωτερικού άρθρου 81 της παραγράφου 1 εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

6. Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 2 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από αυτό.

7. Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου 1 αρχίζει από την δημοσίευση της απόφασης του εσωτερικού άρθρου 81 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με την επιφύλαξη των διατάξεων του εσωτερικού άρθρου 83.

8. Το άρθρο 77 του ν. 4442/2016 αναριθμείται σε άρθρο 84.».

Άρθρο 79

Μεταβατικές διατάξεις

1. Αιτήσεις για χορήγηση άδειας λειτουργίας ή υποβολή υπεύθυνων δηλώσεων λειτουργίας για δραστηριότητες του άρθρου 17 του ν. 4442/2016, που κατά τη δημοσίευση του παρόντος είναι σε εκκρεμότητα, διεκ-

περαιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4442/2016.

2. Οι δραστηριότητες του άρθρου 17 του ν. 4442/2016, που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος λειτουργούν νομίμως με καθεστώς γνωστοποίησης ή ενημέρωσης, εξακολουθούν να λειτουργούν με το ίδιο καθεστώς.

ΤΜΗΜΑ Ι'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

Άρθρο 80

Τροποποίηση του άρθρου 69Α

του ν. 4270/2014

1. Το άρθρο 69Α του ν. 4270/2014 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 69Α

Ενιαίος Λογαριασμός Θησαυροφυλακίου

1. Ο κεντρικός λογαριασμός του Δημοσίου μετονομάζεται σε «Ελληνικό Δημόσιο - Ενιαίος Λογαριασμός Θησαυροφυλακίου» («Ενιαίος Λογαριασμός»). Όλοι οι λογαριασμοί της Κεντρικής Διοίκησης τηρούνται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος και εντάσσονται στον Ενιαίο Λογαριασμό. Ο Υπουργός Οικονομικών μέσω του Ενιαίου Λογαριασμού παρακολουθεί και προγραμματίζει με ενιαίο τρόπο τις ταμειακές ροές από και προς αυτόν, προσδιορίζει το ύψος των διαθέσιμων και τις ανάγκες δανεισμού και διαχειρίζεται τα διαθέσιμα προς τοποθέτηση πλεονάσματα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία και οι προθεσμίες μεταφοράς στον Ενιαίο Λογαριασμό των υπολοίπων των λοιπών λογαριασμών της Κεντρικής Διοίκησης, η διαδικασία κλείσιματος αυτών, οι όροι και οι προϋποθέσεις εξαιρέσεως από τη διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

3. Το άνοιγμα οποιουδήποτε λογαριασμού της Κεντρικής Διοίκησης διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης του αρμόδιου φορέα ή οργάνου, με την οποία καθορίζονται τα όργανα διαχείρισης του λογαριασμού, ο τρόπος εμφάνισής του στην δημόσια ληψοδοσία, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση διενεργείται το κλείσιμο των λογαριασμών του Ελληνικού Δημοσίου σε οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα. Λογαριασμοί της Κεντρικής Διοίκησης εκτός του Ενιαίου Λογαριασμού ανοίγονται μόνο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης της παραγράφου 2.

4. Η κίνηση των λογαριασμών της Κεντρικής Διοίκησης σε πιστωτικά ιδρύματα ενεργείται με έγγραφες εντολές του Υπουργού Οικονομικών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε νόμους ή συμβάσεις στις οποίες έχει συμπράξει ο Υπουργός Οικονομικών. Στις περιπτώσεις αυτές, τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να αναγγέλλουν αμέσως τη γενόμενη εγγραφή στο Γενικό Λογιστήριο

του Κράτους. Για τη χρέωση των λογαριασμών αυτών απαιτείται η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

5. Σε περίπτωση δέσμευσης λογαριασμού για ειδικούς σκοπούς του Δημοσίου απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

6. Το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων όλων των φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης, πέραν εκείνων που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση, μεταφέρονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σε λογαριασμούς υπό τον Ενιαίο Λογαριασμό. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος κίνησης των λογαριασμών, η λειτουργία της ταμειακής τους διαχείρισης, η λογιστική απεικόνιση των κινήσεών τους, η περαιτέρω διάρθρωσή τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Με την ίδια ή με όμοια απόφαση δύνανται να καθορίζονται οι λογαριασμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση μεταφοράς στον Ενιαίο Λογαριασμό.

7. Με την απόφαση της παραγράφου 6 ή με όμοιες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που υποχρεούνται να μεταφέρουν το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων τους σε λογαριασμούς υπό τον Ενιαίο Λογαριασμό. Η μεταφορά των ταμειακών διαθεσίμων στον Ενιαίο Λογαριασμό πραγματοποιείται με την ανωτέρω απόφαση, με την οποία καθορίζονται επίσης ο τρόπος κίνησης των λογαριασμών, η λειτουργία της ταμειακής τους διαχείρισης, η λογιστική απεικόνιση των κινήσεών τους, η περαιτέρω διάρθρωσή τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Οι φορείς της Κεντρικής και της Γενικής Κυβέρνησης που έχουν υπαχθεί στις αποφάσεις των παραγράφων 6 και 7 λαμβάνουν πληροφόρηση σε καθημερινή βάση αναφορικά με το ύψος των τηρούμενων στον αντίστοιχο υπολογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων τους. Οι αποφάσεις των παραγράφων 6 και 7 εκδίδονται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021.

8. Το άνοιγμα σε πιστωτικά ιδρύματα, οποιουδήποτε λογαριασμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που συμμετέχουν στον Ενιαίο Λογαριασμό, επιτρέπεται αποκλειστικά σε εξαιρετικές περιπτώσεις και διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης του φορέα, με την οποία καθορίζονται τα όργανα διαχείρισης του λογαριασμού, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση διενεργείται το κλείσιμο των λογαριασμών, σε οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα, των ανωτέρω φορέων.

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 6 έως 8 ενεργοποιούνται με την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 6 σχετικά με την μεταφορά του συνόλου των διαθεσίμων των φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης στον Ενιαίο Λογαριασμό. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, οι φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης και της Γενικής Κυβέρνησης συμμετέχουν υποχρεωτικά στο Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου (Σ.Λ.Θ.) κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους. Το Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου περιλαμβάνει, πέραν του Ενιαίου Λογαριασμού, το Κοινό Κεφάλαιο της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 (Α' 38), καθώς και την ταμειακή διαχείριση που τηρούν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, περιλαμβανομένου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Ο Υπουργός Οικονομικών μέσω του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου παρακολουθεί και προγραμματίζει με ενιαίο τρόπο τις ταμειακές ροές προς και από αυτό και προσδιορίζει το ύψος των διαθεσίμων ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή διενέργεια των πληρωμών των συμμετεχόντων φορέων. Όπου στο παρόν άρθρο γίνεται αναφορά σε «ταμειακή διαχείριση» ή «λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης» που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος, νοούνται οι λογαριασμοί της περίπτωσης η' της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997. Η «ταμειακή διαχείριση», περιλαμβανομένης της κατανομής των προσόδων στους δικαιούχους, λειτουργεί κατά τρόπο ανάλογο του Κοινού Κεφαλαίου. Σε ό,τι αφορά τις επιτρεπόμενες επενδύσεις και την κάλυψη τυχόν κεφαλαιακών ζημιών, ισχύουν τα οριζόμενα στην ως άνω περίπτωση η' της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997. Οι Φορείς λαμβάνουν πληροφόρηση σε καθημερινή βάση αναφορικά με το ύψος των τηρούμενων στην ταμειακή διαχείριση περιουσιακών τους στοιχείων.

10. Οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτοί προσδιορίζονται από το εκάστοτε εν ισχύ «Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης» που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, συμπεριλαμβανομένων και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, τηρούν υποχρεωτικά το σύνολο των ταμειακών τους διαθεσίμων στην ταμειακή τους διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος. Η ανωτέρω υποχρέωση δεν ισχύει για τα κεφάλαια που έχουν μεταφερθεί από τους ανωτέρω Φορείς στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Επί των κεφαλαίων που έχουν ήδη μεταφερθεί ή θα μεταφερθούν στην ταμειακή διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης η' της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997. Η διαχείριση των κεφαλαίων που τηρούνται στην ταμειακή διαχείριση της Τράπεζας της Ελλάδος και στο Κοινό Κεφάλαιο, και τα οποία ανήκουν σε φορείς που δεν υπάγονται κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος στις διατάξεις του πρώτου εδαφίου, διέπεται από τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997. Εξαιρέση από τη διάταξη του πρώτου εδαφίου είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του Φορέα και σύμφωνης γνώμης της εποπτεύουσας Γ.Δ.Ο.Υ..

11. Τα προς επένδυση ταμειακά διαθέσιμα των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στην ταμειακή διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος δύνανται να μεταφέρονται στο Κοινό Κεφάλαιο με απόφαση των Φορέων.

12. Το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται σε αποκατάσταση της θετικής ζημίας (penalties) που δύναται να προκύψει κατ'εφαρμογή της παραγράφου 10 σε βάρος των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης από την πρόωρη λήξη των προθεσμιακών τους καταθέσεων. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αποκατάστασης της τυχόν θετικής ζημίας των ως άνω φορέων από τη μεταφορά των κεφαλαίων προθεσμιακών καταθέσεων στην ταμειακή διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος.

13. Κατ'εξαιρέση των οριζόμενων στην παράγραφο 10, οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δύνανται να διατηρούν λογαριασμούς σε πιστωτικά ιδρύματα για τη διευκόλυνση των συναλλαγών τους. Οι Φορείς Γενικής

Κυβέρνησης μεριμνούν για τον περιορισμό των λογαριασμών που διατηρούν σε πιστωτικά ιδρύματα στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο που απαιτείται για την ομαλή διενέργεια των συναλλαγών τους.

14. Το μέγιστο όριο της ρευστότητας που οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης επιτρέπεται να διατηρούν εκτός του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου ισούται με τις καθарές ταμειακές τους ανάγκες για το επόμενο δεκαπενθήμερο. Τα ταμειακά διαθέσιμα των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης πέραν του ανωτέρω μεγίστου ορίζονται ως πλεονάζοντα και τηρούνται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 10 και 11. Εναλλακτικά, το μέγιστο όριο ρευστότητας εκτός του Σ.Λ.Θ. μπορεί να ισούται με ένα σταθερό ποσό, κατόπιν πρότασης του Φορέα και σύμφωνης γνώμης της εποπτεύουσας Γ.Δ.Ο.Υ. και του Γ.Λ.Κ. Με την απόφαση της παραγράφου 18 δύναται να καθορίζονται συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζεται ο κάθε τρόπος προσδιορισμού του μεγίστου ορίου ρευστότητας. Σε κάθε περίπτωση, η τήρηση του μεγίστου ορίου ρευστότητας δύναται να διασφαλίζεται μέσω της λειτουργίας συστήματος αυτόματης μεταφοράς ποσών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 22. Το ακριβές ύψος των πλεοναζόντων ταμειακών διαθεσίμων και το μέγιστο ύψος της ρευστότητας που οι φορείς διατηρούν σε πιστωτικά ιδρύματα προκύπτουν μέσω του ταμειακού προγραμματισμού που διενεργούν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης βάσει των σχετικών οδηγιών του Γ.Λ.Κ..

Ο ταμειακός προγραμματισμός των φορέων υποβάλλεται προς έγκριση στην εποπτεύουσα Γ.Δ.Ο.Υ. και εν συνεχεία αποστέλλεται στο Γ.Λ.Κ.. Η υποχρέωση κατάρτισης και αποστολής ταμειακού προγραμματισμού εκκινεί από την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 18.

15. Το Γ.Λ.Κ. παρακολουθεί σε τουλάχιστον μηνιαία βάση τις κινήσεις και τα υπόλοιπα των λογαριασμών Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, καθώς και στην ταμειακή διαχείριση και στο Κοινό Κεφάλαιο στην Τράπεζα της Ελλάδος και τηρεί μητρώο των ανωτέρω λογαριασμών. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι φορείς Γενικής Κυβέρνησης, περιλαμβανομένων της Τράπεζας της Ελλάδος και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, υποχρεούνται να αποστέλλουν στο Γ.Λ.Κ. τα σχετικά στοιχεία κατόπιν αιτήματός του. Σε περίπτωση εντοπισμού λογαριασμών με υπόλοιπα τα οποία υπερβαίνουν συστηματικά τις ταμειακές ανάγκες των φορέων κατά ποσοστό μεγαλύτερο του οριζόμενου στην απόφαση της παραγράφου 18, η αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ. ενημερώνει τον Υπουργό Οικονομικών και εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων της παραγράφου 16.

16. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εκάστοτε εποπτεύοντος Υπουργού είναι δυνατή, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης φορέα της Γενικής Κυβέρνησης με τις διατάξεις των παραγράφων 10, 14 και 15, η καθαίρεση των μελών του Δ.Σ. του φορέα, των εκτελεστικών του οργάνων και του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να μειώνεται το ύψος της ετήσιας επιχορήγησης του φορέα από τον Τακτικό Προϋπολογισμό. Η έναρξη ισχύος των διατάξεων της παρούσας παραγράφου καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 18.

17. Τα κεφάλαια που μεταφέρονται από κάθε Φορέα Γενικής Κυβέρνησης στην ταμειακή διαχείριση και στο Κοινό Κεφάλαιο στην Τράπεζα της Ελλάδος είναι διαθέσιμα προς απόληψη από τον δικαιούχο φορέα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 20 και της περίπτωσης στ' της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997. Με την απόφαση της παραγράφου 18 δύναται να ορίζεται η υποχρέωση έγκαιρης προειδοποίησης της Τράπεζας της Ελλάδος, του Γ.Λ.Κ. και του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.Δ.Η.Χ.) σε περίπτωση απόληψης ποσού υψηλότερου από συγκεκριμένο όριο το οποίο καθορίζεται με την ίδια απόφαση. Από τη θέση σε ισχύ της υποχρέωσης έγκαιρης προειδοποίησης του προηγούμενου εδαφίου παύει να ισχύει η αντίστοιχη προς την Τράπεζα της Ελλάδος εξουσιοδοτική διάταξη της περίπτωσης στ' της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997. Σε περιπτώσεις ακραίων συνθηκών ρευστότητας και αποκλειστικά για λόγους προάσπισης του δημοσίου συμφέροντος, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να προσδιορίζει ειδικά όρια απολήψεων για την πληρωμή των ανελαστικών δαπανών των φορέων. Ως έκτακτες συνθήκες ρευστότητας νοούνται αποκλειστικά οι περιστάσεις στις οποίες καθίσταται αδύνατη η χρηματοδότηση ανελαστικών υποχρεώσεων του Κράτους. Η προϋπόθεση της προάσπισης του δημοσίου συμφέροντος θεωρείται ότι εκπληρώνεται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες ο μη προσδιορισμός ειδικών ορίων απολήψεων ποσών από τους ανωτέρω λογαριασμούς θα οδηγούσε σε άμεσο κίνδυνο αθέτησης ανελαστικών υποχρεώσεων του Κράτους ή μη επιτέλεσης στοιχειωδών λειτουργιών του. Η δυνατότητα προσδιορισμού ειδικών ορίων δεν ισχύει σε περιπτώσεις καταβολής τοκοχρεολυσίων. Ο προσδιορισμός των λοιπών ανελαστικών δαπανών, πέραν των καταβολών τοκοχρεολυσίων, καθώς και της σειράς προτεραιότητας αυτών, πραγματοποιείται με την απόφαση της παραγράφου 18. Η απόφαση περί προσδιορισμού ειδικών ορίων απολήψεων αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών.

18. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών η οποία εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, καθορίζονται η διαδικασία μεταφοράς των πλεοναζόντων ταμειακών διαθεσίμων στην ταμειακή διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος, οι κανόνες, η διαδικασία και η συχνότητα υποβολής στοιχείων ταμειακού προγραμματισμού από τους φορείς Γενικής Κυβέρνησης, η διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της συμμόρφωσης των φορέων από τις εποπτεύουσες Γ.Δ.Ο.Υ. και το Γ.Λ.Κ., η μέθοδος προσδιορισμού του μεγίστου ορίου ρευστότητας και το ποσοστό υπέρβασης των ταμειακών αναγκών του φορέα πέραν του οποίου μπορούν να ενεργοποιηθούν οι κυρώσεις της παραγράφου 16, οι βασικές αρχές προσδιορισμού του ελάχιστου ύψους ρευστών διαθεσίμων του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου, η μέγιστη χρονική διάρκεια προσδιορισμού ειδικών ορίων, απολήψεων βάσει της παραγράφου 17 και κάθε άλλο ζήτημα που σχετίζεται με την εφαρμογή των παραγράφων 9 έως 17 του παρόντος άρθρου και την ομαλή λειτουργία του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου. Οι διατάξεις της παραγράφου 14 περί της υποχρέωσης υποβολής ταμειακού προγραμματισμού ισχύουν για φορείς της

Γενικής Κυβέρνησης, το ύψος του προϋπολογισμού δαπανών των οποίων υπερβαίνει συγκεκριμένο όριο το οποίο προσδιορίζεται με την απόφαση της παρούσας παραγράφου.

19. Οι επιχορηγήσεις των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης από τον Τακτικό Προϋπολογισμό καταβάλλονται σε πίστωση της ταμειακής διαχείρισης που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Ο χρόνος έναρξης ισχύος της παρούσας παραγράφου καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 20.

20. Η απόληψη ποσών από την ταμειακή διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος πραγματοποιείται βάσει των εγκεκριμένων κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 14 ταμειακών αναγκών των φορέων. Σε περιπτώσεις επιπλέον απόληψης ποσών από την ταμειακή διαχείριση, ο φορέας υποχρεούται να ενημερώσει άμεσα την εποπτεύουσα Γ.Δ.Ο.Υ., το Γ.Λ.Κ. και τον Ο.Δ.ΔΗ.Χ.. Σε κάθε περίπτωση, η Τράπεζα της Ελλάδος ευθύνεται αποκλειστικά και μόνο για την ακριβή εκτέλεση της εντολής που έχει λάβει από τον φορέα. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο χρόνος έναρξης της ανωτέρω διαδικασίας, η διαδικασία απόληψης ποσών από την ταμειακή διαχείριση των φορέων, καθώς και όλες οι απαιτούμενες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λεπτομέρειες. Με την ίδια ή όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η πιλοτική εφαρμογή της ανωτέρω διαδικασίας με συμμετοχή συγκεκριμένων φορέων. Οι προβλέψεις των παραγράφων 19 και 20 ισχύουν για φορείς Γενικής Κυβέρνησης οι οποίοι επιχορηγούνται ετησίως από τον Τακτικό Προϋπολογισμό με ποσό υψηλότερο από συγκεκριμένο όριο το οποίο τίθεται με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου.

21. Οι διατάξεις των παραγράφων 9 έως 20 παύουν να ισχύουν για τους φορείς της Κεντρικής και της Γενικής Κυβέρνησης που μεταφέρουν τα ταμειακά τους διαθέσιμα στον Ενιαίο Λογαριασμό δυνάμει των υπουργικών αποφάσεων των παραγράφων 6 και 7 του παρόντος άρθρου. Διά των ίδιων αποφάσεων καθορίζονται όλες οι τεχνικές λεπτομέρειες της μετάβασης από το Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου της παραγράφου 9 στον Ενιαίο Λογαριασμό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Οι διατάξεις των παραγράφων 9 έως 20 συνεχίζουν να ισχύουν και μετά την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων των παραγράφων 6 και 7 για τους φορείς για τους οποίους η μεταφορά των ταμειακών διαθεσίμων στον Ενιαίο Λογαριασμό δεν καθίσταται υποχρεωτική.

22. Στο πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου και του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου, ο Υπουργός Οικονομικών εξουσιοδοτείται να συνάπτει ειδικές συμφωνίες παροχής υπηρεσιών με πιστωτικά ιδρύματα με σκοπό τον καθορισμό όρων και προϋποθέσεων για την αυτόματη μεταφορά ποσών μεταξύ λογαριασμών φορέων Γενικής Κυβέρνησης στα εν λόγω ιδρύματα και της ταμειακής διαχείρισης των φορέων στην Τράπεζα της Ελλάδος ή μεταξύ λογαριασμών φορέων Γενικής Κυβέρνησης στα εν λόγω ιδρύματα και του Ενιαίου Λογαριασμού. Η ένταξη φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στο σύστημα αυτόματης μεταφοράς ποσών πραγματοποιείται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ του φορέα και του Υπουργείου Οικονομικών. Οι προς ένταξη φορείς εξουσιοδοτούν τα πιστωτικά ιδρύ-

ματα και την Τράπεζα της Ελλάδος να προβαίνουν στις απαιτούμενες αυτόματες μεταφορές.

23. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου για τους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης ισχύουν με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 49 του ν. 4370/2016 (Α' 37) και της παρ. 5 του άρθρου 202 του ν. 4389/2016. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου για τη Βουλή των Ελλήνων ισχύουν υπό την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 26 του άρθρου 34 του ν. 4484/2017 (Α' 110).».

2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου καταργούνται:

α) Ο ν. 4323/2015 (Α' 43).

β) Το άρθρο 3 του ν. 2216/1994 (Α' 83).

Άρθρο 81

Τροποποίηση της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997

Η παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. α. Τα ταμειακά διαθέσιμα των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Φ.Γ.Κ.) τα οποία μεταφέρονται στο Κοινό Κεφάλαιο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69Α του ν. 4270/2014 βρίσκονται υπό την διαχείριση της Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με τις περιπτώσεις β' έως ζ' της παρούσας παραγράφου.

β. Το Κοινό Κεφάλαιο δεν αποτελεί νομικό πρόσωπο αλλά ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επί μέρους στοιχεία ανήκουν εξ адιαιρέτου στους συμμετέχοντες σε αυτό φορείς ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους. Οι φορείς που συμμετέχουν στο Κοινό Κεφάλαιο, εκπροσωπούνται δικαστικώς και εξωδίκως από την Τράπεζα της Ελλάδος ως προς τις έννομες σχέσεις από τη διαχείριση του Κοινού Κεφαλαίου και το δικαιώματά τους επί του ενεργητικού του.

γ. Το ενεργητικό του Κοινού Κεφαλαίου επενδύεται σε κινητές αξίες του Ελληνικού Δημοσίου. Στην έννοια των κινητών αξιών του Ελληνικού Δημοσίου περιλαμβάνονται και κινητές αξίες δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3429/2005 (Α' 314), που καλύπτονται από την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και αποτελούν μέρος του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών εξειδικεύονται οι κινητές αξίες που ανήκουν στην κατηγορία του προηγούμενου εδαφίου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου. Το ενεργητικό του Κοινού Κεφαλαίου δύναται να επενδύεται και σε τίτλους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα κατωτέρω.

Εάν κατά το χρόνο πραγματοποίησης των επί μέρους επενδύσεων δεν υπάρχουν διαθέσιμοι τίτλοι στην πρωτογενή αγορά, το Ελληνικό Δημόσιο θα διαθέτει στην Τράπεζα της Ελλάδος τίτλους της τελευταίας έκδοσης στην τιμή εγγραφής ή στη μέση τιμή της δημοπρασίας, ανάλογα με τον τρόπο που είχαν διατεθεί οι τίτλοι κατά την ημερομηνία έκδοσης, με συνυπολογισμό των τόκων του διαρρέυσαντος χρονικού διαστήματος.

Αν από πλευράς Ελληνικού Δημοσίου δεν υπάρχει ενδιαφέρον για την πρωτογενή διάθεση τίτλων, παρέχεται η ευχέρεια στην Τράπεζα της Ελλάδος να αγοράζει τίτ-

λους του Ελληνικού Δημοσίου στη δευτερογενή αγορά ή τίτλους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης για την απόκτηση του αναγκαίου εκάστοτε χαρτοφυλακίου, έτσι ώστε τα δημιουργούμενα νέα υπόλοιπα στους λογαριασμούς των φορέων να επενδύονται άμεσα.

Η απόφαση συμμετοχής ή μη του Κοινού Κεφαλαίου σε πρόγραμμα ανταλλαγής τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, κατ' εφαρμογή προγράμματος για την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, ανήκει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος ως διαχειριστή του Κοινού Κεφαλαίου, η οποία, καθώς και τα στελέχη της, κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, δεν υπέχουν καμία ευθύνη, ποινική, αστική, διοικητική ή άλλη.

Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να συναλλάσσεται με επαγγελματίες διαμεσολαβητές που συμμετέχουν στη δευτερογενή αγορά, όπως πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και, εν γένει, με μέλη οργανωμένων αγορών και πολυμερών μηχανισμών διαπραγμάτευσης, καθώς και με τον Ο.Δ.ΔΗ.Χ. και άλλους παρεμφερείς φορείς και οργανισμούς, καταρτίζοντας μαζί τους συναλλαγές εντός ή εκτός οργανωμένης αγοράς, με όρους αγοράς. Στις συναλλαγές αυτές περιλαμβάνονται και οι συμβάσεις αγοράς/πώλησης τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης με σύμφωνο επαναπώλησης/επαναγοράς (repos, reverse repos, buy/sell back, sell/buy back).

Από την 1.5.2016 τυχόν δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν ή απορρέουν από τίτλους που ανήκουν στο ενεργητικό του Κοινού Κεφαλαίου και ιδίως δικαιώματα ψήφου στο πλαίσιο γενικών συνελεύσεων κατόχων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν απόφαση συμμετοχής ή μη του Κοινού Κεφαλαίου σε πρόγραμμα ανταλλαγής τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, κατ' εφαρμογή προγράμματος για την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, ανήκουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα και ασκούνται από τους φορείς που συμμετέχουν στο Κοινό Κεφάλαιο διά των αρμοδίων οργάνων τους και κατά το λόγο συμμετοχής τους σε αυτό.

Σε περίπτωση κεφαλαιακών ζημιών των φορέων από τη για οποιονδήποτε λόγο μη προσήκουσα και ιδίως μη έγκαιρη ή μη ολοσχερή εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου ως αντισυμβαλλομένου σε συμβάσεις αγοράς ή πώλησης με σύμφωνο επαναγοράς, ο φορέας που υπέστη τη ζημία έχει απευθείας αξίωση αποζημίωσης κατά του Ελληνικού Δημοσίου.

δ. Η διαχειριστική χρήση του Κοινού Κεφαλαίου έχει τη διάρκεια του ημερολογιακού εξαμήνου, στο τέλος του οποίου οι καθαρές πρόσοδοι κατανέμονται στους δικαιούχους ανάλογα με το ύψος και τη διάρκεια της συμμετοχής τους στο Κοινό Κεφάλαιο.

ε. Με Σύμβαση μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζεται το ύψος της αμοιβής που θα καταβάλλεται στην Τράπεζα της Ελλάδος από το Κοινό Κεφάλαιο για τη διαχείριση του Κοινού Κεφαλαίου, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού και καταβολής της.

στ. Οι φορείς που συμμετέχουν σε αυτό δύνανται να ζητήσουν από την Τράπεζα της Ελλάδος την απόληψη συγκεκριμένων χρηματικών ποσών και μέχρι της τρέχουσας αξίας της μερίδας τους στο Κοινό Κεφάλαιο.

Η Τράπεζα της Ελλάδος καταβάλλει το αιτούμενο ποσό στον φορέα, μειωμένης αναλόγως της μερίδας συμμετοχής του αιτούντος στο Κοινό Κεφάλαιο. Η Τράπεζα της Ελλάδος δικαιούται με πράξη του Διοικητή της να ορίζει το όριο των αναλαμβανόμενων ποσών πέραν του οποίου θα απαιτείται απλή προειδοποίηση προκειμένου να πραγματοποιηθεί η εκταμίευση. Οι πράξεις αυτές θα κοινοποιούνται στους φορείς. Οι πρόσοδοι που αναλογούν σε αναληφθέντα ποσά καταβάλλονται στους δικαιούχους στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

Η ρευστοποίηση μέρους του ενεργητικού του Κοινού Κεφαλαίου και ιδίως η πώληση κινητών αξιών του Ελληνικού Δημοσίου που ανήκουν στο ενεργητικό του Κοινού Κεφαλαίου πριν από την ημερομηνία λήξης τους, προκειμένου να αποδοθούν σε φορείς χρηματικά ποσά σε εκτέλεση των οριζόμενων στα προηγούμενα εδάφια, δεν συνιστά κακή διαχείριση από την Τράπεζα της Ελλάδος.

ζ. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

η. Τα κεφάλαια που τηρούνται από τους Φ.Γ.Κ. στην Τράπεζα της Ελλάδος σε λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης, επενδύονται σε συμβάσεις αγοράς ή πώλησης τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου με σύμφωνο επαναπώλησης/επαναγοράς με αντισυμβαλλόμενο το Ελληνικό Δημόσιο (repos, reverse repos, buy/sell back, sell/buy back). Σε περίπτωση κεφαλαιακών ζημιών των Φ.Γ.Κ. από τη για οποιονδήποτε λόγο μη προσήκουσα και ιδίως μη έγκαιρη ή μη ολοσχερή εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου ως αντισυμβαλλομένου σε συμβάσεις αγοράς ή πώλησης με σύμφωνο επαναγοράς, ο φορέας που υπέστη τη ζημία έχει απευθείας αξίωση αποζημίωσης κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Η διαχείριση των επενδύομενων κεφαλαίων από λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης, καθώς και η κατανομή των προσόδων στους δικαιούχους γίνεται κατά τρόπο ανάλογο εκείνου του Κοινού Κεφαλαίου.».

Άρθρο 82

Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 4270/2014

Η περίπτωση η' του άρθρου 21 του ν. 4270/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«η. Παρακολουθεί και διαχειρίζεται, κατά το λόγο αρμοδιότητάς του, τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της Κεντρικής Διοίκησης, συντονίζει τις χρηματικές εκροές από τον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου και από το Σύστημα Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου του άρθρου 69Α και προγραμματίζει την τήρηση των απαιτούμενων χρηματικών αποθεμάτων για την πληρωμή δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού και για τις απολήψεις των φορέων από το Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου. Διοικεί και διαχειρίζεται το κεντρικό σύστημα πληρωμών, καθώς και το κεντρικό σύστημα ταμειακής διαχείρισης του Ελληνικού Δημοσίου, επο-

πτεύει και αναπτύσσει το πλέγμα τραπεζικών ρυθμίσεων αναφορικά με τον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου και με το Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου και υποβάλλει προτάσεις στον Υπουργό Οικονομικών για την έγκριση ανοίγματος και κλεισίματος τραπεζικών λογαριασμών από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και της Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα νόμο. Παρακολουθεί το σύνολο των λογαριασμών που τηρούνται από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.».

Άρθρο 83

Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4270/2014

Η περίπτωση β' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Διασφαλίζει ότι η Γ.Δ.Ο.Υ. καταρτίζει προβλέψεις για τις μηνιαίες ταμειακές ανάγκες και παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων σε μηνιαία βάση, σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί από τα μνημόνια συνεργασίας των άρθρων 70, 147 και 155Α. Καταρτίζει τον ταμειακό προγραμματισμό του Υπουργείου και τον υποβάλει έγκαιρα στο Γ.Λ.Κ. Συγκεντρώνει στοιχεία ταμειακού προγραμματισμού των εποπτευόμενων φορέων και εγκρίνει το ύψος των ταμειακών τους αναγκών σε συμφωνία με τις οδηγίες του Γ.Λ.Κ.».

Άρθρο 84

Τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 4270/2014

Στην παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4270/2014 προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ. Είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση του ταμειακού προγραμματισμού του φορέα βάσει των οδηγιών του Γ.Λ.Κ., για την έγκαιρη υποβολή του στην εποπτεύουσα Γ.Δ.Ο.Υ. και για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου αναφορικά με τη συμμετοχή του φορέα στον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου και στο Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου.».

Άρθρο 85

Τροποποίηση του άρθρου 30 του ν. 4270/2014

Το άρθρο 30 του ν. 4270/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 30

Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους

1. Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, ο Ο.Δ.ΔΗ.Χ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Καταρτίζει το πρόγραμμα δανεισμού και διαχείρισης του δημοσίου χρέους, το οποίο υποβάλλεται για έγκριση στον Υπουργό Οικονομικών.

β. Αναλαμβάνει, ως εντολοδόχος και για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, την εκτέλεση του εγκεκριμένου δανειακού προγράμματος, με τη σύναψη δανείων και την έκδοση τίτλων.

γ. Συμμετέχει στην κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ. με την παροχή στο Γ.Λ.Κ. των στοιχείων του δημοσίου χρέους.

δ. Καταρτίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό του δημοσίου χρέους και το σχετικό με το δημόσιο χρέος κεφάλαιο της εισηγητικής έκθεσης του κρατικού προϋπολογισμού.

ε. Εξυπηρετεί το δημόσιο χρέος.

στ. Σχεδιάζει, σε συνεννόηση με την αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ., με βάση τις προδιαγραφές του Ολοκληρω-

μένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής, τη διαδικασία για την ορθή ενημέρωση των κωδικών του προϋπολογισμού και των λογαριασμών λογιστικής που αφορούν το δημόσιο χρέος.

ζ. Υπολογίζει και διενεργεί τις απαραίτητες προσαρμογές στα στοιχεία του δημοσίου χρέους, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών.

η. Συντάσσει εκθέσεις προς τον Υπουργό Οικονομικών, σε τριμηνιαία βάση ή όποτε του ζητηθεί, για την εξέλιξη του δημοσίου χρέους και υποβάλλει προτάσεις σχετικά με την πολιτική διαχείρισης του δημοσίου χρέους.

θ. Συντάσσει και υποβάλλει στον Υπουργό Οικονομικών και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους, απολογιστική έκθεση των πεπραγμένων, με αναλυτικά στοιχεία του κόστους δανεισμού, και της διάρθρωσης του δημοσίου χρέους, καθώς και επαρκώς αιτιολογημένη αναφορά για την περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου ορίου του καθαρού δανεισμού.

ι. Υποβάλλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατόπιν σχετικού αιτήματος, αναλυτικά στοιχεία, συνοδευόμενα από τα απαραίτητα δικαιολογητικά για το δημόσιο χρέος, τη διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και των διαχειριστικών πράξεων παραγώγων και λοιπών χρηματοοικονομικών προϊόντων.

ια. Διαχειρίζεται τα ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου.

ιβ. Διαχειρίζεται τα ταμειακά διαθέσιμα του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου (Ε.Λ.Θ.) και του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου (Σ.Λ.Θ.) μέσω τοποθετήσεων σε πιστωτικά ιδρύματα και πράξεων διαχείρισης ταμειακής ρευστότητας υπό τη μορφή πράξεων πώλησης με συμφωνία επαναγοράς (repo agreements), τις οποίες συνάπτει ο Ο.Δ.ΔΗ.Χ. κυρίως με Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Για τον σκοπό αυτόν, υποβάλλονται εγκαίρως στον Ο.Δ.ΔΗ.Χ. από την αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ., πίνακες προβλέψεων ταμειακής ρευστότητας της Κεντρικής Διοίκησης και της Γενικής Κυβέρνησης, κατά ελάχιστο ορίζοντα ενενήντα (90) ημερών σε ημερήσια βάση και δώδεκα (12) μηνών σε μηνιαία βάση.

ιγ. Λαμβάνει βραχυπρόθεσμες επενδυτικές αποφάσεις ώστε να διατηρούνται επαρκή ταμειακά αποθεματικά στον Ε.Λ.Θ. και στο Σ.Λ.Θ., σύμφωνα με τις βασικές αρχές χρηματοοικονομικής διαχείρισης και κινδύνου.

ιδ. Ορίζει, σε συνεργασία με την αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ., το ελάχιστο ύψος ρευστών διαθεσίμων του Σ.Λ.Θ..

ιε. Καταρτίζει και επικαιροποιεί το δανειακό πρόγραμμα, τις πληρωμές εξυπηρέτησης και τις πράξεις διαχείρισης δημοσίου χρέους και υποβάλει τη σχετική πληροφόρηση στην αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ. για την κατάρτιση των πινάκων προβλέψεων ταμειακής ρευστότητας.

ιστ. Καταρτίζει και επικαιροποιεί το χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

ιζ. Ενημερώνει το Γ.Λ.Κ. σχετικά με τις δανειακές ανάγκες, καθώς και με το ενδεχόμενο απόκλισης από το δανειακό πρόγραμμα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ανατίθενται στον Ο.Δ.ΔΗ.Χ. και οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη σύναψη δανείων των οργανισμών και φορέων του δημόσιου τομέα και για τη δανειοδότηση με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου των δημοσίων επιχειρήσεων.

β. Σύναψη και παρακολούθηση διαχειριστικών πράξεων παραγώγων και λοιπών χρηματοοικονομικών προϊόντων.

γ. Παρακολούθηση και στήριξη της δευτερογενούς αγοράς ομολόγων.»

Άρθρο 86

Κατάργηση διατάξεων του π.δ. 142/2017.

Οι υποπεριπτώσεις εε', στστ' και ζζ' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 41 του π.δ. 142/2017 (Α' 181) καταργούνται.

Άρθρο 87

Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 142/2017.

Τα άρθρα 46 και 47 του π.δ. 142/2017 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 46

Γενική Διεύθυνση Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων

1. Οι στρατηγικοί σκοποί της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων είναι οι ακόλουθοι:

(α) Η έγκαιρη και ενιαία ερμηνεία των δημοσιολογιστικών διατάξεων προς υποστήριξη των υπηρεσιών του Ελληνικού Δημοσίου για την εφαρμογή τους.

(β) Η αποτελεσματική διαχείριση των διαδικασιών πληρωμής του Ελληνικού Δημοσίου.

(γ) Ο καθορισμός, η παρακολούθηση και η διαχείριση του ενιαίου λογιστικού σχεδίου για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

(δ) Ο καθορισμός και η παρακολούθηση εφαρμογής των ενιαίων διαχειριστικών κανόνων για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

(ε) Η διασφάλιση της ορθής διαχείρισης της κρατικής εγγύησης κατά τη λειτουργία της ως εργαλείο άσκησης οικονομικής, κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής.

(στ) Η αποτελεσματική διαχείριση της περιουσίας και των εκκρεμοτήτων του τ. Ο.Α.Ε.

(ζ) Η υλοποίηση του ταμειακού προγραμματισμού για τον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου και για το Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου.

2. Η Γενική Διεύθυνση Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων διαρθρώνεται ως εξής:

(α) Διεύθυνση Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης.

(β) Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού.

(γ) Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων.

(δ) Διεύθυνση Κατάρτισης και Συντονισμού Εφαρμογής Δημοσιονομικών Κανόνων.

(ε) Ενιαία Αρχή Πληρωμής.

Άρθρο 47

Διεύθυνση Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης είναι οι ακόλουθοι:

(α) Η διαχείριση λογιστικού συστήματος και η κατάρτιση χρηματοοικονομικών αναφορών για την Κεντρική Διοίκηση.

(β) Η διαχείριση του Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου και ο καθορισμός ενιαίων λογιστικών προτύπων για τη Γενική Κυβέρνηση.

2. Η Διεύθυνση Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης διαρθρώνεται σε τρία (3) Τμήματα, ως κατωτέρω:

(α) Τμήμα Α' - Απολογισμού - Ισολογισμού Κεντρικής Διοίκησης.

(β) Τμήμα Β' - Υπολόγου Συμψηφισμών.

(γ) Τμήμα Γ' - Λογιστικού Σχεδίου Γενικής Κυβέρνησης.

3. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης κατανέμονται στα Τμήματα ως εξής:

(α) Τμήμα Α' - Απολογισμού - Ισολογισμού Κεντρικής Διοίκησης.

(αα) Η μέριμνα για την εφαρμογή των οδηγιών στο πλαίσιο υλοποίησης του Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου Γενικής Κυβέρνησης.

(ββ) Η επίβλεψη σε συνεργασία με το Τμήμα Β' - Υπολόγου Συμψηφισμών όλων των λογιστικών εργασιών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και η μέριμνα για τη διευθέτηση λογιστικών ζητημάτων που ανακύπτουν.

(γγ) Ο έλεγχος και η λογιστική συμφωνία, σε μηνιαία και ετήσια βάση, όλων των εισαγομένων στο πληροφοριακό σύστημα στοιχείων προϋπολογισμού (έσοδα-έξοδα) και στοιχείων λογιστικής των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Στρατιωτικών Ταμείων.

(δδ) Η συμφωνία σε μηνιαία βάση των τραπεζικών υπο-λογαριασμών των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Στρατιωτικών Ταμείων με τους αντίστοιχους λογαριασμούς της λογιστικής.

(εε) Ο έλεγχος και η λογιστική παρακολούθηση, σε μηνιαία και ετήσια βάση, του συνολικού ισοζυγίου.

(στστ) Η κατάρτιση και η δημοσίευση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και του Απολογισμού των εσόδων και εξόδων του Προϋπολογισμού της Κεντρικής Διοίκησης.

(ζζ) Η αποστολή των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων και του Απολογισμού στο Ελεγκτικό Συνέδριο, για έλεγχο και κατάθεση στη Βουλή των Ελλήνων προς ψήφιση.

(ηη) Η εκκαθάριση και η απόδοση σε τρίτους των εσόδων που εισπράττονται υπέρ αυτών μέσω του προϋπολογισμού.

(θθ) Η κατάρτιση αποφάσεων έκδοσης αντιγράφων χρηματικών ενταλμάτων, σε περίπτωση απώλειάς τους.

(ii) Το κλείσιμο των βιβλίων και ο προσδιορισμός του οικονομικού αποτελέσματος.

(β) Τμήμα Β' - Υπολόγου Συμψηφισμών

(αα) Ο έλεγχος και η συμφωνία όλων των λογιστικών εγγραφών της Κεντρικής Διοίκησης, σε μηνιαία και ετήσια βάση, εκτός των λογιστικών εγγραφών των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Στρατιωτικών Ταμείων.

(ββ) Η συμφωνία των τραπεζικών λογαριασμών της Κεντρικής Διοίκησης, εκτός των υπολογαριασμών των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Στρατιωτικών Ταμείων, με τους αντίστοιχους λογαριασμούς της λογιστικής.

(γγ) Η καταχώριση λογιστικών εγγραφών της Κεντρικής Διοίκησης, εκτός αυτών που εμφανίζονται από άλλες Υπηρεσίες, καθώς και η καταχώριση διορθωτικών λογιστικών εγγραφών.

(δδ) Η συγκέντρωση και συσχέτιση των εντολών των αρμοδίων Υπηρεσιών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης προς την Τράπεζα της Ελλάδος με τα αντίστοιχα δελτία αναγγελίας της κίνησης των λογαριασμών του Δημοσίου που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και η συγκέντρωση και συσχέτιση όλων των Συμψηφιστικών Χρηματικών Ενταλμάτων.

(εε) Η τήρηση αρχείου δικαιολογητικών όλων των λογιστικών εγγραφών της Κεντρικής Διοίκησης.

(στστ) Η υποβολή των μηνιαίων και ετήσιων λογαριασμών της Κεντρικής Διοίκησης στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

(γ) Τμήμα Γ' - Λογιστικού Σχεδίου Γενικής Κυβέρνησης

(αα) Η διαμόρφωση Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου και χρηματοοικονομικών καταστάσεων για το σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης.

(ββ) Η παροχή οδηγιών σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης για την εφαρμογή του Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου.

(γγ) Η προώθηση αλλαγών του πληροφοριακού συστήματος για την υποστήριξη του προσαρμοσμένου λογιστικού σχεδίου.

(δδ) Η σταθερή διασύνδεση του λογιστικού συστήματος με το σύστημα ταξινόμησης του προϋπολογισμού.

(εε) Η παροχή γνώμης σχετικά με την τροποποίηση των Κωδικών Κατάταξης Εσόδων και Δαπανών.

(στστ) Η παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων και η εναρμόνιση των λογαριασμών του Δημοσίου με τα διεθνή πρότυπα.».

Άρθρο 88

Σύσταση Διεύθυνσης Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού

Μετά το άρθρο 47 του π.δ. 142/2017, προστίθεται άρθρο 47Α ως εξής:

«Άρθρο 47Α

Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού είναι οι ακόλουθοι:

(α) Η παρακολούθηση και διαχείριση του συστήματος λογαριασμών της Γενικής Κυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδος, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και σε λοιπά πιστωτικά ιδρύματα.

(β) Η εκτέλεση και παρακολούθηση του Κρατικού Προϋπολογισμού.

(γ) Η διεξαγωγή και η παρακολούθηση όλων των χρηματικών δοσοληψιών του ελληνικού κράτους με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(δ) Η κατάρτιση του ταμειακού προγραμματισμού και η παρακολούθηση της ρευστότητας του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου και του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου.

(ε) Η οργάνωση, επίβλεψη και περαιτέρω ανάπτυξη των τραπεζικών ρυθμίσεων αναφορικά με τον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου και το Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου.

2. Η Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) Τμήματα, ως κατωτέρω:

(α) Τμήμα Α' - Λογαριασμών.

(β) Τμήμα Β' - Ταμειακού Προγραμματισμού Κεντρικής Διοίκησης.

(γ) Τμήμα Γ' - Ταμειακού Προγραμματισμού Γενικής Κυβέρνησης.

(δ) Τμήμα Δ' - Χρηματικών Δοσοληψιών με την Ε.Ε.

3. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης κατανέμονται στα Τμήματα ως εξής:

(α) Τμήμα Α' - Λογαριασμών.

(αα) Η παρακολούθηση και διαχείριση του συστήματος λογαριασμών Γενικής Κυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδος, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και σε λοιπά πιστωτικά ιδρύματα.

(ββ) Η διαχείριση και παρακολούθηση λογαριασμών του ελληνικού δημοσίου, εντός ή εκτός προϋπολογισμού και ειδικών λογαριασμών, οι οποίοι τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και σε λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, εκτός αυτών που έχουν ανατεθεί σε άλλες οργανικές μονάδες εντός ή εκτός του Υπουργείου Οικονομικών.

(γγ) Η διενέργεια δαπανών του προϋπολογισμού της Κεντρικής Διοίκησης (αποδοχών υπαλλήλων, προκαταβολών του άρθρου 114 του ν. 4270/2014 συμπεριλαμβανομένης της αντισταθμιστικής καταβολής στον ΟΑΣΘ και λοιπών προκαταβολών), η παρακολούθηση των σχετικών λογαριασμών και η μέριμνα για την ορθή λογιστική απεικόνισή τους.

(δδ) Η μέριμνα για την εμφάνιση εισπραττομένων εσόδων - ποσών στη δημόσια ληψοδοσία.

(εε) Η διενέργεια πληρωμών για την επιστροφή εσόδων προϋπολογισμού και αποδόσεων κρατήσεων αρμοδιότητας ΑΑΔΕ (φόρος εισοδήματος, ΦΠΑ κ.λπ.).

(στστ) Οι επιστροφές - αποδόσεις ποσών σε δικαιούχους και η μέριμνα για τη λογιστική τακτοποίηση αυτών.

(ζζ) Η σύσταση και η παρακολούθηση των παγίων προκαταβολών σε φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και των προσωρινών ενισχύσεων αυτών.

(ηη) Η παρακολούθηση των λογαριασμών των προξενικών αρχών και η μέριμνα για την ορθή λογιστική απεικόνιση των κινήσεών τους.

(θθ) Η διαχείριση και παρακολούθηση του Ειδικού Λογαριασμού νο. 234339/0 «ΕΔ- Λογαριασμός Εσόδων από Αποκρατικοποιήσεις».

(ιι) Η τήρηση μητρώου των λογαριασμών της Κεντρικής Διοίκησης σε πιστωτικά ιδρύματα, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και στην Τράπεζα της Ελλάδος.

(β) Τμήμα Β' - Ταμειακού Προγραμματισμού Κεντρικής Διοίκησης

(αα) Ο καθορισμός μηνιαίου ορίου πληρωμών των δαπανών του Δημοσίου, η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησής τους και η έκδοση σχετικής μηνιαίας απόφασης.

(ββ) Η συγκέντρωση, επεξεργασία και καταχώριση των πληροφοριών από τις αρμόδιες υπηρεσίες για όλες τις εισροές και εκροές που επηρεάζουν τη ρευστότητα του Ελληνικού Δημοσίου.

(γγ) Η παρακολούθηση, σε καθημερινή βάση, της ταμειακής θέσης του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και η κατάρτιση σχετικών πινάκων προβλέψεων.

(δδ) Η κατάρτιση και επικαιροποίηση του ταμειακού προγραμματισμού για τον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου σε βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση και σε ορίζοντα τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών σε ημερήσια βάση και εννέα (9) έως δώδεκα (12) μηνών σε μηνιαία βάση.

(εε) Η ενοποίηση των πινάκων προβλέψεων ταμειακής ρευστότητας του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου και του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου και η υποβολή τους στον Ο.Δ.ΔΗ.Χ.

(στστ) Ο ορισμός, σε συνεργασία με τον Ο.Δ.ΔΗ.Χ., ενός ελαχίστου ύψους ρευστών διαθεσίμων του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου.

(γ) Τμήμα Γ' - Ταμειακού Προγραμματισμού Γενικής Κυβέρνησης.

(αα) Η παρακολούθηση των κινήσεων και των υπολοίπων των λογαριασμών Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρούνται στα πιστωτικά ιδρύματα, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, καθώς και στην ταμειακή διαχείριση και στο Κοινό Κεφάλαιο στην Τράπεζα της Ελλάδος.

(ββ) Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης με τις διατάξεις περί λειτουργίας του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου και του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου και η εισήγηση για την επιβολή κυρώσεων.

(γγ) Η τήρηση μητρώου των λογαριασμών των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης σε πιστωτικά ιδρύματα, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και στην Τράπεζα της Ελλάδος.

(δδ) Ο συντονισμός και η παροχή υποστήριξης στις Γ.Δ.Ο.Υ. επί των ζητημάτων που άπτονται της κατάρτισης ταμειακού προγραμματισμού από τους φορείς αρμοδιότητάς τους.

(εε) Η κατάρτιση του ταμειακού προγραμματισμού για το Κοινό Κεφάλαιο και την ταμειακή διαχείριση στην Τράπεζα της Ελλάδος σε βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση και η κατάρτιση σχετικών πινάκων ταμειακών προβλέψεων σε ορίζοντα τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών σε ημερήσια βάση και εννέα (9) έως δώδεκα (12) μηνών σε μηνιαία βάση.

(στστ) Η εισήγηση στον Υπουργό Οικονομικών αναφορικά με το άνοιγμα ή το κλείσιμο λογαριασμών Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που συμμετέχουν στον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου.

(ζζ) Η παροχή οδηγιών στους Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης αναφορικά με τη διενέργεια ταμειακού προγραμματισμού και την εξειδίκευση του μέγιστου ύψους ρευστότητας που μπορούν να τηρούν σε πιστωτικά ιδρύματα.

(ηη) Η απόφαση περί της εξαίρεσης συγκεκριμένων λογαριασμών Φορέων Γενικής Κυβέρνησης από τον υπολογισμό του μέγιστου ύψους ρευστότητας που τηρείται σε πιστωτικά ιδρύματα.

(θθ) Ο ορισμός, σε συνεργασία με τον Ο.Δ.ΔΗ.Χ. ενός ελαχίστου ύψους ρευστών διαθεσίμων του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου.

(δ) Τμήμα Δ' - Χρηματικών Δοσοληψιών με την Ε.Ε.

(αα) Η διεκπεραίωση όλων των εργασιών που συναρτώνται με τη διεξαγωγή χρηματικών δοσοληψιών με την Ε.Ε. κατόπιν εισήγησης των αρμόδιων Υπηρεσιών όσον αφορά στις (i) απολήψεις από την Ε.Ε. για την εκτέλε-

ση όλων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, καθώς και στις (ii) αποδόσεις σε λογαριασμούς της Ε.Ε. των μηνιαίων συνεισφορών των Ιδίων Πόρων, των επιστροφών αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών κατόπιν εντολής της Ε.Ε. ή εξουσιοδοτημένου από αυτήν οργάνου, καθώς και προστίμων κατόπιν σχετικής δικαστικής απόφασης.

(ββ) Η νομοθετική πρωτοβουλία για το άνοιγμα και την τήρηση όλων των λογαριασμών αναφορικά με τη διεξαγωγή των χρηματικών δοσοληψιών με την Ε.Ε.

(γγ) Η εισήγηση και η μέριμνα για τη λήψη μέτρων αναφορικά με τη βελτίωση υφιστάμενων διαδικασιών, αλλά και ο χειρισμός ζητημάτων που ανακύπτουν από την εφαρμογή διατάξεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας σε θέματα αρμοδιότητας του Τμήματος.

(δδ) Η λογιστική παρακολούθηση όλων των χρηματοροών που πραγματοποιούνται μεταξύ Ελλάδος και Ε.Ε. μέσω του εκάστοτε ισχύοντος πληροφοριακού συστήματος δημοσιονομικής πολιτικής.

(εε) Η αποστολή απολογιστικών στοιχείων στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης και στο Τμήμα Β' - Ταμειακού Προγραμματισμού Κεντρικής Διοίκησης αναφορικά με τις προβλέψεις των απολήψεων και των αποδόσεων προς την Ε.Ε. στο πλαίσιο παρακολούθησης του Κρατικού Προϋπολογισμού.

(στστ) Η μέριμνα για την έκδοση των συμψηφιστικών ενταλμάτων των δαπανών από την απόδοση των υποχρεώσεων της χώρας στην Ε.Ε.

(ζζ) Η λειτουργία ως αρμόδια Εθνική Αρχή για τη συγκέντρωση, την επεξεργασία και τον έλεγχο των απαραίτητων στοιχείων για την απόδοση από την Ε.Ε. των οδοιπορικών εξόδων όλων των προσώπων που μετακινούνται με εντολή του Δημοσίου στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ε.Ε. και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και η παροχή εγκυκλίων οδηγιών προς τους εμπλεκόμενους φορείς για την ομαλή διεξαγωγή της εν λόγω διαδικασίας.

(ηη) Η παροχή απολογιστικών οικονομικών στοιχείων και διευκρινίσεων προς το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης για την παρακολούθηση των εσόδων του Π.Δ.Ε. που προέρχονται από τον Προϋπολογισμό της Ε.Ε.

(θθ) Η συμμετοχή στις συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής των Ιδίων Πόρων (Σ.Ε.Ι.Π.) για τον έλεγχο είσπραξης και απόδοσης.

(ii) Η διαχείριση και παρακολούθηση του λογαριασμού 242174/1 «Επιτροπή Ε.Κ - ΓΛΚ», κατόπιν εντολών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω του διεθνούς διατραπεζικού συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα (SWIFT), με σχετική ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

(ιαια) Η διαχείριση όλων των εκκρεμοτήτων που συναρτώνται με τη λειτουργία του λογαριασμού της Τεχνικής Βοήθειας στο πλαίσιο του Γενικού Προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών περιόδου 2007-2013».

(ιβιβ) Η διευθέτηση όλων των ζητημάτων που απορρέουν από την λειτουργία της Αρχής Πιστοποίησης των Ταμείων του Γενικού Προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών περιόδου 2007-2013».

Άρθρο 89 **Σύσταση θέσεων**

Για την κάλυψη των αναγκών της Διεύθυνσης Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού συνιστώνται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους οι παρακάτω θέσεις:

(α) 12 θέσεις μόνιμων υπαλλήλων κλάδου ΠΕ Δημοσιονομικών.

(β) 3 θέσεις μόνιμων υπαλλήλων κλάδου ΤΕ Δημοσιονομικών.

(γ) 3 θέσεις μόνιμων υπαλλήλων κλάδου ΔΕ Δημοσιονομικών.

Η κατανομή των ανωτέρω θέσεων μεταξύ των Τμημάτων της Διεύθυνσης Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού προσδιορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 90 **Μεταβατικές διατάξεις**

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων των άρθρων 86-88. Μέχρι την έναρξη ισχύος αυτών, οι κατά το άρθρο 88 αρμοδιότητες του Τμήματος Γ' - Ταμειακού Προγραμματισμού Γενικής Κυβέρνησης, ασκούνται από το Τμήμα Α' - Λογαριασμών, με την εξαίρεση των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στις υποπεριπτώσεις εε', στστ' και ζζ' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 41 του π.δ. 142/2017, οι οποίες ασκούνται από την Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΠΑΡΟΧΗ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ** **ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ** **ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ, ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ**

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

Άρθρο 91 **Αρμόδιο όργανο**

Ο Υπουργός Οικονομικών είναι αποκλειστικά αρμόδιος να παρέχει με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, μετά από σύμφωνη γνώμη της Διυπουργικής Επιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου 96, προς ημεδαπά ή αλλοδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οργανισμούς ή κοινοπραξίες αυτών και οργανισμούς δημοσίου δικαίου για δάνεια, εγγυητικές επιστολές, αντεγγυήσεις, πιστώσεις και κάθε άλλο χρηματοδοτικό μέσο που χορηγούν υπέρ:

α) Φυσικών προσώπων ή ομάδων φυσικών προσώπων, των οποίων το βιοτικό επίπεδο είναι ιδιαίτερα χαμηλό ή έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές ή άλλα έκτακτα γεγονότα, υπό την προϋπόθεση ότι η εγγύηση παρέχεται προς αποκατάσταση της προκληθείσης ζημίας αφαιρουμένου τυχόν καταβληθέντος ποσού ασφαλιστικής αποζημίωσης, χωρίς να συνιστά έμμεσο πλεονέκτημα για επιχειρήσεις που διαθέτουν τα απαιτούμενα προς τούτο προϊόντα ή υπηρεσίες. Η παρεχόμενη εγγύηση δεν καλύπτει ανάγκες που απορρέουν από την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, αλλά κοινω-

νικές ανάγκες, ιδίως στεγαστική αποκατάσταση, υγεία, εκπαίδευση.

β) Ιδιωτικών επιχειρήσεων, επαγγελματιών και συνεταιριστικών οργανώσεων:

βα) Που ασκούν δραστηριότητα σε περιοχές στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθιστα χαμηλό ή επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, με σκοπό την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης των περιοχών αυτών και λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική, οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση ή

ββ) που ασκούν ορισμένη οικονομική δραστηριότητα ή δραστηριοποιούνται σε ορισμένο κλάδο, με σκοπό την προώθησή του, εφόσον δεν νοθεύεται ή απειλείται να νοθευθεί ο ανταγωνισμός ή

βγ) που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα ή σοβαρές οικονομικές διαταραχές, αυστηρά προς επανόρθωση της προκληθείσης ζημίας και συνέχιση της οικονομικής τους δραστηριότητας, αφαιρουμένου τυχόν καταβληθέντος ποσού ασφαλιστικής αποζημίωσης.

Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου δύναται να παρέχεται και υπέρ προβληματικών κατά την έννοια του ενωσιακού δικαίου επιχειρήσεων με τη μορφή:

i) Ενίσχυσης διάσωσης, το ύψος της οποίας περιορίζεται στο ποσό που απαιτείται για τη συνέχιση της δραστηριότητας της επιχείρησης και είναι βραχυπρόθεσμης εξαμηνιαίας διάρκειας κατ' ανώτατο όριο από την καταβολή της πρώτης δόσης στην επιχείρηση. Οι αρμόδιες υπηρεσίες υποβάλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έγκρισης της ενίσχυσης διάσωσης, είτε σχέδιο αναδιάρθρωσης είτε σχέδιο εκκαθάρισης είτε αποδείξεις ότι το δάνειο έχει αποπληρωθεί ολοσχερώς και έχει αποσβεσθεί η εγγύηση.

ii) ενίσχυσης αναδιάρθρωσης, το ποσό και η ένταση της οποίας περιορίζονται στο απολύτως ελάχιστο των απαιτούμενων εξόδων αναδιάρθρωσης, με βάση τους διαθέσιμους χρηματοοικονομικούς πόρους της επιχείρησης, των μετόχων της ή του επιχειρηματικού ομίλου στον οποίο ανήκει, αφού ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε προηγουμένως χορηγηθείσα ενίσχυση διάσωσης.

Δεν επιτρέπεται η παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου σε ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στην πτωχευτική ή προπτωχευτική διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, στις εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά ή σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, σε επιχειρήσεις με βεβαιωμένες στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. οφειλές από εγγυημένα δάνεια, καθώς και σε επιχειρήσεις με σημαντικό ύψος βεβαιωμένων φορολογικών οφειλών, όπως αυτό προσδιορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.

γ) Ημεδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που χρηματοδοτούνται:

γα) από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για τη στήριξη και τη χρηματοδοτική διευκόλυνση του εμπορίου και των επενδύσεων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με όρους εξίσου ευνοϊκούς με τους όρους δανειοδότησής τους από την ΕΤΕπ, ή

γβ) στο πλαίσιο του ν. 3723/2008, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του παρόντος ή

γγ) στο πλαίσιο του μηχανισμού έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα (Emergency Liquidity Assistance - ELA) από την Τράπεζα της Ελλάδος.

δ) Κρατικών φορέων δημοσίου ή ιδιωτικού ή μικτού δικαίου:

δα) Που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα ή δεν λειτουργούν σε ανταγωνιστικό περιβάλλον ή

δβ) που είναι επιφορτισμένοι με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή έχουν χαρακτηρη μονοπωλίου που αποφέρει έσοδα ή

δγ) που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα ή σοβαρές οικονομικές διαταραχές, αυστηρά προς επανόρθωση της προκληθείσας ζημίας, αφαιρούμενου τυχόν καταβληθέντος ποσού ασφαλιστικής αποζημίωσης.

Δεν επιτρέπεται η παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου σε δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά ή/και σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, με εξαίρεση:

i) Εγγυήσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3723/2008.

ii) Εγγυήσεις που παρέχονται προς ευρωπαϊκούς ή διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, για δάνεια που χορηγούν σε δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς και πιστωτικά ιδρύματα και μόνο για επενδυτικούς σκοπούς.

iii) Εγγυήσεις που παρέχονται προς την Τράπεζα της Ελλάδος προς εξασφάλιση απαιτήσεων αυτής κατά πιστωτικών ιδρυμάτων.

iv) Εγγυήσεις που παρέχονται υπέρ εταιριών των οποίων την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο, για τη διασφάλιση της παροχής υπηρεσιών δημοσίου συμφέροντος.

ε) Αλλοδαπών κυβερνήσεων στο πλαίσιο διεθνών ή ευρωπαϊκών συμφωνιών, μέσω διεθνών ή ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών οργανισμών.

Άρθρο 92

Εφαρμοστέο δίκαιο

1. Η παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε., καθώς και του πρωτογενούς, παραγώγου και επικουρικού ενωσιακού δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων.

2. Οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα εφαρμόζονται συμπληρωματικά.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ

Άρθρο 93

Καθορισμός και καταβολή προμήθειας ασφαλείας

1. Επιβάλλεται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, προμήθεια ασφαλείας που καθορίζεται κατά περίπτωση και σε ετήσια βάση με την απόφαση παροχής εγγύησης. Η προμήθεια ασφαλείας καταβάλλεται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της εγγύησης επί του εκάστοτε ανεξόφλητου

εγγυημένου υπολοίπου. Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση παροχής της εγγύησης, η προμήθεια ασφαλείας υπολογίζεται και καταβάλλεται στην αρχή κάθε εκτοκιστικής περιόδου. Κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος έκαστης δανειακής σύμβασης καταβάλλεται η αναλογούσα προμήθεια ασφαλείας.

Στις περιπτώσεις παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για την κάλυψη εγγυητικών επιστολών, η προμήθεια ασφαλείας υπολογίζεται επί του εκάστοτε σε ισχύ ποσού της εγγυητικής επιστολής και σε εξαμηνιαία βάση, ενώ η είσπραξη της γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

2. Ο υπολογισμός του ακριβούς ποσοστού της προμήθειας που αντισταθμίζει πλήρως τυχόν στοιχείο ενίσχυσης πραγματοποιείται βάσει κριτηρίων της αγοράς, ανάλογα με την πιστοληπτική ικανότητα του ωφελούμενου δανειολήπτη ως ακολούθως:

α) Για τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), σύμφωνα με τον περιλαμβανόμενο στην περίπτωση 3.3 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (2008/С155/02) πίνακα.

β) Για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις η μεθοδολογία υπολογισμού του ακριβούς ύψους της προμήθειας ασφαλείας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται με βάση τη γενική αρχή αποτίμησης κινδύνου ότι το συνολικό κόστος δανεισμού της επιχείρησης με την εγγύηση του Δημοσίου, που αποτελείται από το επιτόκιο της τράπεζας και την προμήθεια υπέρ Δημοσίου, πρέπει τουλάχιστον να ισούται με το κόστος δανεισμού της επιχείρησης χωρίς την εγγύηση του Δημοσίου.

γ) Για τα πιστωτικά ιδρύματα απαιτείται εισήγηση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

3. Σε περίπτωση επιβολής προμήθειας ασφαλείας που δεν αντισταθμίζει πλήρως τυχόν στοιχείο ενίσχυσης, διασφαλίζεται η συμβατότητα της ενίσχυσης βάσει του ενωσιακού δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται λεπτομέρειες αναφορικά με τον υπολογισμό, την καταβολή και την είσπραξη της οφειλόμενης προμήθειας ασφαλείας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 94

Ασφάλειες

1. Για την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου δύναται να ζητηθούν, κατά την κρίση του εγγυητή, επαρκείς ασφάλειες, όπως εγγραφή υποθήκης ή προσημείωσης υποθήκης, σύσταση ενεχύρου, εκχώρηση πόρων και δικαιωμάτων.

2. Για οποιαδήποτε υποθήκη που εγγράφεται υπέρ του Δημοσίου προς εξασφάλισή του από παρεχόμενη εγγύηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. δ. 4242/1962 (Α' 187).

3. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους δύναται να εξουσιοδοτεί εγγράφως τα πιστωτικά ιδρύματα να ενεργούν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου τα προβλεπόμενα περί εγγραφής των απαιτούμενων ασφαλειών και να εκχωρεί τα σχετικά με αυτές δικαιώματα του Δημοσίου, προκειμένου να επιδιωχθεί η ρευστοποίησή τους προς όφελος του τελευταίου.

4. Σε περίπτωση ρευστοποίησής τους, οι ασφάλειες ικανοποιούν, κατά το ποσοστό της εγγύησης, το εγγυημένο τμήμα της οφειλής. Τυχόν δικαστικά και λοιπά έξοδα εκτέλεσης, σε περίπτωση που αυτά καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, επιβαρύνουν συμμετρως το εγγυημένο και μη εγγυημένο τμήμα του δανείου ή της πίστωσης.

5. Οι ληφθείσες ασφάλειες δύναται να εξαλειφθούν ενδεικτικά:

α) εφόσον έχει εξοφληθεί ολοσχερώς το εγγυημένο δάνειο ή πίστωση και οι βεβαιωθείσες στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. οφειλές λόγω κατάπτωσης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου,

β) εφόσον αντικατασταθούν με άλλες αναλογικά ίσης αξίας με το υπόλοιπο του εγγυημένου δανείου,

γ) εφόσον σκοπός της εξάλειψης είναι η ευχερέστερη εκποίηση των σχετικών περιουσιακών στοιχείων, το προϊόν της οποίας αποδίδεται, κατά προτεραιότητα, προς εξόφληση τυχόν βεβαιωμένων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. οφειλών και ακολούθως του υπολοίπου του εγγυημένου δανείου.

Αιτήματα για την εξάλειψη ασφαλειών, που εξασφαλίζουν εγγυημένα δάνεια, πιστώσεις ή άλλα χρηματοδοτικά μέσα, εξετάζονται από τη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων ή από άλλα αρμόδια προς τούτο όργανα. Αιτήματα τροποποίησης ασφαλειών δεν εξετάζονται μετά την καταγγελία του δανείου.

Άρθρο 95

Απόδοση τόκων υπέρ του Δημοσίου και εισφορά του ν. 128/1975

1. Σε περίπτωση υπερημερίας οφειλετών που έχουν δανειοδοτηθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και στο βαθμό που αυτή καλύπτεται με την εγγύηση, το ήμισυ της διαφοράς μεταξύ του συμβατικού επιτοκίου και του επιτοκίου υπερημερίας αποτελεί έσοδο του Δημοσίου και αποδίδεται υπέρ αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία απόδοσης των σχετικών ποσών σε λογαριασμό του Δημοσίου ή βεβαίωσής τους ως έσοδα, σε περίπτωση μη είσπραξής τους, και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να ενημερώνουν ηλεκτρονικά, σε κεντρικό επίπεδο και σε ετήσια βάση, τη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων για τα ποσά που αποδίδουν, κατά τα ανωτέρω, υπέρ του Δημοσίου.

3. Η εκ της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 128/1975 (Α' 22) επιβαλλόμενη υπέρ του λογαριασμού του ιδίου νόμου εισφορά στα πάσης φύσεως πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα δεν καλύπτεται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Άρθρο 96

Σύσταση και αρμοδιότητες της Διυπουργικής Επιτροπής

1. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή, η οποία εξετάζει τα αιτήματα παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δη-

μοσίου, αξιολογεί τη σκοπιμότητα παροχής αυτής από οικονομικής και κοινωνικής πλευράς και αποφασίζει ομόφωνα για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της στον Υπουργό Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής για την παροχή εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου.

2. Η Διυπουργική Επιτροπή απαρτίζεται από:

- α) Τον Υπουργό Οικονομικών, ως Πρόεδρο,
- β) τον αρμόδιο επί της δημοσιονομικής πολιτικής Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό ή Υφυπουργό και
- γ) τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό, ως μέλη.

Στις συνεδριάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής παρίσταται ο Πρόεδρος της Επιτροπής του άρθρου 97, ως εισηγητής. Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 97

Σύσταση και αρμοδιότητες της Επιτροπής για την παροχή εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου

1. Συνιστάται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους Επιτροπή για την παροχή εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου η οποία έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α) εξετάζει κάθε αίτημα παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, είτε μεμονωμένης είτε υπό μορφή καθεστώτος, για να διαπιστώσει εάν πληρούνται οι προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος νόμου προϋποθέσεις,

β) μελετά και επεξεργάζεται τα υποβαλλόμενα οικονομικά στοιχεία με σκοπό να διαπιστώσει την προοπτική και τη δυνατότητα των υπό δανειοδότηση ή πιστοδότηση φορέων για την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων από ίδια έσοδα,

γ) σταθμίζει το μέγεθος του αναλαμβανόμενου από το Ελληνικό Δημόσιο κινδύνου και την επίδρασή του στη διαμόρφωση του δημοσίου χρέους, αξιολογεί τις προσκομιθείσες προσφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων και εισηγείται σχετικά με την επιβαλλόμενη προμήθεια ασφαλείας,

δ) μελετά ειδικά προβλήματα που ανακύπτουν και συνδέονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και προτείνει μέτρα για την αντιμετώπισή τους,

ε) εισηγείται εγγράφως στη Διυπουργική Επιτροπή για την παροχή ή μη της σχετικής σύμφωνης γνώμης της, προτείνοντας ειδικότερες προϋποθέσεις και όρους παροχής της εγγύησης, καθώς και τις ασφάλειες που πρέπει να ληφθούν κατά περίπτωση.

2. Την Επιτροπή απαρτίζουν:

α) Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, ως Πρόεδρος, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

β) Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας

του, από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων.

γ) Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων, ο οποίος αναπληρώνεται σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον Προϊστάμενο του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος. Σε περίπτωση που ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων αναπληροί τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ως Πρόεδρο, χρέη μέλους ασκεί ο Προϊστάμενος του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος.

δ) Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του από τον αναπληρωτή του.

ε) Ένας εκπρόσωπος του Ο.Δ.ΔΗ.Χ., ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον οριζόμενο με την απόφαση συγκρότησης της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, αναπληρωτή του.

στ) Ο Προϊστάμενος της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του από τον αναπληρωτή του.

Χρέη εισηγητή στην Επιτροπή ασκεί ο Προϊστάμενος του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος, ο οποίος αναπληρώνεται από αρμόδιο υπάλληλο του Τμήματος.

Σε περίπτωση που ο Προϊστάμενος του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος αναπληροί ως μέλος της Επιτροπής τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων, χρέη εισηγητή ασκεί ο αρμόδιος υπάλληλος.

3. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία ορίζεται υπάλληλος της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων ως γραμματέας μαζί με τον αναπληρωτή του. Με την ανωτέρω απόφαση δύναται να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα αναφορικά με τη λειτουργία της Επιτροπής.

Άρθρο 98

Σύσταση και αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διαχείρισης και Αξιολόγησης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου

1. Συνιστάται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους Συμβούλιο Διαχείρισης και Αξιολόγησης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου. Το Συμβούλιο εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών για:

α) Την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, στο πλαίσιο υφισταμένου καθεστώτος εγγύησης, σε φορείς της περίπτωσης β' του άρθρου 91, εξετάζοντας τη συνδρομή των προϋποθέσεων που τάσσονται στην υπουργική απόφαση που θεσπίζει το καθεστώς εγγύησης,

β) την τροποποίηση των όρων και των προϋποθέσεων υπό τους οποίους παρασχέθηκε η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, ύστερα από αίτημα του φορέα ή του πιστωτικού ιδρύματος. Δεν απαιτείται η προηγούμενη εισήγηση του Συμβουλίου σε περίπτωση αναστολής καταβολής δόσεων εγγυημένων δανείων η οποία

δεν συνεπάγεται την επιμήκυνση της διάρκειας του δανείου ή την επαύξηση της εγγυητικής ευθύνης του Δημοσίου,

γ) τη συνέχιση ισχύος της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου σε περίπτωση μεταβολής του αρχικού φορέα.

2. Το Συμβούλιο απαρτίζεται από:

α) Τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ως Πρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων,

β) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Προϊστάμενο του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος.

Σε περίπτωση που ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων αναπληροί τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ως Πρόεδρο, χρέη μέλους ασκεί ο Προϊστάμενος του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος,

γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εισπράξεων της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), με τον αναπληρωτή του,

δ) τον Προϊστάμενο της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, με τον αναπληρωτή του,

ε) έναν εκπρόσωπο του Ο.Δ.ΔΗ.Χ., με τον οριζόμενο αναπληρωτή του,

στ) έναν εμπειρογνώμονα ειδικό σε χρηματοοικονομικά θέματα.

Τα προς εξέταση αιτήματα υποβάλλονται μέσω της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων, με εισηγητή τον Προϊστάμενο του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον υπάλληλο-χειριστή του συγκεκριμένου αιτήματος. Σε περίπτωση που χρέη μέλους ασκεί ο Προϊστάμενος του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος, χρέη εισηγητή ασκεί ο υπάλληλος-χειριστής του συγκεκριμένου αιτήματος.

Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα λειτουργίας του κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2690/1999 (Α' 45). Με την ίδια απόφαση ορίζεται υπάλληλος του αρμόδιου Τμήματος της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων ως γραμματέας του Συμβουλίου με τον αναπληρωτή του.

3. Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ εκάστου ενδιαφερομένου παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή του οργάνου στο οποίο έχει μεταβιβασθεί η αρμοδιότητα παροχής της εγγύησης, κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου Διαχείρισης και Αξιολόγησης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου. Η ανωτέρω απόφαση παροχής εγγύησης κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και στο πιστωτικό ίδρυμα, με μέριμνα της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων και αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια (ν. 3861/2010).

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα έκδοσης της απόφασης παροχής εγγύησης, ανάλογα με το ύψος της παρεχόμενης εγγύησης, στον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής ή στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων ή στον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 99

Συμβατότητα αιτήματος παροχής εγγύησης με το Ενωσιακό Δίκαιο

Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου παρέχεται κατόπιν ελέγχου της συμβατότητας του υπό θέσπιση καθεστώτος εγγύησης με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων του ενωσιακού δικαίου. Την ευθύνη για τη διατύπωση σχετικής γνώμης προς τη Διεύθυνση Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων και Δανείων έχει η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του ν. 4152/2013 (Α' 107), στην οποία η ανωτέρω Διεύθυνση υποβάλλει εντός εύλογου χρόνου το σχεδιαζόμενο καθεστώς εγγύησης.

Άρθρο 100

Διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων για την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου

1. Για τα δάνεια που χορηγούνται στους δικαιούχους της περίπτωσης α' του άρθρου 91, η διαδικασία παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου είναι η ακόλουθη:

Ο αρμόδιος φορέας υποβάλλει αίτημα στη Διεύθυνση, αναφέροντας αναλυτικά το σκοπό της χρηματοδότησης. Το αίτημα εξετάζεται από την ανωτέρω Διεύθυνση, η οποία εισηγείται στην Επιτροπή του άρθρου 97 την παροχή ή μη της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Η Επιτροπή υποβάλλει εισήγηση στη Διυπουργική Επιτροπή, η οποία παρέχει τη σύμφωνη γνώμη της στον Υπουργό Οικονομικών για την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Ακολουθεί η έκδοση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με επιμέλεια της Διεύθυνσης.

2. Για τα δάνεια που χορηγούνται στους δικαιούχους της περίπτωσης β' του άρθρου 91, η διαδικασία χορήγησης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου είναι η ακόλουθη:

Ο αρμόδιος φορέας υποβάλλει αίτημα στη Διεύθυνση για τη θέσπιση καθεστώτος κρατικής εγγύησης, αναφέροντας αναλυτικά το σκοπό της χρηματοδότησης και παρέχοντας τα σχετικά οικονομικά στοιχεία. Το αίτημα εξετάζεται από τη Διεύθυνση, η οποία εισηγείται στην Επιτροπή του άρθρου 97 την παροχή ή μη της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου.

Η Επιτροπή υποβάλλει εισήγηση στη Διυπουργική Επιτροπή, η οποία παρέχει τη σύμφωνη γνώμη της στον Υπουργό Οικονομικών για την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Ακολουθεί η έκδοση της

απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με επιμέλεια της Διεύθυνσης.

Με βάση την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα στη Διεύθυνση για χρηματοδότηση από πιστωτικό ίδρυμα που έχει επιλέξει. Η εγγύηση παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή του οργάνου στο οποίο έχει μεταβιβασθεί η αρμοδιότητα παροχής, κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου Διαχείρισης και Αξιολόγησης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου.

3. Για τα δάνεια, που χορηγούνται στους φορείς των περιπτώσεων γ' και δ' του άρθρου 91 η διαδικασία χορήγησης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου είναι η ακόλουθη:

Ο ενδιαφερόμενος φορέας υποβάλλει αίτημα στη Διεύθυνση, αναφέροντας αναλυτικά το σκοπό της χρηματοδότησης. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα, από οικονομικά στοιχεία και από τουλάχιστον τρεις (3) προσφορές χρηματοδοτικών φορέων.

Μετά τη λήψη του αιτήματος, η Διεύθυνση το αποστέλλει στον Ο.Δ.ΔΗ.Χ., ο οποίος αξιολογεί εγγράφως τις προσφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων. Κατόπιν, η ανωτέρω Διεύθυνση υποβάλλει εισήγηση στην Επιτροπή του άρθρου 97 για την παροχή ή μη της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Η Επιτροπή του άρθρου 97 υποβάλλει την εισήγησή της προς τη Διυπουργική Επιτροπή, η οποία παρέχει τη σύμφωνη γνώμη της στον Υπουργό Οικονομικών για την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Ακολουθεί η έκδοση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με επιμέλεια της Διεύθυνσης.

Επιμέρους όροι που διέπουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, όπως εφαρμοστέο δίκαιο και δικαιοδοσία, δύναται να καθορίζονται με σύμβαση εγγύησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του πιστωτικού ιδρύματος. Σε περίπτωση μεταβολής ορισμένων όρων χωρίς να επέλθει επαύξηση της εγγυητικής ευθύνης του Δημοσίου, αρκεί η τροποποίηση της σύμβασης εγγύησης, χωρίς να απαιτείται και τροποποίηση της απόφασης εγγύησης.

Εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής τουλάχιστον τριών (3) προσφορών χρηματοδοτικών φορέων:

i) Οι φορείς που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ή από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς,

ii) οι φορείς που έχουν απευθυνθεί σε τουλάχιστον τρεις (3) χρηματοδοτικούς φορείς, αλλά δεν έλαβαν ικανοποιητικό αριθμό προσφορών, γεγονός που αποδεικνύεται εγγράφως και δεν οφείλεται στη μειωμένη πιστοληπτική τους ικανότητα και

iii) τα ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα.

Ειδικά στην περίπτωση παροχής της εγγύησης για δανεισμό πιστωτικών ιδρυμάτων δεν απαιτείται έγγραφη αξιολόγηση των προσφορών από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ.), ενώ για την κάλυψη δανείων συναφθέντων στο πλαίσιο του ν. 3723/2008 εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του νόμου αυτού.

4. Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σε δάνεια που χορηγούνται στο πλαίσιο διεθνών ή ευρωπαϊκών συμφωνιών δυνάμει της περίπτωσης ε' του άρθρου 91 παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, χωρίς να απαιτείται η τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας.

5. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παραγράφων 1 έως 4 του παρόντος άρθρου καθορίζονται κάθε φορά στην απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία παρέχεται η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και προσδιορίζεται η έκταση της εγγυητικής του ευθύνης, η οποία σε κάθε περίπτωση παρακολουθεί την εξέλιξη της κύριας οφειλής. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται τυχόν κυρώσεις σε βάρος των φορέων σε περίπτωση μη τήρησης από μέρους τους του σκοπού της εγγύησης.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 101 Κατάπτωση της εγγύησης

1. Το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής, προβαίνει σε εξόφληση της υποχρέωσής του που απορρέει από την κατάπτωση της εγγύησης ή που τυχόν επιβληθεί ή καταλογιστεί σε βάρος του επ' αφορμή αυτής. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η προηγούμενη βεβαίωση, ως εσόδων του, σε βάρος των πρωτοφειλετών, των εγγυητών και λοιπών συνυπόχρεων, των σχετικών ποσών στις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και με βάση τα δικαιολογητικά, που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάστασή του στα δικαιώματα και κάθε είδους ασφάλειες του πιστωτικού ιδρύματος ή άλλου φορέα που χορήγησε το δάνειο, την εγγυητική επιστολή ή την πίστωση γενικά. Στην περίπτωση των φορέων της περίπτωσης δ' του άρθρου 91 του παρόντος, το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεών του ως εγγυητής μετά την εν ευρεία έννοια βεβαίωση αυτών.

2. Οι ασφάλειες που χορηγούνται υπέρ των πιστωτικών ιδρυμάτων και των λοιπών χρηματοδοτικών φορέων για την εξασφάλιση δανείων, εγγυητικών επιστολών ή πιστώσεων, λειτουργούν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου από τη βεβαίωση και μόνο των εγγυημένων ανεξόφλητων οφειλών ως εσόδων αυτού, μετά της αναλογούσης προμήθειας και των επ' αυτής επιβαλλόμενων τελών, και μέχρι το ύψος των βεβαιούμενων ποσών.

Οι ασφάλειες αυτές, σε περίπτωση βεβαίωσης στις Δ.Ο.Υ. μέρους των ανεξόφλητων εγγυημένων απαιτήσεων των τραπεζών, λειτουργούν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αναλογικά κατά το λόγο του ποσού των βεβαιωμένων οφειλών, χωρίς προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, προς το συνολικό ποσό των ανεξόφλητων οφειλών, βεβαιωμένων και μη.

3. Η αληθής έννοια της παρ. 6 του άρθρου 126 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει, είναι ότι σε δεκαετή παραγραφή υπόκεινται οι προς είσπραξη απαιτήσεις του Δημοσίου που απορρέουν εν γένει από την ιδιότητά του ως εγγυητή κατά του οφειλέτη, τυχόν συνοφειλετών, εγγυητών και λοιπών συνυπόχρεων, οι οποίες βεβαιώνονται εν στενή έννοια.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάσταση του Δημοσίου στα δικαιώματα των πιστωτικών ιδρυμάτων, ο χρόνος και ο τρόπος βεβαίωσης οφειλών, ο τρόπος και η διαδικασία διαγραφής οφειλών και επιστροφής καταβληθέντων λόγω κατάπτωσης ποσών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

5. Στην περίπτωση των φορέων των περιπτώσεων α' και β' του άρθρου 91 του παρόντος και για δάνεια που θα συναφθούν δυνάμει των εκδιδόμενων μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπουργικών αποφάσεων, το εγγυημένο ποσό του δανείου καθίσταται ληξιπρόθεσμο και απαιτητό σε περίπτωση μη καταβολής τριών (3) συνεχόμενων χρεολυτικών δόσεων.

Άρθρο 102 Απαλλαγή του Ελληνικού Δημοσίου και διαγραφή βεβαιωμένων οφειλών

1. Το Ελληνικό Δημόσιο ελευθερώνεται της παρασχεθείσας εγγύησής του ιδίως αν:

α) Από υπαιτιότητα του δανειστή ή πιστωτή δεν συνέτρεχαν ή εκ των υστέρων εξέλιπαν οι προϋποθέσεις χορήγησης της εγγύησης ή εάν με υπαιτιότητά τους δεν ενημερώθηκε σχετικά το Ελληνικό Δημόσιο,

β) οι βασικοί όροι της δανειακής σύμβασης διαφοροποιούνται από αυτούς που προβλέπονται στην υπουργική απόφαση παροχής της εγγύησης,

γ) επέλθει μείωση της εταιρικής περιουσίας μέσω καταβολής μετρητών στους φορείς της εταιρείας, με αποτέλεσμα να τίθεται σε κίνδυνο η ικανοποίηση των απαιτήσεων του δανειστή ή πιστωτή και κατ' επέκταση του εγγυητή Ελληνικού Δημοσίου,

δ) με τελεσίδικη δικαστική απόφαση αναγνωρισθεί η ανυπαρξία της κύριας οφειλής, εν όλω ή εν μέρει, οπότε η ελευθέρωση αφορά αντίστοιχα το σύνολο ή μέρος της εγγύησης.

2. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα έχει ικανοποιηθεί, υποχρεούται εντός δύο (2) μηνών από τη σχετική έγγραφη ενημέρωση της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων να επιστρέψει στο Δημόσιο τα καταβληθέντα λόγω κατάπτωσης της εγγύησης ποσά. Σε περίπτωση μη επιστροφής, τα σχετικά ποσά βεβαιώνονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., με μέριμνα της Διεύθυνσης.

Ειδικά στις περιπτώσεις που τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν παράσχει εντολή, εξουσιοδότηση και πληρεξουσιότητα προς την Τράπεζα της Ελλάδος να αποδέχεται εντολές της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων, χρεώνοντας τους τηρούμενους σε αυτή λογαριασμούς τους, τυχόν καταβληθέντα ποσά επιστρέφονται κατόπιν σχετικής εντολής της ανωτέρω Διεύθυνσης προς την Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Σε περίπτωση ακύρωσης με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ταμειακής βεβαίωσης εγγυημένων ποσών, το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει στη διαγραφή των βεβαιωμένων οφειλών και την ορθή επαναβεβαίωση τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 137 του ν. 4270/2014. Τα πιστωτικά ιδρύματα παρέχουν άμεσα στη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης

σης Κεφαλαίων κάθε στοιχείο που κριθεί απαραίτητο προς το σκοπό αυτόν. Σε αντίθετη περίπτωση, τυχόν καταβληθέντα ποσά επιστρέφονται, κατά τα ανωτέρω περιγραφόμενα.

Άρθρο 103 **Ρυθμίσεις δανείων**

Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να ρυθμίζουν δάνεια για τα οποία έχει εγγυηθεί το Ελληνικό Δημόσιο. Στην περίπτωση αυτή η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ακολουθεί τις απαιτήσεις για τις οποίες χορηγήθηκε, όπως αυτές διαμορφώνονται από τη συμφωνία ρύθμισης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αυξάνεται το ύψος της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις διατήρησης της ισχύος της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου σε περιπτώσεις ρυθμίσεων δανείων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

Άρθρο 104 **Ετήσιο όριο εγγυήσεων**

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από την ψήφιση του Κρατικού Προϋπολογισμού κάθε έτους, καθορίζεται, στο πλαίσιο της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής, το ανώτατο όριο νέων εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου, που δύναται να παρασχεθούν μέσα στο έτος αυτό. Το ποσό που αντιστοιχεί στο ως άνω ανώτατο όριο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ενάμισι τοις εκατό (1,5%) των πρωτογενών δαπανών του τακτικού Κρατικού Προϋπολογισμού του αντίστοιχου έτους.

Από το ετήσιο όριο εγγυήσεων εξαιρούνται:

α) Οι εγγυήσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3723/2008,

β) οι εγγυήσεις που παρέχονται στους ευρωπαϊκούς ή διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για δάνεια που χορηγούν σε δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς και πιστωτικά ιδρύματα και μόνο για επενδυτικούς και κοινωνικούς σκοπούς,

γ) οι εγγυήσεις που παρέχονται στην Τράπεζα της Ελλάδος προς εξασφάλιση των απαιτήσεων αυτής κατά πιστωτικών ιδρυμάτων, στο πλαίσιο του Μηχανισμού Έκτακτης Ενίσχυσης σε Ρευστότητα,

δ) οι εγγυήσεις που χορηγούνται για την αποκατάσταση ζημιών προερχόμενων από φυσικές καταστροφές ή άλλα έκτακτα γεγονότα.

Άρθρο 105 **Ενημέρωση του Ελληνικού Δημοσίου**

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα, οι κοινοπραξίες αυτών και εν γένει οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί, στους οποίους έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, αποστέλλουν στη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων, ηλεκτρονικά και σε κεντρικό επίπεδο ανά υπουργική απόφαση εγγύησης

του Ελληνικού Δημοσίου, αναφορά για τις νέες χορηγήσεις δανείων, πιστώσεων ή εγγυητικών επιστολών, καθώς και τα ανεξόφλητα κάθε φορά υπόλοιπα αυτών.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η περιοδικότητα της αποστολής των ως άνω στοιχείων, καθώς και επιπλέον απαιτούμενα στοιχεία.

2. Αναφορικά με δάνεια, πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές που χορηγήθηκαν με την παροχή εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, βάσει των διατάξεων του ν. 2322/1995 (Α' 143), τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να αποστέλλουν ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΟΠΣΔΠ, αναφορά που θα περιλαμβάνει στοιχεία των σχετικών χορηγήσεων, των ανεξόφλητων υπολοίπων αυτών, καθώς και των καταπτώσεων των εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει τη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων για τις εκάστοτε διαπιστούμενες παραβάσεις των δανειστριών τραπεζών, οι οποίες αφορούν σε δάνεια ή πιστώσεις που έχουν χορηγηθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου να κρίνεται από την ανωτέρω Υπηρεσία εάν και σε ποιο βαθμό εξακολουθεί να ισχύει η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

Άρθρο 106 **Καταργούμενες διατάξεις**

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις:

α) Τα άρθρα 1 έως 12 του ν. 2322/1995,

β) η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αριθμ. 2015353/2267/1997 (Β' 498), όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. οικ. 2/80713/0025/1999 (Β' 2132) όμοια,

γ) η κοινή απόφαση Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με αριθμ. 16736/ΕΓΔΕ-ΚΟ2579/30.3.2009 (Β' 588).

2. Η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αριθμ. 2/35554/0025/27.4.2012 (Β' 1392) καταργείται από την έναρξη ισχύος του άρθρου 20 του ν. 4151/2013 (Α' 103).

Άρθρο 107 **Τροποποιήσεις των νόμων 3429/2005 και 3775/2009**

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου απαλείφεται η φράση «και η παροχή εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου» από την περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 3429/2005 (Α' 314).

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 3775/2009 (Α' 122) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση καταγγελίας δανειακής σύμβασης, λόγω μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του δανειολήπτη, η εγγύηση καταπίπτει αναλογικά εις βάρος του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εξόδων και τόκων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην αριθμ. οικ. 2/54544/0025/2009 (Β' 1645) κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Το Ελληνικό Δημόσιο καταβάλλει στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων που χορήγησε το δάνειο το ανεξόφλητο ποσό που

καλύπτεται από την παρασχεθείσα εγγύησή του, μετά από προηγούμενη βεβαίωσή του, ως εσόδου του, στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Οι ληφθείσες στο όνομα των πιστωτικών ιδρυμάτων ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ασφάλειες προς εξασφάλιση των οικείων εγγυημένων δανείων λειτουργούν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου αναλογικά κατά τη σχέση του ποσού των βεβαιωμένων οφειλών, χωρίς προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, προς το συνολικό ποσό του δανείου και μεταφέρονται υπέρ αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 του ν. 1957/1991 (Α' 114).».

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 και η παρ. 6 του άρθρου 23 του ν. 3775/2009 καταργούνται. Οι παράγραφοι 7 και 8 αναριθμούνται σε 6 και 7, αντίστοιχα.

3. Τα εδάφια από «Το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής αναλαμβάνει την υποχρέωση εξόφλησης των εγγυημένων» έως «κατά την υλοποίηση της παρούσας, ανατίθεται στη Διεύθυνση Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων, Δανείων και Αξιών (Γ.Λ.Κ.- Δ.25-Τμήμα Β')» της αριθμ. οικ. 2/54544/0025/2009 (Β' 1645) κοινής απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών αντικαθίστανται ως εξής:

«Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου καλύπτει το ανεξόφλητο εγγυημένο ποσό κεφαλαίου, τους ανεξόφλητους συμβατικούς τόκους και τους τόκους υπερημερίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο της παρούσας απόφασης, τα έξοδα επίδοσης της αναγγελίας κλεισίματος λογαριασμού, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 23 του ν. 3775/2009 και στην παρούσα απόφαση.

Μετά την προσκόμιση και τον έλεγχο των ανωτέρω δικαιολογητικών από τη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το Ελληνικό Δημόσιο καταβάλλει στο ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα τα καλυπτόμενα από την εγγύησή του ποσά, κατόπιν προηγούμενης βεβαίωσής τους ως εσόδων του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 126 του ν. 4270/2014 και την παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 3775/2009.».

Η τρίτη από το τέλος παράγραφος της ανωτέρω απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης του Δημοσίου, προκαλείται δαπάνη, η οποία δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί και θα καλυφθεί από τις προβλέψεις πιστώσεων των αντίστοιχων κωδικών αριθμών εξόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.».

Άρθρο 108

Μεταβατικές και λοιπές διατάξεις

1. Οι αριθμ. 2/478/0025/4.1.2006 (Β' 16) και 2/9441/0025/2012 (Β' 381) κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί βάσει διατάξεων που καταργούνται δυνάμει της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 106, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των παραγράφων 4 του άρθρου 100 και 3 του άρθρου 92 κανονιστικών πράξεων.

2. Σε περίπτωση αναδιάρθρωσης ή κατάργησης οργανικής μονάδας του Υπουργείου Οικονομικών, υπάλληλος

της οποίας είναι, ως εκ της θέσεώς του, μέλος ή αναπληρωματικό μέλος των προβλεπόμενων στις διατάξεις του παρόντος νόμου συλλογικών οργάνων, υποκαθίσταται εκ του νόμου, από υπάλληλο ίδιας θέσης, της οργανικής μονάδας, στην οποία μεταφέρονται οι ασκούμενες από την καταργούμενη/υποκείμενη σε αναδιάρθρωση μονάδα αρμοδιότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 109

Παροχή εξουσιοδοτήσεων και έγκριση σχεδίου τροποποιητικής σύμβασης κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του ν. 4336/2015

1. Κατ' εφαρμογή της ρήτρας 3.4.f της από 19.8.2015 Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης, το σχέδιο της οποίας έχει κυρωθεί με το άρθρο 3 του ν. 4336/2015 (Α' 94):

α) Παρέχεται στον Υπουργό Οικονομικών η εξουσιοδότηση να υπογράψει, ως εκπρόσωπος της Ελληνικής Δημοκρατίας, τη Σύμβαση προσχώρησης και τροποποίησης της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης (τροποποιητική Σύμβαση), σχέδιο της οποίας κυρώνεται με το παρόν άρθρο, μαζί με τα Παραρτήματά της και τις τυχόν αναγκαίες τροποποιήσεις, διευκρινίσεις και συμπληρώσεις επί του σχεδίου αυτού και κάθε άλλο αναγκαίο έγγραφο σχετικό με τη σύμβαση αυτή.

β) Παρέχεται στον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος η εξουσιοδότηση να υπογράψει, ως εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος την τροποποιητική Σύμβαση που αναφέρεται στην περίπτωση α', σχέδιο της οποίας κυρώνεται με το παρόν άρθρο, μαζί με τα Παραρτήματά της και τις τυχόν αναγκαίες τροποποιήσεις, διευκρινίσεις και συμπληρώσεις επί του σχεδίου αυτού και κάθε άλλο αναγκαίο έγγραφο σχετικό με τη σύμβαση αυτή.

γ) Παρέχεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και στον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας η εξουσιοδότηση να εκπροσωπήσουν το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και να υπογράψουν την τροποποιητική Σύμβαση που αναφέρεται στην περίπτωση α', σχέδιο της οποίας κυρώνεται με το παρόν άρθρο, μαζί με τα Παραρτήματά της και τις τυχόν αναγκαίες τροποποιήσεις, διευκρινίσεις και συμπληρώσεις επί του σχεδίου αυτού, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο έγγραφο σχετικό με τη σύμβαση αυτή.

δ) Παρέχεται στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. η εξουσιοδότηση να εκπροσωπήσουν την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. και να υπογράψουν την τροποποιητική Σύμβαση που αναφέρεται στην περίπτωση α', σχέδιο της οποίας κυρώνεται με το παρόν άρθρο, μαζί με τα Παραρτήματά της και τις τυχόν αναγκαίες τροποποιήσεις, διευκρινίσεις και συμπληρώσεις επί του σχεδίου που κυρώνεται με το παρόν άρθρο, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο σχετικό με την ως άνω Σύμβαση.

2. Κυρώνεται το ακόλουθο σχέδιο:

«ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ και της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ως δικαιούχου κράτους μέλους και της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ως Κεντρικής Τράπεζας και του ΤΑΜΕΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ως Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης και της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ως Ε.Ε.ΣΥ.Π.

Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ συνάπτεται από και μεταξύ:

(1) Του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ, διακυβερνητικού οργανισμού που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας που έχει συναφθεί μεταξύ κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και εδρεύει στη διεύθυνση 6α, Circuit de la Foire Internationale, L-1347 Λουξεμβούργο (ΕΜΣ),

(2) της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ως δικαιούχου κράτους μέλους (το «δικαιούχο κράτος μέλος»),

(3) της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (η «Κεντρική Τράπεζα»),

(4) του ΤΑΜΕΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ (το «Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης»),

Και

(5) της ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ανώνυμης εταιρείας που συστάθηκε με το ν. 4389/2016 («η ΕΕΣΥΠ»), στο εξής καλούμενοι από κοινού «τα μέρη» και καθένα από αυτά ως «μέρος».

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ

(Α) Στις 19 Αυγούστου 2015, συνήφθη σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης μεταξύ του ΕΜΣ, του δικαιούχου κράτους μέλους, της Κεντρικής Τράπεζας και του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης («σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης»).

(Β) Η σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης προέβλεπε ότι, κατόπιν αιτήματος του ΕΜΣ, το δικαιούχο κράτος μέλος, η Κεντρική Τράπεζα και το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης θα προέβαιναν σε τροποποιήσεις της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, όπως ζήτησε ο ΕΜΣ, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η οντότητα που περιγράφεται στη Δήλωση της Συνόδου Κορυφής της Ευρωζώνης ως το ανεξάρτητο ταμείο που θα δημιουργηθεί από το δικαιούχο κράτος μέλος για να διαχειρίζεται αξιολογικά ελληνικά περιουσιακά στοιχεία και να τα αξιοποιεί με ιδιωτικοποιήσεις και άλλα μέσα.

(Γ) Τον Μάιο του 2016, με το ν. 4389/2016 ιδρύθηκε η ΕΕΣΥΠ Α.Ε., ως η οντότητα που αποτελεί το ανεξάρτητο ταμείο που αναφέρεται στη Δήλωση της Συνόδου Κορυφής της Ευρωζώνης. Τον Φεβρουάριο του 2017 συγκροτήθηκε

σε σώμα το πρώτο διοικητικό συμβούλιό της. Τον Ιανουάριο του 2018, οι συμμετοχές του δικαιούχου κράτους μέλους σε διάφορες εταιρείες μεταφέρθηκαν στην ΕΕΣΥΠ.

(Δ) Ο ΕΜΣ ζήτησε στις [...] 2018 από το δικαιούχο κράτος μέλος, την Κεντρική Τράπεζα, το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης και την ΕΕΣΥΠ να προσχωρήσει η ΕΕΣΥΠ ως συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης και να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στη σύμβαση αυτή ως προς την ΕΕΣΥΠ, σύμφωνα με τους όρους της.

(Ε) Τα Μέρη συμφώνησαν ότι οι τροποποιήσεις της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης θα εφαρμοστούν σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης.

Ως εκ τούτου, τα μέρη συμφώνησαν τα εξής:

1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

1.1 Εκτός εάν ορίζεται άλλως στην παρούσα τροποποιητική Σύμβαση ή απαιτείται από το περιεχόμενό της, οι όροι που ορίζονται στη σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης έχουν την ίδια έννοια στην παρούσα τροποποιητική Σύμβαση.

1.2 Στην παρούσα τροποποιητική σύμβαση, οι ακόλουθοι όροι έχουν την έννοια που τους αποδίδεται ακολούθως:

«Τροποποιητική Σύμβαση»: το παρόν έγγραφο.

«Σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης» έχει την έννοια που δίνεται στον όρο αυτό στην αιτιολογική σκέψη Α της παρούσας τροποποιητικής σύμβασης.

2. ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΕΣΥΠ

Η ΕΕΣΥΠ αναγνωρίζει και συμφωνεί ότι μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης:

α) η σύμβαση για τη χρηματοδοτική διευκόλυνση τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης·

β) Η ΕΕΣΥΠ θα προσχωρήσει ως συμβαλλόμενο μέρος και μέρος της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης (όπως τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης) και ότι οι όροι της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης (όπως τροποποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της τροποποιητικής Σύμβασης) είναι δεσμευτικοί και εφαρμόζονται ως προς την ΕΕΣΥΠ και

γ) για την αποφυγή αμφιβολιών, ο όρος «συμβαλλόμενο μέρος» ή «συμβαλλόμενα μέρη», όταν χρησιμοποιείται στη σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης (όπως τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης), περιλαμβάνει και την ΕΕΣΥΠ.

3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ

Η σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης τροποποιείται ως εξής:

3.1 Μέρη

Στο τμήμα «Μέρη», συμπεριλαμβάνεται η ΕΕΣΥΠ ως συμβαλλόμενο μέρος ως εξής:

«(5) Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ανώνυμη εταιρεία που συστάθηκε με το ν. 4389/2016 (« ΕΕΣΥΠ»)»,

3.2 Προοίμιο

Στο προοίμιο, εισάγεται η ακόλουθη νέα παράγραφος: «(L) Η παρούσα σύμβαση τροποποιήθηκε στις [...]2018 με τροποποιητική Σύμβαση σχετικά με την προσχώρηση της ΕΕΣΥΠ στη Σύμβαση.».

3.3 Ορισμοί

Στη ρήτρα 1 (Ορισμοί και Ερμηνεία), με:

(α) Εισαγωγή των ακόλουθων ορισμών:

««τροποποιητική Σύμβαση» σημαίνει την τροποποιητική Σύμβαση που περιγράφεται στην παράγραφο L του προοιμίου της παρούσας σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης.».

«“Επιλέξιμο μέρισμα της ΕΕΣΥΠ”· κάθε πληρωμή, μέσω μερίσματος ή άλλης διανομής κερδών, από την ΕΕΣΥΠ στο δικαιούχο κράτος μέλος, το οποίο είναι μέρισμα που καταβλήθηκε στο δικαιούχο κράτος μέλος από την ΕΕΣΥΠ δυνάμει του άρθρου 199 παρ. 1, περιπτ. α) του νόμου για την ΕΕΣΥΠ.».

«“Εταιρεία της ΕΕΣΥΠ”· σημαίνει κάθε οντότητα στην οποία η ΕΕΣΥΠ κατέχει μετοχές ή παρεμφερή μερίδια κεφαλαίου ή δικαιώματα ψήφου (εξαιρουμένου του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης).».

«“Εσωτερικός Κανονισμός της ΕΕΣΥΠ”· σημαίνει τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας της ΕΕΣΥΠ, όπως περιγράφεται στο άρθρο 189 του νόμου της ΕΕΣΥΠ.».

«“Νόμος της ΕΕΣΥΠ”· σημαίνει το ν. 4389/2016 (ή/και άλλους νόμους ή κανονισμούς - εξαιρουμένων, για αποφυγή αμφιβολιών, του Εσωτερικού Κανονισμού της ΕΕΣΥΠ - όπως μπορεί κατά καιρούς να ρυθμίζουν τη λειτουργία της ΕΕΣΥΠ), όπως ο νόμος ή οι νόμοι αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή αντικαθίστανται και ισχύουν.».

(β) Διαγραφή των ορισμών του «Ταμείου Ιδιωτικοποίησης» και του «Μέρος Ταμείου Ιδιωτικοποίησης.».

3.4 Διαφοροποιήσεις, Συμπληρώσεις ή Αντικαταστάσεις των Γενικών Όρων

Στη ρήτρα 3 (Διαφοροποιήσεις, Συμπληρώσεις ή Αντικαταστάσεις των Γενικών Όρων), με:

α) Διαγραφή της ρήτρας 3.4 (στ) και αντικατάστασή της με τα ακόλουθα:

«(στ) (Τροποποιήσεις του νόμου της ΕΕΣΥΠ) Το δικαιούχο κράτος μέλος δεσμεύεται ότι:

(i) οποιεσδήποτε αλλαγές απαιτούνται στο νόμο της ΕΕΣΥΠ ή άλλους νόμους ή κανονισμούς του δικαιούχου κράτους μέλους, προκειμένου να εφαρμοστούν πλήρως οι υποχρεώσεις εκάστου των μερών του δικαιούχου κράτους μέλους και της ΕΕΣΥΠ, βάσει της Σύμβασης ή για να δοθεί πλήρης ισχύς στη Συμφωνία Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων, καθώς, και χωρίς περιορισμό, προκειμένου:

(Α) να παρασχεθεί ασφάλεια στον ΕΜΣ · ή

(Β) να εκπληρωθούν δεσμεύσεις (συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων ενημέρωσης), θα εφαρμοστούν αμέσως μετά από διαβούλευση με τον ΕΜΣ (σε διαβούλευση με την Επιτροπή, την ΕΚΤ και, όπου απαιτείται ενδεχομένως, το ΔΝΤ) · και

(ii) εκτός από τις απαιτούμενες:

(Α) σύμφωνα με την παράγραφο (i) παραπάνω και/ή

(Β) για την εφαρμογή οποιασδήποτε οδηγίας, κανονισμού ή άλλου νόμου της ΕΕ, οποιαδήποτε τροποποίηση του νόμου της ΕΕΣΥΠ δεν θα θίγει τα δικαιώματα ή τα συμφέροντα του ΕΣΜ βάσει της σύμβασης.».

β) Εισαγωγή των ακόλουθων νέων ρητρών 3.4 (ζ) και (η) (με επακόλουθη επανάληψη της αρίθμησης των επόμενων υφιστάμενων ρητρών στο άρθρο 3.4):

«(Ζ) (Τροποποιήσεις του Εσωτερικού Κανονισμού της ΕΕΣΥΠ) Το δικαιούχο κράτος μέλος, ως μοναδικός μέτοχος της ΕΕΣΥΠ, δεσμεύεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού της ΕΕΣΥΠ που εγκρίνεται από αυτό, δεν θα θίγει τα δικαιώματα ή τα συμφέροντα του ΕΜΣ βάσει της Σύμβασης.

(η) (εταιρείες της ΕΕΣΥΠ) Η ΕΕΣΥΠ δεσμεύεται ότι:

(i) θα διατηρεί {και θα φροντίζει ώστε κάθε Εταιρεία της ΕΕΣΥΠ να διατηρεί (στο βαθμό που είναι εφικτό, σύμφωνα με το επίπεδο ελέγχου και συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ σε κάθε τέτοια Εταιρεία)}, επιβάλλει και ασκεί όλα τα συμβατικά δικαιώματα, τα δικαιώματα ιδιοκτησίας, τα δικαιώματα μερίσματος και άλλα νόμιμα δικαιώματά της, όπως αυτά εφαρμόζονται κατά τη συνήθη πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητάς της·

(ii) δεν θα συνάπτει {και θα φροντίσει, ώστε κάθε Εταιρεία της ΕΕΣΥΠ δεν θα συνάπτει (στον βαθμό που είναι εφικτό με το επίπεδο ελέγχου και συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ σε κάθε τέτοια εταιρεία της)} συμφωνίες ή προβαίνει σε αγορά, εκποίηση ή άλλου είδους συναλλαγή σε στοιχεία ενεργητικού ή χορηγεί εγγυήσεις ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις έναντι οποιουδήποτε τρίτου, άλλες εκτός από αυτές:

(Α) που προβλέπονται στο νόμο της ΕΕΣΥΠ ή το ν. 2190/1920 ή

(Β) εντάσσονται στη συνήθη πορεία των εργασιών της και υπό την “αρχή των ίσων αποστάσεων”· και

(iii) δεν θα προβαίνει σε καμία προσφορά εξαγοράς ή επαναγοράς των μετοχών της ή προβαίνει με άλλο τρόπο σε μείωση του κεφαλαίου της εκτός από την διανομή κερδών ως μέρισμα σύμφωνα με τον νόμο της ΕΕΣΥΠ.».

γ) Εισαγωγή νέας ρήτρας 3.6 (με επακόλουθη επανάληψη της αρίθμησης των επόμενων υφιστάμενων ρητρών στη ρήτρα 3):

«3.6 Αποπληρωμή, πρόωρη εξόφληση και υποχρεωτική εξόφληση

Εκτός από τις διατάξεις της ρήτρας 8 (Επιστροφή, Πρόωρη Εξόφληση, Υποχρεωτική Επιστροφή και Ακύρωση) των Γενικών Όρων, ισχύουν οι ακόλουθες διατάξεις:

(α) (Αποπληρωμή μετά από την είσπραξη Επιλέξιμου μερίσματος της ΕΕΣΥΠ) Κατά τη λήψη οποιασδήποτε Επιλέξιμου μερίσματος της ΕΕΣΥΠ, το δικαιούχο κράτος μέλος:

(i) ενημερώνει εγκαίρως τον ΕΜΣ γραπτώς για την ημερομηνία είσπραξης και το ποσό του εν λόγω μερίσματος της ΕΕΣΥΠ, και

(ii) με έγγραφη ειδοποίηση του ΕΜΣ (ή την ημερομηνία ή τις ημερομηνίες που καθορίζονται στην ειδοποίηση αυτή) και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου (β) παρακάτω, επιστρέφει μέρος οποιασδήποτε διευκόλυνσης που ζητείται από τον ΕΜΣ (μαζί με δεδουλευμένους τόκους και οποιασδήποτε άλλα ποσά οφείλονται σε σχέση με αυτό το μέρος), με το μέρος αυτό να μην υπερβαίνει το ποσό που εισπράττει το δικαιούχο κράτος μέλος από την ΕΕΣΥΠ σχετικά με το εν λόγω επιλέξιμο μέρισμα της ΕΕΣΥΠ.

(β) (Κατανομή των εσόδων) Τα ποσά που εισπράττει ο ΕΜΣ σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο (α) εφαρμόζονται ως εξής:

(i) Πρώτον - προς πρόωρη αποπληρωμή της χρηματοδοτικής συνδρομής, η οποία έχει προγραμματιστεί

για αποπληρωμή κατά την περίοδο που αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία ο ΕΜΣ λαμβάνει την πληρωμή που έγινε σύμφωνα με την παράγραφο (α) ανωτέρω και λήγει την ημερομηνία που είναι δώδεκα μήνες μετά (η περίοδος αυτή είναι η "περίοδος Επιλέξιμων Αποπληρωμών"), και

(ii) Δεύτερον, ως προς οποιοδήποτε υπόλοιπο - προς πρόωρη αποπληρωμή χρηματοδοτικής συνδρομής που είναι πληρωτέα μετά τη λήξη της περιόδου των Επιλέξιμων Αποπληρωμών, κατά σειρά ωριμότητας, αποπληρώνοντας χρηματοδοτική συνδρομή που λήγει συντομότερα.

(γ) (Προβλεπόμενη αποπληρωμή) Κάθε πληρωμή που πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παραγράφους (α) και (β) ανωτέρω θεωρείται ως επιστροφή που γίνεται σύμφωνα με τη ρήτρα 8.8 των Γενικών Όρων.

(δ) (Έγκαιρη διανομή) Η ΕΕΣΥΠ δεν καθυστερεί αδικαιολόγητα τη δήλωση και τη διανομή μερισμάτων στο δικαιούχο κράτος μέλος.».

δ) Στο τέλος της παραγράφου 3.6 (γ) (Αναφορά) (που επαναριθμείται στο σημείο 3.7 (γ) ως αποτέλεσμα της εισαγωγής που περιγράφεται στο σημείο 3.4 (γ) ανωτέρω), εισάγοντας το ακόλουθο πρόσθετο κείμενο:

«Κάθε ένα μέρος από το δικαιούχο κράτος μέλος και την ΕΕΣΥΠ δεσμεύεται περαιτέρω να παρέχει στον ΕΜΣ οποιαδήποτε πληροφορία απαιτείται εύλογα από τον ΕΜΣ σε σχέση με την ΕΕΣΥΠ ή οποιαδήποτε εταιρεία της ΕΕΣΥΠ (στο βαθμό που δεν απαγορεύεται από το νόμο ή δεν αποτελεί προνομιακή πληροφόρηση που καλύπτεται από υποχρέωση απορρήτου).».

ε) Στη ρήτρα 3.6 στοιχείο στ) (Πληροφορίες για τον παρατηρητή του Διοικητικού Συμβουλίου) (που επαναριθμείται στο σημείο 3.7 στοιχείο στ) ως αποτέλεσμα του σημείου 3.4 (γ) ανωτέρω), αντικαθιστώντας την αναφορά σε «πληροφορίες για παρατηρητή του Διοικητικού Συμβουλίου» με τις λέξεις «Πληροφορίες για τον παρατηρητή του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης».

στ) Εισαγωγή των ακόλουθων νέων άρθρων 3.7 (η), (θ) και (ι):

«(η) (Πληροφορίες για τον παρατηρητή του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΕΣΥΠ) Η ΕΕΣΥΠ αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει στον ΕΜΣ:

(i) το χρονοδιάγραμμα των συνεδριάσεων και των συζητήσεων του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΣΥΠ· και

(ii) την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη κάθε τέτοιας συνεδρίασης ή συζήτησης, έγκαιρα μετά την προετοιμασία κάθε τέτοιου εγγράφου και η ΕΕΣΥΠ αναλαμβάνει επίσης την υποχρέωση να κοινοποιεί κάθε τέτοιο έγγραφο στον παρατηρητή που διορίζει από κοινού η Επιτροπή και ο ΕΜΣ (όπως ορίζεται στον νόμο της ΕΕΣΥΠ) συγχρόνως με την κοινοποίηση του εγγράφου αυτού στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΣΥΠ.

(θ) (ΕΕΣΥΠ- πληροφορίες εσωτερικής διακυβέρνησης) Το δικαιούχο κράτος μέλος αναλαμβάνει:

(i) να γνωστοποιήσει αμελλητί τον ΕΜΣ όταν λάβει γνώση οποιασδήποτε πρότασης για ουσιώδη τροποποίηση του νόμου για την ΕΕΣΥΠ ή του Εσωτερικού Κανονισμού της ΕΕΣΥΠ, και τις λεπτομέρειες αυτής της τροποποίησης και να παράσχει στο ΕΜΣ τις περαιτέρω πληροφορίες που μπορεί εύλογα να απαιτήσει ο ΕΜΣ σε σχέση με την εν λόγω τροποποίηση·

(ii) να παρέχει στον ΕΜΣ οποιαδήποτε στρατηγική καθοδήγηση δίνει ο Υπουργός Οικονομικών του δικαιούχου κράτους μέλους στην ΕΕΣΥΠ για τους σκοπούς του στρατηγικού σχεδίου της ΕΕΣΥΠ και όπως περιγράφεται στον νόμο ΕΕΣΥΠ, μετά την έκδοση αυτών των κατευθύνσεων στην ΕΕΣΥΠ· και

(iii) να παρέχει στο ΕΣΜ κάθε στρατηγικό σχέδιο της ΕΕΣΥΠ, όπως περιγράφεται στον νόμο της ΕΕΣΥΠ, εφόσον το έγγραφο αυτό εγκριθεί από τη γενική συνέλευση της ΕΕΣΥΠ (η ΕΕΣΥΠ με την παρούσα συναινεί η αποστολή του σχετικού εγγράφου να γίνεται από το δικαιούχο κράτος μέλος στον ΕΜΣ).

ζ) (ΕΕΣΥΠ- άλλες πληροφορίες) Η ΕΕΣΥΠ αναλαμβάνει την υποχρέωση να:

(i) παρέχει στον ΕΜΣ τις οικονομικές καταστάσεις του εξαμήνου (μη ελεγμένες) και ετήσιες (ελεγμένες σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως ισχύουν κάθε φορά), μόλις αυτές είναι διαθέσιμες και εν πάση περιπτώσει εντός της σχετικής περιόδου που καθορίζεται στον Εσωτερικό κανονισμό της·

(ii) παρέχει στον ΕΜΣ οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με οποιοδήποτε γεγονός το οποίο εύλογα θα μπορούσε να αναμένεται να προκαλέσει την εμφάνιση ενός Γεγονότος Αθέτησης, εγκαίρως αφού λάβει γνώση (και τα τυχόν μέτρα που λήφθηκαν, εάν συντρέχει τέτοια περίπτωση, για την αποκατάστασή του) και

(iii) κοινοποιεί στον ΕΜΣ οποιαδήποτε πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΣΥΠ στη γενική συνέλευση της ΕΕΣΥΠ σε σχέση με τη δήλωση ή διανομή μερίσματος από την ΕΕΣΥΠ και των λεπτομερειών αυτής της πρότασης, με την υποβολή της σχετικής πρότασης στη γενική συνέλευση της ΕΕΣΥΠ και των λεπτομερειών οποιασδήποτε έγκρισης από τη γενική συνέλευση της ΕΕΣΥΠ για τη διανομή μερίσματος.».

η) Στην παράγραφο 3.9 (εγγύηση και αποζημίωση) (που επαναριθμείται στο άρθρο 3.10 ως αποτέλεσμα της εισαγωγής που περιγράφεται στο σημείο 3.4 (γ) ανωτέρω), εισάγοντας μια νέα παράγραφο 3.10 (γ) ως εξής:

«Γ) Στη ρήτρα 14 (Εγγύηση και αποζημίωση) των Γενικών Όρων:

(i) Η ρήτρα 14.1 πρέπει να ερμηνεύεται ως εάν η αναφορά στην «παρούσα ρήτρα 14» διαβάζεται ως «ρήτρα 14.2».

(ii) εκτός από την εγγύηση που προβλέπεται στο άρθρο 14.2, εφαρμόζεται νέα ρήτρα 14.2Α, ως εξής:

«14.2Α Η ΕΕΣΥΠ αμετάκλητα και άνευ όρων:

14.2Α.1 εγγυάται στον ΕΜΣ την έγκαιρη εκπλήρωση από το δικαιούχο κράτος μέλος των υποχρεώσεων του δικαιούχου κράτους μέλους βάσει της σύμβασης.

14.2Α.2 υπόσχεται στον ΕΜΣ ότι κάθε φορά που το δικαιούχο κράτος μέλος δεν καταβάλλει ποσό οφειλόμενο βάσει ή σε σχέση με τη Σύμβαση, η ΕΕΣΥΠ μετά από αίτημα θα φέρει την ευθύνη καταβολής αυτού του ποσού σαν να ήταν ο κύριος οφειλέτης, εφόσον τα συνολικά καταβλητέα ποσά βάσει αυτής της εγγύησης δεν θα υπερβαίνουν συνολικά τα 25.000.000.000 ευρώ και

14.2Α.3 συμφωνεί με τον ΕΜΣ ότι εάν οποιαδήποτε εγγύηση που εγγυάται είναι ή καθίσταται μη εκτελεστή, άκυρη ή παράνομη, ανεξάρτητα ως αρχική υποχρέωση, αποζημιώνει τον ΕΜΣ αμέσως μετά από αίτημά του έναντι οποιουδήποτε κόστους, απώλειας ή υποχρέωσης ευθύνης

που προκύπτει από το γεγονός ότι το δικαιούχο κράτος μέλος δεν καταβάλλει κανένα ποσό το οποίο θα καταβιόταν στο πλαίσιο της σύμβασης, αλλά λόγω μη εκτελεστότητας, ακυρότητας ή παρανομίας δεν καταβάλλεται την ημερομηνία κατά την οποία θα έπρεπε να καταβληθεί. Το ποσό που καταβάλλει η ΕΕΣΥΠ βάσει αυτής της αποζημίωσης δεν θα υπερβαίνει το ποσό που θα έπρεπε να καταβάλει σύμφωνα με την εν λόγω ρήτρα 14 εάν το ζητούμενο ποσό ήταν ανακτήσιμο βάσει εγγύησης.

Τα συμβαλλόμενα μέρη ΕΜΣ, το δικαιούχο κράτος μέλος και η ΕΕΣΥΠ αναγνωρίζουν ότι η παροχή της εγγύησης που ορίζεται στην παρούσα ρήτρα 14.2Α πραγματοποιείται στο πλαίσιο και είναι συνεπής με τους σκοπούς της ΕΕΣΥΠ, όπως ορίζονται στον νόμο της ΕΕΣΥΠ σχετικά με τη συμβολή στην απομείωση των οικονομικών υποχρεώσεων του δικαιούχου κράτους μέλους στον ΕΜΣ.»

(iii) Η ρήτρα 14.3 θα ερμηνευθεί ως εάν η αναφορά στην παράγραφο «Η εγγύηση που αναφέρεται στο άρθρο 14.1» διαβάζεται «Κάθε εγγύηση που ορίζεται στο άρθρο 14».

(iv) Οι ρήτρες 14.4, 14.5 και 14.7.1 θα πρέπει να ερμηνεύονται ως εάν κάθε αναφορά στις εν λόγω ρήτρες η οποία γίνεται σε «Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης» και σε κάθε μία από τις ρήτρες 14.6 και 14.8, διαβάζεται «κάθε μέρος από την ΕΕΣΥΠ και το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης».

v) Η ρήτρα 14.8.3 θα ερμηνευθεί ως εάν η παραπομπή στην ρήτρα στο «Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης» και στο άρθρο 14.6, η δεύτερη τέτοια παραπομπή και στη ρήτρα 14.8 η τελευταία τέτοια παραπομπή, διαβάζεται ως «είτε της ΕΕΣΥΠ είτε του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης».

(vi) Η ρήτρα 14.7.2 ερμηνεύεται ως εάν η αναφορά σε «από το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης ή σε οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης» διαβάζεται ως «είτε από την ΕΕΣΥΠ είτε από το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης ή από οποιαδήποτε υποχρέωση είτε της ΕΕΣΥΠ ή του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης» και

vii) Η ρήτρα 14.9 θα πρέπει να ερμηνευθεί ως εάν η αναφορά «Αυτή η εγγύηση συμπληρώνεται και δεν είναι» διαβάζεται ως «Οι εγγυήσεις αυτές συμπληρώνονται και δεν είναι».

θ) Εισάγοντας μια νέα ρήτρα 3.11 ως εξής:

«3.11 Άλλες τροποποιήσεις για την ενσωμάτωση της ΕΕΣΥΠ

(α) (Προϋποθέσεις εκταμιεύσεων) Στη ρήτρα 5 (Αιτήσεις, εκταμιεύσεις και Προϋποθέσεις εκταμίευσης) των Γενικών Όρων, η παράγραφος 5.3.3 διαβάζεται ως εάν, μετά τις λέξεις “το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης”, περιλαμβάνεται η λέξη “ΕΕΣΥΠ” και μετά τις λέξεις «που ελήφθησαν από τον ΕΜΣ σύμφωνα με τη ρήτρα 4.1.1», περιλαμβάνονται οι λέξεις “ή σε σχέση με την τροποποιητική σύμβαση”.

(β) (Αναφορές) Στη ρήτρα 6 (Δηλώσεις, εγγυήσεις και υποσχέσεις) των Γενικών Όρων:

(i) Η ρήτρα 6.1 των Γενικών Όρων θα πρέπει να διαβάζεται ως εάν, μετά τις λέξεις “το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης”, περιλαμβάνεται η λέξη “ΕΕΣΥΠ”.

(ii) Η ρήτρα 6.1.1 των Γενικών Όρων θα πρέπει να διαβάζεται ως εάν, μετά τις λέξεις “σύμφωνα με το άρθρο 4.1.1”, περιλαμβάνονται οι λέξεις “ή σε σχέση με την τροποποιητική σύμβαση” και

(iii) Η ρήτρα 6.1.2 των Γενικών Όρων θα πρέπει να ερμηνευθεί σαν να περιέχει στο τέλος της ρήτρας τις λέξεις “v) υποχρεώσεις της ΕΕΣΥΠ σε σχέση με αυτή τη χρηματοδοτική διευκόλυνση”.

(γ) (Υποχρεώσεις) Στη ρήτρα 6 (Δηλώσεις, εγγυήσεις και υποσχέσεις) των Γενικών Όρων, οι ρήτρες 6.2.7, 6.2.8, 6.2.9 και 6.3 θα ερμηνεύονται ως εάν κάθε αναφορά στις εν λόγω ρήτρες στο “Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης” διαβάζεται “η ΕΕΣΥΠ και το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης” (με την προϋπόθεση ότι το άρθρο 6.3.4 δεν ισχύει για την ΕΕΣΥΠ).

(δ) (Αρνητική δέσμευση) Στη ρήτρα 6 (Δηλώσεις, εγγυήσεις και υποσχέσεις) των Γενικών Όρων, η παράγραφος 6.3.1 διαβάζεται ως εάν, μετά τις λέξεις “περιουσιακά στοιχεία ή έσοδα του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης σε σχέση με αυτά” συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις “(στην περίπτωση του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης) ή στα περιουσιακά στοιχεία ή τα έσοδα της ΕΕΣΥΠ (στην περίπτωση της ΕΕΣΥΠ)” και μετά τις λέξεις “το δικαιούχο κράτος μέλος”, περιλαμβάνονται οι λέξεις “ΕΕΣΥΠ”.

(ε) (Γεγονότα Καταγγελίας) Στη ρήτρα 10 (Γεγονότα Καταγγελίας) των Γενικών Όρων, οι ρήτρες 10.1.1, 10.1.2, 10.1.4, 10.1.5 και 10.1.6 θα ερμηνεύονται ως εάν κάθε αναφορά σε αυτές τις ρήτρες για το “Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης” και στη ρήτρα 10.1.3 την πρώτη τέτοια αναφορά, συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις “ή ΕΕΣΥΠ”. Η ρήτρα 10.1.3 θα πρέπει να διαβάζεται ως ένα η αναφορά στο “Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης (εάν υπάρχει)” ακολουθείται από τις λέξεις “ή την ΕΕΣΥΠ”.

(στ) (Υποχρεώσεις Ενημέρωσης) στη ρήτρα 11 (Υποχρεώσεις Ενημέρωσης) των Γενικών Όρων, η ρήτρα 11.3 θα ερμηνευθεί ως εάν μετά τις λέξεις “τη νομική γνώμοδότηση που αναφέρεται στη ρήτρα 4.1.1 ανωτέρω” περιλαμβάνονται οι λέξεις “ή σε σχέση με την τροποποιητική σύμβαση”.

(ζ) (Επιθεωρήσεις, πρόληψη της απάτης και έλεγχος) στη ρήτρα 12 (Υποχρεώσεις που αφορούν τις επιθεωρήσεις, την πρόληψη της απάτης και τους ελέγχους) των Γενικών Όρων:

(i) Η ρήτρα 12.2 πρέπει να ερμηνεύεται ως εάν η αναφορά στο “Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους” ακολουθείται από τις λέξεις “ή την ΕΕΣΥΠ” και ως εάν η δεύτερη αναφορά στο “Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης (εάν υπάρχει)”, ακολουθείται από τις λέξεις “ΕΕΣΥΠ” και

(ii) Η ρήτρα 12.3 θα ερμηνευθεί ως εάν η αναφορά στο “Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης (εάν υπάρχει)” ακολουθείται από τις λέξεις “ΕΕΣΥΠ”.

(η) (Εφαρμοστέο δίκαιο και επίλυση διαφορών) στη ρήτρα 16 (εφαρμοστέο δίκαιο και δικαιοδοσία) των Γενικών Όρων:

(i) Η ρήτρα 16.2 θα ερμηνευθεί ως εάν η αναφορά σε “ούτε το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης (εάν υπάρχει)” ακολουθείται από τη φράση “ούτε η ΕΕΣΥΠ” και

(ii) Η ρήτρα 16.3 θα ερμηνευθεί σαν να είχε προηγηθεί η αναφορά “ΕΕΣΥΠ” των λέξεων “και το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης”.

(θ) (Εγγραφα εκταμίευσης) σε:

(i) Παράρτημα 3 (Έντυπο Αίτησης Εκταμίευσης) των Γενικών Όρων, η ΕΕΣΥΠ συμπεριλαμβάνεται ως αποδέκτης για την παραλαβή αντιγράφων, και

(ii) του Παραρτήματος 4 (Έντυπο Ειδοποίησης αποδοχής) των Γενικών Όρων, η ΕΕΣΥΠ συμπεριλαμβάνεται ως αποδέκτης και ως υπογράφων.».

3.5 Παράρτημα 1

Το Παράρτημα 1 (Κατάλογος Επαφών) τροποποιείται με την προσθήκη των ακόλουθων:

«Για την ΕΕΣΥΠ:

Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας

[...]

4. ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΑΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Εκτός από τις ρήτρες της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης που τροποποιούνται από τις διατάξεις της ρήτρας 3 της παρούσας Τροποποιητικής Σύμβασης, όλες οι άλλες ρήτρες της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης παραμένουν αμετάβλητες.

5. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

(α) (Υφιστάμενα μέρη) Κάθε μέρος από το δικαιούχο κράτος μέλος και το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης δηλώνουν και εγγυώνται ότι οι δηλώσεις της ρήτρας 6 (Δηλώσεις, εγγυήσεις και δεσμεύσεις) των Γενικών Όρων:

(i) παραμένουν αληθείς και ακριβείς από την ημερομηνία της εκτέλεσης της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης και δεν υφίσταται Γεγονός καταγγελίας που εκκρεμεί στο πλαίσιο της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης κατά την ημερομηνία της παρούσας και

(ii) είναι αληθείς και ακριβείς από την ημερομηνία εκτέλεσης της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι, για τους σκοπούς της παρούσας ρήτρας 5 (α) (ii), η ρήτρα 6 (Δηλώσεις, Εγγυήσεις και Υποσχέσεις) των Γενικών Όρων θεωρείται ότι οι αναφορές στη "Σύμβαση" ήταν παραπομπές στην παρούσα τροποποιητική Σύμβαση.

(β) (ΕΕΣΥΠ) Η ΕΕΣΥΠ δηλώνει και εγγυάται ότι:

(i) οι υποχρεώσεις της ΕΕΣΥΠ, όπως καθορίζονται στην παρούσα τροποποιητική Σύμβαση και στη Σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης (όπως τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης) δεν απαγορεύονται ή εμποδίζονται από τη νομική μορφή της ΕΕΣΥΠ, όπως αυτή έχει συσταθεί βάσει του ελληνικού νόμου 4389/2016 και

(ii) οι δηλώσεις στις ρήτρες 6.1.2, 6.1.3 και 6.1.4 των Γενικών Όρων είναι αληθείς και ακριβείς σε σχέση με την ΕΕΣΥΠ από την ημερομηνία της εκτέλεσης της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι για τους σκοπούς της παρούσας η ρήτρα 5 (β), η ρήτρα 6.1.2 των Γενικών Όρων θα ερμηνευθεί ως εάν στο τέλος της ρήτρας, περιλαμβάνονται οι λέξεις "ν) υποχρεώσεις της ΕΕΣΥΠ σε σχέση με τη χρηματοδοτική διευκόλυνση έναντι της ΕΕΣΥΠ".

6. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Η ρήτρα 16 των Γενικών Όρων (Εφαρμοστέο Δίκαιο και Δικαιοδοσία) εφαρμόζεται στην παρούσα τροποποιητική Σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι για τους σκοπούς της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης θα πρέπει να θεωρηθεί ότι οι αναφορές στην «Σύμβαση» είναι αναφορές στην παρούσα τροποποιητική Σύμβαση και υπό τον όρο ότι:

(α) Η ρήτρα 16.2 θα ερμηνευθεί ως εάν η αναφορά σε "ούτε το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης (εάν υπάρχει)" ακολουθείται από τη φράση "ούτε η ΕΕΣΥΠ", και

(β) Η ρήτρα 16.3 θα ερμηνευθεί ως εάν της αναφοράς "και το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης" έχει προηγηθεί η λέξη "ΕΕΣΥΠ".

7. ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Μετά την υπογραφή της από όλα τα Μέρη, η παρούσα Τροποποιητική Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ μόλις παραληφθεί από τον ΕΜΣ:

α) νομική γνωμοδότηση ικανοποιητική για αυτόν, την οποία θα δώσει:

(i) ο νομικός σύμβουλος του δικαιούχου κράτους μέλους·

(ii) ο νομικός σύμβουλος του Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης· και

(iii) ο νομικός σύμβουλος της ΕΕΣΥΠ, με το περιεχόμενο και τη μορφή που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1 (έντυπα νομικών γνωμοδοτήσεων) της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης· και

(β) επίσημο έγγραφο από την ΕΕΣΥΠ που αναφέρει τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να υπογράψουν αυτήν την τροποποιητική Σύμβαση και κάθε άλλο έγγραφο που πρέπει να παραδοθεί στο πλαίσιο ή σε σχέση με τη σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης (όπως τροποποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιητικής Σύμβασης) (και το οποίο εγκρίνει έγκυρα η ΕΕΣΥΠ) και περιέχει τα υποδείγματα των υπογραφών αυτών.

8. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Η παρούσα σύμβαση και τα σχετικά πρότυπα (εφόσον υπάρχουν) εκτελούνται από κάθε συμβαλλόμενο μέρος σε πέντε (5) πρωτότυπα στην αγγλική γλώσσα, κάθε ένα εκ των οποίων συνιστά αυθεντική πράξη.

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

9.1 Τα Παραρτήματα της παρούσας τροποποιητικής σύμβασης αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας και από την ημερομηνία της παρούσας τροποποιητικής σύμβασης περιλαμβάνουν:

Παράρτημα 1: Μορφές νομικών γνωμοδοτήσεων

Παράρτημα 2: Λίστα επαφών.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 110 Τροποποίηση του ν. 2960/2001

Στο ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται νέο άρθρο 119B ως ακολούθως:

«Άρθρο 119B

Πληρωμές εξαρτώμενες από τις κατασχέσεις βιομηχανοποιημένων καπνών

1. Οι επιχειρήσεις καπνικών προϊόντων και συγκεκριμένα οι αδειοδοτημένες καπνοβιομηχανίες, τα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια, οι εισαγωγείς βιομηχανοποιημένων καπνών από τρίτη χώρα και οι παραλήπτες βιομηχανοποιημένων καπνών από άλλο κράτος - μέλος κοινοποιούν κατάλογο των εμπορικών τους σημάτων ή των σημάτων για τα οποία διαθέτουν άδεια χρήσης προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και τα στοιχεία γνησιότητας, όπως τροποποιούνται και ισχύουν. Η πρώτη υποβολή του

καταλόγου αυτού λαμβάνει χώρα εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου. Για κάθε ημέρα καθυστέρησης στην υποβολή του καταλόγου των εμπορικών σημάτων επιβάλλεται πρόστιμο εκατό (100) ευρώ με ανώτατο όριο τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ με καταλογιστική πράξη του Προϊσταμένου του Τελωνείου, στην τοπική αρμοδιότητα του οποίου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης καπνικών προϊόντων ή το υποκατάστημα, σε περίπτωση που η έδρα της επιχείρησης δεν βρίσκεται στην Ελληνική Επικράτεια. Ο κατάλογος αυτός υποχρεωτικά επανυποβάλλεται επικαιροποιημένος από όλους τους ανωτέρω εντός μηνός από την προσθήκη ή διαγραφή εμπορικού σήματος.

2. Σε περίπτωση επιβολής κατάσχεσης πενήντα χιλιάδων (50.000) και άνω τεμαχίων βιομηχανοποιημένων καπνών, που φέρουν τα εμπορικά σήματα οποιασδήποτε επιχείρησης καπνικών προϊόντων από τις μνημονευόμενες στην παράγραφο 1, η οποία διενεργήθηκε από οποιαδήποτε τελωνειακή αρχή ή άλλη υπηρεσία με αρμοδιότητα για τη δίωξη του λαθρεμπορίου, η Α.Α.Δ.Ε., εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την επιβολή της κατάσχεσης, προβαίνει σε γνωστοποίηση της κατάσχεσης στην επιχείρηση, με επιστολή της, που κοινοποιείται στην επιχείρηση από υπάλληλο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, συντασσομένου αποδεικτικού επίδοσης, η οποία περιλαμβάνει:

- (α) την ημερομηνία, ώρα και τόπο της κατάσχεσης,
- (β) τη μάρκα των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών, όπως αναφέρεται στη συσκευασία, και, εφόσον υπάρχει, οποιαδήποτε ένδειξη ως προς την προοριζόμενη αγορά λιανικής πώλησης,
- (γ) οποιεσδήποτε ενδείξεις ταυτότητας εμφανίζονται στη συσκευασία master case ή στις κούτες ή στα πακέτα των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (δ) την ποσότητα των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ένα (1) γραμμάριο λεπτοκομμένου καπνού για στριφτά τσιγάρα θα θεωρείται ως αντίστοιχο ενός τεμαχίου τσιγάρου.

3. Εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από τη γνωστοποίηση της κατάσχεσης στην επιχείρηση, μικτά κλιμάκια από εκπροσώπους της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης και της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους της Α.Α.Δ.Ε. αφενός και η επιχείρηση καπνικών προϊόντων διά των εκπροσώπων της αφετέρου, μετά από πρόσκληση που κοινοποιείται σε αυτούς από υπάλληλο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής προ πέντε (5) ημερών, συντασσομένου αποδεικτικού επίδοσης, μεταβαίνουν στην Τελωνειακή Υπηρεσία ή όπου αλλού φυλάσσονται τα λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης καπνικών προϊόντων και λαμβάνουν τέσσερα (4) όμοια δείγματα βιομηχανοποιημένων καπνών για εργαστηριακή εξέταση, δύο (2) για την επιχείρηση και δύο (2) για την Α.Α.Δ.Ε.

4. Εάν τα κατασχεθέντα βιομηχανοποιημένα καπνά είναι λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης, αυτή υποχρεούται εντός τριάντα (30) ημερών από την κατά τα ανωτέρω γνωστοποίηση της κατά-

σχεσης, σε απάντηση, η οποία αποσκοπεί στην ενημέρωση της Τελωνειακής Αρχής και δεν αποτελεί πρόθεση για την επιβολή των πληρωμών. Η απάντηση περιλαμβάνει όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η επιχείρηση σχετικά με τα ακόλουθα:

- (α) τον τόπο κατασκευής των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (β) την ημερομηνία κατασκευής των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (γ) τη χώρα προορισμού των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών και την προοριζόμενη αγορά λιανικής πώλησης,
- (δ) οποιαδήποτε ενδιάμεση αποθήκευση και αποστολή,
- (ε) την ταυτότητα του πρώτου αγοραστή των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (στ) την ταυτότητα οποιουδήποτε γνωστού μεταγενέστερου αγοραστή των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (ζ) τα τιμολόγια που εκδόθηκαν προς τον πρώτο αγοραστή σχετικά με τα κατασχεθέντα βιομηχανοποιημένα καπνά και

(η) τα αρχεία πληρωμών από τον πρώτο αγοραστή για οποιαδήποτε κατασχεθέντα βιομηχανοποιημένα καπνά.

Η επιχείρηση μπορεί μέσα στην ίδια προθεσμία να προσκομίσει οποιοδήποτε άλλο στοιχείο και να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση.

5. Σε βάρος της επιχείρησης καπνικών προϊόντων επιβάλλεται αμελλητί, με καταλογιστική πράξη του Προϊσταμένου του Τελωνείου, στην τοπική αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η έδρα της επιχείρησης καπνικών προϊόντων ή το υποκατάστημα, σε περίπτωση που η έδρα της επιχείρησης δεν βρίσκεται στην Ελληνική Επικράτεια, η υποχρεωτική πληρωμή προς το Ελληνικό Δημόσιο:

(α) Ποσού που ισούται με το 100% των φόρων και δασμών που θα βεβαιώνονταν εάν τα λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης καπνικών προϊόντων είχαν διατεθεί νόμιμα προς ανάλωση στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας.

(β) Εάν τα γνήσια βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης που έχουν κατασχεθεί εντός ενός (1) ημερολογιακού έτους στην Ελληνική Επικράτεια ανέρχονται σε συνολικό αριθμό που υπερβαίνει τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) τεμάχια, η επιχείρηση προβαίνει σε συμπληρωματική πληρωμή ποσού ίσου με το 200% του ποσού των φόρων και δασμών επί του συνόλου των ποσοτήτων που έχουν κατασχεθεί εντός του έτους αυτού, οι οποίοι θα βεβαιώνονταν εάν τα βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης είχαν διατεθεί νόμιμα προς λιανική πώληση στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Εφόσον η ποσότητα των κατασχεμένων βιομηχανοποιημένων καπνών ανέρχεται σε συνολικό αριθμό που υπερβαίνει τα σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) τεμάχια, η επιχείρηση θα προβαίνει σε συμπληρωματική πληρωμή ποσού ίσου με το 400% του ποσού των φόρων και δασμών επί του συνόλου των ποσοτήτων που έχουν κατασχεθεί εντός του έτους αυτού, οι οποίοι θα βεβαιώνονταν εάν τα βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης είχαν διατεθεί

νόμιμα προς λιανική πώληση στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Το ποσό της περίπτωσης αυτής διατίθεται για τη χρηματοδότηση των προσπαθειών καταπολέμησης της λαθραίας διακίνησης καπνικών προϊόντων.

Εφόσον η επιχείρηση καπνικών προϊόντων είναι νομικό πρόσωπο, η πληρωμή επιβάλλεται στο νομικό πρόσωπο. Το δικαίωμα του Προϊσταμένου του Τελωνείου προς έκδοση της καταλογιστικής πράξης υπόκειται σε πενταετή παραγραφή, αρχόμενη από το τέλος του έτους εντός του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση. Κατά τα λοιπά, ως προς την τηρητέα διοικητική διαδικασία και την άσκηση δικαστικής προσφυγής, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 142 παράγραφος 4, 150 παράγραφος 4 και 152 παράγραφοι 3, 5, 6 και 7 του παρόντος Κώδικα.

6. Οι προϋποθέσεις του καταλογισμού δεν συντρέχουν, αν τα λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά εκλάπησαν από τρίτους ή διέφυγαν της κατοχής της επιχείρησης από λόγους ανωτέρας βίας. Σε περίπτωση κλοπής, η επιχείρηση οφείλει να αποδείξει ότι κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποτροπή της και να προσκομίσει τουλάχιστον αντίγραφο της μήνυσης που υπέβαλε για το αδίκημα της κλοπής, πριν από την κατάσχεση της παραγράφου 2, καθώς και αντίγραφο της καταχώρησης του περιστατικού της κλοπής στο βιβλίο συμβάντων της αρμόδιας αστυνομικής αρχής. Σε περίπτωση λόγου ανώτερης βίας, η επιχείρηση υποχρεούται να προσκομίσει, τουλάχιστον, βεβαίωση της αρμόδιας για την αντιμετώπισή του δημοσίας αρχής, ότι συνέβη το περιστατικό και η απώλεια των βιομηχανοποιημένων καπνών. Εάν μεταγενέστερα με αμετάκλητη ποινική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα αποδειχθεί ότι δεν έλαβε χώρα η ανωτέρω κλοπή, αναβιώνει η υποχρέωση της επιχείρησης να καταβάλει τα καταλογισθέντα ποσά για τα λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά της που είχαν κατασχεθεί. Κατά το χρονικό διάστημα από τη διάπραξη της παράβασης μέχρι να καταστεί αμετάκλητη η ποινική απόφαση ή το βούλευμα, αναστέλλεται η παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου να εκδώσει την καταλογιστική πράξη.

7. Τα ποσά που καταλογίζονται κατά τα ανωτέρω δεν έχουν το χαρακτήρα του διοικητικού προστίμου ή της ποινικής κύρωσης αλλά επιβάλλονται ως αποζημίωση οφειλόμενη στο πλαίσιο αντικειμενικής ευθύνης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για το γεγονός της εκτροπής των βιομηχανοποιημένων καπνών της επιχείρησης στο παράνομο εμπόριο, ανεξάρτητα από υπαιτιότητα επιχείρησης, ακόμη και εάν η επιχείρηση είχε συμμορφωθεί από κάθε άποψη προς τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τις ισχύουσες τελωνειακές διατάξεις.

Η καταβολή των ανωτέρω πληρωμών ουδόλως εμποδίζει την κατά τις κείμενες διατάξεις έρευνα και τον κολασμό τυχόν λαθρεμπορικών παραβάσεων που έλαβαν χώρα σε σχέση με την ποσότητα βιομηχανοποιημένων καπνών που κατασχέθηκαν.

8. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα της διαδικασίας της δειγματοληψίας, της διαδικασίας της χημικής εξέτασης των δειγμάτων, της οριστικοποίησης των αποτελεσμάτων της χημικής εξέτασης και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 111

Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα ΦΠΑ

1. Η παρ. 2 του άρθρου 19 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000, Α' 248) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση, στις πιο κάτω περιπτώσεις, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται:

α) Για τις πράξεις παράδοσης αγαθών, που αναφέρονται στο άρθρο 7, καθώς και για τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, που αναφέρονται στην περίπτωση α' του άρθρου 12, η τρέχουσα τιμή αγοράς των αγαθών ή παρόμοιων αγαθών ή, αν δεν υπάρχει τιμή αγοράς, το κόστος των αγαθών, κατά το χρόνο πραγματοποίησης των πράξεων αυτών.

β) Για τις προβλεπόμενες από τις περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 9 παροχές υπηρεσιών, το σύνολο των εξόδων που αναλογούν στην εκτέλεση της παροχής των υπηρεσιών αυτών.

γ) Για την παροχή υπηρεσιών, που προβλέπει η διάταξη της περίπτωσης γ' του άρθρου 9, για την ανταλλαγή αγαθών, καθώς και για κάθε περίπτωση που η αντιπαροχή δεν συνίσταται σε χρήμα, η κανονική αξία τους.

δ) Για την παράδοση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, μεταξύ συγγενικών ή/και συνδεδεμένων προσώπων, όπως αυτά ορίζονται στο ν. 4172/2013, η κανονική αξία, στις περιπτώσεις που η αντιπαροχή είναι κατώτερη αυτής, υπό την προϋπόθεση πως είτε ο προμηθευτής είτε ο λήπτης δεν έχουν πλήρες δικαίωμα έκπτωσης.

Τα παραπάνω ισχύουν και στην περίπτωση που η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών απαλλάσσεται από το φόρο στο εσωτερικό της χώρας και ο προμηθευτής δεν έχει πλήρες δικαίωμα έκπτωσης.

ε) Για τις πράξεις που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 περίπτωση α' του άρθρου 6, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται το τίμημα που έλαβε ή πρόκειται να λάβει για τις πράξεις αυτές ο υποκείμενος από τον αγοραστή, τον λήπτη ή τρίτο πρόσωπο, προσυζητημένο με οποιαδήποτε παροχή που συνδέεται με τις πράξεις αυτές.

Για τις παραδόσεις ακινήτων στον κύριο του οικοπέδου που αναθέτει σε εργολάβο την ανέγερση οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η αξία των κτισμάτων που παραδίδονται σε αυτόν, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αξία του ιδανικού μεριδίου του οικοπέδου που αντιστοιχεί σε αυτά. Η αξία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την αξία των ποσοστών του οικοπέδου που μεταβιβάζονται από τον κύριο του οικοπέδου στον εργολάβο κατασκευαστή ή στον από αυτόν υποδεικνυόμενο τρίτο.

Σε περίπτωση διαχωρισμού της επικαρπίας από την κυριότητα, η αξία της επικαρπίας προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 15 του Κώδικα Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προικίων και Κερδών από Λαχεία που κυρώθηκε με το ν. 2961/2001 (Α' 266), όπως ισχύει.

στ) Για τις περιπτώσεις πλειστηριασμού ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται το εκπλειστηρίασμα.

Ως "κανονική αξία", για την εφαρμογή των περιπτώσεων γ' και δ', θεωρείται το συνολικό ποσό το οποίο αυτός

που αποκτά αγαθά ή λαμβάνει υπηρεσίες, ευρισκόμενος στο ίδιο στάδιο εμπορίας με το στάδιο κατά το οποίο πραγματοποιείται η παράδοση των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών, θα έπρεπε να καταβάλει κατά το χρόνο της εν λόγω παράδοσης ή παροχής σε ανεξάρτητο προμηθευτή αγαθού ή πάροχο υπηρεσίας στο εσωτερικό της χώρας, υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού, προκειμένου να αποκτήσει το εν λόγω αγαθό ή την υπηρεσία.

Εάν δεν μπορεί να διαπιστωθεί ανάλογη παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, η "κανονική αξία", για την εφαρμογή των περιπτώσεων γ' και δ', δεν μπορεί να είναι κατώτερη της τιμής της αγοράς των αγαθών αυτών ή παρόμοιων αγαθών ή ελλείπει τιμή αγοράς, του κόστους των αγαθών κατά το χρόνο της παράδοσης και προκειμένου περί υπηρεσιών, από το συνολικό κόστος που συνεπάγεται για τον υποκείμενο στο φόρο η παροχή των υπηρεσιών.».

2. Το άρθρο 39 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δύνανται να απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής του φόρου υποκείμενοι, οι οποίοι, κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, πραγματοποίησαν παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 2, χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας, αξίας μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής οι μεταβιβάσεις ενσώματων ή άυλων αγαθών επένδυσης, καθώς και οι απαλλασσόμενες πράξεις χωρίς δικαίωμα έκπτωσης. Επίσης, δύνανται να απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής του φόρου υποκείμενοι κατά το χρόνο έναρξης των εργασιών τους.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν έχουν εφαρμογή:

- α) στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος,
- β) στους υποκείμενους στο φόρο που δεν είναι εγκαταστημένοι στο εσωτερικό της χώρας,
- γ) στην παράδοση καινούργιου μεταφορικού μέσου, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 28.

3. Οι υποκείμενοι που δεν υπερβαίνουν το όριο του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 και επιθυμούν να ενταχθούν στο απαλλασσόμενο καθεστώς, υποβάλλουν δήλωση μεταβολών εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη του φορολογικού έτους με ημερομηνία μεταβολής την έναρξη του φορολογικού έτους.

Οι ανωτέρω προθεσμίες για την ένταξη στο απαλλασσόμενο καθεστώς είναι ανατρεπτικές.

4. Αν ο υποκείμενος στο φόρο ασκεί τη δραστηριότητα του για χρονικό διάστημα μικρότερο του έτους, προκειμένου να κριθεί αν μπορεί να απαλλαγεί κατά το επόμενο φορολογικό έτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, γίνεται αναγωγή της αξίας των παραδόσεων αγαθών ή των παροχών υπηρεσιών που πραγματοποιεί κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, σε ετήσια βάση.

5. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, ο υποκείμενος στο φόρο εφαρμόζει υποχρεωτικά το κανονικό καθεστώς για τις παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που ακο-

λουθούν, αρχής γενομένης από την πράξη παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών με την οποία πραγματοποιείται η υπέρβαση του ορίου αυτού και για το σύνολο της αξίας της πράξης αυτής, ανεξάρτητα από το χρόνο υποβολής της δήλωσης μεταβολών.

6. Οι υποκείμενοι που απαλλάσσονται μπορούν να μεταταχθούν στο κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη του επόμενου φορολογικού έτους.

Η ανωτέρω προθεσμία για την ένταξη στο κανονικό καθεστώς είναι ανατρεπτική.

7. Αν υποκείμενος μετατάσσεται, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, από το ένα καθεστώς στο άλλο, τα αποθέματα των εμπορεύσιμων αγαθών, τα οποία υπάρχουν κατά την τελευταία ημέρα πριν τη μετάταξη, απογράφονται υποχρεωτικά ανά ισχύοντα συντελεστή φόρου, αποτιμώνται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και υπάρχει υποχρέωση απόδοσης του φόρου που έχει εκπεσθεί για τα αποθέματα, όταν ο υποκείμενος μετατάσσεται από το κανονικό καθεστώς στο απαλλασσόμενο και δικαίωμα έκπτωσης, αντίστοιχα, όταν μετατάσσεται από το απαλλασσόμενο στο κανονικό καθεστώς.

8. Σε κάθε περίπτωση μετάταξης, ο υποκείμενος υποχρεούται να συντάσσει απογραφή των αγαθών επένδυσης, για τα οποία δεν έχει παρέλθει ο χρόνος διακανονισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33.

Τα εν λόγω αγαθά αποτιμώνται στην αξία κτήσης αυτών, η οποία προσαυξάνεται με τις δαπάνες βελτίωσης και επέκτασης, εκτός από τις δαπάνες επισκευής και συντήρησης. Οι μετατασσόμενοι υποκείμενοι, για τον εναπομένοντα χρόνο του διακανονισμού, έχουν δικαίωμα έκπτωσης του φόρου ή, κατά περίπτωση, υποχρέωση διακανονισμού και καταβολής του φόρου, ανάλογα με το εάν πρόκειται για μετάταξη από το απαλλασσόμενο στο κανονικό καθεστώς ή αντίστροφα.

9. Για τα απογραφόμενα αγαθά, που προβλέπουν οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 7 και 8, υποβάλλεται, μέσα σε δύο (2) μήνες από τη μετάταξη, δήλωση που περιλαμβάνει την αξία των αποθεμάτων κατά συντελεστή φόρου και το φόρο που αναλογεί.

Για τους υποκείμενους που μετατάσσονται στο κανονικό καθεστώς ο φόρος αυτός εκπίπτει με την προβλεπόμενη από το άρθρο 38 δήλωση ΦΠΑ της φορολογικής περιόδου κατά την οποία υποβάλλεται η δήλωση αποθεμάτων. Για τους υποκείμενους που μετατάσσονται στο απαλλασσόμενο καθεστώς, η δήλωση για την απόδοση του φόρου υποβάλλεται εντός ενός μήνα από την υποβολή της δήλωσης του πρώτου εδαφίου.

10. Οι υποκείμενοι της παραγράφου 1, στις περιπτώσεις που σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας έχουν υποχρέωση έκδοσης φορολογικών στοιχείων, αναγράφουν σε αυτά την ένδειξη "χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας-απαλλαγή μικρών επιχειρήσεων" και δεν δικαιούνται να εκπέσουν το φόρο των εισροών τους.

11. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.».

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 ισχύουν από 1.1.2019.

Άρθρο 112
Τροποποίηση των άρθρων 10 και 11
του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας
(ν. 4174/2013)

1.α. Οι περιπτώσεις δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4174/2013 (Α' 170) αντικαθίστανται ως εξής:

«δ. Η Φορολογική Διοίκηση απαιτεί εγγύηση από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που πρόκειται να ασκήσει δραστηριότητα επιχειρηματικού περιεχομένου, εάν:

i) το ίδιο το φυσικό πρόσωπο, οποτεδήποτε κατά το τρέχον και τα προηγούμενα πέντε (5), πριν από την υποβολή της δήλωσης έναρξης, φορολογικά έτη, πτώχευσε ή κατέστη εν γένει αφερέγγυο ή υπήρξε διευθυντής, πρόεδρος, διαχειριστής, διευθύνων σύμβουλος ή πρόσωπο εντεταλμένο στη διοίκηση νομικού προσώπου ή οντότητας ή ήταν "συνδεδεμένο πρόσωπο" κατά το άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. με άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, που πτώχευσε ή κατέστησαν αφερέγγυα κατά τον ίδιο ως άνω χρόνο, είτε

ii) μέτοχος με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον τριάντα τρία τοις εκατό (33%) ή εταίρος ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας υπήρξε οποτεδήποτε κατά το τρέχον και τα προηγούμενα πέντε (5), πριν από την υποβολή της δήλωσης έναρξης, φορολογικά έτη, διευθυντής, πρόεδρος, διαχειριστής, διευθύνων σύμβουλος ή πρόσωπο εντεταλμένο στη διοίκηση νομικού προσώπου ή οντότητας ή ήταν "συνδεδεμένο πρόσωπο" κατά το άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. με άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, που πτώχευσε ή κατέστησαν εν γένει αφερέγγυα κατά τον ίδιο ως άνω χρόνο,

και η πτώχευση ή άλλη αφερεγγυότητα είχε ως αποτέλεσμα να οφείλεται στη Φορολογική Διοίκηση, κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης έναρξης, συνολική βασική ληξιπρόθεσμη φορολογική οφειλή από φόρο εισοδήματος, φόρο προστιθέμενης αξίας, παρακρατούμενους φόρους μισθωτών υπηρεσιών και πρόστιμα, τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Εξαιρούνται ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές, οι οποίες κατά την υποβολή της δήλωσης τελούν σε αναστολή που έχει χορηγηθεί με προσωρινή διαταγή, δικαστική απόφαση, πράξη διοικητικού οργάνου ή εκ του νόμου, καθώς και οφειλές οι οποίες έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση ή διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, η οποία τηρείται και έχουν καταβληθεί τουλάχιστον τρεις (3) δόσεις αυτής.

Ως αφερέγγυο, για την εφαρμογή του παρόντος, πρόσωπο, πλέον αυτού που πτώχευσε, νοείται και κάθε πρόσωπο που έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης εν λειτουργία, σε διαδικασία εξυγίανσης, σε ειδική διαχείριση του άρθρου 68 του ν. 4307/2014 (Α' 246), καθώς και κάθε πρόσωπο που έχει υπαχθεί στη ρύθμιση του ν. 3869/2010. Εξαιρούνται νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αμιγείς ή μεικτές επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. και των συνδέσμων δήμων, δημόσιοι οργανισμοί, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη

διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

ε. Η εγγύηση, σύμφωνα με την περίπτωση δ', απαιτείται μόνο μετά από απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης, από την οποία προκύπτει, ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ανωτέρω περίπτωσης δ' και με την οποία προσδιορίζεται το ύψος της εγγύησης. Η Φορολογική Διοίκηση οφείλει να κοινοποιεί στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή στη νομική οντότητα που υποβάλλει τη δήλωση την απαίτηση για παροχή εγγύησης. Στην περίπτωση αυτή η έναρξη στο φορολογικό μητρώο ολοκληρώνεται μόνο μετά την παροχή της αιτηθείσας εγγύησης. Εάν με την υποβολή της δήλωσης έναρξης υποβάλλεται ταυτόχρονα και δήλωση εγγραφής, η εγγραφή του φορολογούμενου στο φορολογικό μητρώο ολοκληρώνεται μόνο μετά την παροχή της αιτηθείσας εγγύησης.

Το ύψος της εγγύησης προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη ενδεικτικά το ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών της ανωτέρω περίπτωσης δ', καθώς και τη νομική μορφή του υποβάλλοντος τη δήλωση προσώπου.

Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ορίζονται το είδος, η διάρκεια, το ύψος και η διαδικασία κατάθεσης της εγγύησης, οι περιπτώσεις κατάπτωσης αυτής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων δ' και ε' της παρούσας παραγράφου.»

β. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Η δήλωση για την πραγματοποίηση ενδοκοινοτικών συναλλαγών υποβάλλεται πριν την πραγματοποίηση της πρώτης συναλλαγής.»

γ. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4174/2013 καταργείται.

2. Η περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Για τα φυσικά πρόσωπα, που προβαίνουν σε νέα έναρξη εργασιών και κατά την άσκηση προηγούμενης δραστηριότητας επιχειρηματικού περιεχομένου ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου τους είχε ανασταλεί ή πληρούνται οι προϋποθέσεις αναστολής αυτού, σε εφαρμογή των οριζόμενων στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, απαιτείται η κατάθεση εγγύησης.

Το ύψος της εγγύησης προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το ύψος της φοροδιαφυγής, το λόγο της αναστολής και την τυχόν υποτροπή, με ελάχιστο ποσό εγγύησης τα δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

Η εν λόγω εγγύηση καταπίπτει αυτοδικαίως σε περίπτωση νέας αναστολής χρήσης του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στην περίπτωση που νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα υποβάλλει δήλωση έναρξης και μέτοχος με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον τριάντα τρία τοις εκατό (33%) ή εταίρος ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, που υποβάλλει τη δήλωση:

i) υπήρξε οποτεδήποτε κατά το τρέχον και τα προηγούμενα πέντε (5), πριν από την υποβολή της δήλωσης, φορολογικά έτη, διευθυντής, πρόεδρος, διαχειριστής, διευθύνων σύμβουλος ή πρόσωπο εντεταλμένο στη διοίκηση νομικού προσώπου ή οντότητας ή ήταν

“συνδεδεμένο πρόσωπο” κατά το άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. με άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, του οποίου ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου είχε ανασταλεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4, ή

ii) άσκησε οποτεδήποτε κατά το τρέχον και τα προηγούμενα πέντε (5), πριν από την υποβολή της δήλωσης, φορολογικά έτη, ως φυσικό πρόσωπο, δραστηριότητα επιχειρηματικού περιεχομένου και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του είχε ανασταλεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4, ή

iii) άσκησε οποτεδήποτε κατά το τρέχον και τα προηγούμενα πέντε (5) φορολογικά έτη πριν την υποβολή της δήλωσης, ως νομικό πρόσωπο, δραστηριότητα επιχειρηματικού περιεχομένου και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του είχε ανασταλεί, σύμφωνα με την ανωτέρω περίπτωση α' της παραγράφου 4.».

3. Οι διατάξεις των άρθρων 10 και 11 σχετικά με την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης έχουν εφαρμογή από την 1.1.2019 και μετά.

Άρθρο 113

Τροποποίηση Παραρτήματος του ν. 4389/2016

Στο τέλος του Παραρτήματος Στ' του ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθεται στοιχείο με αριθμό 9, ως εξής:

«9. ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.».

Η ισχύς της παρούσας διάταξης αρχίζει από την 1.7.2018.

Άρθρο 114

Διατάξεις για το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

1. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 27Α του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν το δικαίωμα μετατροπής των τίτλων σε κοινές μετοχές ή συνεταιριστικές μερίδες πιστωτικών ιδρυμάτων ασκείται από το Ελληνικό Δημόσιο, η κυριότητα των εν λόγω κοινών μετοχών ή συνεταιριστικών μερίδων περιέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.».

2. Μετά την περίπτωση ζ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3864/2010 (Α' 119) προστίθενται περιπτώσεις η' και θ' ως εξής:

«η) Ασκει τα δικαιώματα του μετόχου που απορρέουν από τη μεταβίβαση σε αυτό των κοινών μετοχών ή συνεταιριστικών μερίδων πιστωτικών ιδρυμάτων, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 27Α του ν. 4172/2013, όπως τα δικαιώματα αυτά ορίζονται στον παρόντα νόμο και στις συμφωνίες-πλαίσιο της προηγούμενης περίπτωσης ζ', σε συμμόρφωση με τους κανόνες για τη χρηστή διαχείριση της περιουσίας του Ταμείου και με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και ανταγωνισμού. Η προηγούμενη περίπτωση ζ' εφαρμόζεται αναλόγως και για τις μετοχές ή μερίδες της παρούσας.

θ) Ασκει τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από τη συμμετοχή Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στο μετοχικό κεφάλαιο πιστωτικών ιδρυμάτων, η άσκηση των οποίων έχει ανατεθεί σε αυτό είτε δυνάμει νομοθετικής ή κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικής διάταξης είτε δυνάμει σχετικής απόφασης του εκάστοτε αρμόδιου οργάνου

διοίκησης των εν λόγω Φορέων, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και ειδικές συμφωνίες που συνάπτει με τους ανωτέρω Φορείς για το σκοπό αυτόν.».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το Ταμείο εδρεύει στην Αθήνα και η διάρκειά του ορίζεται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2022.».

4. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3864/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τις κοινές μετοχές ή συνεταιριστικές μερίδες που περιέρχονται στο Ταμείο, σύμφωνα με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 27Α του ν. 4172/2013, το Ταμείο σχηματίζει ειδικό αποθεματικό, ισόποσο με την αξία αποτίμησής τους κατά τη μεταβίβασή τους σε αυτό.».

5. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3864/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, τα κάθε είδους έσοδα που συνδέονται με τις κοινές μετοχές ή συνεταιριστικές μερίδες που περιέρχονται στο Ταμείο των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 27Α του ν. 4172/2013, δύναται να επενδύονται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 11ζ του ν. 2469/1997.».

6. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3864/2010 διαγράφεται η φράση «είτε σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 7, όταν έχει λάβει χώρα διαδικασία βιβλίου προσφορών είτε σε όλες τις άλλες περιπτώσεις».

7. Στο άρθρο 12 του ν. 3864/2010 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Κάθε είδους έσοδα που λαμβάνει το Ταμείο και συνδέονται με τις κοινές μετοχές ή συνεταιριστικές μερίδες πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες περιήλθαν σε αυτό σύμφωνα με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 27Α του ν. 4172/2013, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά των μερισμάτων, της διανομής κερδών, του τιμήματος από την τυχόν πώλησή τους, καθώς και του προϊόντος της εκκαθάρισης των ως άνω πιστωτικών ιδρυμάτων, τηρούνται σε ειδικό λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος, διαφορετικό από αυτόν της παραγράφου 6, και μεταφέρονται στο σύνολό τους, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν τόκων, στο Ελληνικό Δημόσιο, ανεξάρτητα από το αν υφίσταται διανεμητέο κέρδος, μετά από αίτημα του Υπουργού Οικονομικών. Το Ταμείο οφείλει να ενημερώνει αμελλητί τον Υπουργό Οικονομικών κάθε φορά που πραγματοποιείται πίστωση ποσών στον ως άνω ειδικό λογαριασμό. Τα έσοδα της παρούσας παραγράφου δεν περιλαμβάνονται στα ποσά και τις εισπράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6.».

8. Στο τέλος του άρθρου 70 του ν. 4387/2016 (Α' 85) προστίθεται παράγραφος 14 ως εξής:

«14. Τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από κοινές μετοχές του Ε.Φ.Κ.Α. σε πιστωτικά ιδρύματα, ασκούνται από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, εφόσον η συμμετοχή του Ε.Φ.Κ.Α. στο μετοχικό κεφάλαιο των εν λόγω πιστωτικών ιδρυμάτων υπερβαίνει το 33%, ανά πιστωτικό ίδρυμα, και μόνο ως προς το υπερβάλλον ποσοστό. Ο Ε.Φ.Κ.Α. συνάπτει ειδικές συμφωνίες με το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, με τις οποίες

καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες για τις μεταξύ τους σχέσεις.».

Άρθρο 115 **Τροποποιήσεις Κώδικα Φορολογίας** **Εισοδήματος**

1. Στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) η φράση «ή το κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων ήτοι τους προσωπικούς ή οικονομικούς ή κοινωνικούς δεσμούς του» αντικαθίσταται με τη φράση «ή το κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων, ήτοι τους προσωπικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς δεσμούς του».

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 προστίθενται τρία νέα εδάφια, ως εξής:

«Όταν το πραγματικό εισόδημα των φορολογουμένων δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ και το τεκμαρτό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ και εφόσον δεν ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών ή ατομική αγροτική δραστηριότητα, το εισόδημα αυτό, εξαιρουμένου του εισοδήματος από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, και η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων, φορολογούνται σύμφωνα με την παράγραφο και την παράγραφο 1 του άρθρου 16. Εάν το πραγματικό εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ, το υπερβάλλον ποσό φορολογείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 29. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τους φορολογούμενους που διέκοψαν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, για το εισόδημα που απέκτησαν μετά τη διακοπή της.».

3.α. Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013, οι λέξεις «το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο και τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ), όπως ισχύει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα λογιστικά πρότυπα που προβλέπονται στην ελληνική νομοθεσία».

β. Η παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως «επιχειρηματική συναλλαγή» θεωρείται κάθε μεμονωμένη πράξη με την οποία πραγματοποιείται συναλλαγή ή και η συστηματική διενέργεια πράξεων στην οικονομική αγορά με σκοπό την επίτευξη κέρδους. Κάθε τρεις ομοειδείς συναλλαγές που λαμβάνουν χώρα εντός ενός εξαμήνου θεωρούνται συστηματική διενέργεια πράξεων. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για τους τίτλους του άρθρου 42 που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη ή μη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, συμπεριλαμβανομένης και της Εναλλακτικής Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ή για τα ομόλογα που εκδίδονται από εισηγμένες εταιρείες, καθώς και για τα κρατικά ομόλογα. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να προβλέπεται η εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε άλλη ρυθμιζόμενη αγορά ή άλλους τίτλους. Σε περίπτωση συναλλαγών που αφορούν ακίνητα, η περίοδος του δεύτερου εδαφίου είναι δύο (2) έτη. Δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα, η πράξη πώλησης περιουσιακού στοι-

χείου από φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει αποκτηθεί αιτία κληρονομιάς ή με χαριστική αιτία από συγγενείς μέχρι δεύτερου βαθμού ή έχει διακρατηθεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) ετών.».

γ. Στο άρθρο 21 του ν. 4172/2013 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Για τις ανάγκες εφαρμογής της παραγράφου 3, ως μεμονωμένη πράξη νοείται η μεταβίβαση περιουσιακού στοιχείου, η οποία δεν εμπίπτει στις διατάξεις των άρθρων 41 ή 42.».

4. Η περίπτωση στ' του άρθρου 23 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. Η παροχή αμοιβών σε χρήμα ή είδος που συνιστούν ποινικό αδίκημα.».

5.α. Στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013, η φράση «χρηματοοικονομικής μίσθωσης» αντικαθίσταται με τη φράση «χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά την έννοια του ν. 4308/2014, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο αυτόν».

β. Η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 καταργείται.

γ. Στον πίνακα της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013:

i. διαγράφονται οι λέξεις «(εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές),».

ii. η περίπτωση «Μέσα μαζικής μεταφοράς, περιλαμβανομένων αεροσκαφών, σιδηροδρομικών συρμών, πλοίων και σκαφών» αντικαθίσταται από τις λέξεις «αεροσκάφη, σιδηροδρομικοί συρμοί, πλοία και σκάφη».

6. Η παρ. 5 του άρθρου 27 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Σε περίπτωση που μεταβληθεί η άμεση ή έμμεση συμμετοχή ή τα δικαιώματα ψήφου σε ένα νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα άνω του ποσοστού τριάντα τρία τοις εκατό (33%) εντός ενός φορολογικού έτους και παράλληλα γίνει, μέσα στο ίδιο ή/και το επόμενο φορολογικό έτος από αυτό που συντελέστηκε η μεταβολή της συμμετοχής ή των δικαιωμάτων ψήφου, αλλαγή της δραστηριότητας της εταιρείας στην οποία αποκτάται η συμμετοχή ή τα δικαιώματα ψήφου, σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) του κύκλου εργασιών της σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο φορολογικό έτος από τη μεταβολή της συμμετοχής ή των δικαιωμάτων ψήφου, οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν έχουν εφαρμογή.».

7. Στο τέλος της περίπτωσης β' του άρθρου 32 του ν. 4172/2013 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«, καθώς και οι καταβολές που πραγματοποιούνται για τα ασφαλιστικά επενδυτικά συμβόλαια, κατά το μέρος που αποτελούν επενδυτικό προϊόν.»

8. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, το τεκμαρτό εισόδημα του προηγούμενου εδαφίου που αφορά δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.), προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες, καθώς και το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου απαλλάσσονται από το φόρο.».

9. Στην παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4172/2013, μετά το τρίτο εδάφιο προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Ως τιμή κτήσης για τίτλους που έχουν αποκτηθεί λόγω κληρονομικής διαδοχής ή μεταβίβασης με χαρακτηριστική αιτία, λαμβάνεται η αξία βάσει της οποίας υπολογίστηκε ο φόρος κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής ή χορηγήθηκε απαλλαγή από αυτόν.».

10. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Επίσης, της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης απαλλάσσονται τα τεκμαρτά εισοδήματα που προκύπτουν: α) από δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.), προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες και β) από δωρεάν παραχώρηση της χρήσης ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.».

11. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 60 του ν. 4172/2013 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά, στις καθαρές αμοιβές που καταβάλλονται σε αμειβόμενους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ορισμένου χρόνου αλλά διάρκειας μικρότερης από ένα έτος, καθώς και σε ξεναγούς που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 1545/1985, διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%).».

12.α. Στην παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 4172/2013 οι λέξεις «στο Παράρτημα της Οδηγίας 2011/96/Ε.Ε.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο Παράρτημα Ι Μέρος Α' της Οδηγίας 2011/96/Ε.Ε.».

β. Στην υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4172/2013 οι λέξεις «Ι Μέρος Α» διαγράφονται.

γ. Στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4172/2013 οι λέξεις «Παράρτημα Ι Μέρος Β'» αντικαθίστανται με τις λέξεις «άρθρο 3».

13. Στο άρθρο 64 του ν. 4172/2013 προστίθεται νέα παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Σε περίπτωση που νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα αλλάζει κατηγορία βιβλίων από διπλογραφικά σε απλογραφικά, τα μη διανεμηθέντα κέρδη του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, κατά περίπτωση, όπως αυτά εμφανίζονται κατά το χρόνο αλλαγής της κατηγορίας βιβλίων, υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου με το συντελεστή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Ο οφειλόμενος φόρος αποδίδεται εφάπαξ μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από τη λήξη του φορολογικού έτους μέχρι το οποίο τα βιβλία τηρούνταν με τη διπλογραφική μέθοδο. Τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια ισχύουν και όταν ανώνυμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μετατρέπεται σε προσωπική εταιρεία, με αποτέλεσμα να αλλάζει κατηγορία βιβλίων από διπλογραφικά σε απλογραφικά. Στην περίπτωση αυτή, ο οφειλόμενος φόρος αποδίδεται εφάπαξ μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ολοκλήρωση της μετατροπής.».

14. Η παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μη συνεργάσιμα κράτη είναι εκείνα που δεν είναι κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση τους, σχετικά με τη διαφάνεια και την ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα, έχει εξεταστεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυ-

ξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και δεν έχει χαρακτηριστεί "ως σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενη", και τα οποία:

α) δεν έχουν συνάψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στο φορολογικό τομέα ή δεν έχουν υπογράψει την Κοινή Σύμβαση Συμβουλίου της Ευρώπης – ΟΟΣΑ για αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα και

β) δεν έχουν δεσμευθεί για αυτόματη ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών με έναρξη το έτος 2018, το αργότερο.».

15.α. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013 οι λέξεις «με τα άρθρα 31 και 32» αντικαθίστανται με τις λέξεις «με το άρθρο 32».

β. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Η καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις φορολογούμενων που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία, γίνεται σε δύο (2) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Σεπτεμβρίου και η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Νοεμβρίου κάθε έτους.».

16. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 68 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για τα μερίσματα που εισπράττει ημεδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα από ημεδαπό ή αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με έδρα σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 48, από το ποσό του φόρου εκπίπτει το ποσό του αναλογούντος φόρου εισοδήματος κατά το μέρος που αφορά στα διανεμόμενα κέρδη του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που προβαίνει στη διανομή, καθώς και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε ως φόρος επί του μερίσματος.».

17. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 4172/2013 τροποποιείται ως εξής:

«Όταν αποκτάται για πρώτη φορά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, το προς βεβαίωση ποσό της παραγράφου αυτής περιορίζεται στο μισό.».

18.α. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 16 και 17 εφαρμόζονται από το φορολογικό έτος 2018 και επόμενα.

β. Οι διατάξεις της παραγράφου 3γ εφαρμόζονται από το φορολογικό έτος 2019 και επόμενα.

γ. Οι διατάξεις της παραγράφου 6 ισχύουν από 1.1.2014.

Άρθρο 116

Προσθήκη άρθρων 71Δ και 71Ε στο ν. 4172/2013

1. Μετά το άρθρο 71Γ του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθενται άρθρα 71Δ και 71Ε, ως εξής:

«Άρθρο 71Δ

Κίνητρα για την ενίσχυση των θέσεων απασχόλησης

1. Οι εργοδοτικές εισφορές για τη δημιουργία νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των φυσικών προσώπων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, των

νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων προσαυξημένες κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και μέχρι το 14πλάσιο του κατώτατου μισθού άγαμου μισθωτού άνω των είκοσι πέντε (25) ετών ανά θέση εργασίας, εφόσον προκύπτει αθροιστικά:

α) αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων κατά το οικείο έτος πρόσληψης σε σχέση με το μέσο όρο του προηγούμενου έτους και

β) αύξηση της μισθολογικής δαπάνης κατά το οικείο έτος πρόσληψης σε σχέση με αυτήν του προηγούμενου έτους.

Για τον υπολογισμό των περιπτώσεων α' και β' δεν προσμετρώνται: α) η συνταξιοδότηση εργαζομένου, β) η καταγγελία σύμβασης κατόπιν υποβολής μήνυσης από τον εργοδότη σε εργαζόμενο της επιχείρησης για αξιόποινη πράξη που τέλεσε κατά την άσκηση της εργασίας του, γ) η φυλάκιση και ο θάνατος εργαζομένου και δ) η αδυναμία ανανέωσης της άδειας διαμονής και πρόσβασης στην αγορά εργασίας αλλοδαπού εργαζομένου.

2.α. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται για νέους έως τριάντα (30) ετών και για μακροχρόνια άνεργους που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ.

β. Σε συνδεδεμένα πρόσωπα, κατά την έννοια του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, το κίνητρο χορηγείται άπαξ για κάθε εργαζόμενο.

3. Η παράγραφος 1 έχει εφαρμογή, υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, και σε περίπτωση μετατροπής συμβάσεων μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης ή συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή έργου, σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης.

4. Η προσαύξηση της παραγράφου 1, εκτός από το έτος πρόσληψης ή μετατροπής της σύμβασης σε σύμβαση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης, χορηγείται και για τέσσερα (4) επιπλέον συναπτά έτη, υπό την προϋπόθεση ότι ο μέσος όρος του αριθμού των απασχολούμενων και η μισθολογική δαπάνη εκάστου έτους δεν έχουν μειωθεί σε σχέση με εκείνα του προηγούμενου έτους, εφαρμοζόμενων των όσων ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία, ο τρόπος υπολογισμού του μέσου όρου απασχόλησης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 71Ε

Κίνητρα για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων

1. Από το φορολογητέο εισόδημα φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που είναι υποκείμενο φόρου στην Ελλάδα, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και επενδύει σε παραγωγές οπτικοακουστικών έργων, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 4487/2017 (Α' 116), αφαιρείται το 30% των επιλέξιμων δαπανών, καθενός οπτικοακουστικού έργου, εφόσον αυτές πραγματοποιούνται στην Ελλάδα.

2. Στις περιπτώσεις συμπαραγωγών το ποσό που αφαιρείται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, υπολογίζεται αναλόγως του ποσοστού συμμετοχής του φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας στην παραγωγή.

3. Στις διατάξεις της παραγράφου 1 δεν υπάγονται επενδύσεις κατά το μέρος του ποσού που προέρχεται από χορηγίες που λήφθηκαν για τη χρηματοδότηση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων.

4. Το ποσοστό της αφαίρεσης των δαπανών από το φορολογητέο εισόδημα της παραγράφου 1 μαζί με άλλες ενισχύσεις που έχει λάβει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα για το ίδιο οπτικοακουστικό έργο, δεν μπορούν να ξεπερνούν το 50% του κόστους παραγωγής του έργου αυτού.

5. Εάν προκύψουν ζημίες μετά την αφαίρεση του ποσοστού της παραγράφου 1, η ζημία αυτή μεταφέρεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 27 του παρόντος νόμου.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα καταβάλλει το χρηματικό ποσό, με το οποίο επιθυμεί να ενισχύσει την παραγωγή οπτικοακουστικού έργου, σε ειδικό λογαριασμό επ'ονόματι του έργου που επιθυμεί να ενισχύσει.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι επιλέξιμες δαπάνες, οι κατηγορίες των οπτικοακουστικών έργων, η διαδικασία και ο χρόνος ελέγχου της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, καθώς επίσης και οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.».

2. Η ισχύς της παραγράφου 1 άρχεται από το φορολογικό έτος 2018 και εφεξής.

3. Από την έναρξη ισχύος της παραγράφου 2 παύουν να ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 7 και 9 έως και 13 του άρθρου 73 του ν. 3842/2010 (Α' 58).

Άρθρο 117

Τροποποίηση των νόμων 4172/2013 και 3842/2010

1. Στο άρθρο 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παράγραφος 10, ως εξής:

«10.α. Το συναφές με την ενεργειακή απόδοση ή εξοικονόμηση νερού κόστος, αποσβένυται με τους συντελεστές του πίνακα της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου προσαυξημένους κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση που ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του 10%, ο προσαυξημένος συντελεστής δεν δύναται να υπερβαίνει τις 10 ποσοστιαίες μονάδες.

β. Η διάταξη της προηγούμενης περίπτωσης δεν καταλαμβάνει τις κατηγορίες ενεργητικού επιχείρησης τις σχετικές με: "Αεροσκάφη, σιδηροδρομικούς συρμούς, πλοία και σκάφη", "Μέσα μεταφοράς ατόμων" και "Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων".

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.».

2. Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 73 του ν. 3842/2010 καταργούνται.

Άρθρο 118 Ερμηνευτική διάταξη

Οι διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 4483/2017 (Α' 107), αναφορικά με την ισχύ των διατάξεων του π.δ. 315/1999 (Α' 302), νοούνται ως μεταβατικές έως τη θέση σε ισχύ του προεδρικού διατάγματος της παρ. 2 του άρθρου 156 του ν. 4270/2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρο 119 Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022

Εγκρίνεται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022, το οποίο επισυνάπτεται ως Παράρτημα στον παρόντα νόμο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου αυτού και στο οποίο περιλαμβάνονται για το τρέχον έτος και τα τέσσερα (4) επόμενα έτη, κατά κύριο λόγο, τα εξής:

- Οι ετήσιοι στόχοι για τη Γενική Κυβέρνηση, με πρωτογενές δημοσιονομικό αποτέλεσμα 3,5% του ΑΕΠ για την περίοδο 2019-2022, με βάση τη μεθοδολογία της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης.

- Οι ετήσιοι στόχοι για τους επί μέρους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης.

- Η περιγραφή και αξιολόγηση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων και προβλέψεων για τα δύο (2) προηγούμενα έτη, το τρέχον έτος και τα επόμενα τέσσερα (4) έτη.

- Οι παραδοχές των οικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων (μισθολογικές και συνταξιοδοτικές εξελίξεις, παροχές, δαπάνες αγαθών και υπηρεσιών, δαπάνες επενδύσεων και δαπάνες τόκων).

- Οι δαπάνες και τα έσοδα της Γενικής Κυβέρνησης σε ενοποιημένη βάση, καθώς και των επιμέρους υποτομείων για τα αντίστοιχα έτη.

- Τα ανώτατα όρια δαπανών της Κεντρικής Διοίκησης ανά Υπουργείο για την υπό εξέταση περίοδο, με διακριτή αναφορά στις ΑΔΑ.

- Οι οροφές της φαρμακευτικής δαπάνης και οι οροφές των παροχών ασθένειας του ΕΟΠΥΥ για την υπό εξέταση περίοδο.

- Κατώτατο όριο στην ενδιάμεση ανάλωση των ετών 2019-2022.

- Επικαιροποιημένες παρεμβάσεις του ΜΠΔΣ 2018-2021, λοιπές παρεμβάσεις ΣΧΔ ενσωματωμένες στο παρόν ΜΠΔΣ, καθώς και επικαιροποιημένες εξισορροπητικές παρεμβάσεις.

Δεδομένου ότι στο ΜΠΔΣ 2019-2022 δεν προβλέπονται δημοσιονομικές παρεμβάσεις που δεν έχουν ήδη θεσμοθετηθεί, το «βασικό» και το «μετά μέτρων» σενάριο συμπίπτουν.

ΤΜΗΜΑ ΙΑ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 120 Τροποποίηση των άρθρων 15 και 19 του ν. 4440/2016

1. Στο άρθρο 15 του ν. 4440/2016 (Α' 224) «Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας, ασυμβίβαστα κ.λπ.» προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών είναι δυνατή η μεταφορά των αναγκαίων πιστώσεων για την ολοκλήρωση μετατάξεων ή αποσπάσεων μεταξύ φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του παρόντος νόμου, από πιστώσεις που εγγράφονται σε διακριτό Κωδικό Αριθμό Εξόδων του ειδικού φορέα "Γενικές Κρατικές Δαπάνες" του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών.».

2. Στο άρθρο 19 του ν. 4440/2016 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Η κάλυψη των δαπανών μισθοδοσίας των αποσπάσεων και μετατάξεων του παρόντος άρθρου, καθώς και των αποσπάσεων και μετατάξεων που προβλέπονται κατά παρέκκλιση του παρόντος νόμου, στις περιπτώσεις που προκαλείται δαπάνη στο φορέα υποδοχής και αποκλειστικά για υπαλλήλους που προέρχονται από φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης και για αποφοίτους της ΕΣΔΔΑ που προέρχονται από φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης, πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του παρόντος νόμου.».

Άρθρο 121 Ρυθμίσεις για την αξιολόγηση

1. Ειδικά για την αξιολογική περίοδο έτους 2017, οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 24Α του ν. 4369/2016 θα πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της αξιολόγησης για την αξιολογική περίοδο έτους 2017 και πάντως έως τη συνεδρίαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου επιλογής, κατά την οποία εξετάζεται το παραδεκτό των αιτήσεων υποψηφιότητας για την πλήρωση θέσεων ευθύνης που πληρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) ή άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τις εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων ευθύνης που πληρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα ή άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις, για τις οποίες δεν έχει λήξει η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων.

3. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 86 του Υπαλληλικού Κώδικα προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικότερα, ο αναπληρωτής του μέλους της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου έχει την ίδια ιδιότητα με το τακτικό μέλος και προέρχεται από τον ίδιο φορέα ή, εφόσον δεν υπάρχει πρόσωπο με την ίδια ιδιότητα, από άλλο φορέα.».

ΤΜΗΜΑ ΙΒ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 122

1. Οι παράγραφοι 6, 8 και 9 του άρθρου 33 του ν. 4025/2011 (Α' 228) αντικαθίστανται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζονται οι ιατρικές πράξεις μόνο με τοπική αναισθησία που εκτελούνται στις αυτοτελείς Μ.Η.Ν. και απαιτούν θεραπεία με φάρμακα κατηγορίας 1^Α αποκλειστικά νοσοκομειακής χρήσης της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 (Α' 6). Με την παραπάνω απόφαση ρυθμίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τυχόν απαραίτητος επιστημονικός και τεχνικός εξοπλι-

σμός για τη διενέργειά τους, σύμφωνα με τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης.»

«8. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και Υγείας, μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., δύναται να ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην κοστολόγηση των ιατρικών πράξεων, βάσει των οποίων αποζημιώνονται οι αυτοτελείς Μ.Η.Ν. και οι Μ.Η.Ν. νοσοκομείων ή κλινικών.

9. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας δύναται να ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη σύναψη συμβάσεων μεταξύ των αυτοτελών Μ.Η.Ν. ή των Μ.Η.Ν. νοσοκομείων ή κλινικών και ασφαλιστικών φορέων, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν κοστολογηθεί οι ιατρικές πράξεις, βάσει των οποίων αποζημιώνονται οι Μ.Η.Ν.»

2. Η πρώτη κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 8 του άρθρου 33 του ν. 4025/2011, όπως αντικαθίσταται με το παρόν άρθρο, εκδίδεται σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 123

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. για προσφυγικό-μεταναστευτικό

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Υγείας μπορεί να ανατίθεται κατ' αποκλειστικότητα στο Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) η υλοποίηση προγράμματος, χρηματοδοτούμενου από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού ή του εθνικού ή συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, με αντικείμενο τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την κάλυψη των υγειονομικών αναγκών των προσφύγων και μεταναστών, που περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις κάτωθι δράσεις:

α) Παρεμβάσεις δημόσιας υγείας, λειτουργία συστήματος επιδημιολογικής επιτήρησης, συντονισμό εμβολιασμών στον εν λόγω πληθυσμό και εκτίμηση των συνθηκών υγιεινής των χώρων διαμονής των προσφύγων. Ως παρεμβάσεις δημόσιας υγείας νοούνται οι δράσεις που κρίνονται απαραίτητες για την πρόληψη εμφάνισης λοιμωδών και μη νοσημάτων.

β) Ενίσχυση των δομών του δημόσιου συστήματος υγείας, που περιλαμβάνει την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού δομών που ανήκουν στο δημόσιο σύστημα παροχής πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας στους τομείς της παιδιατρικής, της γυναικολογίας - μαιευτικής, της νοσηλευτικής και της ψυχικής υγείας, τη σύσταση και λειτουργία γραφείου υποδοχής και ενημέρωσης προσφύγων και μεταναστών στις δομές υγείας, την πρόσληψη διασωστών για την ενίσχυση των τομέων του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) που έχουν επιβαρυνθεί με διακομιδές λόγω της προσφυγικής κρίσης.

γ) Επιστημονική επίβλεψη και συντονισμό των προγραμμάτων, που περιλαμβάνει την ανάπτυξη επιχειρησιακού σχεδίου του προγράμματος, την επιστημονική εποπτεία του, τον Έλεγχο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, το συντονισμό και αντιμετώπιση επειγόντων συμβάντων, την παρακολούθηση

κάθε φάσης υλοποίησης, την υλοποίηση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού, την εκτέλεση διαγωνισμών, την επίβλεψη συστήματος διαχείρισης και τεκμηρίωσης του οικονομικού αντικείμενου, την επικοινωνία με φορείς υγείας, την υλοποίηση ενημέρωσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων προγράμματος.

δ) Εκπαίδευση του προσωπικού που θα προσληφθεί για τις ανωτέρω δράσεις, αξιολόγηση συνολικά της υλοποίησης του προγράμματος και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και των επιστημονικών ευρημάτων.

2. Με την απόφαση της παραγράφου 1 εξειδικεύονται ειδικότερα οι δράσεις που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω ενότητες ή οποιαδήποτε άλλη επιπρόσθετη και αναγκαία δράση ή ενότητα δράσεων (φυσικό αντικείμενο) για την υλοποίηση του κυρίως αντικείμενου, ο προϋπολογισμός και το εν γένει οικονομικό αντικείμενο του προγράμματος, οι κατηγορίες και ο αριθμός του προσωπικού που είναι απαραίτητος για την υλοποίηση των ανωτέρω, και, ανάλογα με την κατηγορία του, είτε αποσπάζεται με τη σύναψη συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου είτε τοποθετείται ή αποσπάται από το προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο Υγείας και τους φορείς που αυτό εποπτεύει, οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη σύναψη συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας και έργου, καθώς και του τρόπου κατανομής τους στο Δημόσιο Σύστημα Υγείας. Η σύναψη συμβάσεων έργου είναι δυνατή μόνο για τις κατηγορίες προσώπων που εκ της κείμενης νομοθεσίας δεν επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης εργασίας.

3. Η διαδικασία της επιλογής του προσωπικού της παραγράφου 2 διενεργείται από το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. με αντικειμενικά και προκαθορισμένα κριτήρια, που καθορίζονται στην απόφαση της παραγράφου 2, και εποπτεύεται από το Ανάτακτο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην απόφαση αυτή. Οι αναγκαίες προμήθειες για την υλοποίηση του προγράμματος διενεργούνται σύμφωνα με το ν. 4412/2016 (Α' 147).

4. Οι ιατροί που συμμετέχουν στο ανωτέρω πρόγραμμα λαμβάνουν τις αποδοχές των ιατρών υπηρεσίας υπαίθρου, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Α' του ν. 4472/2017 (Α' 74). Ιατρικό προσωπικό που υπηρετεί ήδη στο Υπουργείο Υγείας ή στους φορείς που αυτό εποπτεύει και τοποθετείται ή αποσπάται για τις ανάγκες του προγράμματος, διατηρεί τις αποδοχές του όπως έχουν καθοριστεί με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Α' του ν. 4472/2017, χωρίς την καταβολή επιδομάτων και επιπρόσθετων αποδοχών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Οι αποδοχές του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να είναι χαμηλότερες των ιατρών υπηρεσίας υπαίθρου του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Α' του ν. 4472/2017. Το σύνολο των αποδοχών του λοιπού προσωπικού, πλην ιατρών, που θα προσληφθεί με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου καθορίζεται από τις διατάξεις του Μέρους Β' του ν. 4354/2015 (Α' 176). Λοιπό προσωπικό, πλην ιατρών, που υπηρετεί ήδη στο Υπουργείο Υγείας ή στους φορείς που αυτό εποπτεύει και τοποθετείται ή αποσπάται για τις ανάγκες του προγράμματος, διατηρεί τις αποδοχές του, όπως αυτές έχουν καθοριστεί με τις

διατάξεις του Μέρους Β' του ν. 4354/2015, χωρίς την καταβολή επιδομάτων και πρόσθετων αποδοχών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση καθηκόντων τους. Πρόσωπα που θα απασχοληθούν με συμβάσεις έργου λαμβάνουν το οικονομικό αντάλλαγμα που καθορίζεται στην οικεία σύμβαση, το οποίο δεν δύναται κατά περίπτωση να υπερβαίνει τις, τυχόν καθοριζόμενες στο ν. 4354/2015, μηνιαίες αποδοχές για τον αντίστοιχο χρόνο παροχής υπηρεσιών.

5. Όλο το προσωπικό που απασχολείται στο πρόγραμμα εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Οι ιατροί μπορούν να επιλέξουν κατά την υποβολή της αίτησής τους να εργάζονται με καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, οπότε η υπηρεσία τους στο πρόγραμμα λογίζεται ως προϋπηρεσία στο ΕΣΥ. Η υπηρεσία του προσωπικού στο πρόγραμμα λογίζεται ως προϋπηρεσία στο δημόσιο τομέα. Είναι δυνατή και η πρόσληψη ιατρών άνευ ιατρικής ειδικότητας.

Άρθρο 124

Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 4067/2012

Το πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), όπως αυτά τροποποιήθηκαν με το άρθρο 400 του ν. 4512/2018 (Α' 5), αντικαθίστανται ως εξής:

«Σε περίπτωση ελλείμματος ή πλεονάσματος του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ, οι μοναδιαίες χρεώσεις του ανταλλάγματος ΥΚΩ της παραγράφου 1α αναπροσαρμόζονται τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο έκαστου έτους στο πλαίσιο παρακολούθησης του ειδικού λογαριασμού, μετά από εισήγηση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή, τυχόν σωρευτικά ελλείμματα, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης ενός αποθέματος ασφαλείας και τυχόν κάλυψη του κόστους από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο. Η αναπροσαρμογή θα μηδενίζει το προβλεπόμενο έλλειμμα του τρέχοντος και του επόμενου έτους, στο οποίο ενσωματώνεται το τυχόν έλλειμμα του προηγούμενου έτους. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει τη σχετική εισήγηση στη ΡΑΕ το Μάρτιο και το Σεπτέμβριο έκαστου έτους με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ του τρέχοντος και του επόμενου έτους. Η ΡΑΕ αποστέλλει τον Μάιο και τον Νοέμβριο έκαστου έτους την εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 125

Προγράμματα ηλεκτρονικών δημοπρασιών ποσοτήτων φυσικού αερίου

1. Οι Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς υποχρεούνται να υλοποιούν πρόγραμμα ηλεκτρονικών δημοπρασιών ποσοτήτων φυσικού αερίου ετησίως μέχρι τις 31.12.2020. Οι προς δημοπράτηση ποσότητες καθορίζονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), ύστερα από συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σε αναλογία με το μερίδιο αγοράς κάθε Προμηθευτή με υψηλό μερίδιο αγοράς και κατ' ανώτατο όριο σε 20% της ποσότητας που διατέθηκε από αυτόν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Επιλέγοντες Πελάτες.

Η υποχρέωση αυτή δεν καταλαμβάνει Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς, που εφαρμόζουν πρόγραμμα ηλεκτρονικών δημοπρασιών δυνάμει απόφασης ή αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κατά το χρόνο ισχύος αυτών. Στη σχετική απόφαση της ΡΑΕ, η οποία είναι δημοσιευτέα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται εκτός από το ύψος της προς δημοπράτηση ποσότητας και κάθε λεπτομέρεια που αφορά στη διενέργεια των ηλεκτρονικών δημοπρασιών, καθώς και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σε αυτές.

2. Προμηθευτής με υψηλό μερίδιο αγοράς θεωρείται ο Προμηθευτής που καλύπτει ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 40% της συνολικής ετήσιας Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται στην Ελλάδα οι Επιλέγοντες Πελάτες.

3. Οι όροι Προμηθευτής και Επιλέγοντες Πελάτες έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στις περιπτώσεις ιθ' και κβ' αντίστοιχα της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

Άρθρο 126

Τροποποίηση του ν. 4223/2013

1. Μετά την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4223/2013 (Α' 287), προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Ειδικά για τον υπολογισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2018 λαμβάνονται υπόψη οι Τιμές Ζώνης, οι οποίες ορίζονται στη με αριθμ. 1113/2018 (Β' 2192) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.»

2. Ο πίνακας της περίπτωσης α' της παρ. 2 της ενότητας Α' του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

Τιμή Ζώνης (€/μ ²)	Φ.Ζ.	Βασικός Φόρος (Β,Φ.) (€/μ ²)
0-550	1	2,00
551-750	2	2,80
751 - 1050	3	2,90
1051 -1.500	4	3,70
1.501 - 2.000	5	4,50
2.001 - 2.500	6	6,00
2.501 - 3.000	7	7,60
3.001 - 3.500	8	9,20
3.501 - 4.000	9	9,50
4.001 - 4.500	10	11,10
4.501 - 5.000	11	11,30
5.001+	12	13,00

3. Ο πίνακας της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ (€)	Συντελεστής
0,01 - 250.000	0,0%
250.000,01 - 300.000	0,15%
300.000,01 - 400.000	0,30%
400.000,01 - 500.000	0,50%

500.000,01 - 600.000	0,60%
600.000,01 - 700.000	0,80%
700.000,01- 800.000	0,90%
800.000,01- 900.000	1,00%
900.000,01- 1.000.000	1,05%
1.000.000,01 - 2.000.000	1,10%
Υπερβάλλον	1,15%

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου ή σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, καθεμιά από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ευρώ, και από τις οποίες η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου, οι επόμενες δόσεις μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα και η τελευταία δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιανουαρίου του επόμενου έτους.».

5. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4223/2013 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για το έτος 2018, εφόσον η πράξη προσδιορισμού του φόρου εκδοθεί εντός του Σεπτεμβρίου 2018, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2018.».

Άρθρο 127

Σύσταση Αυτοτελούς Τμήματος Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων - Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 142/2017

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής.

2. Μετά το άρθρο 31 του π.δ. 142/2017 (Α' 181) προστίθεται νέο άρθρο 31Α, ως εξής:

«Άρθρο 31Α

Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων

Το Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων έχει στόχο τον αντικειμενικό προσδιορισμό και τη γενικότερη εκτίμηση αξιών ακινήτων. Υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής και οι αρμοδιότητές του είναι οι κάτωθι:

α) Η άντληση στοιχείων αξιών ακινήτων από διάφορους φορείς του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και του ιδιωτικού τομέα για την ενημέρωση της βάσης δεδομένων, που δημιουργήθηκε μέσω του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος «Ψηφιακές Υπηρεσίες Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων-ΨΥΔΗΠΕΕΚ».

β) Η μέριμνα για τη θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου για τη συνεχή τροφοδοσία και λειτουργία της Τράπεζας Αξιών Ακινήτων.

γ) Η ανάλυση, αξιολόγηση και στατιστική επεξεργασία των εισερχομένων στοιχείων και η γεωχωρική απεικόνιση των αποτελεσμάτων σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα Β' Λειτουργίας Πληροφοριακών Συστημάτων Διαχείρισης Γεωχωρικών Δεδομένων της Διεύθυνσης Λειτουργίας Πληροφοριακών Συστημάτων Οικονομικών Λειτουργιών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών.

δ) Η υποστήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών για την εκτίμηση ή την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας και των κοινωφελών περιουσιών, με παροχή κατευθύνσεων και στοιχείων αξιών από την Τράπεζα Αξιών Ακινήτων.

ε) Η συνδρομή σε άλλους δημόσιους φορείς με παροχή στοιχείων από την Τράπεζα Αξιών Ακινήτων.

στ) Η σύνταξη Πινάκων Τιμών Ακινήτων και η εισήγηση για τον καθορισμό των συντελεστών και των λοιπών παραμέτρων του συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων του Υπουργείου Οικονομικών.

ζ) Η απεικόνιση ζωνών τιμών σε κατάλληλο χαρτογραφικό υπόβαθρο και η σχεδίαση των κατάλληλων εντύπων Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων.

η) Η μέριμνα για βελτίωση (εξέλιξη-αναβάθμιση-επέκταση) του συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων μέχρι την τελική του αναμόρφωση.

θ) Η μέριμνα για την έκδοση σχετικών υπουργικών αποφάσεων και τη δημοσίευσή τους, κατά τις κείμενες διατάξεις.

ι) Η παροχή οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων και η παροχή στοιχείων σε σχετικά αιτήματα δημοσίων φορέων και ιδιωτών.

ια) Η μέριμνα για τη σύνταξη και τον έλεγχο μελετών εκτίμησης αξίας δημοσίων ακινήτων και εθνικών κληροδοτημάτων.

ιβ) Η συγκέντρωση των απαιτήσεων του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος μαζικής εκτίμησης ακινήτων.

ιγ) Η συνεργασία με τις κατά τόπους Κτηματικές Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας για τη διεξαγωγή τοπικών εκτιμήσεων και άντληση σχετικών πληροφοριών.

ιδ) Η παροχή στοιχείων και απόψεων προς το Δικαστήριο και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, σε συνεργασία με το Αυτοτελές Τμήμα Νομικής Υποστήριξης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου, προς υποστήριξη των εκτιμώμενων αξιών ακινήτων σε δίκες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας.

ιε) Η εξυπηρέτηση του κοινού σε θέματα αντικειμενικού προσδιορισμού αξιών ακινήτων σε συνεργασία με το Τμήμα Δ' Υποστήριξης Χρηστών της Διεύθυνσης Λειτουργίας Οριζόντιων Συστημάτων, Εκτυπώσεων, Λειτουργικής Υποστήριξης και Υποστήριξης Χρηστών της Γ.Γ.Π.Σ. του Υπουργείου Οικονομικών.».

3. Οι διατάξεις του π.δ. 142/2017 τροποποιούνται, ως ακολούθως:

α) Μετά την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 142/2017 (Α' 181) προστίθεται υποπερίπτωση γγ', ως εξής:

«(γγ) Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων.».

(β) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' «Τμήμα Β' Λειτουργίας Πληροφοριακών Συστημάτων Διαχείρισης Γεωχωρικών Δεδομένων» της παρ. 3 του άρθρου 28 του π.δ. 142/2017 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Οι αρμοδιότητες που αφορούν στις εφαρμογές των λειτουργιών Γεωχωρικών Δεδομένων του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και όλων των εφαρμογών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες οργανωτικές μονάδες του Υπουργείου Οικονομικών, ως εξής:».

γ) Μετά την υποπερίπτωση ηη' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 28 του π.δ. 142/2017 προστίθενται περιπτώσεις θθ' έως ιγιγ', ως εξής:

«θθ) Οι διαδικασίες ενημέρωσης της Τράπεζας Αξιών Ακινήτων με στοιχεία αξιών ακινήτων από πλήθος δημοσίων και ιδιωτικών φορέων.

ιι) Η γεωγραφική απεικόνιση περιγραφικών δεδομένων, η επεξεργασία και γεωστατιστική ανάλυση γεωχωρικών δεδομένων για τους σκοπούς του Υπουργείου Οικονομικών και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

ιαια) Η παρουσίαση προς τον πολίτη περιγραφικών και γεωχωρικών δεδομένων του Υπουργείου Οικονομικών σε κατάλληλο χαρτογραφικό υπόβαθρο και η παροχή των σχετικών γεωχωρικών Web Services.

ιβιβ) Η διαλειτουργικότητα γεωχωρικών δεδομένων με φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

ιγγ) Η διαχείριση, ενημέρωση, παραμετροποίηση και τεχνική υποστήριξη του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Μαζικών Εκτιμήσεων Ακινήτων της Γεωστατιστικής Υποδομής της Γ.Γ.Π.Σ...».

δ) Η περίπτωση γ' του άρθρου 29 του π.δ. 142/2017 αντικαθίσταται, ως εξής:

«γ) Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων» και η ισχύουσα περίπτωση γ' του άρθρου 29 αναριθμείται σε δ'.

ε) Στην παρ. 1 του άρθρου 74 του π.δ. 142/2017 διαγράφονται οι περιπτώσεις στ' και ζ'.

στ) Στην παρ. 1 του άρθρου 77 του π.δ. 142/2017 διαγράφονται οι περιπτώσεις στ', ζ', η' και θ'.

ζ) Στην παρ. 2 του άρθρου 77 του π.δ. 142/2017 διαγράφεται η περίπτωση δ' και οι περιπτώσεις ε' και στ' αναριθμούνται σε δ' και ε', αντίστοιχα.

η) Στην παρ. 4 του άρθρου 77 του π.δ. 142/2017 διαγράφεται η περίπτωση δ' και οι περιπτώσεις ε' και στ' αναριθμούνται σε δ' και ε', αντίστοιχα.

θ) Ο πίνακας του άρθρου 96 του π.δ. 142/2017 τροποποιείται, ως εξής:

αα) Στο τμήμα του πίνακα που αφορά τις Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής, κάτω από τα Τμήματα της Μονάδας Αποκρατικοποιήσεων και Διαχείρισης Κινητών Αξιών και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού προστίθενται δύο νέες φράσεις, ως εξής:

«

Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού αξιών Ακινήτων	υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ όλων των κλάδων
---	--

»

ββ) Στο τμήμα του πίνακα που αφορά τις Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας διαγράφεται η φράση «του Δ' τμήματος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών».

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το Τμήμα Δ' Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας, που προβλέπεται στο άρθρο 77 του π.δ. 142/2017.

Άρθρο 128

Στελέχωση του Αυτοτελούς Τμήματος

Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων

1. Οι θέσεις προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών που έχουν κατανεμηθεί στο Τμήμα Δ' - Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών μεταφέρονται στο Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής, το οποίο συστήνεται με το προηγούμενο άρθρο του παρόντος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά την κατάργηση του Τμήματος Δ' - Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, οι υπάλληλοι του Τμήματος αυτού μετακινούνται στο Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Με όμοια απόφαση, ο προϊστάμενος του Τμήματος καταλαμβάνει θέση αντίστοιχου επιπέδου στο Υπουργείο Οικονομικών, με αυτήν που κατείχε πριν από την κατάργηση του Τμήματος έως την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις του κωδικοποιημένου με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Α' 26).

3. Για τη διασφάλιση της άμεσης λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων, επιτρέπεται η τοποθέτηση, μεταβατικά, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας πλήρωσης της θέσης ευθύνης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3528/2007, σε θέση προϊσταμένου του Τμήματος υπαλλήλου ο οποίος υπηρετεί στο Υπουργείο Οικονομικών. Για την τοποθέτηση του υπαλλήλου, συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητάς του η γνώση του αντικείμενου του φορέα και οι εν γένει διοικητικές του ικανότητες.

Η ανωτέρω τοποθέτηση λήγει αυτοδικαίως με την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3528/2007. Αν κενωθεί η θέση που πληρώθηκε σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, εφαρμόζονται οι εκάστοτε διατάξεις περί αναπλήρωσης.

Άρθρο 129**Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4440/2016**

Η περίπτωση ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4440/2016 (Α' 224) αντικαθίσταται ως εξής:

«ιβ. Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (άρθρο 78 του ν. 4389/2016, Α' 94), καθώς και στο Αυτοτελές Τμήμα Εκτιμήσεων και Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.».

Άρθρο 130

Στο άρθρο 219Α του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο ως εξής:

«Ειδικά για τα νησιά της χώρας, πλην των νησιών Κρήτης και Εύβοιας, η ελάχιστη διάρκεια της σύμβασης ολι-

κής εκμίσθωσης με οδηγό μέσω προκρατήσεως ορίζεται σε μισή ώρα για την περίοδο από το μήνα Μάιο έως και το μήνα Αύγουστο.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, δύναται να καθορίζονται οι κανόνες λειτουργίας για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.».

**ΤΜΗΜΑ ΙΓ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ****Άρθρο 131****Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
«ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2019-2022»
ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
2019-2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

I. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Πίνακας 1.1 Βασικά μεγέθη της Ελληνικής οικονομίας								
(% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ΑΕΠ	-0,3%	-0,2%	1,4%	2,0%	2,4%	2,3%	2,1%	1,8%
Ιδιωτική κατανάλωση	-0,5%	0,0%	0,1%	0,5%	1,0%	1,2%	1,2%	1,2%
Δημόσια κατανάλωση	1,2%	-1,5%	-1,1%	1,2%	0,4%	0,6%	0,4%	0,4%
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	-0,3%	1,6%	9,6%	11,1%	12,1%	9,4%	7,7%	5,7%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	3,1%	-1,8%	6,8%	5,6%	4,6%	4,4%	3,0%	3,0%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,4%	0,3%	7,2%	5,5%	4,4%	4,2%	2,9%	2,9%
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	-1,0%	-1,0%	0,7%	0,9%	1,3%	1,6%	1,6%	1,8%
Εν. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	-1,1%	0,0%	1,1%	0,6%	1,2%	1,3%	1,5%	1,7%
Απασχόληση*	0,7%	0,5%	2,1%	1,7%	1,8%	1,4%	1,0%	0,7%
Ποσοστό ανεργίας*	22,8%	21,7%	19,8%	18,3%	16,7%	15,2%	14,0%	13,1%
Ποσοστό ανεργίας Έρευνας Εργατικού Δυναμικού	24,9%	23,5%	21,5%	19,9%	18,2%	16,6%	15,4%	14,3%

* * *σε εθνικολογιστική βάση

Προσλήψεις - Αποχωρήσεις περιόδου 2017-2022														
ΥΠΟΤΟΜΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2018-2022	
	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Σύνολο Αποχ.	Σύνολο Προσλ.
<i>Κανόνες Προσλήψεων</i>	1:4		1:3		1:1		1:1		1:1		1:1			
A. Κεντρική Διοίκηση	5.646	5.637	5.703	6.499	5.842	7.088	6.288	5.885	6.219	6.663	7.850	6.624	31.901	32.759
B. Λοιποί Υποτομείς Γενικής Κυβέρνησης	2.273	3.052	2.203	767	2.242	977	2.414	2.578	2.378	2.738	3.035	2.702	12.273	9.763
ΟΤΑ (α' & β' βαθμού) και Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ	1.646	2.321	1.604	635	1.633	541	1.760	1.969	1.733	2.084	2.213	2.057	8.942	7.286
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	148	119	144	4	145	0	155	145	153	155	196	153	793	457
ΟΑΕΔ	58	2	49	0	51	380	57	51	57	57	73	57	287	545
ΕΟΠΥΥ	10	2	8	0	8	0	9	8	9	9	11	9	44	25
Νομικά Πρόσωπα	170	471	164	128	167	56	180	167	177	180	225	177	913	708
ΔΕΚΟ	241	137	234	0	238	0	254	238	250	254	317	250	1.293	742
Γ. Σύνολο (A+B)	7.919	8.689	7.906	7.266	8.084	8.065	8.702	8.463	8.597	9.401	10.885	9.326	44.174	42.521

Π. ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ - ΕΣΟΔΑ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Α. Επικαιροποιημένες παρεμβάσεις του ΜΠΔΣ 2018-2021

Επικαιροποιημένες παρεμβάσεις του ΜΠΔΣ 2018-2021 (σε μικτή βάση) σωρευτικά (ποσά σε εκατ. ευρώ)						
		2018	2019	2020	2021	2022
	ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	59	3.020	5.027	5.316	5.118
	1. Συνταξιοδοτικές Παρεμβάσεις	0	2.882	2.967	3.115	2.918
	2. Παρεμβάσεις σε Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικά Επιδόματα	59	138	140	143	143
	3. Παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού	0	0	1.920	2.058	2.058
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (Α+Β)	59	3.020	5.027	5.316	5.118
Α.	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (πλην εσόδων Κρατικού Προϋπολογισμού)	59	3.020	3.107	3.258	3.060
1.	Σύνολο Παρεμβάσεων Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης ^{1/2}	59	3.020	3.107	3.258	3.060
	1.1 Συντάξεις (περιλαμβανομένων και Δημοσίου)	0	2.882	2.967	3.115	2.918
	i. Αναπροσαρμογή στις κύριες συντάξεις λοιπών φορέων πλην Δημοσίου	0	1.434	1.282	1.139	1.003
	ii. Αναπροσαρμογή στις κύριες συντάξεις του Δημοσίου	0	1.121	1.085	1.049	1.015
	iii. Περικοπή προσωπικής διαφοράς στις επικουρικές συντάξεις σε % έως 18% του ύψους της καταβλλόμενης σύνταξης (σωρευτικά λαμβανομένων υπόψη και των περικοπών έτους 2016)	0	232	225	218	212
	iv. Τιμαριθμική αναπροσαρμογή των κύριων συντάξεων Δημοσίου και λοιπών φορέων (λόγω αύξησης ΑΕΠ και ΔTK) από την 1/1/2022 αντί από την 1/1/2019	0	95	375	709	688
	1.2 Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικά Επιδόματα	59	138	140	143	143
	i. Αλλαγή της βάσης υπολογισμού των εισφορών στους ελεύθερους επαγγελματίες από 1/1/2018 με συμπερίληψη των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών στο ετήσιο φορολογητέο αποτέλεσμα. ^{1/}	59	138	140	143	143
Β.	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	0	0	1.920	2.058	2.058
	i. Μείωση του αφορολογήτου	0	0	1.920	2.058	2.058

1/ Ειδικά για το έτος 2018, οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται επί του 85% του ως άνω φορολογητέου αποτελέσματος.

2/ Οι επικαιροποιημένες παρεμβάσεις στο ΜΠΔΣ 2019-2022 των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης σε καθαρή βάση κατ' έτος είναι οι εξής:

	2018	2019	2020	2021	2022
Σύνολο επικαιροποιημένων παρεμβάσεων του ΜΠΔΣ 2018-2021 Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης σε ΚΑΘΑΡΗ ΒΑΣΗ	46	2.156	2.231	2.361	2.192

Β. Λοιπές παρεμβάσεις ΣΧΔ ενσωματωμένες στο ΜΠΔΣ 2019-2022

Λοιπές παρεμβάσεις ΣΧΔ ενσωματωμένες στο ΜΠΔΣ 2019-2022 (σε μικτή βάση) σωρευτικά (ποσά σε εκατ. ευρώ)						
		2018	2019	2020	2021	2022
	ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	66	184	233	239	239
	Παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού	66	184	233	239	239
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	66	184	233	239	239
	i. Περιβαλλοντικό τέλος πλαστικής σακούλας	5	12	12	12	12
	ii. Μείωση του φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων	-15	-22	-22	-22	-22
	iii. Μείωση Φ.Π.Α. στην παροχή υπηρεσιών από οίκους ευγηρίας	-5	-5	-5	-5	-5
	iv. Παρατάση για 6 μήνες των μειωμένων συντελεστών Φ.Π.Α. για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο.	-16	0	0	0	0
	v. Παιγνιομηχανήματα ΟΠΑΠ	97	199	247	254	254

Γ. Επικαιροποιημένες Εξισορροπητικές Παρεμβάσεις ΜΠΔΣ 2018-2021

Επικαιροποιημένες Εξισορροπητικές Παρεμβάσεις ΜΠΔΣ 2018-2021 (σε μικτή βάση) σωρευτικά (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
			2018	2019	2020	2021	2022
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ			-260	-1.990	-3.915	-4.059	-4.059
1.	Κοινωνική Προστασία		-260	-1.190	-1.200	-1.170	-1.170
2.	Επενδύσεις		0	-300	-300	-300	-300
3.	Απασχόληση		0	-260	-260	-260	-260
4.	Υγειονομική Περίθαλψη		0	-240	-240	-240	-240
5.	Εξισορροπητικές Παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού		0	0	-1.915	-2.089	-2.089
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (Α+Β)			-260	-1.990	-3.915	-4.059	-4.059
A.	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (πλήν εσόδων Κρατικού Προϋπολογισμού)(1+2+3+4)		-260	-1.990	-2.000	-1.970	-1.970
1.	Σύνολο Εξισορροπητικών Παρεμβάσεων Δαπανών Κεντρικής Διοίκησης		-260	-1.190	-1.200	-1.170	-1.170
1.1	Κοινωνική Προστασία		-260	-1.190	-1.200	-1.170	-1.170
	i.	Επέκταση προγράμματος "Σχολικά Γεύματα"	0	-190	-190	-190	-190
	ii.	Δημιουργία νέων μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης/νηπιαγωγίων	0	-140	-150	-120	-120
	iii.	Ανασχεδιασμός οικογενειακών επιδομάτων και επιδόματος τέκνων	-260	-260	-260	-260	-260
	iv.	Επιδότηση ενοικίου	0	-600	-600	-600	-600
	v.	Πρόσθετες εξισορροπητικές παρεμβάσεις στις δράσεις Α 1, Α2, Α 3 και Α4	0	0	0	0	0
2.	Σύνολο Εξισορροπητικών Παρεμβάσεων στον Επενδυτικό Τομέα		0	-300	-300	-300	-300
2.1	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων		0	-300	-300	-300	-300
	i.	Επενδύσεις σε υποδομές ενέργειας	0	-100	-100	-100	-100
	ii.	Επενδύσεις σε υποδομές του πρωτογενή τομέα	0	-100	-100	-100	-100
	iii.	Αναπτυξιακός Νόμος (ν. 4399/2016)	0	-100	-100	-100	-100
3.	Σύνολο Εξισορροπητικών Παρεμβάσεων Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης		0	-260	-260	-260	-260
3.1	Απασχόληση		0	-260	-260	-260	-260
	i.	Προγράμματα ενεργών πολιτικών για την απασχόληση υλοποιούμενα από τον ΟΑΕΔ	0	-260	-260	-260	-260
4.	Σύνολο Εξισορροπητικών Παρεμβάσεων στον Τομέα της Υγείας		0	-240	-240	-240	-240
4.1	Υγειονομική Περίθαλψη		0	-240	-240	-240	-240
	i.	Επιδότηση συμμετοχής ασφαλισμένων για συνταγογραφούμενα φάρμακα	0	-240	-240	-240	-240
B.	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		0	0	-1.915	-2.089	-2.089
	i.	Μείωση φορολογικού συντελεστή του Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων από 29% σε 26%	0	0	-461	-270	-270
	ii.	Μείωση ΕΝΦΙΑ	0	0	-209	-209	-209
	iii.	Μείωση φορολογικού συντελεστή του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων	0	0	-877	-997	-997
	iv.	Αναμόρφωση της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης	0	0	-368	-613	-613
	v.	Διαρθρωτικές Φορολογικές Παρεμβάσεις	0	0	0	0	0

Δ. Έσοδα προγράμματος αποκρατικοποιήσεων

Έσοδα προγράμματος αποκρατικοποιήσεων (ποσά σε εκατ. ευρώ)									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Εισπράξεις	Εισπράξεις	Εισπράξεις	Εισπράξεις / Εκτιμήσεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
Σύνολο εσόδων αποκρατικοποιήσεων	420	289	498	1.379	2.031	1.204	238	212	270

Πηγή: ΤΑΙΠΕΔ

III. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΕΧΟΝ ΕΤΟΣ

A. Πραγματοποιήσεις προηγούμενων ετών 2016-2017

Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης σε εθνολογιστική βάση (Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 2010) ετών 2016 -2017							
Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
Υποτομείς Γενικής Κυβέρνησης	Εισηγητική Π/Υ 2017	ΔΥΕ		Εισηγητική Π/Υ 2018	ΔΥΕ		Σύγκριση (ΔΥΕ) 2017 με 2016
		Απριλίου 2018	Απόκλιση		Απριλίου 2018	Απόκλιση	
	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2017 vs 2016
Αποτέλεσμα Κράτους (Α-Β)	-6.744	-4.325	2.419	-5.143	-5.782	-639	-1.457
A. Έσοδα Κράτους (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	51.613	52.817	1.204	52.282	50.444	-1.838	-2.373
1. Άμεσοι Φόροι	16.473	17.429	956	17.040	17.545	506	116
<i>εκ των οποίων: φόροι στο εισόδημα φυσικών προσώπων</i>	8.111	8.276	164	8.311	8.593	282	317
<i>φόροι στο εισόδημα νομικών προσώπων</i>	3.477	3.757	280	3.419	3.474	55	-284
<i>λοιποί άμεσοι φόροι</i>	2.135	2.335	200	2.307	2.434	127	99
<i>άμεσοι φόροι ΠΟΕ</i>	1.552	1.839	287	1.797	1.824	27	-15
2. Έμμεσοι Φόροι	28.251	29.023	772	30.008	30.257	250	1.234
<i>εκ των οποίων : φόροι συναλλαγών</i>	15.221	15.473	251	16.340	16.393	53	920
<i>φόροι κατανάλωσης</i>	8.878	9.119	241	9.234	9.181	-53	62
<i>φόροι στην περιουσία</i>	3.132	3.262	130	3.157	3.269	112	7
3. Επιστροφές Φόρων	-3.517	-4.277	-760	-3.830	-5.640	-1.810	-1.363
4. Τρέχουσες Μεταβιβάσεις Εισπρακτέες	530	415	-115	396	388	-8	-26
5. Κεφαλαιακές Μεταβιβάσεις Εισπρακτέες (ΠΔΕ)	3.744	3.224	-520	3.500	2.273	-1.227	-951
6. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων (μη χρημ/μικα)	239	207	-31	233	155	-78	-52
7. Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	4.797	5.697	899	4.523	5.053	530	-644
8. Τρέχουσες μεταβιβάσεις Εισπρακτέες (ANFA)	375	375	0	345	345	0	-30
9. Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	721	724	3	67	67	0	-657
B. Έξοδα Κράτους (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12)	58.357	57.141	-1.216	57.424	56.226	-1.199	-916
1. Μισθοί	11.607	11.602	-5	11.932	11.917	-15	315
2. Συντάξεις	6.321	6.315	-6	121	120	-1	-6.195
3. Λειτουργικά έξοδα	2.019	1.469	-549	1.999	1.348	-652	-121
4. Μεταβιβάσεις - Αποδόσεις εσόδων τρίτων	18.904	19.504	600	23.942	24.298	356	4.794
5. Εισφορές στην ΕΕ	1.968	1.902	-66	1.793	1.788	-5	-114
6. Αναλήψεις χρεών και Καταπτώσεις Εγγυήσεων	2.249	2.151	-98	1.083	1.078	-5	-1.073
7. Δαπάνες Εξοπλιστικών προγραμμάτων	480	284	-197	831	1.016	185	733
8. Αποθεματικό	400	0	-400	346	0	-346	0
9. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	6.750	6.284	-466	6.286	5.950	-336	-334
10. Κοινωνικές Παροχές	1.244	1.257	14	2.526	2.302	-225	1.044
11. Επιδοτήσεις	66	66	-1	64	64	0	-2
12. Τόκοι χρεωστικοί	6.350	6.308	-42	6.500	6.345	-155	37
Αποτέλεσμα Νομικών Προσώπων (Γ-Δ)	2.465	3.773	1.308	2.327	4.816	2.488	1.042
Γ. Έσοδα (1+2+3+4+5)	10.262	10.856	593	9.414	11.537	2.123	681
1. Τρέχουσες & λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	3.881	3.887	6	2.907	3.335	427	-552
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	1.351	1.498	147	1.170	2.548	1.378	1.049
3. Τόκοι πιστωτικοί	664	1.082	417	734	968	234	-113
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-2	-9	-7	-7	-6	1	2
5. Λοιπά έσοδα	4.369	4.398	29	4.610	4.693	83	296
Δ. Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	7.797	7.082	-715	7.087	6.722	-365	-361
1. Μισθοί	1.171	1.153	-18	1.185	1.190	5	37
2. Τόκοι χρεωστικοί	551	485	-67	549	521	-28	37
3. Λοιπά έξοδα	2.095	1.948	-147	2.192	2.060	-132	112
4. Επενδυτικές δαπάνες	2.022	1.693	-329	1.472	1.268	-204	-425
5. Λοιπές μεταβιβάσεις	527	518	-8	489	482	-7	-36
6. Επιδοτήσεις	1.432	1.286	-146	1.200	1.201	1	-85

Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης σε εθνολογιστική βάση (Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 2010) ετών 2016 -2017							
Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές (ποσά σε εκατ. ευρώ) - (συνέχεια)							
Υποτομείς Γενικής Κυβέρνησης	Εισηγητική Π/Υ 2017	ΔΥΕ		Εισηγητική Π/Υ 2018	ΔΥΕ		Σύγκριση (ΔΥΕ) 2017 με 2016
		Απριλίου 2018	Απόκλιση 2016		Απριλίου 2018	Απόκλιση 2017	
	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2017 vs 2016
Αποτέλεσμα Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ (Ε-ΣΤ)	431	255	-176	475	303	-172	48
Ε. Έσοδα (1+2+3+4+5)	2.673	2.476	-196	2.718	2.536	-182	59
1. Τρέχουσες & λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	1.622	1.611	-11	1.636	1.617	-19	7
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	26	8	-18	26	52	26	44
3. Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	888	654	-234	888	715	-173	61
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	0	-5	-5	0	-30	-30	-24
5. Λοιπά έσοδα	137	209	71	168	181	13	-28
ΣΤ. Έξοδα (1+2+3+4)	2.241	2.221	-20	2.243	2.232	-10	11
1. Μισθοί	451	480	29	500	498	-2	18
2. Τόκοι χρεωστικοί	0	0	0	0	0	0	0
3. Λοιπά έξοδα	1.764	1.714	-50	1.714	1.674	-40	-40
4. Επενδυτικές δαπάνες	26	27	1	29	60	31	33
I. Αποτέλεσμα Κεντρικής Κυβέρνησης (Α-Β+Γ-Δ+Ε-ΣΤ)	-3.848	-296	3.551	-2.340	-663	1.677	-366
II. Αποτέλεσμα ΟΤΑ Α & Β Βαθμού & ΝΠ (Ζ-Η)	292	471	179	171	326	156	-145
Ζ. Έσοδα (1+2+3+4+5)	6.814	6.481	-333	6.193	6.329	137	-152
1. Τρέχουσες & λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	3.229	3.230	1	3.020	3.011	-9	-219
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	1.276	741	-535	562	774	212	33
3. Τόκοι πιστωτικοί	44	41	-4	41	45	3	4
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-26	-21	5	-26	-19	8	3
5. Λοιπά έσοδα	2.291	2.490	199	2.595	2.518	-78	28
Η. Έξοδα (1+2+3+4+5)	6.523	6.010	-513	6.022	6.003	-19	-7
1. Μισθοί	2.308	2.224	-85	2.342	2.265	-76	42
2. Τόκοι χρεωστικοί	74	71	-3	58	66	8	-5
3. Κοινωνικές παροχές	871	894	23	884	884	0	-11
4. Λοιπά έξοδα	1.626	1.734	108	1.809	1.787	-23	53
5. Επενδυτικές δαπάνες	1.643	1.087	-556	929	1.001	72	-86
III. Αποτέλεσμα Κοινωνικού Π/Υ (Θ-Ι)	-206	919	1.125	1.085	1.792	707	872
Θ. Έσοδα (1+2+3+4+5+6+7)	32.479	33.678	1.199	39.260	39.429	169	5.751
1. Τρέχουσες & λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	11.521	12.100	579	16.073	16.232	159	4.132
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	170	169	-1	130	119	-11	-50
3. Αποδόσεις περιουσίας	994	1.156	162	1.322	1.223	-99	68
4. Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	18.769	19.133	364	20.679	20.771	92	1.639
5. Κοινωνικοί πόροι	709	728	20	655	669	14	-59
6. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	27	15	-12	12	9	-3	-5
7. Λοιπά έσοδα	289	378	89	389	406	17	28
Ι. Έξοδα (1+2+3+4+5+6+7+8)	32.685	32.759	74	38.175	37.638	-538	4.879
1. Μισθοί	361	360	-1	366	356	-10	-4
2. Τόκοι χρεωστικοί	11	3	-8	4	4	0	1
3. Κοινωνικές παροχές	26.754	27.460	706	32.508	32.279	-229	4.819
εκ των οποίων συντάξεις	23.466	23.414	-52	29.004	29.054	50	5.641
4. Κοινωνικές παροχές σε είδος	3.657	3.484	-173	3.578	3.524	-54	40
5. Λοιπά έξοδα	487	499	11	473	365	-108	-134
6. Επενδυτικές δαπάνες	15	6	-9	8	7	-1	1
7. Μεταβιβάσεις	900	656	-244	888	742	-146	86
8. Επιδότησεις	500	292	-208	350	361	11	69
IV. Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ΕΣΛ 2010) (I+II+III)	-3.762	1.094	4.856	-1.085	1.455	2.540	361
ως % του ΑΕΠ	-2,2%	0,6%	2,8%	-0,61%	0,8%	1,4%	0,2%
V. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	6.019	5.615	-405	5.768	5.626	-142	11
ως % του ΑΕΠ	3,4%	3,2%	-0,2%	3,2%	3,2%	-0,1%	-0,1%
VI. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβ. (ΕΣΛ 2010) (IV+V)	2.257	6.708	4.451	4.683	7.081	2.397	372
ως % του ΑΕΠ	1,3%	3,85%	2,56%	2,6%	4,0%	1,36%	0,1%
Όνομαστικό ΑΕΠ	174.908	174.199	-709	178.579	177.735	-844	3.536

ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

Χωρίς τα μεγέθη του Προγράμματος Εξόφλησης Ληξιπρόθεσμων Οφειλών

B. Τρέχον έτος 2018

Σύγκριση Π/Υ - Εκτιμήσεων Γενικής Κυβέρνησης σε εθνολογιστική βάση (ΕΣΛ 2010)			
Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές (σε εκατ. ευρώ)			
Υποτομείς Γενικής Κυβέρνησης	Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις	Απόκλιση
	2018	2018	2018
Αποτέλεσμα Κράτους (Α-Β)	-3.229	-4.659	-1.430
A. Έσοδα Κράτους (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	53.816	52.889	-927
1. Άμεσοι Φόροι	17.357	17.325	-32
<i>εκ των οποίων: φόροι στο εισόδημα φυσικών προσώπων</i>	8.742	8.579	-163
<i>φόροι στο εισόδημα νομικών προσώπων</i>	3.322	3.461	139
<i>λοιποί άμεσοι φόροι</i>	2.316	2.386	70
<i>άμεσοι φόροι ΠΟΕ</i>	1.715	1.699	-16
2. Έμμεσοι Φόροι	30.519	30.197	-322
<i>εκ των οποίων : φόροι συναλλαγών</i>	16.466	16.319	-147
<i>φόροι κατανάλωσης</i>	9.715	9.499	-216
<i>φόροι στην περιουσία</i>	3.100	3.139	39
3. Επιστροφές Φόρων	-3.648	-4.404	-756
4. Τρέχουσες Μεταβιβάσεις Εισπρακτέες	331	331	0
5. Κεφαλαιακές Μεταβιβάσεις Εισπρακτέες (ΠΔΕ)	3.764	3.790	26
6. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων (μη χρημ/μικα)	588	548	-40
7. Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	4.537	4.737	199
8. Τρέχουσες μεταβιβάσεις Εισπρακτέες (ΑΝΦΑ)	314	314	0
9. Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	54	52	-2
B. Έξοδα Κράτους (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12)	57.046	57.548	502
1. Μισθοί	12.512	12.645	132
2. Συντάξεις	112	114	2
3. Λειτουργικά έξοδα	1.876	2.499	623
4. Μεταβιβάσεις - Αποδόσεις εσόδων τρίτων	22.639	23.416	778
5. Εισφορές στην ΕΕ	1.862	1.885	23
6. Αναλήψεις χρεών και Καταπτώσεις Εγγυήσεων	970	967	-3
7. Δαπάνες Εξοπλιστικών προγραμμάτων	306	271	-34
8. Αποθεματικό	1.000	1.000	0
9. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	6.744	6.634	-110
10. Κοινωνικές Παροχές	1.661	1.203	-458
11. Επιδοτήσεις	64	64	0
12. Τόκοι χρεωστικοί	7.300	6.850	-450
Αποτέλεσμα Νομικών Προσώπων (Γ-Δ)	2.085	2.874	789
Γ. Έσοδα (1+2+3+4+5)	8.941	9.852	911
1. Τρέχουσες & λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	2.461	2.512	51
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	1.215	2.039	824
3. Τόκοι πιστωτικοί	642	671	29
Contributions	623	596	-27
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-9	-3	6
5. Λοιπά έσοδα	4.632	4.634	2
Δ. Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	6.856	6.978	122
1. Μισθοί	1.167	1.180	13
2. Τόκοι χρεωστικοί	512	522	10
3. Λοιπά έξοδα	2.005	2.169	164
4. Επενδυτικές δαπάνες	1.347	1.297	-50
5. Λοιπές μεταβιβάσεις	545	530	-15
6. Επιδοτήσεις	1.280	1.280	0

Σύγκριση Π/Υ - Εκτιμήσεων Γενικής Κυβέρνησης σε εθνολογιστική βάση (ΕΣΛ 2010)			
Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές (σε εκατ. ευρώ) - (συνέχεια)			
Υποτομείς Γενικής Κυβέρνησης	Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις	Απόκλιση
	2018	2018	2018
Αποτέλεσμα Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ (Ε-ΣΤ)	144	156	12
Ε. Έσοδα (1+2+3+4+5)	2.362	2.399	37
1. Τρέχουσες & λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	1.273	1.274	1
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	26	50	24
3. Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	888	888	0
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	0	0	0
5. Λοιπά έσοδα	175	187	12
ΣΤ. Έξοδα (1+2+3+4)	2.218	2.243	25
1. Μισθοί	567	567	1
2. Τόκοι χρεωστικοί	0	0	0
3. Λοιπά έξοδα	1.622	1.626	3
4. Επενδυτικές δαπάνες	29	50	21
Φαρμακευτική δαπάνη (καθαρή)	469	468	-2
I. Αποτέλεσμα Κεντρικής Κυβέρνησης (Α-Β+Γ-Δ+Ε-ΣΤ)	-1.000	-1.628	-629
II. Αποτέλεσμα ΟΤΑ Α & Β Βαθμού & ΝΠ (Ζ-Η)	342	482	140
Ζ. Έσοδα (1+2+3+4+5)	6.404	6.946	542
1. Τρέχουσες & λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	3.193	3.193	1
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	549	1.198	648
3. Τόκοι πιστωτικοί	41	48	6
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-26	-23	3
5. Λοιπά έσοδα	2.647	2.531	-116
Η. Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	6.062	6.464	402
1. Μισθοί	2.348	2.346	-2
2. Τόκοι χρεωστικοί	58	64	6
3. Κοινωνικές παροχές	739	885	145
4. Λοιπά έξοδα	1.924	1.828	-96
5. Επενδυτικές δαπάνες	993	1.341	348
III. Αποτέλεσμα Κοινωνικού Π/Υ (Θ-Ι)	1.784	1.808	24
Θ. Έσοδα (1+2+3+4+5+6+7)	39.294	39.849	555
1. Τρέχουσες & λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	15.798	16.530	732
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	130	130	0
3. Αποδόσεις περιουσίας	1.321	1.299	-22
4. Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	21.041	20.946	-95
5. Κοινωνικοί πόροι	670	660	-9
6. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	12	0	-12
7. Λοιπά έσοδα	323	284	-39
Ι. Έξοδα (1+2+3+4+5+6+7+8)	37.510	38.041	532
1. Μισθοί	372	357	-15
2. Τόκοι χρεωστικοί	4	4	0
3. Κοινωνικές παροχές	31.821	32.307	486
εκ των οποίων συντάξεις	28.852	28.859	6
4. Κοινωνικές παροχές σε είδος	3.483	3.463	-20
5. Λοιπά έξοδα	471	553	82
6. Επενδυτικές δαπάνες	8	7	-1
7. Μεταβιβάσεις	900	900	0
8. Επιδοτήσεις	450	450	0
IV. Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ΕΣΛ 2010) (I+II+III)	1.127	662	-465
ως % του ΑΕΠ	0,6%	0,4%	-0,2%
V. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	6.590	6.208	-382
ως % του ΑΕΠ	3,6%	3,4%	-0,2%
VI. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβ. (ΕΣΛ 2010) (IV+V)	7.717	6.870	-847
ως % του ΑΕΠ	4,2%	3,8%	-0,4%
Ονομαστικό ΑΕΠ	184.691	182.959	-1.732

ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΜΠΔΣ)

I. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΥΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ - ΜΠΔΣ

A. Ενοποιημένα Έσοδα και Δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης

<i>Ενοποιημένο αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ποσά σε εκατ.ευρώ)</i>							
<i>Έσοδα Γενικής Κυβέρνησης</i>	<i>ΔΥΕ Απρ.2018</i>	<i>ΔΥΕ Απρ.2018</i>	<i>ΜΠΔΣ</i>	<i>ΜΠΔΣ</i>	<i>ΜΠΔΣ</i>	<i>ΜΠΔΣ</i>	<i>ΜΠΔΣ</i>
	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Άμεσοι φόροι	17.582	17.736	17.416	17.435	18.408	19.296	20.291
<i>εκ των οποίων: στο εισόδημα φυσ. προσώπων</i>	8.966	9.295	9.175	9.120	10.491	11.063	11.641
<i>στο εισόδημα νομ. προσώπων</i>	3.757	3.474	3.461	3.688	3.504	3.958	4.261
<i>λοιποί άμεσοι φόροι</i>	1.798	1.922	1.881	1.879	1.618	1.411	1.451
<i>άμεσοι φόροι ΠΟΕ</i>	1.839	1.824	1.699	1.487	1.485	1.505	1.530
Έμμεσοι φόροι	34.065	35.471	35.200	35.447	35.714	36.277	37.076
<i>εκ των οποίων :</i>							
<i>φόροι συναλλαγών</i>	15.473	16.393	16.319	16.614	16.969	17.416	17.881
<i>φόροι κατανάλωσης</i>	9.119	9.181	9.499	9.662	9.825	10.018	10.217
<i>φόροι στην περιουσία</i>	3.262	3.269	3.139	3.136	2.902	2.864	2.844
<i>φόροι λοιπών φορέων γεν κυβέρνησι</i>	4.505	4.702	4.496	4.328	4.287	4.210	4.322
Επιστροφές φόρων	-4.277	-5.640	-4.405	-4.185	-4.320	-4.468	-4.619
Ασφαλιστικές εισφορές	25.472	26.072	25.609	24.535	24.899	25.409	25.804
<i>εκ των οποίων πραγματικές</i>	19.877	20.853	21.012	21.310	21.982	22.417	22.842
Λοιπές τρέχουσες & κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	5.549	3.870	5.199	5.277	4.918	4.798	4.692
Έσοδα περιουσίας	920	743	479	524	538	546	534
Λοιπά έσοδα	7.530	7.442	7.765	7.548	7.701	7.819	7.929
<i>εκ των οποίων τεκμαρτά (R&D , Software)</i>	937	937	946	955	965	975	984
Σύνολο εσόδων Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	86.841	85.695	87.263	86.580	87.858	89.677	91.707
Σύνολο εσόδων Γ.Κ. κατά ΕΣΑ (προ τεκμαρτών)	80.309	79.539	81.719	82.400	83.976	85.710	87.761
Σύνολο εσόδων βάσει της ΣΧΔ	86.949	86.065	86.861	86.166	87.487	89.412	91.632
<i>Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης</i>							
Μισθοί	21.414	21.446	21.692	20.838	21.025	21.187	21.240
<i>εκ των οποίων πραγματικοί</i>	15.819	16.227	17.095	17.614	18.109	18.195	18.278
Κοινωνικές Παροχές	38.880	38.549	37.462	35.600	35.906	36.276	36.703
<i>Συντάξεις</i>	29.729	29.174	28.973	25.743	26.074	26.401	26.757
<i>Λοιπές Κοινωνικές παροχές</i>	5.660	5.825	5.014	6.315	6.208	6.177	6.182
<i>Λοιπές Κοινωνικές παροχές σε είδος</i>	3.491	3.551	3.475	3.542	3.623	3.698	3.764
Τρέχουσες & κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	2.971	3.142	2.885	2.871	2.919	2.813	2.872
Επιδότησεις	1.642	1.626	1.794	1.844	1.844	1.844	1.844
Επενδυτικές δαπάνες	7.901	6.747	7.130	8.939	9.006	9.158	8.827
<i>εκ των οποίων : τεκμαρτά (R&D , Software)</i>	937	937	946	955	965	975	984
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	7.324	7.105	8.431	7.699	7.738	7.901	8.176
Αποθεματικό	0	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Τόκοι (ενοποιημένοι)	5.615	5.626	6.208	6.295	6.392	6.697	6.896
Σύνολο δαπανών Γ.Κ. κατά ESA	85.747	84.240	86.602	85.086	85.830	86.877	87.559
Σύνολο δαπανών Γ.Κ. κατά ESA (προ τεκμαρτών)	79.215	78.084	81.058	80.906	81.948	82.910	83.612
Σύνολο δαπανών βάσει της ΣΧΔ	85.737	84.160	86.559	84.952	85.697	86.844	87.526
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα Γ.Κ. κατά ESA	1.094	1.455	661	1.494	2.028	2.800	4.148
Πρωτογενές αποτέλεσμα κατά ESA	6.708	7.081	6.869	7.789	8.420	9.497	11.044
Πρωτογενές αποτέλεσμα βάσει της ΣΧΔ	6.826	7.531	6.510	7.509	8.182	9.266	11.002
ΑΕΠ	174.199	177.735	182.959	189.743	197.218	204.572	212.002

Β. Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης κατά υποτομείς

ΜΠΔΣ Γενική Κυβέρνηση σε εθνικολογιστική βάση (ΕΣΛ 2010)							
Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
Υποτομείς Γενικής Κυβέρνησης	ΔΥΕ		ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
	Απριλίου 2018	2018	Απριλίου 2018				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Αποτέλεσμα Κράτους (Α-Β)	-4.325	-5.782	-4.659	-4.124	-4.051	-2.959	-1.655
Α. Έσοδα Κράτους (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	52.817	50.444	52.889	53.414	54.320	55.691	57.257
1. Άμεσοι Φόροι	17.429	17.545	17.325	17.724	18.715	19.622	20.637
<i>εκ των οποίων: φόροι στο εισόδημα φυσικών προσώπων</i>	8.276	8.593	8.579	8.887	10.258	10.830	11.408
<i>φόροι στο εισόδημα νομικών προσώπων</i>	3.757	3.474	3.461	3.688	3.504	3.958	4.261
<i>λοιποί άμεσοι φόροι</i>	2.335	2.434	2.386	2.401	2.158	1.970	2.030
<i>άμεσοι φόροι ΠΟΕ</i>	1.839	1.824	1.699	1.487	1.485	1.505	1.530
2. Έμμεσοι Φόροι	29.023	30.257	30.197	30.595	30.886	31.507	32.174
<i>εκ των οποίων: φόροι συναλλαγών</i>	15.473	16.393	16.319	16.614	16.969	17.416	17.881
<i>φόροι κατανάλωσης</i>	9.119	9.181	9.499	9.662	9.825	10.018	10.217
<i>φόροι στην περιουσία</i>	3.262	3.269	3.139	3.136	2.902	2.864	2.844
3. Επιστροφές Φόρων	-4.277	-5.640	-4.404	-4.185	-4.320	-4.468	-4.619
4. Τρέχουσες Μεταβιβάσεις Εισπρακτέες	415	388	331	213	216	219	219
5. Κεφαλαιακές Μεταβιβάσεις Εισπρακτέες (ΠΔΕ)	3.224	2.273	3.790	3.892	3.603	3.578	3.643
6. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων (μη χρημ./μικα)	207	155	548	339	365	362	317
7. Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	5.697	5.053	4.737	4.494	4.554	4.657	4.831
8. Τρέχουσες μεταβιβάσεις Εισπρακτέες (ΑΝΦΑ)	375	345	314	291	251	163	5
9. Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	724	67	52	51	51	51	51
Β. Έξοδα Κράτους (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12)	57.141	56.226	57.548	57.538	58.370	58.649	58.912
1. Μισθοί	11.602	11.917	12.645	13.094	13.540	13.608	13.693
2. Συντάξεις	6.315	120	114	106	100	93	88
3. Λειτουργικά έξοδα	1.469	1.348	2.499	1.723	1.727	1.825	2.108
4. Μεταβιβάσεις - Αποδόσεις εσόδων τρίτων	19.504	24.298	23.416	22.198	22.208	22.245	22.140
5. Εισφορές στην ΕΕ	1.902	1.788	1.885	1.906	1.961	1.909	1.965
6. Αναλήψεις χρεών και Καταπτώσεις Εγγυήσεων	2.151	1.078	967	405	659	119	119
7. Δαπάνες Εξοπλιστικών προγραμμάτων	284	1.016	271	336	347	750	500
8. Αποθεματικό	0	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
9. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	6.284	5.950	6.634	7.300	7.300	7.300	7.300
10. Κοινωνικές Παροχές	1.257	2.302	1.203	2.456	2.416	2.386	2.386
11. Επιδότησεις	66	64	64	64	64	64	64
12. Τόκοι χρεωστικοί	6.308	6.345	6.850	6.950	7.050	7.350	7.550
Αποτέλεσμα Νομικών Προσώπων (Γ-Δ)	3.773	4.816	2.874	1.429	1.661	1.217	1.219
Γ. Έσοδα (1+2+3+4+5)	10.856	11.537	9.852	8.398	8.885	8.110	7.985
1. Τρέχουσες & λυτές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	3.887	3.335	2.512	2.113	2.455	1.929	1.849
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	1.498	2.548	2.039	1.268	1.494	1.406	1.384
3. Τόκοι πιστωτικοί	1.082	968	671	652	636	621	606
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-9	-6	-3	-3	-3	-3	-3
5. Λοιπά έσοδα	4.398	4.693	4.634	4.367	4.303	4.157	4.149
Δ. Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	7.082	6.722	6.978	6.969	7.224	6.893	6.766
1. Μισθοί	1.153	1.190	1.180	1.194	1.205	1.202	1.201
2. Τόκοι χρεωστικοί	485	521	522	471	452	423	408
3. Λοιπά έξοδα	1.948	2.060	2.169	2.108	2.106	2.127	2.070
4. Επενδυτικές δαπάνες	1.693	1.268	1.297	1.394	1.655	1.333	1.275
5. Λυτές μεταβιβάσεις	518	482	530	522	526	529	532
6. Επιδότησεις	1.286	1.201	1.280	1.280	1.280	1.280	1.280
Αποτέλεσμα Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ (Ε-ΣΤ)	255	303	156	116	86	52	18
Ε. Έσοδα (1+2+3+4+5)	2.476	2.536	2.399	2.400	2.400	2.400	2.400
1. Τρέχουσες & λυτές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	1.611	1.617	1.274	1.274	1.274	1.274	1.274
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	8	52	50	50	50	50	50
3. Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	654	715	888	888	888	888	888
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-5	-30	0	0	0	0	0
5. Λοιπά έσοδα	209	181	187	188	188	188	188
ΣΤ. Έξοδα (1+2+3+4)	2.221	2.232	2.243	2.283	2.313	2.348	2.381
1. Μισθοί	480	498	567	566	568	570	572
2. Τόκοι χρεωστικοί	0	0	0	0	0	0	0
3. Λοιπά έξοδα	1.714	1.674	1.626	1.667	1.695	1.727	1.759
4. Επενδυτικές δαπάνες	27	60	50	50	50	50	50
Ι. Αποτέλεσμα Κεντρικής Κυβέρνησης (Α-Β+Γ-Δ+Ε-ΣΤ)	-296	-663	-1.628	-2.579	-2.303	-1.690	-417

ΜΠΔΣ Γενική Κυβέρνηση σε εθνολογιστική βάση (ΕΣΛ 2010)								
Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές (ποσά σε εκατ. ευρώ) - (συνέχεια)								
Υποτομείς Γενικής Κυβέρνησης	ΔΥΕ		Εκτίμηση 2018	Πρόβλεψη 2019	Πρόβλεψη 2020	Πρόβλεψη 2021	Πρόβλεψη 2022	
	Απριλίου 2018	Απριλίου 2018						
II. Αποτέλεσμα ΟΤΑ Α & Β Βαθμού & ΝΠ (Ζ-Η)	471	326	482	258	503	552	661	
Ζ. Έσοδα (1+2+3+4+5)	6.481	6.329	6.946	6.287	6.582	6.681	6.806	
1. Τρέχουσες & λουτές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	3.230	3.011	3.193	2.510	2.745	2.745	2.745	
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	741	774	1.198	1.170	1.175	1.210	1.264	
3. Τόκο πιστωτικοί	41	45	48	51	52	58	66	
4. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-21	-19	-23	-23	-23	-23	-23	
5. Λοιπά έσοδα	2.490	2.518	2.531	2.579	2.633	2.692	2.755	
Η. Έξοδα (1+2+3+4+5)	6.010	6.003	6.464	6.029	6.079	6.129	6.145	
1. Μισθοί	2.224	2.265	2.346	2.398	2.432	2.450	2.446	
2. Τόκο χρεωστικοί	71	66	64	60	57	64	62	
3. Κοινωνικές παροχές	894	884	885	149	151	153	156	
4. Λοιπά έξοδα	1.734	1.787	1.828	1.841	1.843	1.857	1.877	
5. Επενδυτικές δαπάνες	1.087	1.001	1.341	1.580	1.596	1.604	1.604	
III. Αποτέλεσμα Κοινωνικού Π/Υ (Θ-Ι)	919	1.792	1.808	3.815	3.829	3.938	3.905	
Θ. Έσοδα (1+2+3+4+5+6+7)	33.678	39.429	39.849	39.512	39.903	40.442	40.862	
1. Τρέχουσες & λουτές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	12.100	16.232	16.530	15.862	15.561	15.642	15.616	
2. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (ΠΔΕ)	169	119	130	200	200	200	200	
3. Αποδόσεις περιουσίας	1.156	1.223	1.299	1.299	1.299	1.299	1.299	
4. Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	19.133	20.771	20.946	21.245	21.917	22.352	22.777	
5. Κοινωνικοί πόροι	728	669	660	675	694	714	732	
6. Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	15	9	0	0	0	0	0	
7. Λοιπά έσοδα	378	406	284	231	233	235	238	
Ι. Έξοδα (1+2+3+4+5+6+7+8)	32.759	37.638	38.041	35.697	36.074	36.504	36.957	
1. Μισθοί	360	356	357	361	364	365	366	
2. Τόκο χρεωστικοί	3	4	4	4	4	4	4	
3. Κοινωνικές παροχές εκ των οποίων συντάξεις	27.460	32.279	32.307	29.884	30.172	30.522	30.903	
4. Κοινωνικές παροχές σε είδος	3.484	3.524	3.463	3.530	3.611	3.686	3.752	
5. Λοιπά έξοδα	499	365	553	507	511	515	520	
6. Επενδυτικές δαπάνες	6	7	7	12	12	12	12	
7. Μεταβιβάσεις	656	742	900	900	900	900	900	
8. Επιδοτήσεις	292	361	450	500	500	500	500	
IV. Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ΕΣΛ 2010) (I+II+III)	1.094	1.455	662	1.494	2.029	2.800	4.148	
ως % του ΑΕΠ	0,6%	0,8%	0,4%	0,8%	1,0%	1,4%	2,0%	
V. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	5.615	5.626	6.208	6.295	6.392	6.697	6.896	
ως % του ΑΕΠ	3,2%	3,2%	3,4%	3,3%	3,2%	3,3%	3,3%	
VI. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβ. (ΕΣΛ 2010) (IV+V)	6.708	7.081	6.870	7.789	8.421	9.497	11.044	
ως % του ΑΕΠ	3,9%	4,0%	3,8%	4,1%	4,3%	4,6%	5,2%	
Ονομαστικό ΑΕΠ	174.199	177.735	182.959	189.743	197.218	204.572	212.002	

ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

Ενσωματωμένες στο ισοζύγιο των ΟΚΑ είναι οι οροφές της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ ύψους 2.001 εκατ. € για το 2018, 2.049 εκατ. για το 2019, 2.096 εκατ. για το 2020, 2.140 εκατ. για το 2021 και 2.179 εκατ. για το 2022, βάσει των τρεχουσών εκτιμήσεων για την εξέλιξη του ρυθμού μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ. Επίσης ενσωματωμένες στο ισοζύγιο των ΟΚΑ είναι οι οροφές των δαπανών για παροχές ασθένειας του ΕΟΠΥΥ που υπόκεινται σε clawback, ύψους 1.407,5 εκατ. για το 2018, 1.441 εκατ. για το 2019, 1.474,7 εκατ. για το 2020, 1.505,5 εκατ. για το 2021 και 1.533 εκατ. για το 2022, βάσει των τρεχουσών εκτιμήσεων για την εξέλιξη του ρυθμού μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ.

Στο ισοζύγιο του υποτομέα των νοσοκομείων είναι ενσωματωμένες οι οροφές της φαρμακευτικής δαπάνης ύψους 468 εκατ. ευρώ για το 2018, 479 εκατ. ευρώ για το 2019, 490 εκατ. ευρώ για το 2020, 500 εκατ. ευρώ για το 2021 και 509 εκατ. ευρώ για το 2022, βάσει των τρεχουσών εκτιμήσεων για την εξέλιξη του ρυθμού μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ.

Γ. Πρωτογενές αποτέλεσμα με παρεμβάσεις κατά ΣΧΔ - στόχοι

Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ΜΠΔΣ) σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
Προσαρμογές Προγράμματος	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
	Απριλίου 2018	Απριλίου 2018					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβ. (ΕΣΛ 2010)	6.708	7.081	6.870	7.789	8.421	9.497	11.044
<i>Μείον: Τρέχουσες μεταβιβάσεις Εισπρακτέες (ΑΝΦΑ)</i>	375	345	314	291	251	163	5
<i>Πλέον: Επιστροφές εσόδων</i>	847	893	292	0	0	0	0
<i>Μείον: Έσοδα αποκρατικοποιήσεων</i>	26	13	380	122	120	102	70
<i>Πλέον: Δαπάνες μεταναστευτικών ροών μη αντικριζόμενες</i>	10	80	43	134	133	33	33
<i>Μείον: Στήριξη χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων</i>	338	165	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβ. (σύμφωνα με την ΣΧΔ)	6.826	7.531	6.510	7.509	8.183	9.266	11.002
<i>ως % του ΑΕΠ</i>	<i>3,92%</i>	<i>4,24%</i>	<i>3,56%</i>	<i>3,96%</i>	<i>4,15%</i>	<i>4,53%</i>	<i>5,19%</i>
Στόχος ΣΧΔ	871	3.110	6.404	6.641	6.903	7.160	7.420
<i>ως % του ΑΕΠ</i>	<i>0,5%</i>	<i>1,75%</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,5%</i>
Δημοσιονομική υπεραπόδοση (+) ή κενό (-)	5.955	4.420	107	868	1.280	2.105	3.582
<i>ως % του ΑΕΠ</i>	<i>3,42%</i>	<i>2,49%</i>	<i>0,06%</i>	<i>0,46%</i>	<i>0,65%</i>	<i>1,03%</i>	<i>1,69%</i>
ΑΕΠ	174.199	177.735	182.959	189.743	197.218	204.572	212.002

/1: ΣΧΔ: Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης

/2: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείματος Απριλίου 2018

Δ. Εξέλιξη χρέους και ενοποιημένοι τόκοι γενικής κυβέρνησης

Εξέλιξη χρέους Γενικής Κυβέρνησης και Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	315.009	317.407	335.000	323.300	318.300	313.300	318.700
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % ΑΕΠ	180,8%	178,6%	183,1%	170,4%	161,4%	153,1%	150,3%
Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	5.615	5.626	6.208	6.295	6.392	6.697	6.896
Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	3,2%	3,2%	3,4%	3,3%	3,2%	3,3%	3,3%
ΑΕΠ	174.199	177.735	182.959	189.743	197.218	204.572	212.002

II. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ Π/Υ ΚΑΙ ΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

A. Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό

Μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Πληρωμές	Προσωρινές Πληρωμές /1	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
A Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό (1+2+3+4+5)	18.911	23.013	22.907	21.628	21.606	21.709	21.604
1. Μεταβιβάσεις σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (i+ii+iii+iv+v)	14.387	18.566	18.513	17.863	17.572	17.663	17.637
i Επιχορηγήσεις ασφαλιστικών ταμείων	12.289	16.418	16.714	16.045	15.744	15.825	15.799
ii Επιχορηγήσεις σε Νοσοκομεία, ΥΠΕ-ΠΕΔΥ	1.300	1.311	930	931	931	931	931
iii Εφημερίες ιατρών ΕΣΥ και υπερωρίες λοιπού προσωπικού	321	331	343	343	343	343	343
iv Κοινωνική προστασία (ΑΚΑΓΕ)	470	505	522	540	550	560	560
v Αποδιδόμενοι πόροι σε ΟΚΑ	7	1	4	4	4	4	4
2. Μεταβιβάσεις σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (i+ii)	3.231	3.014	3.193	2.510	2.745	2.745	2.745
i Επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ	71	39	53	81	81	81	81
ii Αποδιδόμενοι πόροι σε ΟΤΑ	3.160	2.975	3.140	2.429	2.663	2.663	2.663
3. Μεταβιβάσεις σε Νομικά Πρόσωπα ΕΝΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης εκτός ΔΕΚΟ (i+ii)	730	819	742	771	808	819	740
i Επιχορηγήσεις	708	801	710	738	776	787	708
ii Αποδόσεις	22	18	32	32	32	32	32
4. Μεταβιβάσεις σε ΔΕΚΟ (i+ii+iii)	380	446	281	302	303	304	304
i Επιχορηγήσεις	102	78	76	76	76	76	76
ii Αποδόσεις	12	25	26	27	28	29	29
iii Επιχορηγήσεις σε Συγκοινωνιακού Φορείς	266	343	179	199	199	199	199
5. Μεταβιβάσεις σε Νομικά Πρόσωπα και ΔΕΚΟ ΕΚΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης (i+ii)	182	168	177	182	178	178	178
i Επιχορηγήσεις	180	166	177	182	178	178	178
ii Αποδόσεις	2	3	0	0	0	0	0

1/ Τα στοιχεία του 2017 είναι προσωρινά.

2/ Οι επιχορηγήσεις προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ μετά το 2017 περιλαμβάνονται στις επιχορηγήσεις σε Νομικά Πρόσωπα εκτός Γενικής Κυβέρνησης, λόγω αποκρατικοποίησης.

B. Ανώτατα όρια δαπανών ανά φορέα κρατικού προϋπολογισμού

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2018-2022 (σε εκατ. ευρώ)						
Φορείς	2018	2018	2019	2020	2021	2022
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
1 Προεδρία της Δημοκρατίας						
Τ.Π.	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
ΠΔΕ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ταμειακό Σύνολο	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
2 Βουλή των Ελλήνων						
Τ.Π.	134,0	134,0	135,0	136,0	136,5	137,0
ΠΔΕ	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Ταμειακό Σύνολο	135,0	135,0	136,0	137,0	137,5	138,0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	135,0	135,0	136,0	137,0	137,5	138,0

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2018-2022 (σε εκατ. ευρώ) - (συνέχεια)						
Φορείς	2018	2018	2019	2020	2021	2022
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
3 Υπουργείο Εσωτερικών						
Τ.Π.	5.213,2	5.244,0	4.717,3	4.936,0	4.958,3	4.981,3
Π.Δ.Ε.	192,0	192,0	210,0	218,0	222,0	222,0
Ταμειακό Σύνολο	5.405,2	5.436,0	4.927,3	5.154,0	5.180,3	5.203,3
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	5.405,2	5.436,0	4.927,3	5.154,0	5.180,3	5.203,3
πρώην Υπουργείο Εσωτερικών						
Τ.Π.	3.215,0	3.214,9	2.611,7	2.767,5	2.767,6	2.767,7
Π.Δ.Ε.	124,0	124,0	144,0	150,0	155,0	155,0
Ταμειακό Σύνολο	3.339,0	3.338,9	2.755,7	2.917,5	2.922,6	2.922,7
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	3.339,0	3.338,9	2.755,7	2.917,5	2.922,6	2.922,7
πρώην Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη						
Τ.Π.	1.993,5	2.024,5	2.100,7	2.163,6	2.185,8	2.208,7
Π.Δ.Ε.	66,0	66,0	64,0	65,0	64,0	64,0
Ταμειακό Σύνολο	2.059,5	2.090,5	2.164,7	2.228,6	2.249,8	2.272,7
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	2.059,5	2.090,5	2.164,7	2.228,6	2.249,8	2.272,7
πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης						
Τ.Π.	4,8	4,7	4,8	4,9	4,9	4,9
Π.Δ.Ε.	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0
Ταμειακό Σύνολο	6,8	6,7	6,8	7,9	7,9	7,9
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	6,8	6,7	6,8	7,9	7,9	7,9
4 Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης						
Τ.Π.	97,1	97,9	98,3	48,4	48,1	47,8
Π.Δ.Ε.	2.148,0	2.148,0	2.685,0	2.720,0	2.745,0	2.749,0
Ταμειακό Σύνολο	2.245,1	2.245,9	2.783,3	2.768,4	2.793,1	2.796,8
εκ των οποίων:						
Συνήγορος του Καταναλωτή	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
Τ.Π.	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
Π.Δ.Ε.						
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	2.245,1	2.245,9	2.783,3	2.768,4	2.793,1	2.796,8
5 Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας						
Τ.Π.	45,0	51,8	58,4	58,8	58,8	58,8
Π.Δ.Ε.	28,0	28,0	70,0	70,0	70,0	70,0
Ταμειακό Σύνολο	73,0	79,8	128,4	128,8	128,8	128,8
εκ των οποίων:						
Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0
Τ.Π.	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0
Π.Δ.Ε.						
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	73,0	79,8	128,4	128,8	128,8	128,8
6 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας						
Τ.Π.	3.180,5	3.295,0	3.345,0	3.415,4	3.420,5	3.429,9
εκ των οποίων:						
Εξοπλιστικά προγράμματα (σε ταμειακή βάση)	510,0	510,0	530,0	530,0	530,0	530,0
Π.Δ.Ε.	9,0	9,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Ταμειακό Σύνολο	3.189,5	3.304,0	3.359,0	3.429,4	3.434,5	3.443,9
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	204,4	238,9	194,3	182,9	-220,2	30,1
Σύνολο κατά ESA	2.985,1	3.065,1	3.164,7	3.246,5	3.654,7	3.413,8
7 Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων						
Τ.Π.	4.696,9	4.680,8	4.896,9	5.041,2	5.077,1	5.092,4
Π.Δ.Ε.	620,0	620,0	585,0	550,0	535,0	535,0
Ταμειακό Σύνολο	5.316,9	5.300,8	5.481,9	5.591,2	5.612,1	5.627,4
εκ των οποίων:						
Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Τ.Π.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Π.Δ.Ε.						
Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Τ.Π.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Π.Δ.Ε.						
Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Τ.Π.	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Π.Δ.Ε.						
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	5.316,9	5.300,8	5.481,9	5.591,2	5.612,1	5.627,4

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2018-2022 (σε εκατ. ευρώ) - (συνέχεια)						
Φορείς	2018	2018	2019	2020	2021	2022
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
8 Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης						
Τ.Π.	17.697,0	17.953,1	17.087,0	16.825,5	16.908,2	16.884,7
ΠΔΕ	370,0	370,0	375,0	375,0	375,0	375,0
Ταμειακό Σύνολο	18.067,0	18.323,1	17.462,0	17.200,5	17.283,2	17.259,7
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	18.067,0	18.323,1	17.462,0	17.200,5	17.283,2	17.259,7
9 Υπουργείο Εξωτερικών						
Τ.Π.	268,1	258,1	259,1	257,1	255,9	254,1
εκ των οποίων:						
Τόκοι (σε καθαρή βάση)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
ΠΔΕ	5,0	5,0	3,0	3,0	4,0	4,0
Ταμειακό Σύνολο	273,1	263,1	262,1	260,1	259,9	258,1
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	273,1	263,1	262,1	260,1	259,9	258,1
10 Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων						
Τ.Π.	608,5	609,0	636,5	648,5	647,6	645,9
ΠΔΕ	11,0	11,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Ταμειακό Σύνολο	619,5	620,0	646,5	658,5	657,6	655,9
εκ των οποίων:						
Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	2,5	2,3	2,6	2,7	2,8	2,9
Τ.Π.	2,5	2,3	2,6	2,7	2,8	2,9
ΠΔΕ						
Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών	2,2	2,0	2,3	2,3	2,4	2,5
Τ.Π.	2,2	2,0	2,3	2,3	2,4	2,5
ΠΔΕ						
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	619,5	617,8	646,5	658,5	657,6	655,9
11 Υπουργείο Οικονομικών (πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών)						
Τ.Π. /6	659,8	670,4	726,8	768,6	761,4	709,1
ΠΔΕ	7,0	7,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Ταμειακό Σύνολο	666,8	677,4	734,8	776,6	769,4	717,1
εκ των οποίων:						
Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων	434,1	444,3	487,5	491,5	488,5	484,8
Τ.Π. /5/6	434,1	444,3	487,5	491,5	488,5	484,8
ΠΔΕ						
Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Τ.Π.	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
ΠΔΕ						
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	666,8	677,4	734,8	776,6	769,4	717,1
12 Γενικές Κρατικές Δαπάνες						
Τ.Π.	10.198,4	10.776,2	11.873,0	12.046,5	11.402,1	11.720,7
εκ των οποίων:						
Τόκοι (σε καθαρή βάση)	5.200,0	5.150,0	6.200,0	6.000,0	6.100,0	6.300,0
Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες δημοσίου χρέου	65,0	65,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Καταπτώσεις εγγυήσεων (σε ακαθάριστη βάση)	970,0	966,6	405,0	659,0	118,8	118,8
Αναλήψεις χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ΠΔΕ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ταμειακό Σύνολο	10.198,4	10.776,2	11.873,0	12.046,5	11.402,1	11.720,7
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-2.068,7	-1.704,5	-689,2	-1.060,6	-1.443,0	-1.713,5
Σύνολο κατά ESA	12.267,1	12.480,7	12.562,1	13.107,1	12.845,1	13.434,2

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2018-2022 (σε εκατ. ευρώ) - (συνέχεια)						
Φορείς	2018	2018	2019	2020	2021	2022
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
13 Υπουργείο Υγείας						
Τ.Π.	3.724,5	3.752,1	3.847,9	3.908,8	3.903,2	3.892,2
ΠΔΕ	35,0	35,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Ταμειακό Σύνολο	3.759,5	3.787,1	3.912,9	3.973,8	3.968,2	3.957,2
εκ των οποίων:						
Εθνική Αρχή Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Τ.Π.	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
ΠΔΕ						
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	3.759,5	3.787,1	3.912,9	3.973,8	3.968,2	3.957,2
14 Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης						
Τ.Π.	42,9	41,7	42,2	41,9	41,8	41,6
ΠΔΕ	118,0	118,0	88,0	93,0	103,0	103,0
Ταμειακό Σύνολο	160,9	159,7	130,2	134,9	144,8	144,6
εκ των οποίων:						
Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού	8,9	8,7	8,8	8,9	8,9	8,8
Τ.Π.	8,9	8,7	8,8	8,9	8,9	8,8
ΠΔΕ						
Συνήγορος του Πολίτη	6,4	6,2	6,3	6,2	6,2	6,1
Τ.Π.	6,4	6,2	6,3	6,2	6,2	6,1
ΠΔΕ						
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	160,9	159,7	130,2	134,9	144,8	144,6
15 Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού						
Τ.Π.	298,5	299,5	303,3	305,4	305,4	304,9
ΠΔΕ	41,0	41,0	45,0	45,0	45,0	45,0
Ταμειακό Σύνολο	339,5	340,5	348,3	350,4	350,4	349,9
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	339,5	340,5	348,3	350,4	350,4	349,9
16 Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας						
Τ.Π.	59,8	79,0	83,4	83,7	87,3	87,1
ΠΔΕ	410,0	410,0	470,0	448,0	410,0	406,0
Ταμειακό Σύνολο	469,8	489,0	553,4	531,7	497,3	493,1
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	469,8	489,0	553,4	531,7	497,3	493,1
17 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών						
Τ.Π.	514,2	514,5	536,3	537,2	533,8	502,0
ΠΔΕ	1.964,0	1.964,0	1.854,0	1.864,0	1.878,0	1.878,0
Ταμειακό Σύνολο	2.478,2	2.478,5	2.390,3	2.401,2	2.411,8	2.380,0
εκ των οποίων:						
Επιτροπή Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Τ.Π.	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
ΠΔΕ						
Επιτροπή Διερεύνησης Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Συμβάντων	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Τ.Π.	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
ΠΔΕ						
Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Τ.Π.	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
ΠΔΕ						
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	6,0	115,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	2.472,2	2.362,6	2.390,3	2.401,2	2.411,8	2.380,0
18 Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής						
Τ.Π.	41,5	41,2	41,3	41,7	41,9	42,0
ΠΔΕ	25,0	25,0	40,0	40,0	40,0	40,0
Ταμειακό Σύνολο	66,5	66,2	81,3	81,7	81,9	82,0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	66,5	66,2	81,3	81,7	81,9	82,0
19 Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής						
Τ.Π.	332,2	331,3	336,6	345,6	348,6	349,3
ΠΔΕ	38,0	38,0	39,0	38,0	37,0	37,0
Ταμειακό Σύνολο	370,2	369,3	375,6	383,6	385,6	386,3
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	370,2	369,3	375,6	383,6	385,6	386,3

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2018-2022 (σε εκατ. ευρώ) - (συνέχεια)						
Φορείς	2018	2018	2019	2020	2021	2022
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
20 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων						
Τ.Π.	401,8	397,6	495,0	518,5	520,5	520,0
Π.Δ.Ε	692,0	692,0	703,0	703,0	703,0	703,0
Ταμειακό Σύνολο	1.093,8	1.089,6	1.198,0	1.221,5	1.223,5	1.223,0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	1.093,8	1.089,6	1.198,0	1.221,5	1.223,5	1.223,0
21 Υπουργείο Τουρισμού						
Τ.Π.	44,5	44,2	45,1	46,1	47,0	47,0
Π.Δ.Ε	36,0	36,0	35,0	35,0	35,0	35,0
Ταμειακό Σύνολο	80,5	80,2	80,1	81,1	82,0	82,0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	80,5	80,2	80,1	81,1	82,0	82,0
22 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις						
Τ.Π.	175,9	176,1	176,2	179,1	179,1	178,2
Π.Δ.Ε	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ταμειακό Σύνολο	175,9	176,1	176,2	179,1	179,1	178,2
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο κατά ESA	175,9	176,1	176,2	179,1	179,1	178,2
I. ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (Α+Β)	55.187,8	56.201,0	57.043,9	57.493,2	56.986,5	57.229,5
A. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2)	48.437,8	49.451,0	49.743,9	50.193,2	49.686,5	49.929,5
1 Πρωτογενείς δαπάνες εκ των οποίων:	43.237,7	44.300,9	43.543,8	44.193,1	43.586,4	43.629,4
Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες Δημοσίου χρέους	65,0	65,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Εξοπλιστικά προγράμματα (σε ταμειακή βάση)	510,0	510,0	530,0	530,0	530,0	530,0
Καταπτώσεις εγγυήσεων (σε ακαθάριστη βάση)	970,0	966,6	405,0	659,0	118,8	118,8
Αναλήψεις χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2 Τόκοι (σε καθαρή βάση)	5.200,1	5.150,1	6.200,1	6.000,1	6.100,1	6.300,1
B. Π.Δ.Ε /1	6.750,0	6.750,0	7.300,0	7.300,0	7.300,0	7.300,0
Γ. Εθνικολογιστικές προσαρμογές /2 /3	-1.858,3	-1.347,5	-494,8	-877,7	-1.663,2	-1.683,4
II. Σύνολο δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA (I-Γ) /4	57.046,1	57.548,5	57.538,7	58.370,9	58.649,7	58.912,9

1 Οι προβλέψεις για το Π.Δ.Ε ανά Υπουργείο προέρχονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα διακριτά στοιχεία για το Π.Δ.Ε των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών, τα ποσά των οποίων περιλαμβάνονται στο συνολικό όριο δαπανών του εκάστοτε υπουργείου.

2 Εθνικολογιστικές προσαρμογές: (+) μείωση δαπανών / (-) αύξηση δαπανών.

3 Ο πίνακας περιλαμβάνει μόνο την προσαρμογή κατά ESA για την συνεισφορά προς την Τουρκία για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών και συγκεκριμένα 2018: 6 εκατ., 2019: 1 εκατ. ευρώ.

4 Ο πίνακας δεν περιλαμβάνει τις χρηματοδοτήσεις για πληρωμές υποχρεώσεων προηγούμενων οικονομικών ετών (ΠΟΕ) και εξοφλήσεων εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης.

5 Στο όριο δαπανών του Τ.Π. της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων περιλαμβάνονται πιστώσεις για αποδοχές εκτιμώμενου ποσού 34 εκατ. ευρώ κατ' έτος από το 2019 και μετά, στο πλαίσιο επανασχεδιασμού του βαθμολογίου-μισθολογίου βάσει περιγραφής θέσεων και αξιολόγησης, σε συμφωνία με το ισχύον Μνημόνιο Κατανόησης (SMU). Στο εν λόγω ποσό δεν συμπεριλαμβάνονται δαπάνες για εργοδοτικές εισφορές, οι οποίες είναι δημοσιονομικά ουδέτερες σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης (ισόποσο έσοδο του υποτομέα των ΟΚΑ). Τυχόν διαφορές λόγω νέων προσλήψεων προσωπικού στα επόμενα έτη θα καλυφθούν με ανακατανομή πιστώσεων από τις Γενικές Κρατικές Δαπάνες.

6 Στο όριο δαπανών του Τ.Π. της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δεν περιλαμβάνονται πιστώσεις εκτιμώμενου ποσού 14,2 εκατ. ευρώ για δαπάνες που αφορούν την Αρχή, αλλά έχουν προβλεφθεί στο όριο δαπανών του Υπουργείου Οικονομικών (πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών), λόγω μη δυνατότητας επιμερισμού των εν λόγω δαπανών επί του παρόντος, προκειμένου να μεταφέρονται στον προϋπολογισμό της ΑΑΔΕ κατά τη διάρκεια εκάστοτε έτους, με βάση τις κείμενες διατάξεις.

III. ΔΑΠΑΝΕΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ - ΠΕΔΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

A. Δεδουλευμένες δαπάνες νοσοκομείων - ΠΕΔΥ

Εξέλιξη δεδουλευμένων δαπανών υποτομέα νοσοκομείων - ΠΕΔΥ (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
Υποτομέας Νοσοκομεία- ΠΕΔΥ	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Δεδουλευμένα έξοδα (μετά CB) ΜΠΔΣ 19-22	2.194	2.172	2.193	2.233	2.263	2.298	2.331
εκ των οποίων: φαρμακευτική δαπάνη (όριο)			468	479	490	500	509
μισθοί			567	566	568	570	572
λοιπά έξοδα			1.158	1.189	1.206	1.227	1.250
Δεδουλευμένα έξοδα (μετά CB) ΜΠΔΣ 18-21	2.188	2.165	2.164	2.186	2.208	2.233	
ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΠΔΣ 19-22 σε σχέση με ΜΠΔΣ 18-21			29	47	55	64	

Σημειώσεις:

1. Στις ανωτέρω δαπάνες δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες μέσω του ΠΔΕ ενώ εξαιρούνται οι αντικριζόμενες.
2. Στις ανωτέρω δαπάνες δεν περιλαμβάνονται τα στρατιωτικά νοσοκομεία.
3. Στις ανωτέρω δαπάνες δεν περιλαμβάνονται οι αμοιβές προσωπικού των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΠΕΔΥ, που πληρώνονται από τον Κρατικό Π/Υ.
4. CB = Clawback

B. Ανάλυση Κοινωνικού Προϋπολογισμού

Κοινωνικός προϋπολογισμός (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ
ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ							
α) Ασφαλιστικά Ταμεία							
Έσοδα	36.442	43.149	42.987	41.437	41.801	42.394	42.867
Ασφαλιστικές εισφορές	11.049	12.835	13.103	13.585	14.125	14.439	14.736
Ρύθμιση οφειλών	1.040	1.129	1.124	1.074	1.057	1.037	1.015
Μεταβιβάσεις από ΑΚΑΓΕ	391	395	395	395	395	395	395
Κοινωνικοί πόροι	726	669	660	675	694	714	732
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	10.702	14.939	14.421	12.948	12.647	12.728	12.702
Αντικριζόμενα έσοδα	8	0	0	0	0	0	0
Απόδοση περιουσίας	1.070	1.099	1.193	1.193	1.193	1.193	1.193
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	11.227	11.867	11.939	11.414	11.536	11.731	11.934
Λοιπά έσοδα	228	216	151	153	155	157	160
Έξοδα	35.717	42.324	42.530	38.159	38.561	39.093	39.662
Συντάξεις	23.414	28.917	28.702	25.480	25.818	26.151	26.512
Κύριας ασφάλισης	19.712	25.589	25.315	22.252	22.496	22.736	23.026
Επικουρικής ασφάλισης ^{/1}	3.702	3.328	3.387	3.228	3.322	3.415	3.486
Λοιπές παροχές ασθένειας	180	174	174	174	174	174	174
Προνοιακές παροχές	1.968	1.106	1.200	634	575	575	577
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους	9.593	11.722	11.939	11.414	11.536	11.731	11.934
Δαπάνες προσωπικού	231	211	209	207	207	207	206
Διοικητικές δαπάνες ^{/2}	331	194	306	249	252	255	259
Ταμειακό αποτέλεσμα	725	825	457	3.278	3.240	3.301	3.205
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-321	-302	528	0	0	0	0
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	404	523	985	3.278	3.240	3.301	3.205

Κοινωνικός προϋπολογισμός (ποσά σε εκατ. ευρώ) - (συνέχεια)							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ
β) ΟΠΕΚΑ (μη ασφαλιστικές αρμοδιότητες) (τέως ΟΓΑ, ΝΑΤ)							
Έσοδα	0	195	1.123	1.928	1.928	1.928	1.928
Ασφαλιστικές εισφορές	0	6	6	6	6	6	6
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	0	160	1.109	1.914	1.914	1.914	1.914
Απόδοση περιουσίας	0	18	8	8	8	8	8
Λοιπά έσοδα	0	11	0	0	0	0	0
Έξοδα	0	171	1.123	1.928	1.928	1.928	1.928
Κοινωνικές παροχές	0	137	1.095	1.900	1.900	1.900	1.900
Δαπάνες προσωπικού	0	11	11	11	11	11	11
Διοικητικές δαπάνες	0	23	17	17	17	17	17
Ταμειακό αποτέλεσμα	0	24	0	0	0	0	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές							
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	0	24	0	0	0	0	0
γ) ΟΑΕΔ,ΟΕΕ,ΟΕΚ							
Έσοδα	2.262	2.764	2.960	3.027	3.090	3.153	3.213
Ασφαλιστικές εισφορές	1.172	1.729	1.863	1.921	1.987	2.053	2.117
Ρύθμιση οφειλών	181	196	196	187	184	181	177
Μεταβιβάσεις από κρατικό προϋπολογισμό	674	543	635	705	705	705	705
Απόδοση περιουσίας	47	43	58	58	58	58	58
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	89	91	95	98	98	98	98
Λοιπά έσοδα	99	161	113	58	58	58	58
Έξοδα	2.168	2.297	2.415	2.518	2.532	2.549	2.568
Προνοιακές παροχές	1.869	2.004	2.114	2.195	2.205	2.222	2.240
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	90	86	95	98	98	98	98
Δαπάνες προσωπικού	96	96	97	101	105	105	106
Λοιπές δαπάνες	113	111	109	124	124	124	124
Ταμειακό αποτέλεσμα	94	467	544	509	558	603	645
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	45	37	0	0	0	0	0
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	139	504	544	509	558	603	645
δ) ΕΟΠΥΥ							
Έσοδα	4.899	5.380	5.114	4.932	5.019	5.096	5.185
Ασφαλιστικές εισφορές	3.904	4.557	4.480	4.306	4.395	4.476	4.568
Ρύθμιση οφειλών	151	174	174	166	164	160	157
Κοινωνικοί Πόροι	2	0	0	0	0	0	0
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	502	314	100	100	100	100	100
Απόδοση περιουσίας	39	63	40	40	40	40	40
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	250	255	300	300	300	300	300
Λοιπά έσοδα	51	17	20	20	20	20	20
Έξοδα	5.005	5.316	5.101	4.852	4.998	5.098	5.125
Φαρμακευτική δαπάνη (καθαρή μετά την αφαίρεση clawback & rebate)	2.089	2.332	2.249	2.028	2.186	2.256	2.250
Λοιπές παροχές ασθένειας (καθαρή μετά την αφαίρεση clawback & rebate)	1.883	1.869	1.480	1.450	1.436	1.465	1.496
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	243	251	300	300	300	300	300
Δαπάνες προσωπικού	33	37	40	42	42	42	43
Διοικητικές δαπάνες	102	85	132	133	134	135	136
Μεταβιβάσεις προς νοσοκομεία	656	742	900	900	900	900	900
Ταμειακό αποτέλεσμα	-106	64	13	80	21	-2	60
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	482	677	266	-53	11	35	-6
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	376	741	279	27	32	33	54
Ταμειακό αποτ/σμα κοινωνικού προϋπολογισμού	713	1.380	1.015	3.867	3.818	3.903	3.911
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	206	412	793	-53	11	35	-6
Δημοσιονομικό αποτ/σμα κοινων. προϋπ/σμού	919	1.792	1.808	3.815	3.829	3.938	3.905

/1: Στις δαπάνες επικουρικής ασφάλισης του έτους 2016 περιλαμβάνεται ποσό ύψους 84 εκατ. ευρώ που αφορά αποπληρωμή ληξιπροθέσμων του ΜΤΠΥ από την ειδική χρηματοδότηση

/2: Οι χρεωστικοί τόκοι των ασφαλιστικών ταμείων περιλαμβάνονται στις διοικητικές δαπάνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΕΡΙ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

I. Οι στόχοι και τα ανώτατα όρια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, καθώς και οι προβλέψεις και εκτιμήσεις των δημοσιονομικών δεικτών της Επεξηγηματικής του Έκθεσης, είναι σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες και τις γενικές αρχές για τη διαχείριση των οικονομικών του

Δημοσίου, που περιγράφονται στο ν. 4270/2014 όπως ισχύει.

II. Οι μακροοικονομικές και οι δημοσιονομικές προβλέψεις, πάνω στις οποίες βασίζεται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής, έχουν υιοθετηθεί υπό προϋποθέσεις από το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, κυρίως ως προς τη δυνατότητα αυξημένης συμβολής των επενδύσεων στην επίτευξη διατηρήσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης άνω του 2% ετησίως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 14 Ιουνίου 2018

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης
και Υπουργός Οικονομίας
και Ανάπτυξης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΙΤΣΙΟΡΛΑΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Υφυπουργός Οικονομικών

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Υποδομών και Μεταφορών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ

Τουρισμού

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Ψηφιακής Πολιτικής
Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Αναπληρώτρια Υπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Υγείας

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Υφυπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΡΑΤΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Υφυπουργός Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 14 Ιουνίου 2018

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

